



این افکار عمومی است که قضاوت خواهد کرد



همگامی استراتژیک «شرکت تهیه و تولید» با «ایمیدرو»



۱۴ میلیون خودرو بدون استاندارد یورو ۴

نفسستین روزنامه تفصیلی صبح ایران



پنجشنبه

۸ آبان ۱۳۹۳  
۵ محرم ۱۴۲۴  
۲۰ اکتبر ۲۰۱۴

www.smtnews.ir - www.smtonline.ir

سال هفتم دوره جدید شماره ۷۴ • پیاپی ۱۳۹۲ • ۲۴ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰ تومان

متولیان شهرک‌های صنعتی از نگرش منفی بانک مرکزی انتقاد کردند

# سایه سنگین «بنگاه‌های زودبازده» بر صنایع کوچک



از فرار نخبگان تا خسارت ۱۵۰ میلیارد دلاری

بانک جهانی اعلام کرد

فضای کسب و کار در ایران بهبود یافت

۱۸

دیپلماسی تجاری اولویت اول سیاست خارجی

ایران برای رسیدن به توسعه اقتصادی کشور نیازمند داشتن دیپلماسی منسجم تجاری در کنار اجماع ملی با نگاهی بر قوانین و مقررات و چارچوب‌های کلان اقتصادی در جهان است.

۷

فولادسازی کنار دریا همیشه اقتصادی نیست

۱۶

درآمد ۴۴ هزار میلیارد تومانی صنایع بورسی در ۷ ماه

۱۹

راه خودروساز شدن از چین نمی‌گذرد



حسین علیزاده روزنامه‌نگار

صادرات چگونه محور توسعه می‌شود؟



مسعود کرباسیان رئیس کل گمرک ایران

عوامل موثر بر حجم پول



حیدر مستفیدمین حسینی معاون مالی اقتصادی ایدرو

گسترش منابع فولادی با کمک قطری‌ها



محمود جامساز کارشناس اقتصادی

راهکارهای استراتژی برد-برد برای ایران و کره



محمد خزاعی معاون وزیر اقتصادی و دارایی

۴

۷

۲۰

۱۶

۷

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

**IDRO**

پیشرو در صنایع پیشرفته

WWW.IDRO.ORG



رییس جمهور در مجلس:

# این افکار عمومی است که قضاوت خواهد کرد



**مجلس به وزیر پیشنهادی علوم رای اعتماد نداد**

نمایندگان مجلس به محمود نیلی احمدآبادی به عنوان وزیر پیشنهادی علوم، تحقیقات و فناوری رای اعتماد ندادند.

به گزارش واحد مرکزی خبر، در جلسه رای اعتماد بعد از سخنان رییس جمهوری، وزیر پیشنهادی و ۴ نماینده موافق و ۴ مخالف، رای گیری با ورقه انجام شد که از ۲۴۶ رای ماخوذه، نیلی با ۱۶۰ رای مخالف، ۷۹ رای موافق و ۷ رای ممتنع موفق به اخذ رای اعتماد از مجلس شورای اسلامی نشد.

نیاشد، ما می‌خواهیم زنجیره علم و دانش تا تولید و فتح بازارها و برندهای جدید ادامه پیدا کند.

رییس جمهوری ادامه داد: ما می‌خواهیم دانشگاه ما به صنعت، کشاورزی و خدمات متصل باشد.

روحانی گفت: ما می‌خواهیم دانشگاه‌های ما به

رییس جمهوری با بیان اینکه این افکار عمومی است که قضاوت خواهد کرد و همیشه از ما وحدت را می‌خواهد، گفت: ملت نه فاصله را می‌پسندند و نه خدای ناکرده لجبازی را می‌پسندند.

به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام حسن روحانی که برای دفاع از محمود نیلی احمدآبادی سومین وزیر پیشنهادی علوم، تحقیقات و فناوری دولت یازدهم در جلسه علنی دیروز (چهارشنبه) مجلس حضور یافته بود، اظهار کرد: هر کجا با هم بودیم، دست به دست هم دادیم، هم‌دل و هم‌نوا بودیم، دل نازک نبودیم و دل به هم دادیم، آنجا پیروز صحنه بودیم، در سیاست خارجی و سیاست داخلی پیروز شدیم، در اقتصاد گام‌های مهمی رو به جلو برداشتیم و نه تنها برای امنیت کشور بلکه برای امنیت جهان، قدم‌های استوار برداشتیم.

رییس دولت تدبیر و امید یادآور شد: هر کجا که خدای ناکرده بین ما اندک فاصله‌ای ایجاد شد، دشمن از آن شکاف و فاصله استفاده کرد، راه دولت همانطور که بارها اعلام کرده است در برابر مجلس شورای اسلامی، ادب، اخلاق و قانون است.

روحانی تصریح کرد: بین ما و شما، حکم و حاکم، قانون اساسی است و داور اصلی بعد از خداوند بزرگ افکار عمومی است، این افکار عمومی است که قضاوت خواهد کرد و همیشه از ما وحدت را می‌خواهد. افکار عمومی ملت ما نه فاصله را می‌پسندند و نه خدای ناکرده لجبازی را می‌پسندند.

رییس جمهوری تاکید کرد: این دولت اهل لجبازی نیست؛ درباره تصمیم مجلس شورای اسلامی، برای سوال از وزرا یا استیضاح از وزرا به رای نمایندگان شورای اسلامی طبق قانون اساسی احترام می‌گذارد.

وی ادامه داد: این دولت منشأ مشروعیت حقوقی و سیاسی راه آرای مردم و نظرات مردم می‌داند و مشروعیت دینی و مذهبی را هم جدا از مقبولیت اجتماعی و مشروعیت سیاسی نمی‌بیند.

## معاون اول رییس جمهوری خیرداد

## دو پیشنهاد دولت برای تامین ارز پروژه‌های نفت و گاز



معاون اول رییس جمهوری با رد توقف توسعه میادین نفتی مشترک گفت: امکان استفاده از فاینانس خارجی و منابع ارزی صندوق توسعه ملی در پروژه‌های میادین مشترک نفتی و گازی در دولت با راهبری وزارت نفت درحال بررسی است.

اسحاق جهانگیری در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم اظهار کرد: توسعه میادین نفتی مشترک نه تنها فراموش و متوقف نشده بلکه برنامه‌های ویژه‌ای برای توسعه این میادین در دولت درحال بررسی است.

وی افزود: در برخی از میادین نفتی مشترک وضعیت نسبتاً خوبی داریم و البته در برخی میادین نفتی باید به کارهای مان سرعت دهیم. معاون اول رییس جمهوری با بیان اینکه امکان استفاده از فاینانس خارجی و

## افزایش صادرات دارویی ایران به روسیه

معاون علمی و فناوری رییس جمهور که در صدر هیاتی به روسیه سفر کرده، گفت: تا ۳ سال آینده میزان صادرات دارویی جمهوری اسلامی ایران به روسیه به ۱۲۰ میلیون دلار خواهد رسید.

به گزارش واحد مرکزی خبر از مسکو، «سورنا ستاری» با اشاره به اینکه هم‌اکنون سالانه ۳۰ میلیون دلار از محصولات دارویی جدید ایران مانند داروهای بیماری‌های ام‌اس و سرطان به روسیه صادر می‌شود، گفت: پس از فروپاشی شوروی تاکنون، هیاتی در این سطح در زمینه علمی و فناوری از روسیه بازدید نکرده است که این مسئله نشان‌دهنده روابط خوب و رو به گسترش ایران و روسیه است.

وی افزود: در این سفر هیات‌هایی در زمینه‌های دارویی و تجهیزات پزشکی، همکاری‌های دانشگاهی، نفت و گاز، فناوری‌های نانو و علوم شناختی حضور دارند و تاکنون ضمن دیدار با مقامات روسی از چند مرکز فناوری‌های بالای روسیه بازدید کرده‌ایم. معاون علمی و فناوری رییس جمهور با اشاره به جایگاه هفتم ایران در جهان در زمینه فناوری‌های نانو گفت: جمهوری اسلامی ایران همچنین در عرصه ساخت داروهای جدید نیز موفقیت‌های چشمگیری داشته که مورد توجه مراکز علمی و پزشکی روسیه قرار گرفته است. وی با اشاره به حساسیت و اهمیت فراوان علوم مربوط به صنعت نفت و گاز گفت: در سفر به جمهوری تاتارستان روسیه نیز با رییس جمهور آن دیدار و درباره راه‌های افزایش همکاری‌های علمی و فناوری در زمینه‌های علوم فضایی و دیگر فناوری‌های مورد علاقه دو طرف گفت‌وگو و از چند مرکز تحقیقات نفت و گاز تاتارستان دیدن خواهیم کرد.

این عضو کابینه دولت خاطر نشان کرد: طوری عمل می‌کنیم که هر چه پیش می‌رویم در برداشت از میادین مشترک موفق‌تر از گذشته باشیم و وزارت نفت نیز در این زمینه خبرهای خوشی را در سال‌های آینده خواهد داشت. آنچه عملکرد یکساله وزارت نفت در دولت یازدهم را نشان می‌دهد، این است که توجه وزارت نفت به تولید گاز از پارس جنوبی متمرکز شده و توسعه میادین مشترک نفتی به فراموشی سپرده شده و به‌کندی پیش می‌رود اما آن‌طور که اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس جمهوری می‌گوید، دولت نسبت به این زمینه بی‌توجه نیست و برنامه‌هایی برای تسریع در بهره‌برداری از منابع نفتی میادین مشترک دارد.

## انتزاع بازرگانی از صنعت منتفی شد

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از منتفی شدن طرح انتزاع بخش بازرگانی از صنعت و معدن کشور خبر داد و گفت: با توجه به آغاز تنظیم برنامه ششم توسعه از سوی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری و مذاکرات به‌عمل آمده، وزارت بازرگانی از وزارت صنعت، معدن و تجارت جدا نخواهد شد. علی یزدانی در گفت‌وگو با مهر گفت: موضوع تدوین برنامه ششم توسعه از سوی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهوری در دستور کار قرار گرفته و بر این اساس هیچ طرحی برای انتزاع بخش بازرگانی از وزارت صنعت، معدن و تجارت در دستور کار قرار نگرفته است. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: درحال حاضر ساختار کلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در گام اول تصویب شده اما هم‌اکنون درحال انجام اصلاحات نهایی هستیم و ظرف یک ماه آینده ساختار نهایی این وزارتخانه در دسترس خواهد بود. وی تصریح کرد: ساختار سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها نیز به صورت کامل تصویب شده و البته بخشی از وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت در حوزه کالا به وزارت جهاد کشاورزی واگذار شده است. ضمن اینکه شرکت بازرگانی دولتی ایران نیز با مصوبه دولت به وزارت جهاد کشاورزی سپرده شده است. یزدانی درخصوص تکلیف نیروی انسانی شرکت بازرگانی دولتی ایران بعد از انتزاع از وزارت صنعت، معدن و تجارت، گفت: نیروی انسانی این شرکت نیز به وزارت جهاد کشاورزی واگذار شده است، ضمن اینکه حمایت از نیروی انسانی سایر بخش‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز همچون سایر دستگاه‌ها و در قالب قانون مدیریت خدمات کشوری صورت می‌گیرد.

در جمع خبرنگاران در پاسخ به سوالی در خصوص آخرین تحقیقات مرتبط با حوادث اسیدپاشی در اصفهان گفت: همچنان در حال بررسی موضوع و سرخ‌ها هستیم و هنوز به نتیجه قطعی نرسیده‌ایم. فرمانده نیروی انتظامی در پاسخ به سوالی درباره دستگیری مظنونان مرتبط با این حادثه گفت: اگر کسی دستگیر شود و اعتراف کند و ما در این باره به قطعیت برسیم حتماً به سرعت به رسانه‌ها و افکار

فرمانده نیروی انتظامی درخصوص انتشار تصویری از متهم احتمالی اسیدپاشی، گفت: با مشخصاتی که قربانیان یا آنهایی که در معرض تهدید قرار گرفته بودند، از متهم تصویری ترسیم و تصویرنگاری کرده و آن را بررسی می‌کنیم، این عکس‌ها تنها به عنوان سرخ هستند. به گزارش خبرگزاری خبرآنلاین و به نقل از پایگاه خبری پلیس، سردار اسماعیل احمدی‌مقدم در حاشیه همایش پدافند غیرعامل،

## رد شایعه اسیدپاشی در دیگر شهرها

فرمانده نیروی انتظامی درخصوص انتشار تصویری از متهم احتمالی اسیدپاشی، گفت: با مشخصاتی که قربانیان یا آنهایی که در معرض تهدید قرار گرفته بودند، از متهم تصویری ترسیم و تصویرنگاری کرده و آن را بررسی می‌کنیم، این عکس‌ها تنها به عنوان سرخ هستند. به گزارش خبرگزاری خبرآنلاین و به نقل از پایگاه خبری پلیس، سردار اسماعیل احمدی‌مقدم در حاشیه همایش پدافند غیرعامل،

## ویژه

### معاون حقوقی و بین‌الملل وزارت امور خارجه، پیشرفت‌ها در شرایط تحریم‌های ناعادلانه به دست آمد

معاون حقوقی و بین‌الملل وزیر امور خارجه گفت: معتقدیم نتیجه تبعیض، نابرابری و اعمال سیاست‌های زورمدارانه در روابط بین‌الملل به حاشیه رانده شدن فرهنگ، مسامحه و در نهایت گسترش افراطی گریب و خشونت‌طلبی است.

به گزارش ایرنا، سعیدعباس عراقچی دیروز در مراسم بزرگداشت روز سازمان ملل متحد با بیان اینکه ایران یکی از قربانیان جنگ، خشونت و تروریسم است، اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران همواره خواهان جهانی سرشار از صلح، آرامش و توسعه براساس کرامت انسانی و اعتدال است.

معاون حقوقی و بین‌الملل وزیر امور خارجه تصریح کرد: از دیدگاه ما گفت‌وگو در چهره‌ای به سوی صلح، همزیستی و اعتدال است.

عراقچی که در مراسم شصت و نهمین سالگرد تاسیس سازمان ملل متحد در تهران سخنرانی می‌کرد، افزود: این مراسم فرصتی مناسب برای گرم‌آیداشت و در عین حال تامل است.

معاون امور حقوقی و بین‌الملل وزیر خارجه با یادآوری اینکه ایران یکی از اعضای مؤسس سازمان ملل متحد است، گفت: جمهوری اسلامی ایران اهتمام ویژه‌ای نسبت به عملکرد و کارایی این سازمان در مواجهه با چالش‌های جهان در حال تغییر دارد. ما فعالانه در سیاستگذاری‌های بین‌المللی و اجرای آنها مشارکت کردیم.

عراقچی حضور سازنده و موثر ایران در فرآیندهای نظام ملل متحد مانند میزبانی اجلاس متعدد از جمله در سطح سران، ریاست گروه ۷۷ و جنبش عدم تعهد را نمونه‌هایی از توفیقات دیپلماتی مسئولانه جمهوری اسلامی ایران در این عرصه عنوان کرد و افزود: مایه افتخار است که جمهوری اسلامی ایران با وجود تمامی فشارها و دشواری‌ها با اتکا به تلاش‌های ملی و رویکردهای بومی به پیشرفت‌های قابل توجهی در تحقق اهداف بین‌المللی توسعه دست یافته است.

وی در ادامه، شاخص توسعه انسانی ایران را با رشد ۵۲ درصدی در دوران پس از انقلاب اعلام و تصریح کرد: مردم ایران در مسیر توسعه کشور با تلاش مستمر به پیشرفت‌های علمی و فناوری قابل توجهی دست یافتند.

عراقچی ادامه داد: تمام این دستاوردها در شرایطی حاصل شده که برخی قدرت‌های بزرگ با بهانه‌جویی‌های واهی با توسل به تحریم‌های ناعادلانه و ضد بشری به اشتباه راهبردی علیه ملت مستقل، مقاوم و پرتوان ایران داشته است.

نیروهای امنیتی استان کرمان در آستانه تاسوعا و عاشورای حسینی، تدابیر شدیدی را برای جلوگیری از وقوع هر حادثه یا حمله‌ای اتخاذ و همچنین افراد تحت تعقیب را بازداشت کردند.

در حالی که وزارت دفاع آمریکا از پیشروی نیروهای عراقی و پیشمرگه‌ها در بخش‌هایی از عراق خبر داد، برخی از نیروهای ایزدی چندن تن از اعضای داعش را در شمال عراق به اسارت گرفتند.

«ژان فرانسوا ژیرو» مدیرکل خاورمیانه و شمال آفریقای وزارت خارجه فرانسه قرار است در روزهای آتی به تهران سفر کند.

ارتش مصر با تخلیه نوار مرزی سیناء به نوار غزه از ساکنان این منطقه، طرح ایجاد منطقه حائل در مرز غزه را آغاز کرد؛ طرحی که حماس آن را تشدید حصار اسرائیل بر غزه اعلام کرد.

اهالی کرانه باختری با برگزاری تظاهراتی یاد ده‌ها شهید جنایت «کفر قاسم» را زنده نگه‌داشتند و از رژیم صهیونیستی خواستند مسئولیت این فاجعه را برعهده بگیرد.

رییس جمهوری افغانستان در دیدار با رییس جمهوری چین با امضای ۴ تفاهنامه، از شرکت‌های چینی خواست در بازار سرمایه‌گذاری افغانستان حضور پیدا کنند.

پایگاه اینترنتی نشریه امریکایی «آتلانتیک» با اشاره به اتهامات لفظی متقابل مقام‌های امریکایی و صهیونیستی، از وجود بحرانی عمیق در روابط این دو هم‌پیمان قدیمی خبر داد.

اختلاف عربستان و کویت در مورد بهره‌برداری از میدان نفتی در بایسی «الخنجبی» علنی و دامننه آن به رسانه‌های گروهی دو کشور کشیده شد. به گزارش پایگاه اینترنتی «العهد»، این میدان نفتی بیش از یک‌هفته پیش به مرحله بهره‌برداری رسید اما کویت طرف چند روز گذشته استخراج نفت از میدان مزبور را متوقف کرد.

«بنت جانسون» سناتور سابق آمریکا در گفت‌وگو با ایرنا گفت: شکست مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ عواقب وخیمی برای کشورهای منطقه و جهان خواهد داشت.

چهاردهمین جلسه پارلمان لبنان ویژه انتخاب رییس جمهوری سیزدهم این کشور قرار بود دیروز (چهارشنبه) برگزار شود که به حد نصاب نرسید و این انتخاب به جلسه پانزدهم مجلس موکول شد.

دبیرکل سازمان ملل و رییس بانک جهانی دیروز تحت تدابیر شدید امنیتی با رییس جمهوری سومالی در فرودگاه موگادیشو پایتخت این کشور دیدار کردند. گروه تروریستی الشباب وابسته به القاعده هنوز تهدیدی بالقوه و مهم در این کشور محسوب می‌شود.

به گزارش خبرگزاری «الشرق الاوسط»، درگیری میان جیش انصارالله و تروریست‌های القاعده نیز از ۱۲ روز پیش تاکنون در استان «بیضا» ادامه دارد که در نهایت منجر به تسلط انصارالله بر پایگاه‌های القاعده و فرار آنها به پناهگاه‌های دیگری در منطقه «قیفه» شد.

«جان کربی» معاون رسانه‌های پنتاگون با اعتراف به ناکارآمدی حملات هوایی آمریکا در جلوگیری از گسترش گروه تروریستی داعش، روند جذب نیرو توسط این گروه را قابل توجه خواند.

قطر در اقدامی بدون اطلاع مقامات سودان، از هواپیماهای اجاره گرفته شده از این کشور، برای انتقال اسلحه به شبه‌نظامیان افراطی لیبی استفاده کرده است.

یک دادگاه مسئول رسیدگی به جرایم جنگی بنگلادش دیروز پس از مدت‌ها که از آغاز روند رسیدگی به پرونده می‌گذشت، حکم اعدام «رحمان نظامی» رهبر بزرگترین حزب اسلامی این کشور را صادر کرد.

نخست‌وزیر فرانسه دیروز در اظهاراتی ضمن تأیید اظهارات اخیر وزیر کار این کشور درخصوص وضعیت بیکاری، به شکست دولت در مبارزه با معضل بیکاری اعتراف کرد.

انتخابات پارلمانی تونس برگزار شد و نتایج به دست آمده حاکی از قدرت گرفتن چپ‌ها و لیبرال‌هاست؛ بنابراین احتمالات مختلفی برای آینده تونس به وجود آمده است. ائتلاف، اختلاف یا تشکیل دولت ملی از جمله این احتمالات است.

«جی کارنی» سخنگوی سابق کاخ سفید در مصاحبه با یک شبکه امریکایی پیش‌بینی کرد که احتمالاً حزب رییس‌جمهوری آمریکا در انتخابات میان دوره‌ای کنگره، یک روز بد در پیش داشته باشد.

مجمع عمومی سازمان ملل با تصویب قطعنامه‌ای جدید خواستار پایان دادن به تحریم‌های تجاری ایالات‌متحده امریکا علیه کوبا شد.

وزارت فرهنگ اوکراین ۱۴ شخصیت هنری روسیه را به دلیل حمایت از جدایی کریمه و تمایلات جدایی طلبانه در شرق این کشور، «عنصر نامطلوب» اعلام کرد که دیگر اجازه ورود به خاک اوکراین را نخواهند داشت.

در پی کشته شدن ۳ سرباز ارتش ترکیه در استان هکاری به دست افراد مسلح ناشناس، هواپیماهای ترکیه برای شناسایی مواضع پ.ک.ک در شمال عراق به پرواز درآمدند.





جایگاه کار آفرینی  
در توسعه صنعت

شهرام شیر کوند

بزه‌شگر و مشاور صنعت خودرو

امروزه خلاقیت، کارآفرینی و ایجاد تغییر و تحول در بخش‌های صنعتی امری ضروری است زیرا جامعه، رقبا، سازمان‌ها و... همه در حال تغییر و دگرگونی هستند به همین جهت است که عصر کنونی را عصر خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی نامیده‌اند. در این دوران، سرعت ابداعات و اختراعات در عرصه‌های مختلف علمی، فرهنگی، اجتماعی، فناوری و صنعتی، پرشتاب‌تر از هر زمان دیگری در طول تاریخ حیات بشری است. از این رو عصر حاضر با عنوان عصر اطلاعات و عصر دانش و توانایی نیز نامبرده می‌شود.

از آنجا که نوآوری مولود توجه به خلاقیت‌ها و زمینه رشد آنهاست و افکار ایده‌های خلاقانه در دوران نوجوانی و جوانی ظهور می‌یابند، نهاد خانواده به عنوان کانون اصلی تربیت و شکل‌گیری شخصیت افراد نقش مهمی در این زمینه دارد و تشویق فرزندان خلاق به ادامه این مسیر اهمیت بسیاری دارد. خانواده عامل حیاتی و اثرگذار در شکل‌گیری شخصیت انسان خلاق و از نظر کمی و کیفی می‌تواند کانون اصلی تفکر مثبت، تلاش و پرورش روحیه خلق ایده و کارآفرینی در افراد باشد. تحقق این امر مستلزم توجه ویژه والدین به کودکان و نوجوان‌شان از هنگام تولد تا زمان شکل‌گیری شخصیت وی است. کارآفرینی عبارت است از فرایند ایجاد ارزش از راه تشکیل مجموعه منحصربه‌فردی از منابع به منظور بهره‌گیری از فرصت‌ها. تعریف عام کارآفرینی عبارت است از راه‌اندازی کسب‌وکار جدید یا یک سازمان جدید که معمول توأم با ریسک‌پذیری و نبود قطعیت است. واقع معنای عام کارآفرینی، ایجاد یک کسب‌وکار جدید است. کارآفرینی به‌عنوان موتور محرکه توسعه اقتصادی و اجتماعی نقش اساسی در فرایند توسعه جامع دارد. ترکیب کارآفرینی، خلاقیت و نوآوری، عاملی کلیدی برای ثبات و پایداری سازمان در این دوران مملو از تغییرات سریع است. خلاقیت پایه و اساس نوآوری است، اما نوآوری کاربردنی ساختن خلاقیت است؛ خلاقیت تولید یک ایده جدید است، در حالی که نوآوری عملی و کاربردی ساختن ایده‌ها است. مفهوم و کارکرد نوآوری کامل‌تر از خلاقیت است. بنابراین سازمان‌ها در یافته‌اند برای آنکه بتوان در دنیای متلاطم و متغیر امروز به حیات ادامه داد، باید به نوآوری و خلاقیت روی آورد.

خلاقیت با نوآوری و نوآوری با کارآفرینی تفاوت دارد و به تبع رفتار، حالات، ویژگی‌ها و نقش افراد خلاق، نوآور و کارآفرین با یکدیگر متفاوت خواهد بود. به اعتقاد ژوزف شویبتر کارآفرین نیروی محرکه اصلی در توسعه اقتصادی است. مسئولیت کارآفرینان نوآوری است و در همین راستا همواره به ارائه روش جدید در فرایند تولید، شیوه‌های تازه تولید کالا، گشایش بازارهای جدید، یافتن منابع تازه و ایجاد تسهیلات جدید می‌اندیشند.

افراد خلاق، افرادی هستند که می‌توانند پدیده‌های جدیدی را کشف یا خلق کنند، اما نمی‌توانند یا علاقه ندارند اکتشافات یا اختراعات خود را به محصول یا خدمتی تبدیل کنند و آن را به مرحله تولید انبوه برسانند. در حالی که افراد نوآور علاوه بر اینکه قادرند پدیده‌های نوینی را خلق یا کشف کنند، توانایی آن را دارند که اختراعات یا اکتشافات خود را به محصول یا خدمت تبدیل و آن را به بازار عرضه کنند تا در ازای آن سودی به‌دست آورند. مخترعان، با فکر و ایده جدید یک محصول اولیه خلق می‌کنند، اما احتمال دارد این محصول هرگز تولید نشود و هدف مخترع نیز ایجاد کسب‌وکار و ارزش آفرینی از این طریق نبوده است. از این رو کارآفرین کسی است که فرصت کارآفرینانه را در قالب محصول یا خدمت جدید بکار گیرد. نوآور با روش‌ها و برنامه‌ها و سیستم‌ها کار می‌کند و می‌کوشد نمونه را به محصول یا خدمتی تجاری تبدیل کند. کارآفرین نیز با فرصت‌ها، ریسک‌ها و ارزش‌ها کار می‌کند و می‌کوشد بازار بالقوه‌ای برای ایده‌ها یا محصولات شناسایی، کشف یا خلق کند. افراد کارآفرین، افرادی هستند که قادرند هم ایده‌ها، اختراعات و حتی نوآوری‌های دیگران را به ارزش مبدل کنند. در ضمن، آنان قادرند ایده‌های خود یا دیگران را به شکل مستقیم به ارزش تبدیل کنند. به عبارت دیگر، کارآفرین می‌تواند هم از طریق فروش ایده‌های خود یا دیگران و هم از طریق تبدیل ایده‌ها به کالاها یا خدمات، ارزش ایجاد کند.

کارآفرینی ویژگی‌های مثبتی همچون بارور شدن خلاقیت‌ها، ترغیب به نوآوری و توسعه آن، افزایش اعتماد به نفس، ایجاد و توسعه فناوری، تولید ثروت در جامعه و افزایش رفاه عمومی در پی دارد، بنابراین باید با نگاهی دقیق و جامع به کارآفرینی از همه دستاوردهای آن بهره‌مند شویم و به یاد داشته باشیم که اشتغالزایی یکی از راه‌وردهای مهم کارآفرینی است. مهمترین پیامد کارآفرینی، ارتقای روحیه نشاط و نوآوری در کشور است، از مشکلات بیکاری کاسته می‌شود. کارآفرینی امید را در دل مردم افزایش می‌دهد، از بار مسئولیت‌های فراوان دولت می‌کاهد، فرهنگ کار و گرایش به کار کردن را نهادینه می‌کند و از معضلات اجتماعی چون اعتیاد، بزهکاری و... جلوگیری می‌کند.

متولیان شهرک‌های صنعتی از نگرش منفی بانک مرکزی برای تسهیلات به این بخش، انتقاد کردند

## سایه سنگین «بنگاه‌های زودبازده» بر سر صنایع کوچک

کوچک در صنعت کشور ۱۶/۸ درصد است. این در حالی است که سهم ارزش تولید در صنایع کوچک ۱۷ درصد و سهم آن در صادرات ۱۰ درصد محاسبه شده است.

### ابهام در دسته‌بندی‌های مرکز آمار

همچنین مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی تهران در این همایش گفت: در قانون و دسته‌بندی‌های مرکز آمار که متولی آمادگی در کشور است، جایگاه مشخص و حتی کلمه‌ای با نام صنایع کوچک تعریف نشده است. به این خاطر از واحدهای زیر ۵۰ نفر به‌عنوان واحدهای کوچک یاد می‌شود اما این امر سبب شده تا آمار مشخصی از سهم این گروه در اقتصاد، تولید ناخالص داخلی، اشتغال و... وجود نداشته باشد.

به گفته علی سلیمانی؛ ابهام در تعریف، نقش، آمار و اطلاعات پایه‌ای باعث می‌شود تا برطرف نشدن آنها امکان توسعه این بخش به‌طور شایسته وجود نداشته باشد.

### ۷۰ درصد اقتصاد ایران دولتی است

دبیر کل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران گفت: در حال حاضر اقتصاد ایران ۷۰ درصد دولتی است و طبق سیاست‌هایی که دولت جدید پیش گرفته، عزم راسخ این است که به خصوصی‌سازی و واگذاری پرداخته شود. حسین نقره‌کار شیرازی با بیان اینکه واقعیت نظام و دولت باید رسیدگی به وظایف حاکمیتی باشد، گفت: اگر هم صددرصد کار به مردم واگذار شود اقتصاد ایران می‌تواند به جایگاه واقعی خود دست یابد.

### بی‌توجهی به بازار، مشکل بزرگ صادرات صنایع کوچک

در ادامه عزیزی، نماینده واحدهای صنعتی صنایع کوچک گفت: صادرات در بعد کلان، موتور توسعه کشورهاست و جایگاه ویژه‌ای در ارتقای کشورها دارد که منجر به افزایش فروش و کسب مهارت در تولید کالای نهایی می‌شود. وی با بیان اینکه صادرات پایدار محور توسعه کشور است، گفت: یکی دیگر از مشکلات صنایع کوچک کمبود نقدینگی و سرمایه است که شاید این مسئله در کوتاه‌مدت با حمایت‌های دولت برطرف شود، اما برای حل بلندمدت این مشکل باید بهره‌وری صنایع کوچک ارتقا پیدا کند. نماینده واحدهای صنعتی صنایع کوچک گفت: تناسب نداشتن نرخ ارز با تورم، تعرفه تجاری بالا که صنایع کوچک را به خام‌فروشی وادار کرده است، اسناد اعتباری بانک، گمرک، حمل و نقل، بیمه، مالیات، تحریم‌ها، تطابق نداشتن استانداردها با بازارهای هدف، نبود شناخت مناسب و برنامه‌ریزی مناسب برای بازارهای صادراتی از دیگر مشکلات صنایع کوچک است.



می‌کنیم اگر واحدهای کوچک می‌خواهند کالاهای غیرانحصاری را به بازارهای جهانی عرضه کنند آن را به صورت نقدی بفروشند. رییس صندوق ضمانت صادرات ایران با بیان آنکه واحدهای صنعتی برای راه‌اندازی و تکمیل فعالیت‌های صادراتی از کمبود منابع مالی رنج می‌برند، گفت: در حالی که اکنون تنها ۱۰ درصد صادرات کشور تامین مالی می‌شود، اما این رقم در دنیا بیش از ۶۰ درصد است. وی اظهار کرد: ۷۰ درصد صادرات کالاهای ایرانی و ۷۰ درصد واردات ایران از دنیا به ۵ کشور محدود است که این ریسک صادرات را بالا می‌برد.

### نگرش منفی بانک مرکزی برای تسهیلات به صنایع کوچک

همچنین معاون صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران گفت: اعم مشکلات صنایع کوچک در رابطه با کمبود تخصص در حوزه‌های مختلف، کمبود در سطح فناوری، پایین بودن ارزش افزوده و فعالیت مستر و غیرشبکه‌ای، نبود بخش‌های تحقیق و توسعه و دسترسی نداشتن مناسب به منابع مالی است.

غلامرضا سلیمانی اظهار کرد: در تمام دنیا صنایع کوچک در قالب خوشه‌های کلی فعالیت می‌کنند و رویکرد این سازمان ارتقای رقابت صنایع کوچک و توسعه کارگروهی و شبکه‌ای آنها منطبق بر مدل کل توسعه خوشه‌ای و مدل کنسرسیوم و مدل شبکه افقی به عمودی است.

او با گلایه از گمرک ایران گفت: آمار ریز گمرک به سازمان صنایع کوچک به بهانه آنکه این آمار محرمانه هستند، ارائه نمی‌شود و زمانی که یک سازمان دولتی توانایی دریافت آمار ریز و دقیق را ندارد وای به حال تولیدکننده و صادرکنندگان.

سلیمانی بیان کرد: سهم صنایع کوچک از کل صنایع موجود کشور ۹۲ درصد است و سهم ارزش افزوده صنایع

سخت‌افزاری و نرم‌افزاری باید اقداماتی را از جمله ایجاد بستر مناسب، تجهیز پایانه‌ها و توسعه مرزهای صادراتی انجام دهد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین تدوین قوانین، ضوابط و مقررات، اعطای تجهیزات، حداقل کردن اعطای مجوزها در عرصه داخلی و خارجی را از دیگر اقدامات دولت در بخش نرم‌افزاری عنوان کرد و افزود: توسعه شهرک‌های صنعتی یکی از زیرساخت‌های توسعه صادرات است که دولت باید این زیرساخت‌ها را فراهم کند.

وی قیمت‌گذاری کالاها را یکی دیگر از آفت‌هایی دانست که تولید با آن مواجه است و افزود: هر زمان قیمت‌گذاری انجام شود واحدهای تولیدی غیرضروری ایجاد می‌شود.

### خرید دین اسناد صادراتی عملیاتی می‌شود

رییس هیات‌مدیره و مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران نیز در همایش تجلیل از واحدهای صنعتی کوچک صادراتی از عملیاتی شدن طرح خرید دین اسناد صادراتی و اعتبار خریدار خبر داد و گفت: اجرای این دو طرح نیازمند همراهی سیستم بانکی است.

طاهر شه‌حامد اظهار کرد: صندوق ضمانت صادرات ایران قبل از حمل کالا و بعد از آن در کنار صادرکنندگان است و چنانچه صادرکننده می‌خواهد کالایی را تولید کند برای تامین نقدینگی آن نیاز به دریافت منابع مالی و ارائه وثایق بانکی دارد، صندوق می‌تواند ضمانتنامه لازم را برای تامین نقدینگی و مواد اولیه ارائه کند. مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران با ارائه پیشنهادی به واحدهای صنعتی کوچک صادراتی ادامه داد: با توجه به مقیاس کوچک واحدهای صنعتی کوچک و متوسط و نبود بازار برای محصولات صادراتی به نظر می‌رسد این واحدها باید به شرکت‌های مدیریت صادرات یا کنسرسیوم‌های صادراتی مراجعه کرده و با فرض اینکه صندوق با این شرکت‌ها و کنسرسیوم‌ها طرف حساب است، توصیه

گروه صنعت - همایش تجلیل از واحدهای صنعتی کوچک صادراتی با حضور سیدابریشمی مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، افخمی‌راد رییس سازمان توسعه تجارت، شه‌حامد مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات، سلیمانی معاون صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و نمایندگان اتاق بازرگانی و بیش از ۲۰۰ واحد کوچک تولیدی صادراتی برای بررسی موانع صادراتی برگزار شد. در این همایش بر نقش پررنگ صنایع کوچک و خوشه‌های صنعتی بر خروج از رکود و ایجاد اشتغال در کشور تاکید و از بنگاه‌های زودبازده به‌عنوان مانع اصلی برای ارائه تسهیلات به واحدهای کوچک یاد شد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در این همایش از ارائه گزارش وضعیت و مشکلات صنایع کوچک و متوسط به رییس جمهوری در آینده‌ای نزدیک خبر داد و گفت: تجربه تلخ بنگاه‌های زودبازده مانع از ارائه تسهیلات جدید از سوی بانک‌ها به واحدهای صنعتی کوچک و متوسط شده است.

به گزارش **سیدمحمدعلی سیدابریشمی** اظهار کرد: با وجودی که مسئولان اقتصادی کشور دریافته‌اند که صنعت کلید خروج از رکود است اما این نکته مغفول مانده که صنایع کوچک آغازکننده و تداوم‌دهنده خروج از رکود و ایجاد اشتغال پایدار در کشور خواهند بود.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت وضعیت صنایع کوچک و متوسط به زودی به رییس‌جمهوری ارائه خواهد شد که امیدواریم بتوانیم این گزارش را به‌صورت همه‌جانبه و با ارائه تمامی جوانب کار واحدهای صنعتی کوچک و متوسط تهیه کنیم.

سیدابریشمی با تاکید بر مهم‌ترین مشکل واحدهای کوچک یعنی تامین نقدینگی اظهار کرد: در تخصیص ۱۲۰۰ میلیارد تومانی که برای یارانه صنایع در نظر گرفته شده، اولویت با صنایع کوچک به‌صورت تخفیف‌های تسهیلاتی است و نمی‌توان از این یارانه به‌عنوان سهم مشخصی برای صنایع کوچک یاد کرد.

### حذف قیمت‌گذاری کالاها

در ادامه این همایش، رییس سازمان توسعه تجارت ایران نیز گفت: براساس سیاست‌های اجرایی در برنامه‌های خروج از رکود، صادرات بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است. ولی‌الله افخمی‌راد با تاکید بر مسئله صادرات در اسناد بالادستی کشور افزود: باید رویکرد صادراتی را در برنامه‌های دولت مورد توجه قرار دهیم. وی با تاکید بر اینکه باید با ظرفیت‌سازی، کالاها و خدمات را بیش از نیاز داخلی تولید کرد، بر نقش دولت و بخش خصوصی برای ظرفیت‌سازی تولید به منظور صادرات، تاکید و اظهار کرد: دولت در دو بخش



### نوبت دوم

### «اطلاعیه»

بدینوسیله به اطلاع می‌رساند: پروانه بهره‌برداری شماره ۳۸۴۶-۰۶ مورخ ۱۳۸۴/۳/۱۶ شرکت تعاونی سنگ لاشه زرین‌دشت رومز از بهره‌برداری معدن سنگ لاشه دره قیر از توابع شهرستان رامهرمز با شماره سریال ۳۰۳۵ ابطال گردید.

پروانه بهره‌برداری شماره ۱۶۵۶۸-۰۶ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۴ شرکت صنایع معدن سنگ مروارید از بهره‌برداری معدن شن و ماسه کوهی بی‌بر از توابع شهرستان دزفول با شماره سریال ۰۷۶۶ ابطال گردید.

پروانه بهره‌برداری آقای امیرحسین طاهری‌فرد از بهره‌برداری معدن سنگ گچ خانیه از توابع شهرستان اندیمشک به شماره ۲۵۰۹۰-۰۶ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۹ و با شماره سریال ۵۷۶۵ ابطال گردیده است.

پروانه بهره‌برداری شرکت تعاونی تولیدی نمک طعام زاگرس جنوب از بهره‌برداری معدن نمک آبی سردشت از توابع شهرستان دزفول به شماره ۰۶/۴۳۱۵ مورخ ۱۳۸۲/۳/۳۱ و با شماره سریال ۰۷۳۸ ابطال گردیده است.

پروانه بهره‌برداری آقای عبدالرضا حمید از بهره‌برداری معدن مخلوط کوهی مشراکه از توابع شهرستان رامشیر به شماره ۱۰۴۴۷-۰۶ مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۲ و با شماره سریال ۳۲۰۷ ابطال گردیده است.

پروانه بهره‌برداری آقای علی بهلودی از بهره‌برداری معدن مخلوط کوهی مرادیگی چهار از توابع شهرستان رامهرمز به شماره ۰۶/۱۱۰۵۰ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۵ و با شماره سریال ۶۳۱۲ ابطال گردیده است.

### روابط عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت خوزستان

### روی خط خبر

#### ارسال برنامه عملیاتی وزارت صنعت برای اجرای اقتصاد مقاومتی

تسنیم: معاون وزیر صنعت، معدن و توسعه از ارائه برنامه عملیاتی وزارت صنعت برای اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهوری خبر داد.

حسین ابوبی‌مهریزی در رابطه با وضعیت اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی از سوی مقام معظم رهبری، رییس‌جمهوری این سیاست‌ها را از طریق معاون اول خود به تمام دستگاه‌های اجرایی ابلاغ کرد.

ابوبی‌مهریزی ادامه داد: پس از ابلاغ این برنامه‌ها به دستگاه‌ها، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهوری از وزارت صنعت، معدن و تجارت خواست کرد تا علاوه بر برنامه‌های قبلی، برنامه‌های عملیاتی خود را از لحاظ کمی و کیفی و منابع مورد نیاز در قالب یک برنامه دیگر به این معاونت ارائه کند.

#### جلوگیری از ورود ۱۳ هزار کالای غیراستاندارد به کشور

مدیرکل استاندارد تهران با اشاره به اینکه در ۳ ماه اخیر، ورود بیش از ۱۳ هزار کالای مغایر با استاندارد به کشور غیرمجاز شناخته شد، بر نظارت جدی بر استاندارد کالاهای صادراتی و وارداتی مشمول استاندارد اجباری تاکید کرد. مسلم بیات در تشریح این خبر افزود: کارشناسان و بازرسان استاندارد مستقر در گمرکات استان، ۴ نوع کالا را به شرح زیر برای ورود به کشور غیرمجاز تشخیص دادند که تا انجام آزمون مجدد و قبولی در آن، ورودشان به کشور ممنوع شد. وی این کالاها را به این شرح بیان کرد: ۱۰ هزار عدد ترموستات با نام تجاری YWS مدل WK-۰۴۱۵۱۰ و عدد آداپتور بدون نام تجاری مدل ۵۲-۲۵، تبلت سیم‌کارت‌خور با نام تجاری NEXISS مدل DOUAL۳۱۲ و عینک محافظ لیزر با نام تجاری EAGLE PAIR مدل ۶۰۸۲

بیات در پایان بیان کرد: کالاهای فوق از چین و ترکیه وارد فرودگاه امام خمینی (ره) شده‌اند.





حسین علیزاده روزنامه‌نگار

در حالی انتقادها به کیفیت خودروهای داخلی بالاست که این روزها مونتاژ خودروهای چینی بر روی خطوط تولید خودروسازان ایرانی دیده می‌شود. از آنجا که کیفیت، یکی از مهم‌ترین نکاتی است که مصرف‌کننده بر آن تأکید دارد، برخی کارشناسان ورود خودروهای چینی به خط تولید را در کشورمان خطری برای صنعت خودروسازی ایران می‌دانند.

در حال حاضر خودروهای چینی در بازار ایران با قیمتی بالاتر از خودروهای داخلی به فروش می‌رسند اما به لحاظ کیفیت از سطح پایین‌تری برخوردارند. با این حال به دلیل طراحی زیبا و تنوع در محصولات و همچنین آپشن‌های به روز و مشتری‌پسند، جاذبه دل‌برای ایرانی‌ها باز کرده‌اند. همین نکته موجب شده تا خریداران به صف‌های طولانی تعمیرگاه‌ها و مراکز خدمات پس از فروش این خودروها توجهی نداشته و به خرید گاهی کارشناسی نشده خودروهای بی‌کیفیت چینی بپردازند.

با این حال نکته اصلی ورود نه چندان خاموش خودروسازان چینی به خطوط تولید خودرو در ایران است که با این روند صنعت خودروسازی ما با توجه به توانایی و ظرفیت بالا، متأثر از ساختار نوپای صنعت خودروسازی چین، راه به جایی نخواهد برد. با این حال به نظر می‌رسد غول نو ظهور خودروسازی جهان در حال رخنه به پیکره خودروسازان داخلی بوده که خودروسازان ما با توجه به شتاب فعلی در تولید، بهتر است با تثبیت ظرفیت محصولات چینی به فکر ارتقای دانش فنی خود در سایه مراقبت بازرگان باشند. البته باید توجه داشت که ورود خودروسازان چینی به بازار ایران به دلیل افزایش تقاضای خودرو در زمان تحریم شتاب گرفت، اما نمی‌توان ماندگاری آن را به تحریم‌ها نسبت داد.

اگرچه عملکرد مادر گذشته با تعامل با خودروسازان بزرگ به دلیل نوع قراردادها و همچنین تولید خودروهایی با قدمت دهه آن هم پیش از تحریم‌ها جای بحث دارد، اما سپردن بازار بزرگ مصرفی و توان بالای تولید به چینی‌ها که چندی نیست به جرگه خودروسازان پیوسته‌اند، نه جای بحث دارد و نه جای تامل.

در حال حاضر زیرساخت‌های تولید خودرو در کشور مناسب بوده اما نباید این بستر در اختیار خودروسازی قرار گیرد که خود مصرف‌کننده دانش فنی دیگر کشورها است. حال با توجه به همایش بین‌المللی صنعت خودرو که در پیش داریم و با توجه به اظهارات دبیر این همایش مبنی بر حضور چشمگیر خودروسازان چینی باید نسبت و دید تا خروجی این مهمانی خوان رنگین بازار و صنعت خودرو ایران برای اژدها بزرگ چه خواهد بود.

فراخوان ۸۵۰ هزار دستگاه خودروی آتودی

خبر خودرو - شرکت آلمانی آتودی فراخوان ۸۵۰ هزار دستگاهی را برای خودروی A۴ اعلام کرد. جدیدترین فراخوان آتودی مربوط به جمع‌آوری بیش از ۸۵۰ هزار دستگاه خودروی A۴ است که باید در آن خودروهای مشمول طرح برای رفع عیب کیسه‌های هوا به نمایندگی بازرگاندانده شوند. به گفته آتودی به دلیل یک مشکل نرم‌افزاری ممکن است کیسه‌های هوا به هنگام تصادف باز نشوند که این امر می‌تواند منجر به مصدومیت سرنشینان شود. این خودروها به‌طور عمومی بعد از سال ۲۰۱۲ میلادی تولید شده‌اند و از تعداد یاد شده ۲۵ هزار دستگاه برای بازار چین و مابقی برای آلمان تولید شده‌اند. هنوز آتودی اداره ملی ایمنی جاده‌ای ایالات متحده جزئیات زیادی در مورد این فراخوان اعلام نکرده‌اند ولی انتظار می‌رود تمامی محصولات فوق به صورت کامل رایگان تعمیر شوند.

۲۰ مدل خودروی برقی فولکس در راه بازار

ایسنا: فولکس واگن بیش از ۲۰ مدل خودروی برقی را ظرف چند سال آینده در چین عرضه خواهد کرد. یواخیم هابزمن، رییس گروه فولکس واگن چین در این باره اظهار کرد: فولکس واگن در آینده نزدیک بیش از ۲۰ مدل خودروی برقی به مصرف‌کنندگان چینی عرضه خواهد کرد که از خودروهای کوچک تا شاسی‌بلندهای بزرگ را در برمی‌گیرد. فولکس واگن از رقیبان جهانی خودمانندی ام، تسلا موتورز و نیسان موتور در فروش خودروهای برقی در بازار چین عقب‌تر است. این خودروساز آلمانی پیش از این اعلام کرده بود قصد دارد تا سال ۲۰۱۸ میلادی بیش از ۱۵ مدل برقی یا هیبریدی برای فولکس واگن و برندهای دیگری که دارد، معرفی کند. چین با شدیدتر شدن مشکل آلودگی در تلاش برای ترویج استفاده از خودروهای برقی پاک بوده و به این منظور سیاست‌های تشویقی و مقررات سخت‌گیرانه در مورد آلودگی به اجرا گذاشته است.

معاون کیفیت سایا بر به روزرسانی استاندارد خودروهای قدیمی تأکید کرد

۱۴ میلیون خودرو بدون استاندارد دیورو ۴



دانیال درویش - گروه صنعت: تولید خودرو در سال‌های ۹۱ و ۹۲ با افت شدید مواجه شد. افتی که در نیمه نخست سال ۹۳ متوقف شد و روند صعودی را در پیش گرفت به طوری که پیش‌بینی‌ها حاکی از تولید بیش از یک میلیون دستگاه خودرو در سال جاری است تا رکوردی جدید را به ثبت برساند. در این میان، آمارها حاکی از آن است که در ۶ ماه نخست سال جاری، بیش از ۵۲۱ هزار دستگاه خودرو در داخل کشور تولید شده در حالی که همچنان مناقشه‌ها بر سر چگونگی کیفیت آنها ادامه دارد. با این حال در کنار افزایش تولید، کیفیت همچنان در پیچ و خم چالش بر سر می‌برد و به نظر می‌رسد که خودروسازان با وجود تمام تلاش‌های انجام شده نتوانسته‌اند کیفیت محصولات خود را به استانداردهای روز جهان و دلخواه مصرف‌کنندگان نزدیک کنند. در این میان ایران خودرو و سایا به عنوان دو غول خودروساز کشور اعلام کرده‌اند که خودروهای تولیدی این کارخانه‌ها مجهز به استاندارد یورو ۴ بوده و در کنار شرکت‌های کوچکتر به دنبال کسب بالاترین استانداردهای بین‌المللی هستند، اما پرسش اینجاست که، آنها تا چه حد توانسته‌اند، موفق باشند؟

با این فرض که اگر خودروهای تولید داخل موفق به کسب همه استانداردهای یورو ۴ شده باشند، اما مردم با وجود قیمت بالای خودروهای داخلی از حق انتخاب بیشتر محروم بوده و مجبور به خرید خودروهای داخلی در رده قیمت‌های ۲۰ تا ۵۰ میلیون هستند از سویی با توجه به اینکه خودروسازان با مصوبه هیات دولت در سال ۱۳۹۰ مبنی بر استانداردسازی خودروها با سوخت یورو ۴ موظف به تولید خودرو با این استاندارد شدند، با این احوال سهم عمده آلودگی‌ها مربوط به خودروهای ساخت داخل که به تعداد ۱۴ میلیون دستگاه خودروی سواری، وانت، اتوبوس، مینی‌بوس، کامیونت و کامیون و کشنده است که پیش از سال ۹۰ شماره‌گذاری شده‌اند، می‌شود.

بر اساس آمارهای منتشر شده در ایران، تعداد ۳۲۷ هزار و ۵۵۱ دستگاه در سال ۱۳۸۰ و تعداد یک میلیون و ۶۶۳ هزار و ۱۶۳ دستگاه در سال ۱۳۹۰ از انواع خودرو شماره‌گذاری شده است که به طور متوسط، رشد سالانه ۱۷/۶۴ درصد را نشان می‌دهد.

در این مدت، ناوگان خودروی کشور از ۴ میلیون و ۳۴۵ هزار و ۷۹۸ دستگاه به متوسط رشد سالانه ۱۲/۳۹ درصد به ۱۳ میلیون و ۹۷۵ هزار و ۴۳۲ دستگاه افزایش یافته و آمار تعداد خودروها به ازای هر هزار نفر از ۶۷/۳ دستگاه به ۱۸۶ دستگاه افزایش پیدا کرده است.

میلیون و ۶۲۹ هزار و ۹۷۴ دستگاه وانت، تعداد ۵۴۲ هزار و ۴۸۸ دستگاه کامیونت و تعداد ۴۷۶ هزار و ۲۱۳ دستگاه کامیون و کشنده بوده است. با اضافه شدن بیش از ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه خودرو به ناوگان خودروی کشور در سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۰، مصرف روزانه بنزین در این دوره از ۹۱/۹۴ میلیون بشکه معادل نفت خام به ۱۲۰/۱۶ میلیون بشکه و مصرف روزانه گازوئیل هم از ۱۵۵/۷۳ میلیون بشکه معادل نفت خام به ۲۲۰/۴۱ میلیون بشکه افزایش را نشان می‌دهد. در مجموع مصرف حامل‌های انرژی در ایران در سال ۱۳۹۰ در بخش حمل‌ونقل، سهم بنزین موتور ۴۰/۲۲ درصد، سهم گازوئیل ۴۱/۶۷ درصد، سهم گاز طبیعی ۱۳/۸۵ درصد و سهم برق ۰/۶۷ درصد بوده است. با این اوصاف افزایش ناوگان خودرو و مصرف سوخت کشور در این سال‌ها در حالی صورت گرفته که خودروهای فرسوده همچنان در جاده‌های داخل شهری و بین شهری تردد می‌کنند و منجر به افزایش شدید آلوده‌ها و مصرف سوخت در کشور شده‌اند.

سطح فناوری موتور یورو ۲ را نمی‌توان ارتقا داد

در همین حال معاون کیفیت خودروسازی سایا با بیان اینکه تمامی خودروهای تولیدی این شرکت با استانداردهای یورو ۴ تولید می‌شوند به سراسر کشور در حال حاضر در تلاش برای بهبود این استاندارد هستیم تا از شرایط مرزی عبور کرده و به مرحله تثبیت دست یابیم. فرزند غزایی با بیان اینکه در حال حاضر به دنبال این هستیم تا در



پس از ۴۰ الی ۸۰ هزار کیلومتر باید تعویض شوند، اما متأسفانه نه مراجع مرتبط الزامی برای مصرف‌کننده در نظر گرفته و نه خود خریدار خودرو آن را اجرا می‌کند. معاون کیفیت خودروسازی سایا با عنوان اینکه این شرکت در خصوص استانداردسازی در این حوزه در قالب خدمات پس از فروش استقبال می‌کند، عنوان کرد: در خصوص خودروهایی با موتور یورو ۲ نمی‌توان سطح فناوری آن را ارتقا داد و تنها با تغییر و بهبود کاتالیست می‌توان سطح آلودگی را کاست. در کنار تعویض کاتالیست برای ارتقای کیفی و کاهش سطح آلودگی بازرسی‌های دوره‌ای و معاینات فنی نیز می‌تواند چاره‌ساز باشد.

وی با بیان اینکه در کنار بهبود وضعیت خودروهای فعلی، خروج خودروهای فرسوده نیز می‌تواند در نوسازی ناوگان حمل‌ونقل تأثیر بگذارد، افزود: در خصوص شرکت خودروسازی سایا اقدامات مثبتی برداشت و در این هفته توافقنامه‌ای با ستاد مدیریت حمل‌ونقل سوخت امضا کرد که براساس آن پایان سال جاری، ۶۰ هزار خودرو به‌وسیله این گروه خودروساز جایگزین خودروهای فرسوده خواهد شد.

تدوین دستورالعمل حد مجاز آلودگی خودروها

در همین حال معاون سازمان حفاظت محیط زیست با اعلام اینکه دستورالعمل حد مجاز آلودگی خودروها تدوین و برای تصویب به شورای عالی محیط زیست ارسال شده است، گفت: در این دستورالعمل حد مجاز آلودگی خودروها مشخص شده به نحوی که هر خودرو در زمان مصرف مجاز است چه میزان آلودگی تولید کند.



سعید متصدی افزود: استاندارد شدن خودروهای تولید داخل مطابق با شاخص‌های یورو ۴ یکی از اقدامات اساسی در زمینه کاهش آلودگی هواست که سازمان حفاظت محیط زیست در این زمینه با خودروسازان مذاکرات زیادی داشته و خوشبختانه اکنون بیشتر خودروهای داخلی با استاندارد یورو ۴ تولید می‌شوند.

وی تصریح کرد: زمان استفاده مطلوب هر وسیله‌ای از جمله خودرو محدود است، بنابراین سازمان حفاظت محیط زیست در این راستا به تدوین میزان مجاز آلودگی خودرو پرداخت که برای تصویب به شورای عالی محیط زیست ارسال شده است. معاون سازمان حفاظت محیط زیست با تأکید بر اینکه صاحبان خودرو موظف به انجام معاینه فنی خودروهای خود هستند، عنوان کرد: بعد از تصویب این دستورالعمل گزینه معاینه حد مجاز آلودگی خودروها نیز به معاینه فنی اضافه می‌شود.

خودروسازان

تامین ۲ هزار دستگاه از ناوگان تجاری سبک توسط زامیاد

سایا نیوز: حمیدرضا درویش، معاون فروش و خدمات پس از فروش شرکت زامیاد اعلام کرد: برنامۀ تامین ۲ هزار دستگاه وانت زامیاد برای به‌روز رسانی و ارتقای ناوگان حمل‌ونقل سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور با مشارکت شرکت زامیاد آغاز شده است. وی افزود: شرکت زامیاد که یکی از قدیمی‌ترین خودروسازان تجاری کشور محسوب می‌شود همواره تلاش خود را در عرصه خودروهای تجاری بر تحقق تجهیز ناوگان تجاری کشور با تولید محصولات به‌روز خود قرار داده و همواره کوشیده تا شاخص‌های استاندارد دهای تولید خود را افزایش دهد.

ریچ، رقیب ۲ کابین‌ها در عراق

سایا نیوز - خودرو ریچ پارس خودر که در نمایشگاه بغداد به نمایش در آمده مورد استقبال بازدیدکنندگان قرار گرفته است. خودرو وانت ریچ که محصولی از شرکت پارس خودرو از گروه خودروسازی سایا است با برخورداری از مزیت‌های ویژه و توانمندی‌های خود توانسته نظر بازدیدکنندگان را به خود جلب کند. بر اساس این گزارش، خودرو ریچ به عنوان یک وانت دو کابین با داشتن قیمت مناسب و رقابتی در حدود ۱۳ هزار دلار بدون هزینه پلاک در کشور عراق توانسته خود را در بین سایر دو کابین‌های موجود در این کشور معرفی کند و گوی سبقت را از بقیه خودروهای هم‌کلاس خود برآید و توجه مشتریان را به خود جلب کند. از دیگر مزایای خودرو ریچ می‌توان به دارا بودن فضای مناسب داخل کابین، ظاهر زیبا و توانمندی‌های فنی آن اشاره کرد که توانسته در بازار عراق که سبد متنوعی از خودروهای دو کابین با برندهای مختلف و معتبر دنیا در آن وجود دارد به خوبی نظر علاقه‌مندان را به خود جلب کند.

تقدیر نامه بهره‌وری برای امداد خودرو

ایکو پرس - امداد خودرو ایران با حضور در ششمین دوره جایزه ملی بهره‌وری موفق به دریافت لوح تقدیر این جشنواره شد. نخستین کنفرانس بین‌المللی بهینه‌کاری با حضور اندیشمندان، کارشناسان، صاحبان بنگاه‌های اقتصادی، استادان دانشگاه‌ها و محققان داخلی و خارجی و بیش از ۱۰ کشور خارجی از جمله انگلیس، ایرلند، هلند، نیوزیلند و سنگاپور در تهران برگزار شد. از همین رو، شرکت امداد خودرو ایران پس از اعلام فراخوان و با ارسال پروژه‌ها، در بین ۳۵ پروژه‌ار سالی به دبیرخانه کنفرانس، به عنوان یکی از دو شرکت برتر، موفق به اخذ تقدیرنامه از رییس شبکه جهانی بهینه‌کاری و رییس کنفرانس شد.

روی خط خبر

واحد مرکزی خبر - حامدعلی مبارکی، مدیرعامل منطقه آزاد چابهار گفت: مرحله نخست طرح راه‌اندازی قطب سوم خودروسازی کشور در چابهار با ظرفیت تولید سالانه ۱۰ هزار خودرو تا پایان سال ۹۴ به بهره‌برداری می‌رسد. وی تصریح کرد: طرحی با نام «تیس خودرو» در زمینی به مساحت ۴۰۰ هکتار در منطقه آزاد در حال اجراست. مبارکی بیان کرد: اقدامات پرنامه‌ریزی‌های لازم به منظور جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای این طرح در حال انجام است. وی گفت: این طرح در ۶ مرحله اجرا می‌شود و محور اصلی فعالیت این قطب جدید خودروسازی بر صادرات خودرو به‌خصوص به کشورهای همسایه و حاشیه خلیج فارس است. وی تأکید کرد: اعتبار ۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی برای راه‌اندازی قطب سوم خودروسازی نیاز است که تلاش می‌کنیم این سرمایه با مشارکت بخش خصوصی و خارجی جذب شود. راه‌اندازی این طرح حدود ۲۵ تا ۳۰ هزار شغل مستقیم و غیرمستقیم در منطقه ایجاد می‌کند.

باشگاه خبرنگاران - ولی‌الله افخمی‌زاده، رییس سازمان توسعه و تجارت گفت: واردات خودرو به‌صورت تجاری هیچ محدودیتی ندارد و هر کس که کارت بازرگانی دارد می‌تواند اقدام به واردات خودرو کند و در انحصار شخص یا اشخاصی نیست. وی افزود: البته برای ارائه خدمات پس از فروش بهتر است سازوکاری باشد که افراد محدود و مشخصی اقدام به واردات خودرو کنند اما در حال حاضر واردات خودرو به کشور آزاد است و در انحصار شخص یا اشخاصی نیست. افخمی‌زاده با تأکید بر اینکه در حال حاضر بخش کمی از خودروهای با برند مشهور توسط نمایندگی‌ها به کشور وارد می‌شود و بیشتر آن توسط افراد دیگر وارد می‌شود، تصریح کرد: فروشنندگان خودرو تمایل دارند نماینده‌های مشخص اقدام به خرید خودرو و عرضه آن در کشور برای ارائه خدمات پس از فروش و گارانتی به مشتری کنند.

ایسنا - مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل ایران خودرو از تدوین مدل تعالی ارتباطات در این گروه صنعتی خبر داد. علی‌مصریان در مراسم برترین‌های جشنواره کارآمدی اظهار کرد: به زودی مدل تعالی سازمانی را با مشارکت مدیریت‌های ارتباطات گروه در حوزه ارتباطات گروه صنعتی ایران خودرو پیاده می‌کنیم تا زمینه‌ارزبایی علمی فعالیت‌ها، تحول ساختاری، ارتقای جایگاه و سطح دانش فنی و تکنیکی ارتباطات گروه با رویکرد هم‌افزایی میسر شود.

خبر خودرو

مراجعه به نمایندگی‌های مجاز سایا از تخفیف ویژه باشگاه مشتریان در ارائه خدمات بهره‌مند می‌شوند. مهدی روزبهانی، معاون خدمات سایا پیک با اعلام این خبر افزود: در راستای ایجاد وفاداری در مشتریان گروه خودروسازی سایا و همچنین با هدف بهبود فضای کسب‌وکار، مشتری‌یانی که دوره گارانتی خودروی آنها سپری شده است با مراجعه به نمایندگی‌های سایا در سراسر کشور می‌توانند از تخفیف ۵ درصدی ویژه باشگاه مشتریان برای دریافت خدمات استفاده کنند.

ایسنا - دستورالعمل ضوابط و شرایط فروش خودرو در کشور تدوین شده و در انتظار اقدام وزیر صنعت، معدن و تجارت برای تأیید و ارسال به هیات دولت برای تصویب نهایی و اجرا به سر می‌برد. در صورت تأیید محمدرضا نعمت‌زاده و ارسال متن بازنگری شده آیین‌نامه حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خودرو توسط هیات دولت، دستورالعمل ضوابط و شرایط فروش خودرو در کشور نیز اجرایی خواهد شد. گفته می‌شود، با اجرایی شدن دستورالعمل ضوابط و شرایط فروش خودرو در کشور، تولیدکنندگان و واردکنندگان خودرو ملزم به اصلاح متن قراردادها و فروش خود براساس ضوابط در نظر گرفته شده در این دستورالعمل خواهند بود.

سایا نیوز - ابراهیم رضاده، رایزن بازار گانی ایران در کشور عراق ضمن بازدید از غرفه گروه خودروسازی سایا در نمایشگاه اقتصادی بغداد گفت: محصولات سایا در عراق برای خریداران خودرو به‌عنوان نخستین انتخاب است. وی افزود: خوشبختانه در این نمایشگاه استقبال خوبی از محصولات گروه سایا شده که نشانگر علاقه‌مندی عراقی‌ها به خودروهای گروه سایا است. رایزن بازار گانی ایران در عراق گفت: هر چند عده‌ای دنبال تضعیف کالای ایرانی در بازار عراق هستند ولی خدمات خوب و قیمت مناسب خودروهای گروه سایا باعث ایجاد مزیت رقابتی محصولات سایا بوده و همچنان در این کشور از بازار خوبی بهره‌می‌برد. ابراهیم‌زاده خودروهای سایا را کلید اشتغال و شروعی برای خرید خودرو توسط مردم عراقی دانست و گفت: سایا باید ضمن حفظ این بازار، توجه به تولید و ارائه محصولات جدید داشته باشد و با ایجاد تنوع محصول به نیاز مشتریان پاسخ دهد. وی افزود: البته خودروی تیبیا با طبع در عراق نیز جای خود را در این بازار باز کرده ولی سایا باید در کلاس‌های دیگر نیز خودرو وارد این بازار کند چراکه قابلیت بازار عراق برای عرضه خودروهای جدید و متنوع ایرانی بسیار بالاست.





## مدیر امور اکتشاف ایמידرو خبرداد: معادن سیستان و بلوچستان در اختیار ۷ تیم متخصص

مرحله نخست عملیات اکتشاف معادن سیستان و بلوچستان توسط ۷ گروه از شرکت های داخلی انجام شد. مدیر امور اکتشاف ایמידرو با اعلام خبر فوق تصریح کرد: این عملیات که برای نخستین بار در چنین وسعتی در سطح استان سیستان و بلوچستان انجام می شود در جهت پیشبرد اهداف اکتشافی است که رییس جمهوری در سفر به این استان تعیین کرده بود. علی اصغرزاده تاکید کرد: بررسی ها نشان داده منطقه سیستان و بلوچستان مستعد فعالیت های معدنی است و نقاط بکری برای فعالان این حوزه و سرمایه گذاری برای توسعه دارد که این امر به مفهوم اشتغالزایی، بالا رفتن توان فنی و مهندسی شرکت های بومی، افزایش درآمد سرانه در سطح استان و همچنین افزایش نرخ سرمایه گذاری در آن استان و سطح کشور است. علی اصغرزاده با اشاره به اینکه مرحله نخست این عملیات در ۷ نقطه مختلف انجام شده است، اظهار کرد: این طرح شامل شناسایی، پی جویی و اکتشاف معادن استان سیستان و بلوچستان است به طوری که توانمندی های معدنی مشخص و زمینه برای سرمایه گذاری در بخش های بالادستی و پایین دستی حوزه معدن و صنایع معدنی فراهم شود. به گفته وی برای اجرای عملیات اکتشاف معادن سیستان و بلوچستان از توان فنی و مهندسی این استان نیز استفاده شده به طوری که ۳ شرکت از ۷ گروه فوق، بومی استان سیستان و بلوچستان هستند. مدیر اکتشاف سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران درباره نقاط اکتشافی این استان گفت: گروه نخست پروژه، مرحله «شناسایی عمومی» پهنه نوار مرزی را به پایان رسانده و نقاط امیدبخش را مشخص کرده است. همچنین گروه دوم مطالعات ماهواره ای پهنه سراوان را انجام داده است.

وی ادامه داد: گروه سوم اکتشافی فعالیت خود را به اکتشاف آهن پلاسری ایران شاهر اختصاص داده و نمونه گیری های اولیه نیز تهیه و برای آنالیز در اختیار مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران قرار داده شده است. این در حالی است که گروه سوم در نظر دارد پس از بررسی نتایج، حفاری های بیشتری را به مساحت ۳۰ کیلومتر در پهنه ایران شاهر انجام دهد. اصغرزاده با اعلام اینکه گروه های چهار، پنج و شش اکتشافی از شرکت های استان سیستان و بلوچستان هستند، اظهار کرد: گروه چهارم طرح پی جویی مرحله نخست نوار مرزی در «بخش شمالی» که شامل لار تا میرجاوه است را انجام داده و گروه پنجم پروژه پی جویی نوار مرزی در بخش میانی شامل شرق تفتان را به پایان رسانده و همچنین در گروه ششم بخش جنوبی نوار مرزی که محدوده سراوان و پیشین را در برمی گیرد همانند گروه های دیگر به پایان رسیده است. اصغرزاده فعالیت گروه هفتم را مختص پروژه ماهواره ای اکتشاف ماده معدنی آنتیموان در شمال استان ذکر و تصریح کرد: بررسی های ماهواره ای نشان دهنده ۱۶ نقطه امیدبخش از وجود این فلز کمیاب است.

## داخل پراتنز

## ضرورت صادرات فولاد برای اجرای طرح های توسعه ای

دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: صادرات فولاد کشور در ۲ سال آینده حداقل تا سقف رشد ۵۰ درصدی ضروری است تا طرح های توسعه این بخش به اجرا گذاشته شود. به گزارش ایرنا، سیدرسول خلیفه سلطانی در جمع خبرنگاران افزود: اکنون شرایط صادرات فولاد کشور مناسب است و براساس آمار در ۶ ماهه سال جاری نسبت به دوره مشابه سال گذشته رشد ۴۰ درصدی ثبت شد.

وی تصریح کرد: شرایط کنونی تولیدکنندگان فولاد کشور به گونه ای است که نیازمند چتر حمایتی دولت در مقابل سیاست دامپینگ چینی ها (عرضه تولیدات به قیمت پایین تر از نرخ تمام شده) است زیرا غفلت موجب خسارت سنگین به این بخش خواهد شد. خلیفه سلطانی اظهار کرد: نرخ تولیدات فولادی در حالی به میزان یک درصد رشد ثبت شده که افزایش قیمت ۲۴ تا ۲۷ درصدی را در اغلب کالاها طی سال گذشته و سال جاری شاهد هستیم. احمد خوروش، عضو هیات مدیره انجمن نامبرده نیز گفت: در حالی که جمهوری اسلامی ایران تحت تحریم های ظالمانه دشمن قرار گرفته، توانست رشد تولید فولاد خام را با بالاترین میزان در سطح جهان در دوره ۶ ماه امسال ثبت کند. وی اظهار کرد: امروز با توجه به رشد تولید، ضرورتی برای واردات این فلز راهبردی نیست و صادرات فولاد می تواند بخشی از نیاز ارزی واحدهای تولیدی را فراهم سازد.

## گزارش از اعمال تخفیف های مالیاتی برای معدنکاری در مناطق محروم

# توجه اقتصادی و رعایت فنی، مبنای تخفیف مالیاتی

این تخفیف ها اقتصادی بودن معدنکاری، روش های صحیح برداشت برای کاهش ضایعات، اصول ایمنی در نظر گرفته می شود تا رونق پایدار ایجاد شود، هر چند ممکن است معدنی که محصولی استراتژیک تولید می کند از هیچ کدام از تخفیفات برخوردار نشود.

تمام شده محصولات برمی گردد. حال در شرایطی که اقتصاد معدنی با هدفگذاری ۳ برابری در تولید ناخالص ملی برنامه ای جامع با قابلیت اجرایی است، اعمال تخفیفات مالیاتی، حقوق دولتی و... روش های است که از نظر کارشناسان می تواند تسهیل کننده رونق معدنکاری شود، گرچه برای اجرایی کردن

حامد شایگان- گروه معدن: کاهش قیمت برخی محصولات معدنی در بازارهای جهانی و افزایش هزینه های تولید ناشی از گرانی تجهیزات و ماشین آلات معدنی منجر به توقف یا کاهش میزان برداشت معادن دور افتاده شده است که تا حدودی از نبود دسترسی به زیرساخت های حمل و نقلی و افزایش قیمت

کاهش قیمت تمام شده محصولات معدنی برای افزایش رقابت پذیری در بازارهای داخلی و خارجی فاکتوری است که موفقیت شرکت های معدنی در مناطق دور افتاده را رقم می زند. حال در شرایطی که معادن ایران بیشتر در مناطق کم برخوردار از لحاظ زیرساخت قرار دارند تخفیفات مالیاتی و حقوق دولتی اهمیت ویژه ای را برای آنها به همراه خواهد داشت.

## ۵ سال معافیت مالیاتی معادن مناطق محروم

مدیر کل نظارت و بهره برداری معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به معافیت های مالیاتی برای معادن مناطق محروم و کم برخوردار، به اعلام اظهار کرد: معدنکاران مناطق محروم در ۵ سال اول فعالیت خود از معافیت مالیات بر عملکرد برخوردار خواهند شد تا با کاهش قیمت تمام شده محصولات، به سادگی بتوانند با تولیدات مناطق دیگر رقابت کنند.

عباسعلی ایروانی با بیان اینکه ۲۰ درصد تخفیف در حقوق دولتی مناطق محروم توسط روسای سازمان های صنعت، معدن و تجارت استان ها اعمال می شود، افزود: حقوق دولتی در مناطق محروم براساس تفویض اختیار توسط وزارتخانه انجام می شود به گونه ای که رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مربوطه با توجه به دو فاکتور محرومیت و سختی کار که هر کدام ۱۰ درصد از تخفیف در حقوق دولتی را شامل می شود برخوردار می شوند. به گونه ای که خیلی از معادن به دلیل شرایط بد اقتصادی به جای ۱۰ درصد حقوق دولتی قانونی تنها ۲ یا

## گپ و گفت

## بورس معادن، عامل توسعه اقتصادی



سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی از طریق بورس خصوصی سازی شده اند. به طور کلی مشوق های حضور در بازار سرمایه تاکنون نتوانسته بخش خصوصی

را برای تامین مالی از طریق بازار سرمایه ترغیب کند، به همین دلیل با ایجاد قوانین و مشوق های بیشتری در فعال کردن این بخش در بورس می توان حضور شرکت های خصوصی در بازار سرمایه را تسهیل کرد. یکی از مهم ترین موارد، برخورد قاطعانه و قانونی با شفافیت نداشتن اطلاعات اقتصادی شرکت های است که در بورس حضور ندارند. ایجاد شفافیت اطلاعاتی یکی از مهم ترین موانع حضور شرکت ها در بورس است در صورتی که این مشکل برطرف شود در عمل زمینه ورود آنها در بازار سرمایه و استفاده از مشوق های فعلی فراهم خواهد شد.

## شرکت های خصوصی معدنی چگونه می توانند نقش پررنگی در بورس ایفا کنند؟

شرکت های معدنی خصوصی با پذیرش در بورس می توانند از طریق بازار سرمایه مبادرت به تامین مالی و سرمایه مورد نیاز برای توسعه فعالیت های تولیدی و اکتشافی خود کنند. از طرف دیگر با عرضه محصولات خود در بورس کالا می توانند از شفافیت اطلاعاتی و قیمتی موجود در این بازار استفاده لازم را برده و به رقابت سالم با سایر تولیدکنندگان بپردازند. همچنین می توانند از فرصت بازاریابی در درون این بازار گسترده برای دستیابی به شبکه های بزرگ تقاضا استفاده کنند.

گروه معدن: اقتصاد معدن در شرایط کنونی در گرو افزایش ظرفیت واحدهای تولید و همچنین توسعه اکتشاف به منظور دستیابی به ذخایر بیشتری از مواد معدنی است. در سال های اخیر تحریم و رکود اقتصادی منجر به کاهش سرمایه در گردش این شرکت ها در نتیجه افزایش هزینه های تولید و نزول تقاضا بود. حال در چنین شرایطی بورس به دلیل رویکرد شفاف سازی اطلاعات بستر حضور تولیدکنندگان و مصرف کنندگان زیادی را فراهم کرده است. سیدعلی محمد خبیری، کارشناس بورس در گفت و گو با معدن اشاره به کارکردهای بورس در توسعه فعالیت های شرکت های معدنی اعلام کرد: شفاف سازی قیمت محصولات معدنی در بورس، زمینه حضور بیشتر شرکت های معدنی و در نتیجه رقابت پذیری فرآورده های معدنی را به ارمغان می آورد.

## بورس چه کارکردهای در رونق اقتصادی صنایع و معادن دارد؟

بورس با فراهم کردن زمینه های شفاف سازی اطلاعاتی، مدیریت ریسک نوسانات قیمت ها، کشف متصفانه قیمت ها و عرضه اطلاعات گسترده به بازار می تواند در راستای رونق اقتصادی صنایع و معادن حرکت کند، زیرا در صورتی می توان برنامه مدونی برای توسعه فعالیت ها با سرمایه گذاری در این بخش قدم گذاشت که آمار دقیقی از شرایط بازار داشته باشیم.

## در حال حاضر بیشتر گفته می شود شرکت های دولتی و بزرگ در بخش معدن و صنایع معدنی در بورس حضور دارند. برای تسهیل ورود شرکت های خصوصی و کوچک چه اقداماتی نیاز است؟

اغلب شرکت های معدنی حاضر در بورس در راستای

دولتی را حداکثر به مدت یک سال برای معدنکاران قسطنبندی کرد که این هم می تواند نوعی تخفیف به معدنکاران مناطق محروم باشد.

## تخفیف ۱۰ درصدی مالیاتی برای رونق بخشی کافی نیست

نابیریس اول کمیسیون معادن اتاق بازرگانی ایران در مورد نقش تخفیف ۱۰ درصدی مالیات بر رونق بخش معادن مناطق محروم به گفت: برای اینکه بخواهیم در یک منطقه محروم معدنکاری را رونق دهیم ابتدا باید براساس آمایش سرزمینی ظرفیت های منطقه را بررسی کرد تا در صورتی که ذخایر معدنی ندارند بستر استقرار صنایع فرآوری فراهم شود. به عبارت دیگر اگر یک منطقه محروم به ذخایر معدنی نزدیک است و فاکتورهای دیگری همچون آب، نیروی انسانی ارزان و... در آنجا موجود است می تواند محلی برای استقرار صنایع وابسته به معدن باشد اما اگر معدنکاری در آنجا توجیه اقتصادی ندارد نمی توان با تخفیف مالیاتی ۱۰ درصدی معدنکاری را در آن مناطق فعال کرد. رضا اشرف سمنانی با اشاره به اینکه شناسایی ظرفیت مناطق می تواند مبنای تخفیفات باشد، ادامه داد: گاهی در یک منطقه معدنی که زیرساخت وجود ندارد، می توان مسیر ایجاد زیرساخت ها را به سمت این مناطق جابه جا کرد. به طوری که آنها بتوانند با بهره گیری از آن، محصولات تولیدی خود را با هزینه کمتری روانه بازار کنند و علاوه بر آن از تخفیفات مالیاتی نیز بهره مند شوند اما تنها ۱۰ درصد نمی تواند انگیزه معدنکاران را افزایش دهد.



تخفیف حقوق دولتی بیشتری برای آن در نظر گرفته می شود. از سوی دیگر ممکن است معدنکار به مواد معدنی کم عیار دسترسی داشته باشد که برای تامین مواد اولیه شرکت های داخلی به کانی آرایی یا عیارسازی نیاز داشته باشد که علاوه بر تحمل هزینه گزاف با سختی کار نیز مواجه است، در چنین شرایطی به این معادن تخفیفات بیشتری داده می شود تا از حاشیه سود بالاتری بهره مند شوند.

او با بیان اینکه در برخی موارد، معادن محروم از پرداخت قسطی حق الارض و حقوق دولتی بهره مند می شود، اضافه کرد: حق الارض محدوده ها هر سال توسط شورای عالی معادن اعلام می شود که طبق قانون و با اجازه وزارت دارایی می توان مبلغ حق الارض یا حقوق

اجرای آن الزامی وجود ندارد به طوری که سازمان ممکن است به معدنی که در منطقه محروم نیز واقع شده است تخفیفی اعمال نکند زیرا فاکتورهای دیگری همچون اصول ایمنی، محیط زیست و برداشت با کاهش ضایعات مواد معدنی مدنظر است.

اسرافیل احمدیه با اشاره به اینکه در مناطق محروم معدنی که هزینه هایی برای ایجاد زیرساخت های حمل و نقل و انرژی انجام داده باشند از تخفیف حقوق دولتی بهره مند می شوند، ادامه داد: یک محدوده معدنی ممکن است به دلیل قرارگیری در منطقه ای دورافتاده به هیچ یک از زیرساخت های دولتی دسترسی نداشته باشد و همین منجر به افزایش هزینه معدنکار برای ورود به آن منطقه باشد که در چنین شرایطی

## مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران مطرح کرد

## همگامی استراتژی شرکت تهیه و تولید با ایמידرو



مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (ایمپاسکو) خبرداد: استراتژی این شرکت متناسب با استراتژی ایמידرو تدوین شده و به زودی ارائه می شود.

به گزارش معدن از روابط عمومی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (ایمپاسکو)، وجیها... جعفری در گردهمایی مدیران این شرکت در مشهد با بیان این مطلب گفت: استراتژی مذکور براساس سیاست های کلان ایמידرو در زمینه های اکتشاف و توسعه آن در گستره کشور، هدایت منابع به سمت فناوری های جدید، تکمیل طرح های نیمه تمام و طرح های توسعه ای دارای ارزش افزوده بالا و توانمندسازی بخش خصوصی در حوزه معدن و صنایع معدنی تدوین شده است. وی ادامه داد: ایمپاسکو به عنوان بازوی اجرایی ایמידرو و با داشتن پیشینه قوی، تلاش می کند به نحو مناسب این سیاست ها را به نتیجه برساند.

جعفری با بیان اینکه این شرکت باید به برند ملی و جهانی تبدیل شود، تصریح کرد: مدیران این شرکت باید همزمان با اجرای فعالیت ها به دلیل تغییرات پیاپی در عرضه محصولات معدنی در بازارهای بین المللی، همواره طرح هایی را نیز برای اجرا در شرایط بحران آماده داشته باشند. وی افزود: ایجاد ارتباط مستمر با مشتریان و مخاطبان شرکت و حمایت از آنها در چارچوب قانون برای گسترش فعالیت های شرکت و اهمیت جذب سرمایه گذاران داخلی و خارجی به ویژه در حوزه اکتشاف ضروری است و مدیران برای بهبود و توسعه فعالیت شرکت باید در ارائه طرح ها و پیشنهاد های اجرایی مشارکت کنند.



شرکت‌های فعال در صنعت سیمان در عملکرد ۶ ماه نیمه نخست سال جاری با ۹۸ درصد ظرفیت اسمی به تولید پرداخته‌اند و در این دوره عملکرد مناسبی را از خود نشان دادند. دبیر انجمن صنفی کارفرمایان گروه سیمان با بیان این مطلب عنوان کرد: اگرچه مشکلات موجود در وضعیت بازار مسکن و کاهش میزان ساخت‌وساز در کشور موجب افت ۵ درصدی مصرف سیمان در دوره نیمه نخست سال جاری نسبت به دوره مشابه سال گذشته شد، اما در مجموع می‌توان گفت این مجموعه‌ها با غلبه بر مشکلات پیش روی تولید توانستند به سود مناسبی دست‌یابند. عبدالرضا شیخان به رشد تولید سیمان و در مقابل کاهش تقاضا برای محصولات تولیدی اشاره بیان کرد: این امر موجب رقابت منفی تولیدکنندگان در بازار فروش داخلی و خارجی شد و در نهایت درآمدهای حاصل از فروش محصولات شرکت‌های تولیدکننده سیمان کاهش یافت. وی با اشاره به کاهش صادرات سیمان تحت‌تاثیر شرایط نامناسب سیاسی حاکم کشور عراق، در این خصوص افزود: فروش خارجی سیمان در حالی در سال جاری با کاهش ۹/۸ درصدی همراه شد که به‌منظور رفع مشکل مذکور برنامه‌هایی برای افزایش میزان صادرات کلینکر اجرایی شد و با جابه‌جایی بازارهای مقصد از کشور عراق به کشورهای حوزه خلیج‌فارس و آفریقا، فروش صادراتی این محصول ۴۳/۶درصد افزایش یافته است.

## انتصاب مدیرکل دفتر

### بهره برداری و نظارت امور معدنی

با صدور احکامی جداگانه از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت، مدیرکل دفتر بهره‌برداری معادن و مدیرکل دفتر نظارت امور معدنی منصوب شدند. به گزارش شاتا، وزیر صنعت، معدن و تجارت آقای عباسعلی اقبالی زارچ را به‌عنوان مدیرکل دفتر بهره‌برداری معادن و آقای عباسعلی ایروانی را به‌عنوان مدیرکل دفتر نظارت امور معدنی تعیین کرد. مهندس نعمت زاده در حکم مدیرکل دفتر بهره برداری معادن آورده است: نظر به اهمیت بخش معدن در اقتصاد کشور و جایگاه ویژه آن در اقتصاد مقاومتی مقتضی است ضمن برنامه‌ریزی لازم نسبت به رونق بخشیدن و توسعه فعالیت‌های معدنی، حداکثر تلاش خود را برای ارتقای سطح معادن کشور معمول دارید.

وزیر صنعت، معدن و تجارت اهم وظایف اقبالی زارچ را به موازات ایفای وظایف اصلی دفتر بهره‌برداری معادن، اهتمام در رشد تولیدات معدنی، ایجاد ارزش‌افزوده بیش از پیش در بخش معدن و وصول به موقع حقوق دولتی از فعالیت‌های معدنی دانسته است. همچنین مهندس نعمت‌زاده در حکم دفتر نظارت امور معدنی آورده است: نظر به جایگاه ویژه ایمنی و نظارت در فعالیت‌های معدنی، اهمیت حفظ جان معدنکاران و صیانت از ذخایر معدنی، انتظار دارد بدون هیچ کاستی در روند اجرای برنامه‌های مصوب نظارت و ایمنی وزارتخانه، موجبات معدنکاری ایمن در کشور را فراهم کنید. مهندس نعمت‌زاده از ایروانی خواسته است، به موازات ایفای وظایف اصلی دفتر نظارت امور معدنی، مکانیزه کردن سیستم نظارت بر معادن و گزارش‌گیری انواری و منظم از معادن را در راس برنامه‌های اجرایی خود قرار دهد.

## خروج از رکود را

### در صنعت فولاد لمس می‌کنیم

رییس انجمن تولیدکنندگان فولاد با بیان اینکه خروج از رکود تا حدودی در صنعت فولاد قابل لمس است، گفت: بانوجه به ایجاد نشدن زیرساخت‌ها، دستیابی به هدف چشم‌انداز ۲۰ ساله در فولاد محال است.

به گزارش فارس، بهرام سبحانی در نشست خبری در پاسخ به اینکه خروج از رکود تا چه میزان در صنعت فولاد قابل لمس است، اظهار کرد: کم‌کم به سمت رونق در صنعت فولاد حرکت می‌کنیم و درحال حاضر نیز برخی اتفاقات نشان‌دهنده این مسئله است. وی ادامه داد: درحال حاضر کارخانه‌های تولیدکننده لوله پروفیل، خودرو و صنایع بسته‌بندی به دنبال دریافت سهمیه بیشتری از فولاد کارخانه‌های داخلی هستند، درحالی که سال گذشته برای فروش فولاد به این کارخانه‌ها التماس می‌شد. وی توضیح داد: در حوزه فولادهای کیفی یا فولادهای تخت مانند ورق در سال جاری هیچ مازاد تولیدی نداریم، ولی در مورد فولادهای ساختمانی مانند میلگرد به اندازه سال‌های قبل فروش صورت نمی‌گیرد. سبحانی ادامه داد: در ۲ تا ۳ سال گذشته تقاضا برای فولاد ساختمانی اوج گرفت و مصرف میلگرد افزایش یافت، ولی با توقف پروژه‌های مسکن مهر، کاهش تقاضا اتفاق افتاد و این درحالی بود که واحدهای جدید تولیدکننده میلگرد نیز وارد مدار تولید شده‌اند، اما نبود عرضه و تقاضا در این بخش وجود دارد.



صنایع خواسته مدیران و سهام داران شرکت های معدنی را بررسی می کند

# حسابرسی مبتنی بر ویژگی های فنی تولید

شرکت‌ها همواره یکی از دغدغه‌های بزرگ مدیران و سهامداران این شرکت‌ها به‌شمار می‌رود، با این حال شرکت‌های معدنی در تلاشند که با ارائه اطلاعات دقیق و ارزیابی‌های درست به سهامداران، اطمینان آنها را نسبت به سهام شرکت افزایش دهند.

تولید و حسابرسی و تقسیم سود به سهامداران‌شان، آنها را از خرید سهام‌شان راضی نگه دارند و آنها را مطمئن کنند روندی که شرکت در پیش گرفته درست است و در عین حال بتوانند خریداران بیشتری را جذب خود کنند. به همین دلیل ارائه و بررسی صورت‌های مالی این

محبوبه ناطق - گروه معدن: شرکت‌های معدنی زیادی هستند که سهام‌شان در بورس اوراق بهادار عرضه شده یا در بورس کالا، تولیدات‌شان به فروش می‌رسد. این شرکت‌ها هر چند ماه یک بار به بررسی صورت‌های مالی خود می‌پردازند تا با ارائه گزارش از روند

حسابداری که زیر نظر سازمان بورس کار می‌کنند مورد حسابرسی قرار می‌دهند تصریح می‌کند: در این گزارش‌ها ممکن است برخی واقعیات موجود به زبان ارقام و آمار در نیاید و منتقل نشود چرا که شرکت‌های معدنی، با صنایعی مانند خودروسازی متفاوتند که تمام ارقام مربوط به تولیدات، مواد اولیه خریداری شده، فروش، انبارشان مشخص است و در قالب اعداد و ارقام تعریف می‌شود. مواد معدنی از مرحله اکتشاف و استخراج تا فرآوری، دارای پیچیدگی‌های زیادی است که گاه اختلاف‌هایی را در آمار نهایی ارائه شده در صورت‌های مالی به وجود می‌آورد.

مورد استفاده تحلیلگران بورس قرار می‌گیرد و در اختیار متقاضیان قرار می‌دهد تصریح می‌کند: در این گزارش‌ها ممکن است برخی واقعیات موجود به زبان ارقام و آمار در نیاید و منتقل نشود چرا که شرکت‌های معدنی، با صنایعی مانند خودروسازی متفاوتند که تمام ارقام مربوط به تولیدات، مواد اولیه خریداری شده، فروش، انبارشان مشخص است و در قالب اعداد و ارقام تعریف می‌شود. مواد معدنی از مرحله اکتشاف و استخراج تا فرآوری، دارای پیچیدگی‌های زیادی است که گاه اختلاف‌هایی را در آمار نهایی ارائه شده در صورت‌های مالی به وجود می‌آورد.

## حسابرسی دقیق، محال نیست

مشاور بازارهای مالی بین‌المللی و عضو هیات امنای بانک توسعه اسلامی در عربستان نیز در خصوص حسابرسی و حسابداری شرکت‌های معدنی در ایران به **صنایع** می‌گوید: حسابرسی و گزارش‌های مالی، روند به نسبت یک‌شکلی را در تمام دنیا طی می‌کند. شرکت‌های نسهمی خاص و عام نیز در جریان قوانین مملکتی موظفند گزارش مالی و حسابرسی خود را طبق استانداردهای تعریف شده و حرفه‌ای هر ۶ ماه یک بار تهیه کنند.



دکتر شاهین شایان‌آرانی با اشاره به اینکه استانداردها نیز مشخص است و مسئولان حسابرسی که قسم خورده و مورد اطمینان و زیر نظر نهادهای نظارتی هستند به این کار می‌پردازند. بدین ترتیب آنها متعهد می‌شوند استانداردهای حرفه‌ای را رعایت کنند و زیر نفوذ مدیران شرکت‌ها قرار نگیرند چراکه گزارش عملکردها، ممکن است صورت‌های مالی یا تخلف یا ضعف مدیریتی را نشان دهند و خیلی مثبت نباشند. این گزارش ممکن است به نارضایتی سهامداران منجر شود لذا برخی مدیران سعی می‌کنند با نفوذ در حسابرسی در صورت‌های مالی تغییراتی را اعمال کنند.

وی با بیان اینکه حسابرسی با نظارت بازرس و ناظر قرار می‌گیرد اظهار می‌دارد: به همین دلیل حسابدارها باید کاملا مستقل و حرفه‌ای باشند و قسم خود را برای حفظ امانت رعایت کنند. البته در صورتی که شرکت مالی در بورس پذیرفته شده باشد، صورت‌های مالی به‌طور جداگانه توسط

کار دارد. اطلاعاتی که به این شکل است نمی‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد و این نواقص ممکن است توجیه فنی قدرتمندی پشت خود داشته باشد اما دلیل علمی خوبی به‌شمار نمی‌رود. وی ادامه می‌دهد: برخی اطلاعات حسابداری باید توسط یک مدیر معدن مورد تحلیل قرار بگیرد. شرکت‌های حسابرسی بعضاً مدعی بکارگیری مهندسی در بررسی صورت‌های مالی این‌گونه هستند اگر چه در نتیجه، گزارش‌های ارائه شده چنین چیزی را نشان نمی‌دهد. وی در پاسخ به این سوال که روند کار در کشورهای دیگر به چه شکل است می‌گوید: ابعاد شرکت‌های معدنی در دنیا با آنچه در ایران دیده می‌شود بسیار متفاوت است. برخی از این شرکت‌ها چند ملیتی هستند و در کشورهای مختلف دارای سهامند و باوجود اینکه هر کشوری قوانین حسابرسی مختص خود را دارد اما به دلیل برخورداری از مدیریتی توانمند با مشکلات کمتری مواجهند، در شرکت‌های خیلی کوچک نیز به‌دلیل گردش مالی کمتر، اطلاعات شفاف‌تر است و کار در شرکت‌های متوسط بیشتر دچار اشکال می‌شود.

وی در توضیح اینکه چه اقدامی می‌توان در این رابطه انجام داد نیز می‌گوید: توجه بیشتر به ویژگی‌های فنی در تولید، استفاده از صنایع پایین‌دستی در فرآوری مواد معدنی با هدف ایجاد ارزش‌افزوده بیشتر و سودآوری بالاتر و سرمایه‌گذاری در این بخش و نزدیکی بیشتر آمارهای دستگاه‌های مختلف در ارائه آمار می‌تواند به حسابرسی و گزارشگری درست‌تری از صورت مالی شرکت‌ها به دست بدهد.

بابالو کارشناس بورس، در عین حال به یکی از اشکالات بورس اشاره کرده و اظهار می‌دارد: صورتحساب‌ها و گزارش‌های مالی توسط سهامداران مورد بازخواست واقعی قرار نمی‌گیرند و به همین دلیل وقتی مجامع سالانه یا عا ماهه آنها برگزار می‌شود شاهد ایجاد تنش‌هایی در آن هستیم و این گواهی بر ادعای ما است. با این حال باز هم بورس یکی از شفاف‌ترین بازارهای مالی ایران است.

وی با اشاره به اینکه در سایت بورس سامانه‌ای موسوم به کدال وجود دارد که کلیه اطلاعات موردنیاز سهامداران را اعم از گردش مالی ۶ ماهه دارد که جزو معتبرترین گزارش‌های بورس است و

## بررسی حساب شرکت‌های معدنی سخت است

مشکلاتی بر سر راه ارائه اطلاعات و آمار درست بر سر راه شرکت‌های معدنی قرار دارد. یک کارشناس بورس در این باره می‌گوید: بورس یکی از بازارهای شفاف مالی است که می‌توان گفت پیوستن هر شرکت و تولیدکننده‌ای به بورس این اطمینان خاطر را می‌دهد که از این پس سهامداران خاص یا عام آن می‌توانند به اطلاعات دقیق تولید و فروش دست یابند.



محمدحسین بابالو با بیان این مطلب اضافه می‌کند: با این حال شرکت‌های معدنی دارای اطلاعات بسیار خاص هستند که در شرایطی، حسابرسی آنها را تبدیل به کاری دشوار می‌کند. البته این حرف بدان معنا نیست که حسابرسی این شرکت‌ها با مشکل روبه‌روست بلکه شرکت‌های مواد معدنی دارای مشخصات فنی خاصی هستند که ممکن است بررسی برخی مسائل که در حساب و ارقام نمی‌آید، مغفول بماند.

وی ادامه می‌دهد: در هر مرحله از تولید، فرآوری مواد خام معدنی و فروش و صادرات محصولات معدنی، هزاران مسئله و پیچیدگی وجود دارد که باعث می‌شود آمار و اطلاعات تهیه شده توسط دستگاه‌ها و ارگان‌های مختلف، گاهی اختلاف جزئی داشته باشند ولی همین اختلاف جزئی می‌تواند این تصور را پیش بیاورد که گزارش‌ها شفاف و دقیق نیستند ضمن اینکه این پیچیدگی‌ها برخلاف برخی صنایع دیگر به درد کسانی که به دنبال این اطلاعات هستند، نمی‌خورد و عموم سهامداران، معمولاً از این اطلاعات سر در نمی‌آورند؛ مگر توان تحلیل‌های تکنیکی داشته باشند.

وی اضافه می‌کند: این ایرادی است که ذاتاً بر محصولات شرکت‌های معدنی وارد است و نمی‌توانیم ایرادی بر گزارشگری‌ها و صورت‌های مالی این شرکت‌ها بگیریم اگر چه می‌توان به آن انتقاد وارد کرد.

حجم فروش در بورس مشخص است ولی حجم تولید و صادرات و انبارها در برخی موارد ممکن است دارای آمار متفاوتی با هم باشند، چرا که حسابرسی و حسابداری فقط با عدد و ارقام سر و

## یادداشت



## لازمه توسعه صنایع فولادی تعادل در زنجیره تولید است

از صنایع مادر همچون صنایع فولادی هستیم، نبود همین سرمایه‌گذاری‌هاست. موضوع دیگری که ممکن است برای ما در بحث سرمایه‌گذاری بر صنایع پایین‌دستی اثرگذار باشد، انحصاری بودن فناوری‌های با درجه بالا است که به‌طور معمول کشورهای صاحب این تکنولوژی‌ها به راحتی دانش خود را در اختیار سایر کشورها قرار نمی‌دهند. در واقع سرمایه‌گذاری بر روی هر کدام از مراحل زنجیره تولید باید برای سرمایه‌گذار سودآوری اقتصادی داشته باشد، به عبارتی تا زمانی که سرمایه‌گذار از بازگشت و سود سرمایه‌گذاری خود مطمئن نباشد به طور قطع تمایلی برای ورود به هیچ‌کدام از بخش‌های معدنی نخواهد داشت، به همین دلیل نمی‌توان به راحتی درباره سرمایه‌گذاری بر صنایع پایین‌دستی نظر قطعی داد.

خود را از خارج تامین کنند. در کشور ما بخش‌های مختلف زنجیره تولید فولاد تعادل ندارد و این باعث شده برخی محصولات را زیاد تولید کنیم و برخی را مجبور به واردات باشیم. البته باید توجه داشت در زمینه تولید فولاد هر چه به تولید محصولات فرآوری شده نزدیک می‌شویم به تکنولوژی‌های بالاتری نیاز داریم. معمولاً این گونه است که برای مجوز شدن به این تکنولوژی‌ها باید از سرمایه‌گذار خارجی بهره ببریم که این سرمایه‌گذاران تکنولوژی و سرمایه را با هم وارد می‌کنند. این در حالی است که در چند سال اخیر به‌دلیل مشکلات اقتصادی ناشی از تحریم‌ها نتوانستیم در زمینه سرمایه‌گذاری خارجی موفق عمل کنیم و شاید یکی از دلایل اصلی که در بخش صنایع پایین‌دستی و فرآوری عقب‌مانده‌تر

زنجیره تولید است که شامل مراحل مختلفی چون سنگ آهن، کنسانتره، فولاد و در نهایت محصولات ساخته شده از فولاد می‌شود. به نظر می‌رسد حفظ تعادل در هر کدام از این زنجیره‌های تولید می‌تواند ما را به نتایج بهتری برساند، یعنی به جای تمرکز صرف بر تولید فولاد ما می‌توانیم با سرمایه‌گذاری در سایر بخش‌ها از ظرفیت‌های موجود هر بخش استفاده بهینه داشته باشیم، البته باید توجه کرد که در هر کشور با توجه به امکانات و ظرفیت‌های هر صنعت و همچنین اهداف کلان زیست‌محیطی این موضوع می‌تواند متفاوت باشد. برای مثال با وجودی که کشورهای اروپایی در زمینه تولید فولاد نیز حرف برای گفتن دارند اما توجه آنها به مسائل زیست‌محیطی باعث شده است به جای تولید مستقیم برخی محصولات که باعث آلودگی هوا می‌شود نیاز



رضازائر حیدری کارشناس فولاد

به‌طور مسلم تمرکز بر صنایع پایین‌دستی در صنعت فولاد همانند بسیاری از صنایع دیگر می‌تواند برای ما ارزش‌افزوده بالاتری داشته باشد، چراکه با این سیاست ارزش‌افزوده کلای تولید شده می‌تواند بازارهای هدف متنوع‌تری را برای ما به وجود بیاورد اما در راستای توسعه چنین محصولاتی پیش زمینه‌هایی وجود دارد که باید به آن توجه کرد. تولید فولاد مانند تولید هر ماده دیگری شامل یک



## تریبون



همایش یک روزه تجاری ایران و کره با حضور هیاتانی از شرکت‌های تجاری و سرمایه‌گذاری کره‌ای و ایرانی در تهران برگزار شد. آنچه در ادامه می‌خوانید بخشی از سخنان محمد خزاعی، رییس کل سازمان سرمایه‌گذاری و معاون وزیر اقتصادی و دارایی است.

## راهکارهای استراتژی برد-برد برای ایران و کره

از شرکت‌های کره‌ای درخواست می‌شود تا استراتژی خود در قبال ایران را از فعالیت‌های صرف تجاری به سمت سرمایه‌گذاری در کشور سوق دهند. این استراتژی برای هر دو طرف ایرانی و کره‌ای مفید خواهد بود و یک استراتژی برد-برد است، به طوری که شرکت‌های کره‌ای می‌توانند با سرمایه‌گذاری مشترک با شرکت‌های توانمند داخلی در ایران ضمن ایجاد برند و محصولات جدید حوزه نفوذ خود را در بازار ایران و بازار کشورهای منطقه تقویت کنند. همچنین با اشاره به موقعیت استراتژیک ایران در منطقه، می‌توان گفت؛ ایران کشوری جدا از سایر کشورهای منطقه نیست و تصفیه نفت و روغن و تجارت و سرمایه‌گذاری آن بر روی کشورهای همسایه و منطقه تأثیرگذار است. این نکته برای کشورهای سرمایه‌گذار حائز اهمیت است که سرمایه‌گذاری در ایران دارای مزایای از جمله دسترسی به بازار منطقه‌ای وسیع و با جمعیت پیرامونی ۶۰۰ میلیون نفری کشورهای همسایه، منابع انرژی، نیروی کار تحصیلکرده، دانش پیشرفته روز و امکانات حمل و نقلی است. بر همین اساس ایران به عنوان کشوری کم نظیر در بین همسایگان خود و منطقه مطرح است. این در حالی است که نگاه دولت به سرمایه‌گذاری خارجی، صرفاً ورود منابع مالی نیست. بحث جذب منابع مالی خارجی مهم است و همه کشورها تلاش می‌کنند تا منابع مالی حداکثری را به اقتصاد خود جذب نمایند. به علاوه حمایت و تضمین در برابر ریسک‌های غیرتجاری، تأمین و انتقال ارز، تضمین سرمایه‌گذاری خارجی در برابر سلب مالکیت، ملی شدن از جمله حمایت‌های مندرج در قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی از جمله حمایت‌های ایران از سرمایه‌گذار و سرمایه‌گذاری خارجی است.

## خبر

## گرد همایی فعالان بازار فرش

گردهمایی فعالان حوزه فرش با حضور سرپرست مرکز ملی فرش ایران، رییس موزه فرش تهران، اعضای هیات مدیره اتحادیه صنف فروشندگان فرش دستباف تهران و برخی علاقه‌مندان فرش دستباف ایران در محل اتحادیه صنف فروشندگان فرش دستباف تهران برگزار شد. به گزارش روابط عمومی مرکز ملی فرش ایران؛ هدف از این گردهمایی تبادل نظر بین فعالان بازار فرش تهران با مسئولان سازمان‌های مرتبط به فرش دستباف عنوان شد. در این گردهمایی سرپرست مرکز ملی فرش ایران؛ با تأکید بر تعامل و همکاری دولت و بخش خصوصی در حوزه فرش دستباف گفت: «باور دارم که بخش خصوصی و دولت در این هنر -صنعت حرف مشترک دارند و باید در کنار یکدیگر باشند تا مسائل فرش دستباف ایران را با همراهی یکدیگر حل کنند.» حمید کارگر؛ فرش دستباف ایران را برگ برنده اقتصاد مقاومتی عنوان کرد و افزود: به دلایل عدیده معتقدیم که فرش دستباف تولیدی است که باید حمایت شود. سرپرست مرکز ملی فرش ایران تصریح کرد: در سال گذشته تنها ۱۴ میلیون دلار صادرات فرش داشته‌ایم. گرچه آمار تجارت جهانی فرش بیشترین سهم را همچنان از آن ایران نشان می‌دهد اما دلخوش بودن به این مقوله به معنای واگذار کردن صحنه به رقباست. سرپرست مرکز ملی فرش ایران؛ با برشمردن مشکلات پیش روی فروشندگان و صادرکنندگان فرش دستباف مانند مشکلات پیش آمده در اخذ مالیات اظهار داشت: موضوع مالیات حوزه فرش در دستور کار کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی قرار داشت و با حضور نماینده اتحادیه صادرکنندگان فرش دستباف ایران و مدیرعامل اتحادیه فرش دستباف روستایی کشور این موضوع ابعاد آسیب‌زای آن در حضور نمایندگان سازمان امور مالیاتی بر شمرده شد و با همراهی مجلس به تصحیح فرآیندها و تسهیل قوانین امیدواریم. در ابتدای این گردهمایی محسن محسنی، نیاز به تعامل دانشگاهیان و بدنه بازار فرش و اتحادیه فروشندگان فرش را ضروری دانست. عراقچی، مدیرعامل اتحادیه صنف فروشندگان فرش دستباف تهران نیز در سخنانی بر معافیت مالیاتی در فروش فرش دستباف تأکید کرد و گفت: اتحادیه فرش دستباف به تنهایی نمی‌تواند در حوزه رفع مشکلات فرش دستباف فعالیت داشته باشد و نیاز به راهنمایی همه فعالان حوزه فرش دارد. وی همچنین یادآور شد: هیچ مشکلی در اتحادیه برای اعطای جواز برای فروشندگان فرش دستباف وجود ندارد.

زهرا طهرانی - گروه تجارت؛ «همایش جایگاه دیپلماسی تجاری در دنیای معاصر» با محوریت دیپلماسی تجاری و جایگاه آن در دنیای حاضر، راهبردهای دیپلماسی تجاری و ساختار نهادی دیپلماسی تجاری در کشورها در دو بخش تشکیل شد. در شماره روز گذشته گزارش نشست اول با عنوان «چستی و جایگاه دیپلماسی تجاری» منتشر شد. آنچه در ادامه می‌خوانید گزارش نشست دوم با عنوان «دیپلماسی تجاری کشورهای منتخب» است.

توجه به تجربه کشورهای دیگر؛ ضرورت عصر حاضر میر هادی سیدی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در این همایش با اشاره به جهانی شدن، توجه به تجربه کشورهای دیگر را ضرورت عصر حاضر بر شمرد و افزود: جهان کنونی به واسطه تحولات فناوری، سیاسی و اقتصادی روز به روز هم تنیده‌تر شده است. به همین دلیل تفکیک کشورها و مسائل آنها از فضای بین‌المللی حاکم غیر ممکن شده و در صورت امکان، مطلوب نیست، چرا که منافع کشورها در همکاری باهم قابل تأمین و حداکثر سازی است. بر این اساس تعامل فعال با جهان در گستره وسیعی از امور اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و فناوری یکی اجتناب ناپذیر شده است. به گفته این کارشناس اقتصادی، یکی از مهم‌ترین این امور تعامل تجاری در سطح جهانی است. به طوری که تجارت در جهان فعلی مجموعه ساز و کارهایی را شامل می‌شود که می‌تواند توانمندی‌های اقتصادی و تولیدی داخل کشور را به جهان عرضه کند و امکانات لازم را برای بهره‌مندی کشور از کالاها، خدمات و محصولات علمی و فنی و سرمایه‌های خارجی فراهم نماید. بر این اساس کشورها با توسل به دیپلماسی تجاری در صدد بر می‌آیند که منافع ناشی از تعامل تجاری کشورشان را با جهان به حداکثر برسانند. وی افزود: با توجه به اینکه تعامل تجاری با جهان در سال‌های اخیر از نظر موضوعی بسط و از نظر مفهومی گسترش پیدا کرده و علاوه بر تجارت کالا، خدمات، دانش، فناوری و سرمایه‌گذاری خارجی و... را هم در بر گرفته؛ باعث شده که کشورهای دیگر تغییرات اساسی در رویکرد خود به تجارت بین‌الملل ایجاد کنند و بر اساس آن در سیاست‌های توسعه‌ای و متناسب با آن در استراتژی‌ها و سیاست‌های تجاری خود تغییر ایجاد کنند. پس توجه ما به تجربه کشورهای دیگر از اهمیت برخوردار است.

## آسیب‌شناسی دیپلماسی تجاری ایران



این عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در خصوص دیپلماسی تجاری ایران و آسیب‌شناسی آن سخنانی را مطرح نمود. وی با اشاره به اینکه جهانی شدن نقطه عطفی در حوزه تجارت محسوب می‌شود گفت: جهانی شدن باعث شده که هزینه مبادله کشورها کاهش پیدا کند و کاهش هزینه مبادله به رونق تجارت و تولید منتهی شود. حال اگر در این میان کشوری مثل ایران نتواند خود را با معیارهای جهانی تطبیق دهد، در این صورت هزینه مبادله برای این کشور در سطح بالا باقی می‌ماند و توسعه این کشور به مخاطره می‌افتد. سیدی از این نظر الحاق به سازمان جهانی تجارت را یک ضرورت انکار ناپذیر دانستند. سیدی در ادامه تأکید کرد که؛ در مورد این ضرورت می‌توان تعلق کرد و آن را به شکل تحمیلی پذیرفت اما این راهگشا نخواهد بود بلکه باید این ضرورت را در سطح ملی آگاهانه انتخاب و هوشیارانه دنبال کرد. این تنها راهی است که می‌توان منافع ملی را در حوزه توسعه و تجارت برای کشورمان

## کوتاه از تجارت

ایسنا - امیر عابدی، نایب رییس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران گفت: به دلیل بی‌ثباتی بازار داخلی و کمبود تولیدات مرکبات، صادرات مرکبات پایدار نیست. به همین صورت صادرکنندگان باید تا بعد از برداشت محصول برای قراردادهای صادراتی صبر کنند اما وقتی متعهد شوند، مجبورند به تعهداتشان عمل کنند.

فارس - سیدعباس حسینی، مدیرکل مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت از آزاد شدن واردات کانتینرهای یخچال‌دار همراه با کشتنده کفی مستعمل خبر داد و گفت: این کانتینرها حداکثر



## در نشست دوم همایش بررسی سیاست‌های بازرگانی تأکید شد

# دیپلماسی تجاری اولویت اول سیاست خارجی



حفظ نمود. وی در ادامه بحث خود به روند توسعه تجارت کشورهای دنیا از نظر جغرافیایی و موضوعی اشاره کرد و افزود: کشورها تجارت خود را در پهنه جغرافیایی جهان پیوسته بسط می‌دهند و آن را به عرصه‌های جدید تجارت خدمات، حقوق مالکیت فکری و فناوری و... تسری می‌دهند اما این روند برای ایران متأسفانه رخ نمی‌دهد. هم اندیشه ما اجازه بسط برای تجارت نمی‌دهد و هم عوامل خارجی این اجازه را به ما نمی‌دهند. تحریم‌ها در واقع می‌خواهند ما خلاف مسیر بسط جهانی تجارت حرکت کنیم و این برای منافع ملی ما خوب نیست و آن را دچار آسیب می‌کند. سیدی افزود: باید بپذیریم که دنیا در حال تحول در نقطه عطف خود قرار دارد و اگر ما به این تحول بی‌توجه باشیم هزینه زیادی را متحمل خواهیم شد. در ادامه این نشست عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، به مشکلات دیگری در خصوص دیپلماسی تجاری ماز قبیل وجود نداشتن سیستم‌های نظارتی و وجود نداشتن سیاست‌های توسعه صنعتی مشخص اشاره کرد و افزود: تا سیاست‌های صنعتی مشخص نباشند امکان تعیین دقیق سیاست‌های تجاری میسر نمی‌شود. از طرف دیگر باید کشورمان نسبت به تربیت دیپلمات تجاری اقدام کند تا بتواند نیروی انسانی آگاه و مسلط به مباحث پیچیده تجارت بین‌الملل را در اختیار داشته باشد. وی به ضرورت تدوین سیاست‌های تجاری در سندی واحد اشاره کرد و آن را آغازی برای مسیر پر پیچ و خم تعامل فعال با اقتصاد جهانی بر شمرد.

## تحولات سیاسی، نقطه آغاز تحولات تجاری چین

در ادامه این نشست محسن شریعتی نیا، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی با اشاره به فرآیند تدوین و اجرای سیاست‌های تجاری در چین هر یک از اجزاء این فرآیند را در تجربه چین مورد کتکاش قرار دادند. ایشان در فرآیند چرخه‌ای سیاست‌گذاری تجاری به تعریف اهداف توسعه‌ای و اهداف تجاری، طراحی سیاست‌ها، اولویت‌بندی مجامع برای مذاکره در خصوص سیاست‌های تجاری و برآورد کارایی سیاست‌های تجارت داخلی و خارجی اشاره کرد و تاریخ تحول سیاست تجاری در چین را متناسب با تحولات سیاسی این کشور مورد بررسی قرار دادند. وی آغاز تحول در چین را به تغییر ایجاد شده در حوزه سیاست مرتبط دانست و گفت: از وقتی که جمع‌بندی رهبران چین دچار تغییر شد سیاست تجاری چین هم مجال تغییر پیدا کرد. ایشان گفتند که از نظر مانو چین باید در فضای «انقلاب و جنگ» باقی می‌ماند اما دنگ‌شیائو پینگ این مفهوم را به «صلح و توسعه» تغییر داد و چین را وارد عصر جدیدی از تفکر سیاسی کرد. این تحول باعث شد که حزب خلق چین در نهایت به این نتیجه رسید که بعد از سال ۱۹۷۶ ماندن در قدرت از طریق ایدئولوژی دیگر ممکن نیست و حزب برای استمرار حضور در قدرت به توسعه اقتصادی چین باید توجه کند و محور را از ایدئولوژی به توسعه اقتصادی تغییر دهد. همین امر سبب شد که چین سیاست درهای باز را در پیش بگیرد. شریعتی نیا، الحاق چین به سازمان جهانی تجارت را مهم‌ترین گش دیپلماسی تجاری چین از سال ۱۹۷۹ تاکنون عنوان کرد. به گفته وی مهم‌ترین عامل تحول در چین، تحول در جهان بینی رهبران این کشور بوده است. شریعتی نیا الحاق به سازمان جهانی تجارت را به عنوان یک اقدام استراتژیک چین دانست و خاطر نشان کرد: چین به موازات این اقدام تحول در بخش واقعی اقتصاد خود را هم آغاز کرد و ساختار شرکت‌های دولتی را که بار اصلی نظام تولید در چین را به دوش می‌کشند، دچار تحول کرد و توانست موفقیت خوبی در این زمینه به دست آورد. در جمع‌بندی همایش نیز، بر اهمیت دیپلماسی تجاری و اقتصادی در جهان امروز و ضرورت اولویت‌یافتن دیپلماسی تجاری یاغنی‌سازی اقتصادی در سیاست خارجی کشور تأکید شد.



جانبه و منطقه‌ای است بلکه حتی از این سطح هم فراتر رفته و موضوع برقراری توافق فراقاره‌ای (ترانس آتلانتیک و ترانس پاسیفیک) را مطرح کرده است. همچنین به ارتقای سطح اطلاع رسانی در بین شرکت‌های کوچک و متوسط دست زده تا بتواند در این شرکت‌ها تحرک لازم را در حوزه تجارت بین‌الملل ایجاد کند. نقی زاده در ادامه به هماهنگی بین نهاد‌های مرتبط در امر یکا اشاره کرد و گفت: شورای مشورتی کنگره، کمیته مشورتی سیاست تجاری ۲۲ کمیته فنی در حوزه‌های مختلف مرتبط با تجارت در امریکا وجود دارند که ایجاد وحدت تصمیم‌گیری در بین اینها وظایف نمایندگی تجاری امریکاست.

جانبه و منطقه‌ای است بلکه حتی از این سطح هم فراتر رفته و موضوع برقراری توافق فراقاره‌ای (ترانس آتلانتیک و ترانس پاسیفیک) را مطرح کرده است. همچنین به ارتقای سطح اطلاع رسانی در بین شرکت‌های کوچک و متوسط دست زده تا بتواند در این شرکت‌ها تحرک لازم را در حوزه تجارت بین‌الملل ایجاد کند. نقی زاده در ادامه به هماهنگی بین نهاد‌های مرتبط در امریکا اشاره کرد و گفت: شورای مشورتی کنگره، کمیته مشورتی سیاست تجاری ۲۲ کمیته فنی در حوزه‌های مختلف مرتبط با تجارت در امریکا وجود دارند که ایجاد وحدت تصمیم‌گیری در بین اینها وظایف نمایندگی تجاری امریکاست.

در ادامه این نشست محسن شریعتی نیا، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی با اشاره به فرآیند تدوین و اجرای سیاست‌های تجاری در چین هر یک از اجزاء این فرآیند را در تجربه چین مورد کتکاش قرار دادند. ایشان در فرآیند چرخه‌ای سیاست‌گذاری تجاری به تعریف اهداف توسعه‌ای و اهداف تجاری، طراحی سیاست‌ها، اولویت‌بندی مجامع برای مذاکره در خصوص سیاست‌های تجاری و برآورد کارایی سیاست‌های تجارت داخلی و خارجی اشاره کرد و تاریخ تحول سیاست تجاری در چین را متناسب با تحولات سیاسی این کشور مورد بررسی قرار دادند. وی آغاز تحول در چین را به تغییر ایجاد شده در حوزه سیاست مرتبط دانست و گفت: از وقتی که جمع‌بندی رهبران چین دچار تغییر شد سیاست تجاری چین هم مجال تغییر پیدا کرد. ایشان گفتند که از نظر مانو چین باید در فضای «انقلاب و جنگ» باقی می‌ماند اما دنگ‌شیائو پینگ این مفهوم را به «صلح و توسعه» تغییر داد و چین را وارد عصر جدیدی از تفکر سیاسی کرد. این تحول باعث شد که حزب خلق چین در نهایت به این نتیجه رسید که بعد از سال ۱۹۷۶ ماندن در قدرت از طریق ایدئولوژی دیگر ممکن نیست و حزب برای استمرار حضور در قدرت به توسعه اقتصادی چین باید توجه کند و محور را از ایدئولوژی به توسعه اقتصادی تغییر دهد. همین امر سبب شد که چین سیاست درهای باز را در پیش بگیرد. شریعتی نیا، الحاق چین به سازمان جهانی تجارت را مهم‌ترین گش دیپلماسی تجاری چین از سال ۱۹۷۹ تاکنون عنوان کرد. به گفته وی مهم‌ترین عامل تحول در چین، تحول در جهان بینی رهبران این کشور بوده است. شریعتی نیا الحاق به سازمان جهانی تجارت را به عنوان یک اقدام استراتژیک چین دانست و خاطر نشان کرد: چین به موازات این اقدام تحول در بخش واقعی اقتصاد خود را هم آغاز کرد و ساختار شرکت‌های دولتی را که بار اصلی نظام تولید در چین را به دوش می‌کشند، دچار تحول کرد و توانست موفقیت خوبی در این زمینه به دست آورد. در جمع‌بندی همایش نیز، بر اهمیت دیپلماسی تجاری و اقتصادی در جهان امروز و ضرورت اولویت‌یافتن دیپلماسی تجاری یاغنی‌سازی اقتصادی در سیاست خارجی کشور تأکید شد.

واردات سازمان توسعه تجارت ایران، صادرات چوب به استثنای هیزم و زغال چوب، صرفاً با ارائه مجوز از وزارت جهاد کشاورزی و با رعایت سایر مقررات بلامانع است.

ایلنا - ویلیام مکس وایت هد، سفیر افریقای جنوبی در جمهوری اسلامی ایران گفت: مشهد با برخورداری از زیرساخت‌های یک شهر مدرن ظرفیت‌های ویژه‌ای برای همکاری با افریقای جنوبی دارد. وی ادامه داد: می‌توان برای تقویت روابط، کمیسیون مشترک اقتصادی در راه‌اندازی کرد تا مسیر مبادله و پیشرفت اقتصادی مهیا شود.

## نظرگاه



## صادرات چگونه محور توسعه می‌شود؟

مسعود کرباسیان

رییس کل گمرک ایران و معاون وزیر اقتصاد

همان‌طور که حراست از مرزهای جغرافیایی برای هر کشور از اهمیت خاصی برخوردار است، حفاظت از مرزهای اقتصادی نیز جایگاه خاص خود را دارا است؛ این دو مهم در نهایت یکدیگر و تضمین‌کننده اهداف اقتصادی کشور هستند و پاسداری از حریم اقتصادی کشورها به گمرک واگذار شده است. گمرک در ایفای نقش مرزبانی خود از یک طرف مسئول وصول مالیات، حقوق ورودی و عوارض که بخش قابل توجهی از درآمدهای دولت است و از طرفی دیگر با اجرای قوانین و مقررات گمرکی ضمن نظارت و کنترل ورود و خروج کالا وظیفه تسهیل و تسریع واردات و صادرات کالا با رعایت مقررات و قوانین را به عهده دارد. در این بین بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته صادرات را محور توسعه پایدار می‌دانند که از اهمیت فوق‌العاده‌ای برای حضور یک کشور در بازارهای جهانی به حساب می‌آید و عملکرد مناسب و تسهیل صادرات توسط گمرک تأثیرگذار در کل فعالیت‌های تولیدی و اقتصادی آن کشور است.

به بیان ساده هر کشوری که بخواهد روی پای خود بایستد باید تولیدات داخلی خود را در عرصه بین‌الملل به رقابت بگذارد تا به هدف اصلی خود برسد و این همه جز با صادرات پایدار میسر نمی‌شود. گرچه صادرات و توسعه اقتصادی مبتنی بر صادرات در هر کشور به مجموعه رویکردها، قوانین و برنامه‌ریزی توسعه صادرات یک کشور وابسته است اما چگونگی اجرای این قوانین در صادرات به مراتب نقش مهم‌تری دارد که در حیطه عملکرد سازمان‌های مجری مثل گمرک در حوزه صادرات است. اهمیت و ضرورت تحول کالاهای ساخت یک کشور در بازار جهانی و در فضای اقتصاد بین‌المللی از مهم‌ترین عوامل توسعه است که نقش صادرات در این بین به اندازه‌ای مهم است که بسیاری کارشناسان صادرات را تنها مسیر موفق به توسعه اقتصادی یک کشور در بازار جهانی می‌دانند و در این بین سازمان گمرک نقش بسزایی در کیفیت و سرعت صادرات و عرضه کالاهای آن کشور در بازارهای جهانی دارد. از همین منظر گمرک ایران در مدت یکسال اخیر تلاش کرده تا با اصلاح ساختارهای زمان‌بر و بروکراتیک در حوزه صادرات ضمن شدت بخشیدن به فرآیند صدور کالا از کشور به حذف موانع اداری و کاغذبازی از صادرات این امکان را برای صادرکنندگان ایجاد کند تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن و از دورترین فواصل تنها از انبار خود اقدام به صادرات کنند. در این حالت هم‌زمان با تهیه و تدوین بسته‌های حمایتی تولید و صادرات که مجموعه‌ای از تسهیلات از ابتدای فرآیند ورود مواد اولیه تولیدی و تا آخرین فرآیند تشریفات یعنی صادرات و عرضه محصول نهایی به بازارهای جهانی کمک به ایجاد ارزش افزوده بیشتر در اقتصاد کشور کرده است. در نهایت با الکترونیکی کردن فرآیند تشریفات گمرکی از جمله صادرات که یک شاخه از طرح سامانه جامع گمرکی است یکی از مهم‌ترین اقدامات کلان گمرک ایران در چند دهه اخیر در مسیر تبدیل شدن به گمرک الکترونیک بوده که به تسهیل و تسریع تشریفات گمرکی جامه عمل پوشانیده است.

در حوزه‌های مهم کاهش میزان اقلام مشمول عوارض صادراتی، ممنوعیت‌ها و محدودیت‌ها و ابلاغ آن به گمرکات، حذف انجام ثبت سفارش برای ورود موقت کالا برای پردازش و صادرات به استناد آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی و اعلام آن به سازمان توسعه تجارت و ابلاغ به گمرکات اجرایی، امکان تنظیم اظهار کالاهای صادراتی در گمرکات داخلی و مرزی و رفع محدودیت‌ها، هدایت اظهارنامه‌های صادراتی متعلق به صادرکنندگان نمونه کشوری به مسیرهای سبز و زرد در سیستم انتخاب مسیر اظهارنامه، انجام تشریفات «ارزبایی در محل» کالاهای صادراتی بدون محدودیت زمانی و مکانی از جمله این اقدامات بوده است.

از دیگر اقدامات مهم گمرک در بخش صادرات اختصاص مسیر یادرب خروج مرزی ویژه برای صادرات به منظور کاهش زمان انجام تشریفات گمرکی برای واحدهای تولیدی و رسیدگی خارج از نوبت به ارزش اظهارنامه واحدهای تولیدی و فعالان اقتصادی خوشنام، اخذ بیمه‌نامه (بن بیمه‌ای) به جای ضمانت‌نامه بانکی از واحدهای تولیدی برای ورود موقت برای پردازش کالاها، استرداد حقوق ورودی واحدهای تولیدی موضوع مواد ۶۶ تا ۷۰ قانون امور گمرکی، ارائه تسهیلات در رویه خروج موقت و تسهیلات برای کامیون‌های حامل کالاهای صادراتی واحدهای تولیدی که نیاز به مجوز و پرداخت عوارض صادراتی ندارند، است.

با توجه به نکات ذکر شده ضرورت توجه بیشتر به صادرات غیرنفتی و راه‌های گسترش آن و حضور فعال در عرصه بازارهای خارجی و همچنین تشویق و ترغیب صادرکنندگان ایرانی این سربازان عرصه اقتصادی بیشتر نمایان می‌شود. امید است مسئولان با اتخاذ تدابیر درست و در اولویت قرار دادن توسعه صادرات و حمایت هرچه بیشتر از سازمان‌هایی مثل گمرک زمینه‌های لازم را برای رشد و شکوفایی اقتصاد ایران فراهم کنند.





**گران کردن ماکارونی اقدامی غیر مسئولانه است**  
 دبیر انجمن صنایع ماکارونی استان البرز

تغییرات انجام شده قیمت مصرف کننده برای محصولات رشته‌ای در ابتدای سال جاری کافی بوده است. بنابراین میزان افزایش قیمت محصولات رشته‌ای با توجه به سهم ۹۰ درصدی آن از مصرف کشور، در حال حاضر کاملاً پاسخگوی افزایش هزینه‌های تولید است. از این رو با توجه به سهم اندک محصولات فرمی در سبد خرید خانوارها، هرگونه افزایش قیمت این گروه کالایی، اقدامی غیرمسئولانه تلقی می‌شود.

در چند سال گذشته، سرانه مصرف کشور رشد قابل توجهی داشته است که این میزان در حدود ۷ کیلوگرم به ازای هر نفر برآورد می‌شود. از آنجایی که اساساً ماکارونی جایگزین برنج در سبد غذایی خانوار است، افزایش قیمت آن و نزدیک شدن به نرخ برنج، یک تهدید جدی برای کوچک شدن بازار مصرف به شمار می‌رود. هرگونه کاهش مصرف که منجر به کوچک شدن بازار شود، تعادل کنونی عرضه و تقاضا را بر هم زده و رکود مازاد تولید، تولیدکنندگان را با خطر تعطیلی یا تعدیل نیروی انسانی روبرو می‌سازد. این عوامل به مصلحت اقتصاد کشوری که پنجمین تولیدکننده بزرگ ماکارونی جهان است، نخواهد بود. چند سالی است که دوران پارانهای تمام شده است. در عصر جدید، اصول رقابتی بر مبنای منطق و تدبیر طراحی می‌شوند. در این شرایط نمی‌توان سودآوری‌های نامعقول ناشی از دوران پارانهای را انتظار داشت. در شرایط اقتصادی کنونی، مصرف کننده کاملاً هوشمندانه اقدام به انتخاب و خرید می‌کند و بی‌شک صرفه و صلاح خویش را مدنظر قرار می‌دهد. هر چند که با کمال تأسف برخی تولیدکنندگان ماکارونی به استناد یک قرار داخلی خود، اقدام به افزایش غیرمجاز قیمت محصولات فرمی کرده‌اند. اما از آنجایی که کلاس سهم ایشان در بازار کمتر از ۵۰ درصد است، پابندی سایر تولیدکنندگان به تثبیت قیمت مصوب سال گذشته، باعث شده خسارت کمتری به مصرف کننده و صنعت وارد شود. برخی معتقدند با توجه به گران شدن مواد اولیه، باید به منظور تامین هزینه‌های تولید، قیمت ماکارونی از آنچه هست نیز بیشتر شود. اما زمانی که وضعیت قیمت‌های خرید و فروش در شبکه توزیع بررسی می‌شوند، درمی‌یابیم، سود اصلی از جیب مردم به کیسه واسطه‌ها و عوامل بازار سرریز می‌شود. بدین معنا که قیمت برای مصرف کننده افزایش یافته ولی در آخر چیزی برای جبران هزینه‌های تولید برای تولیدکننده باقی نمانده است. پس اصرار به گران شدن محصول چه معنایی دارد؟

**گشتی در بازار**

**تولید ۱۶ میلیون تن میوه و صیفی در کشور**

معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: در حال حاضر ۱۶ میلیون تن انواع میوه، سبزی و صیفی جات در کشور تولید می‌شود و میزان صادرات میوه کشور حدود ۴ میلیارد دلار است.

محمدعلی طهماسبی درخصوص حمایت از صادرات میوه اظهار کرد: صادرات این محصولات مکانیزم خود را دارد و افراد فعال آن تعیین کننده هستند اما بیشترین صادرات کشور در زمینه محصولات مانند زرشک، زعفران، کشمش، پسته، میوه‌جات، سبزی جات و صیفی جات است. وی با اشاره به پایین آمدن قیمت جهانی صادرات کشمش گفت: ۱۵۰ هزار تن کشمش صادراتی در کشور داریم که خرید قبلی است که تاکنون ۴۵ هزار تن آن صادر شده است.

با تغییرات به‌وجود آمده در قیمت کشمش، نمایندگان مجلس پیگیر حل موضوع هستند و دولت نیز از کشاورزان دفاع خواهد کرد و امیدواریم به‌زودی با حل موضوع، خبر خوشی به کشاورزان داده شود.

**موز گران شد**

قیمت برخی میوه‌ها و ترهبار در سطح پایتخت نشان می‌دهد که قیمت برخی میوه‌ها ثابت و برخی نیز رو به افزایش گذاشته است.

به گزارش خبرگزاری فارس از ابتدای فصل پاییز قیمت موز رو به افزایش بوده، به طوری که این میوه که در اواخر تابستان با قیمتی حدود ۳۰۰۰ تومان عرضه می‌شد، هم‌اکنون با حدود دوبرابر افزایش قیمت، در سطح شهر با قیمتی حدود ۵ هزار و ۵۰۰ تومان و در برخی مناطق با قیمتی بیش از ۶ هزار تومان عرضه می‌شود.

همچنین به‌تازگی عرضه میوه پاییزی خرمالو در بازار با قیمتی بین ۳۵۰۰ تا ۵۰۰۰ تومان (برحسب کیفیت) آغاز شده است.



دوش مردم کم کند. در ابتدا بحث خوشه‌بندی و دریافت اطلاعات دقیق مالی خانواده‌ها به میان آمد. گسترده‌گی و نظام‌بندی این امر نیاز به زمانی بیش از یکسال داشت اما دولت آن قدر زیر فشار بود که در نهایت تصمیم گرفت پارانهای نقدی را بدون محدودیت به تمام کسانی که برای دریافت پارانهای ثابت نام کرده‌اند، واگذار کند. ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان سهم هر فرد از فروش نفت کشور اعلام شد که حتی با احتساب این رقم، باز هم کمکی به خانواده‌های شهرنشین صورت نگرفت.

**مسکن: آرزوی محال**  
 نگاهی به روند قیمت و اجاره مسکن در شهر تهران نشان می‌دهد قیمت هر مترمربع فضای مسکونی از ۶۴۹ هزار تومان در سال ۸۴ به یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان رسیده است که بر اساس آمار توان خرید مسکن با حداقل حقوق سالانه تنها ۲ درصد بوده است. اگرچه تورم در بازار مسکن در تمام دولت‌ها وجود داشته و بارها عنوان شده است که دولت خاتمی با افزایش وام مسکن و رشد اعطای تسهیلات شرایط را برای افزایش بیشتر قیمت مسکن فراهم کرد اما آمارها نشان می‌دهد که در دوره فعالیت دولت سیدمحمد خاتمی نرخ رشد قیمت مسکن معادل ۲۷۰ درصد و اجاره بها ۳۱۰ درصد بوده است. اما در دوره ریاست جمهوری محمود احمدی‌نژاد قیمت مسکن در تهران معادل ۵۰۰ درصد (معادل ۶ برابر) و اجاره بها معادل ۳۷۰ درصد رشد پیدا کرده که بر این اساس می‌توان گفت رکورد رشد هزینه مسکن در این دوره شکسته شده است.

**تلاش برای هیچ**

نهاد معیشت مردم دو شاخص اشتغال و قدرت خرید است و اقتصاددانان و کارشناسان برای بررسی وضعیت معیشت مردم به این دو شاخص رجوع می‌کنند. شاخص اشتغال به معنی این است که تمامی خانوارها دارای شغل باشند و قدرت خرید هم بیانگر این نکته است که مردم درآمد خود را بتوانند صرف نیازهای خود کنند. کاهش هر روزه ارزش پول ملی روی دیگر سکه، یعنی کاهش قدرت خرید مردم است. زمانی که بانک مرکزی اعلام می‌کند تورم به ۳۰ درصد رسیده یعنی درآمد خانوار به هر میزان که باشد، معادل یک سوم ارزش خود را از دست داده است.

از آنجا که طبق قانون کار، حداقل دستمزد سالانه کارگران باید براساس دو شاخص یعنی نرخ تورم مراجع رسمی و دوم تامین معیشت کارگران تعیین شود اما در این سال‌ها دستمزد همپای تورم و هزینه‌های معیشتی پیش نرفته است. بررسی وضعیت افزایش حداقل دستمزد در این سال‌ها و نگاهی به مصوبات شورای عالی کار در سنوات گذشته نشان می‌دهد که نه تنها هیچ‌گاه افزایش حداقل مزد بر مبنای نرخ تورم واقعی تعیین نشده، بلکه به موضوع لزوم تامین معیشت خانوار کاری هم توجه چندانی نشده است.

با در نظر گرفتن آمار و ارقام کاملاً واضح است که سیر نزولی قدرت خرید مردم از سال ۸۵ کلید خورده است و نبود توازن بین افزایش نرخ تورم و حقوق کارگران و کارمندان از همان سال شروع شده است. در شماره بعد به تداوم این روند در دولت دهم و در نهایت میراث ویرانی که به دولت یازدهم رسیده می‌پردازیم. در این بین آنچه قابل کتمان نیست تلاش دولت یازدهم برای حمایت از تولید و موفقیت در کنترل نرخ تورم است که می‌تواند با ادامه برنامه‌های دولت به افزایش قدرت خرید هم منجر شود.

**قدرت خرید مردم در دولت نهم را بررسی می‌کند**

**شروع یک کابوسی**

نظر گرفتن هزینه کالای مصرفی در سال ۸۶ که ۱۸۰ هزار تومان برآورد شده، خانواده‌ها در انتهای هر ۱۲ ماه سال با کمبود بودجه دست کم ۵۰۰ هزار تومان مواجه شده‌اند.

**سال ۸۷: مسکن پادشاهی می‌کند**  
 در این سال حداقل دستمزد ۲۱۹ هزار تومان ثبت شده است. رقمی که در مقایسه با سال گذشته ۳۶ هزار تومان افزایش داشته اما نکته مهم اینجاست که سال ۸۷ رکورد تورم در ۱۰ سال گذشته اقتصاد ایران (۱۳۷۸ تا ۱۳۸۷) زده می‌شود تا جایی که این رقم به ۱۸/۴ می‌رسد، از سویی دیگر سال ۸۷ سالی است که مسکن در اقتصاد پادشاهی می‌کند. هجوم مردم برای خرید خانه و سرمایه‌گذاری در این بخش بیشتر از قبل بر افزایش تورم دامن می‌زند و میانگین قیمت هر مترمربع در شهر تهران به ۲ میلیون تومان می‌رسد. بر اساس آمار اعلام شده اجاره هر متر مربع ۸ هزار تومان است. با محاسبه حداقل دستمزد و شاخص بهای کالاهای مصرفی، هر خانواده ساکن در خانه ۱۰۰ متری و با احتساب مصرف کالاهای اساسی در پایان ماه با کمبود ۸۰۰ هزار تومانی مواجه شده است.

**سال ۸۸: دولت جلوی انتشار آمار را گرفته**

حداقل دستمزد کارگران ۲۶۳ هزار تومان است. نسبت به سال گذشته باز هم ۲۰ درصد افزایش داشته اما اصرار دولت در منتشر نشدن آمار از سوی بانک مرکزی و مرکز آمار موجب می‌شود که تنها مرجع اعلام افزایش نرخ تورم شخص رییس دولت باشد. احمدی نژاد در این سال نرخ تورم را ۲۵/۴ درصد اعلام می‌کند که با در نظر گرفتن تورم سال گذشته فقط ۱۰ درصد افزایش پیدا کرده است.

**سال ۸۹: دولت جلوی انتشار آمار را گرفته**

رقمی که از سوی رییس‌جمهور اعلام می‌شود با انتقاد پایان نیافتنی کارشناسان همراه می‌شود. به زعم اغلب اقتصاددانان کشور نرخ تورم بیش از ۴۰ درصد بوده و حتی رکورد سال ۷۴ زده شده است. به هر حال با استناد به آمار بانک مرکزی باید اینطور تعبیر کرد که با وجود شاخص بهای کالاهای مصرفی که به ۲۵۰ هزار تومان رسیده است. نرخ تورم تنها ۱۰/۵ درصد افزایش پیدا کرده است. متوسط قیمت یک متر مربع واحد مسکونی یک میلیون و ۶۱۲ هزار تومان است و اجاره بهای ماهانه یک متر مربع ۷ هزار و ۷۰۰ تومان. شاخص کل بهای کالاهای و خدمات مصرفی ۲۷۰ هزار تومان است. دولت در میانه سال اعلام کرد که با هدفمندی پارانهای نقدی فشار اقتصادی را از

**سال ۸۶: دوشغله‌ها به بازار آمدند**

حداقل دستمزد ۱۸۳ هزار تومان است؛ رقمی که نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد افزایش داشته اما نگاهی به نرخ اجاره بها که به صورت میانگین برای هر متر مربع ۴ هزار و ۲۰۰ تومان بوده است نشان می‌دهد که دخل و خرج هر خانوار ۴ نفره برابر هم است.

**سال ۸۵: دوشغله‌ها به بازار آمدند**

حداقل دستمزد ۱۸۳ هزار تومان است؛ رقمی که نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد افزایش داشته اما نگاهی به نرخ اجاره بها که به صورت میانگین برای هر متر مربع ۴ هزار و ۲۰۰ تومان بوده است نشان می‌دهد که دخل و خرج هر خانوار ۴ نفره برابر هم است.

سال	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸
متوسط قیمت یک متر مربع واحد مسکونی	۸۳۱۴۰۰	۱۵۰۹۸۰۰	۱۸۷۲۷۰۰	۱۶۱۲۰۰۰
متوسط اجاره بهای ماهانه یک مترمربع واحد مسکونی	۴۲۲۷	۵۸۶۷	۷۱۲۱	۷۷۲۷
حداقل حقوق ماهانه	۱۵۰۰۰۰	۱۸۳۰۰۰	۲۱۹۶۰۰	۲۶۳۵۲۰
پایین امکان اجاره فضای مسکونی با حداقل حقوق (مترمربع)	۳۵	۳۱	۳۱	۳۴
توان قطع مسکن با حداقل حقوق سالانه	۲,۲	۱,۵	۱,۴	۲

اقتصاد ایران را رها نکرده است. در ادامه نگاهی داریم به عملکرد دولت‌های نهم، دهم و یازدهم و بررسی اینکه آیا انتقادات فعلی در رابطه با کاهش قدرت خرید مردم برای تامین اقلام اساسی حقیقی است یا نوعی برداشت و تحلیل پرداختن به جزئیات این مسئله سبب شد تا هر دولت را به طور مجزا بررسی کنیم و در همین راستا عملکرد دولت نهم و چگونگی اجرایی کردن سیاست‌های اقتصادی در این بخش امروز صورت می‌گیرد و واکاوی دو دولت بعدی در روزهای آینده.

**سال ۸۵: دخل و خرج با هم برابر است**

طبق آمار بانک مرکزی حداقل حقوق ماهانه کارگران، ۱۵۰ هزار تومان ثبت شده است. رقمی که نسبت به سال گذشته ۲۲/۴ درصد افزایش داشته و در قیاس با نرخ رشد تورم در سال ۸۵ که ۱۱/۹ درصد بوده است، رقمی منطقی محسوب می‌شود. این امر نشان می‌دهد که خانواده‌ها توان خرید سبد کالای اساسی در ۱۲ ماه را داشته‌اند که نوعی موفقیت برای این دولت محسوب می‌شود. نزدیک بودن افزایش شاخص قیمت مسکن با شاخص کل بهای کالاهای و خدمات مصرفی هم تاییدکننده همین امر است. شاخص کل بهای کالاهای و خدمات مصرفی با شاخص قیمت مسکن برابری می‌کند و این رقم به طور میانگین ۱۱۰ هزار تومان برآورد شده است. نگاهی به نرخ اجاره بها که به صورت میانگین برای هر متر مربع ۴ هزار و ۲۰۰ تومان بوده است نشان می‌دهد که دخل و خرج هر خانوار ۴ نفره برابر هم است.

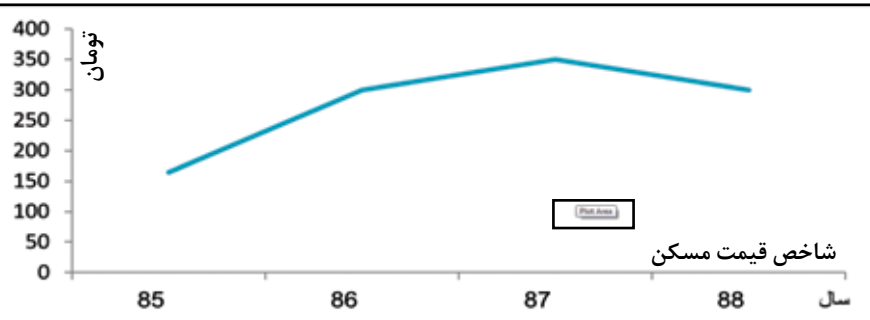
**دولت قبلی به خاطر سونامی‌های پی‌درپی اقتصادی هر چه کرد قفلی بر قفل زد و نتیجه‌اش شد چیدمان آجرهای شکسته و ترک برداشته بازار و سطح درآمد دیواری ساخته که برای ترمیم‌اش سال‌ها زمان لازم است.**

بی‌تردید دولت نهم و دهم که بعد از دولت اصلاحات بر سر کار آمد، بحرانی‌ترین سال‌های اقتصاد خانواده‌ها را رقم زده است. تکرار پرورده «بالارفتن نجومی نرخ ارز و اجرایی شدن فاز اول هدفمندی پارانهای» هم برای مردم و هم برای کارشناسان خسته‌کننده شده و کسی نیست که به خساراتی که همین دو مورد به مردم وارد کرده، آگاه نباشد. دولت قبلی به خاطر سونامی‌های پی‌درپی اقتصادی هر چه کرد قفلی بر قفل قبل زد و نتیجه‌اش شد چیدمان آجرهای شکسته و ترک برداشته بازار و سطح درآمد خانواده‌ها که در نهایت دیواری ساخته که برای ترمیم‌اش سال‌ها زمان لازم است.

**دولت قبلی به خاطر سونامی‌های پی‌درپی اقتصادی هر چه کرد قفلی بر قفل زد و نتیجه‌اش شد چیدمان آجرهای شکسته و ترک برداشته بازار و سطح درآمد خانواده‌ها که در نهایت دیواری ساخته که برای ترمیم‌اش سال‌ها زمان لازم است.**

به دهد که افزایش دستمزد ده‌ها هیچ کمکی به قدرت خرید کالاهای مصرفی و اساسی نکرده است. به استناد گزارش‌های میدانی، در این سال کم‌کم به تعداد افراد دو شغله افزوده شده است. با در نظر گرفتن میانگین اجاره هر متر مربع که بر اساس آمار بانک مرکزی ۵ هزار و ۸۰۰ تومان بوده، هر خانواده برای اجاره مسکن ۱۰۰ متری، ماهانه ۵۸۰ هزار تومان هزینه اجاره بها کرده است. با کسر از کل حقوق ماهانه، باقی مانده درآمد منفی ۳۹۷ هزار تومان می‌شود که با در

سال	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸
متوسط قیمت یک متر مربع واحد مسکونی	۸۳۱۴۰۰	۱۵۰۹۸۰۰	۱۸۷۲۷۰۰	۱۶۱۲۰۰۰
متوسط اجاره بهای ماهانه یک مترمربع واحد مسکونی	۴۲۲۷	۵۸۶۷	۷۱۲۱	۷۷۲۷
حداقل حقوق ماهانه	۱۵۰۰۰۰	۱۸۳۰۰۰	۲۱۹۶۰۰	۲۶۳۵۲۰
پایین امکان اجاره فضای مسکونی با حداقل حقوق (مترمربع)	۳۵	۳۱	۳۱	۳۴
توان قطع مسکن با حداقل حقوق سالانه	۲,۲	۱,۵	۱,۴	۲



\*منبع: بانک مرکزی



## بیشترین مقصد ایرانی‌ها برای مهاجرت

### امریکا: مقام نخست

طبق آمارها کشور امریکا از دیرباز مقصد ایرانی‌های زیادی بوده و در حال حاضر بیشترین ایرانی‌ها در امریکا زندگی می‌کنند. به گزارش برترین‌ها، آمارها از میزان ایرانی‌های مقیم امریکا متفاوت است و از سال ۲۰۰۰ میلادی به بعد تعداد رسمی ایرانی‌های امریکا اعلام نشده اما آمارهای متفرقه از حضور یک میلیون و ۸۰۰ تا ۲ میلیون ایرانی در این کشور خبر می‌دهد. گفته می‌شود بیشتر ایرانیان در جنوب کالیفرنیا و لس‌آنجلس حضور دارند. بعد از این ۲ شهر، واشنگتن، نیویورک، هیوستون، اوهایو و شیکاگو از لحاظ جمعیتی بیشترین ایرانی‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. یکی از تفاوت‌های مهم در مهاجرت ایرانی‌ها به امریکا نسبت به کشورهای دیگر، حضور پررنگ خانواده‌هاست. برخلاف ۴ کشور دیگر پرجمعیت ایرانی که مهاجرت‌کنندگان آن را اکثراً دانشجویان و جوانان تشکیل می‌دهند، امریکا اما شرایط آسان‌تری را برای دادن اقامت به خانواده‌ها دارد و همین نکته باعث شده تا سبک مهاجرت‌کنندگان به این کشور متفاوت باشد. به همین دلیل میزان زاد و ولد ایرانی‌ها در امریکا از کشورهای دیگر بیشتر است و طبق آخرین آمار ثبت احوال ایران، سالانه در امریکا حدود ۲ هزار ایرانی متولد می‌شوند. پزشکان و متخصصان، استادان دانشگاهی، مهندسان کامپیوتر و... از جمله مشاغلی هستند که ایرانی‌های زیادی را به خود جذب کرده‌اند و قشر اعظم ایرانی‌ها جذب این شغل‌ها می‌شوند. به جز این صنوف، ایرانی‌های شاغل در امریکا گروه بزرگ دیگری را تشکیل می‌دهند که به علت داشتن مهارتی متوسط و مدرک تحصیلی نه چندان بالا نتوانسته‌اند به مدارج بالایی برسند.

### انگلستان: مهاجرانی که بازمی‌گردند

در مورد تعداد ایرانیان مقیم انگلستان خیلی آمار دقیقی وجود ندارد. آخرین آمار رسمی هم مربوط به سال ۲۰۰۱م. است که خود دولت بریتانیا تعداد ایرانیان مقیم کشور را ۴۳ هزار نفر ذکر کرده بود و در سال ۲۰۰۹ میلادی تخمین زده‌اند این آمار به ۵۸ هزار نفر رسیده است. هرچند به نظر می‌رسد آمار خیلی بیشتر از این رقم‌ها باشد. در سال ۲۰۰۴ میلادی سفارت ایران در انگلیس این تعداد را ۷۵ هزار نفر اعلام کرده بود، درحالی که چندی پیش سایت‌های خبری ایران این تعداد را ۵۰۰ هزار نفر نوشته بودند. موج مهاجرت ایرانیان به بریتانیا از سال ۱۹۷۹ میلادی یعنی بعد از انقلاب اسلامی آغاز شد که در آن مقطع حدود ۸ هزار نفر از ایران به این کشور مهاجرت کردند. نقل می‌کنند که درصد بالایی از مهاجرین ایران به انگلستان بعد از مدت کوتاهی دچار افسردگی‌های روحی می‌شوند و بازگشت را ترجیح می‌دهند. دلیل این مسئله شاید تفاوت سبک زندگی و آب و هوای کاملاً متضاد منطقه بریتانیا باشد. هزینه زندگی در انگلستان نسبت به سایر کشورهای اروپایی فوق‌العاده بالاست و به همین دلیل ما با سیل مهاجرین به این کشور مواجهیم که بعد از مدتی از نظر مالی کم می‌آورند و به کشور باز می‌گردند.

### آلمان: محبوب ایرانی‌ها

۳۵۰ هزار نفر؛ آمار آری است که از تعداد ایرانیان مقیم آلمان به دست آمده است. آلمان و کشور همسایه‌اش اتریش از مقاصد محبوب ایرانی‌ها برای زندگی محسوب می‌شوند. پس از امریکا بیشترین ثبت ولادت ایرانی‌ها مربوط به کشور آلمان است که سالانه حدود ۷۰۰ ایرانی در این کشور متولد می‌شوند.

### فرانسه: مهاجرت فقط برای تحصیل

در یک آمار نه چندان دقیق تعداد ایرانیان مقیم فرانسه در سال ۲۰۰۰ میلادی ۱۹ هزار نفر ذکر شده این آمار تا سال ۲۰۱۰ میلادی بین ۳۰۰ تا ۳۲۰ هزار نفر تخمین زده شده است. بخش عمده‌ای از سفر ایرانیان به فرانسه به دلیل تحصیل در دانشگاه‌های این کشور است. ایرانیان مقیم فرانسه اغلب از تشر تحصیل‌کرده و ثروتمند محسوب می‌شوند. البته ایرانیانی که به این کشور مهاجرت می‌کنند بیشتر به نیت تحصیل است و ایرانی‌های کمتری این کشور را برای اقامت دائم انتخاب می‌کنند.

### کانادا: رشد افزایشی

با اینکه در فهرست ۵ کشور دارای بیشترین ایرانی، کانادا آخرین رتبه را به خود اختصاص داده است اما شواهد نشان می‌دهد تا چند سال آینده رشد ایرانی‌های این کشور بسیار بالاتر برود و جزو ۳ کشور نخست قرار بگیرد. طبق آمار ثبت و احوال ایران، سالانه حدود یک میلیون و ۱۰۰ هزار ایرانی در کانادا تولد خود را ثبت می‌کنند و روند رو به رشدی دارند. براساس اطلاعات مربوط به سال ۲۰۰۸ میلادی از اداره آمار کانادا، جمعیت ایرانیان مقیم کانادا ۴۱۲۹۰ نفر هستند که مسلماً این آمار چندان دقیق نیست و تعداد ایرانی‌های کانادا بسیار بیشتر از این است. طبق آمارهای سازمان‌های مختلف در حال حاضر تعداد ایرانی‌های مقیم کانادا حدود ۳۰۰ هزار نفر است و فقط ۱۱۰ هزار نفر در ایالت اونتاریو زندگی می‌کنند که اکثر آنها به قشر برتر کانادا اختصاص دارند. مهم‌ترین قشر مهاجر ایرانی به کانادا از دانشجویان هستند.

باتوجه به اینکه در این کشور هزینه زندگی ایالت به ایالت با یکدیگر تفاوت‌های اساسی دارند، دانشجویان ایرانی اکثراً ترجیح می‌دهند، زندگی خود را در شهرها و روستاهای دورافتاده شروع کنند و به همین جهت در شهرهای کوچک کانادا هم ایرانی‌های زیادی وجود دارند.

# از فرار نخبگان تا خسارت ۱۵۰ میلیارد دلاری

سارا اصغری - گروه گزارش: به گزارش فرارو، صندوق بین‌المللی پول در آخرین آمارش، مقام نخست مهاجرت نخبگان را به ایران داده است.

به گزارش این صندوق، سالانه حدود ۱۸۰ هزار ایرانی تحصیل‌کرده از کشور خارج می‌شوند به این امید که زندگی و شغل بهتری پیدا کنند. به گفته کارشناسان، مهاجرت‌ها

به ماهیت علم» در ایران دانست، برای مثال به اندازه‌ای که ورزشکاران یا حتی هنرمندان در ایران تجلیل می‌شوند، چهره‌های علمی، استادان برجسته و دانشمندان مورد توجه نیستند. از عوامل دیگر «بی‌توجهی به امر پژوهش» در ایران است. یکی از عواملی که دانشجویان بسیاری را به مهاجرت وامی‌دارد، عامل امکانات تحصیلی - تحقیقی و اعطای کمک‌های تحصیلی و رفاهی است. در حالی که در ایران با وجود تاکید مقامات عالی کشور بر ضرورت افزایش سهم بودجه پژوهش از تولید ناخالص داخلی، بررسی‌ها نشان می‌دهد که این نسبت هر سال کاهش می‌یابد.

عوامل اقتصادی را نیز می‌توان به‌عنوان عامل مهم دیگر مهاجرت مطرح کرد. زمانی که میزان حقوق یک متخصص در خارج، ده‌ها برابر حقوق همان شخص در ایران است، مسلماً بعضی از متخصصان به فکر مهاجرت به آن کشور خواهند بود.

واگذاری بسیاری از مشاغل به افراد فاقد صلاحیت یا کم‌صلاحیت، واگذاری مشاغل براساس رابطه، تطابق نداشتن شغل با تخصص در رشته افراد، بوروکراسی (کاغذبازی) دولتی و انحصاری شدن مشاغل، از دیگر عواملی هستند که می‌توان به‌عنوان «نبود شایسته‌سالاری» از آن یاد کرد که در هر صورت بخش عمده‌ای از مهاجران برای کسب‌وکار، بخشی برای تحصیلات و عده‌ای هم برای زندگی مرفه و رفاه بیشتر مهاجرت می‌کنند. پیامدهای اقتصادی: سرمایه‌هایی که از دست می‌روند

در واقع پدیده فرار مغزها مقله‌ای از مهاجرت نیروی انسانی است که پیامدهای آن در بلندمدت برای یک جامعه به اندازه‌ای خسارت‌بار است که از آن به‌عنوان یکی از شکل‌های «فرار سرمایه» یاد می‌شود و مهاجرت نیروی انسانی متخصص به‌عنوان یکی از موانع اصلی توسعه اقتصادی در کشورهای کمتر توسعه‌یافته تلقی می‌شود.

خروج سالانه ۱۵۰ تا ۱۸۰ هزار ایرانی با تحصیلات عالی از این کشور معادل خروج ۱۵۰ میلیارد دلار سرمایه سالانه از این کشور است.



از مجموع مهاجرت‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. کارشناسان این آمار را به جایگاه اجتماعی و نرخ بالای بیکاری زنان نسبت می‌دهند که در ۸ سال گذشته به ۴۳ درصد رسیده است.

کارشناسان می‌گویند بی‌توجهی به توان بالقوه زنان و استفاده نکردن از توانمندی‌های آنها در زمینه‌های علمی و کاری می‌تواند فرصت‌های فراوانی را نابود کند.

هر اندازه که میزان بیکاری زنان تحصیل‌کرده بیشتر و مشارکت اقتصادی آنها کمتر شود، تعداد آنها در آمار مهاجرت از کشور بیشتر و بیشتر خواهد شد.

### بی‌توجهی به علم و پژوهش تا فرار نخبگان

علل اصلی جذب شدن نخبگان ایرانی را به مراکز علمی سایر کشورها را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

یکی از علل فرار نخبگان را می‌توان در «بی‌توجهی

در زمینه مدیریت و ۲۰ درصد در زمینه تکنیک‌ها و امور دانشگاهی مشغول به کار هستند.

همین‌طور از مجموع ۱۰۰ هزار ایرانی در آلمان در سال‌های گذشته ۲ هزار جلد کتاب منتشر شده، در حالی که از بین ۲ میلیون ترک مهاجر آلمان تنها ۱۰۰ جلد کتاب منتشر شده است.

امریکا، انگلیس، آلمان، فرانسه و کانادا بیشترین میزبانی ایرانی‌ها را به خود اختصاص داده‌اند.

اگر آمارهای سازمان‌های مختلف درباره جمعیت ایرانی‌ها در کشورهای خارجی را بررسی کنیم، متوجه خواهیم شد که از ۶ میلیون ایرانی که در کشورهای خارجی زندگی می‌کنند، فقط حدود ۳ میلیون و ۵۰۰ تا ۴ میلیون ایرانی در این ۵ کشور زندگی می‌کنند.

### افزایش زنان مهاجر

پا به پای مهاجران مرد ایرانی زنان نیز در این زمینه گریزها شده‌اند. براساس آخرین آمار از مهاجرت نخبگان ایرانی، دختران و زنان ۴۰ درصد

## سرمایه‌هایی که کوچیدند

### علی جوان

موسسه فناوری ماساچوست (MIT) درآمد. او در حال حاضر استاد بازنشسته موسسه فناوری ماساچوست در ایالات متحده امریکاست. گرایش وی در فیزیک اتمی - مولکولی و اپتیک است.



علی جوان متولد ۱۳۰۵ در تهران و فیزیکدان و مخترع ایرانی است. وی نخستین لیزر گازی دنیا که ترکیبی از دو گاز هلیوم و نئون که به همین نام نیز معروف است را اختراع کرد. این لیزر از نوع لیزرهای بی‌خطر به حساب می‌آید و رنگ آن سرخ است و در آزمایشگاه‌های دانشگاه‌ها برای بررسی پدیده‌های مختلف کاربرد دارد. وی تحصیلات دانشگاهی خود را در دانشگاه تهران انجام داد. سپس در سال ۱۹۴۸ میلادی به ایالات متحده امریکا رفت و تحصیلات خود را در مقطع دکتری فیزیک در دانشگاه کلمبیا ادامه داد. جوان در سال ۱۹۵۸م که عضو گروه تحقیقاتی آزمایشگاه بل بود، اصول لیزر گازی را پایه گذاشت. دوسال بعد موفق شد لیزر گازی هلیوم - نئون را ابداع کند. وی در سال ۱۹۶۴م با درجه دانشیاری به عضویت هیات علمی

### پروفیسور مجید سمیعی

اعصاب و بنیانگذار رشته جراحی قاعده جمجمه در جهان است. او همچنین در سال ۲۰۱۴میلادی از سوی آکادمی جهانی جراحان مغز و اعصاب عنوان برترین جراح مغز جهان را به خود اختصاص داد.



پروفیسور مجید سمیعی متولد ۱۳۱۶ در تهران است. او ایجادکننده زیرشاخه‌ای از جراحی مغز به نام «جراحی قاعده مغز» است و در زمینه جراحی میکروسکوپی مغز ابداع‌کننده روش‌های تازه و بی‌نظیری بوده است.

وی مدت‌ها ریاست مجمع جهانی جراحان مغز و اعصاب جهان را برعهده داشته، محل کار او در حال حاضر در هانوفر آلمان و در انستیتوی بین‌المللی دانش نورولوژی یا INI است. در این موسسه پیچیده‌ترین جراحی‌های مغز انجام می‌شود.

ساختمان این انستیتو از لحاظ معماری، شاهکار محسوب می‌شود، چراکه به پیشنهاد دکتر سمیعی معمارها آن را به شکل مغز انسان ساخته‌اند. پروفیسور سمیعی یکی از مشهورترین جراحان مغز و

### انوشه انصاری

انوشه انصاری متولد ۱۳۴۵ در مشهد است. او کاوشگر و رییس انجمن گردانندگان شرکت فناوری ارتباط از راه دور است. انصاری مدرک کارشناسی خود را در رشته مهندسی الکترونیک و علوم رایانه (BECS) از دانشگاه جورج میسون و مدرک کارشناسی ارشد خود را در زمینه مهندسی الکترونیک از دانشگاه جورج واشنگتن اخذ کرده است. او در سال ۲۰۰۰میلادی از سوی مجله «زن شاغل» به‌عنوان کارآفرین برتر شناخته شده است. انصاری از بنیانگذاران یک شرکت مخابراتی در امریکا به نام تی‌تی‌آی (TTI) بوده که اکنون در مالکیت سننوز تنورک قرار دارد. وی نخستین فضانورد با اصلیت ایرانی در دنیا و نخستین زن کیهان‌گرد و چهارمین نفری است که هزینه سفر فضایی خود را پرداخت کرده است. انوشه انصاری موسسه خیریه‌ای را همراه برادر همسرش، اداره و



### مریم میرزاخانی

مریم میرزاخانی متولد ۱۳۵۶ در تهران است. او ریاضی‌دان و استاد ایرانی دانشگاه استنفورد امریکاست که در ۳۱سالگی در این دانشگاه به عالی‌ترین جایگاه استادی رسید. میرزاخانی در سال ۲۰۱۴ برنده مدال فیلدز - بالاترین جایزه در ریاضیات - شد. وی نخستین ایرانی برنده جایزه فیلدز است. میرزاخانی در دوران تحصیل در دبیرستان فرزنانگان تهران، برنده مدال طلای المپیاد جهانی ریاضی در سال‌های ۱۹۹۴م. (هنگ‌کنگ) و ۱۹۹۵م. (کانادا) شد. وی نخستین دختری بود که به تیم المپیاد ریاضی ایران راه یافت و در المپیاد ریاضی ایران طلا گرفت؛ نخستین کسی بود که ۲ سال پیاپی مدال طلا گرفت و نخستین فردی بود که در آزمون المپیاد ریاضی جهانی نمره کامل گرفت. او کارشناسی خود را در رشته ریاضی از دانشگاه شریف گرفت و در سال ۱۹۹۹ برای







حفظ و نگهداری آب در آب‌انبارهای خانگی رودخانه‌ها و دریاچه‌ها تا قنات‌های ایرانی

# قصه پیوسته آب از آغاز تا امروز در ایران



محمدعلی عرفی‌نژاد: مسئله کمبود آب در سرزمین چهار فصل ایران از روزهای نخست گویی ادامه داشته است، چرا که پیوسته در خاطرات به قلم آمده از آن روزها و سال‌های دور به جا مانده، بحث آب بوده است، نمونه دم‌دست‌تر و مهم‌تر همان آداب خواندن نماز آیات و نماز باران برای بارش است. اما مردم هوشمند این سرزمین راه و روش مقابله با گرما و سرما و کم‌آبی را به صورت دائم و از پدران به فرزندان آموخته و بزرگ‌ترین دستاورد این روزگاری هنوز فراموش نشده ساخت زیرزمین‌ها و سرداب‌ها و پاشیرهایی با بیشتر از ۲۰ پله برای پایین رفتن و به ژرفای آب‌انبارهای اهدایی از سوی افراد خیر و یا خادمان سرمایه‌دار مساجد و چینه‌ها بوده است. پاشیرها یا زیرسردابه‌ها، در ماه‌های گرم و آزاردهنده مرداد، چنان خنک بوده که یاری تحمل همه افراد را نداشته و با یکتا پیراهن تابستانی، امکان ماندگاری وجود نداشته و به همین خاطر به عنوان یخچال خانگی برای نگهداری انواع میوه‌ها و صیفی‌جات و گوشت و مرغ مورد استفاده قرار می‌گرفته است. جدا از این واقعیت هم اهالی خانه‌های بزرگ و قدیمی ساز، از آب خنک و گواری این آب‌انبارها و دپوی آب در کوزه‌های سفالی بهره می‌بردند که اگر در آب ناخالصی هم وجود داشت از طریق همین کوزه‌های سفالی جذب می‌شد.



بخش‌های نزدیک به رودخانه‌ها و بالاتر از همه «قنات»‌ها که به عنوان یک شیوه پایدار در امر نگهداری و حفظ آب شناخته شد و هنوز هم مورد استفاده قرار می‌گیرد و طبق برنامه از پیش تعیین شده. با لایروبی و پاکیزه کردن مسیرها و به‌ویژه بخش‌های چهارراهی بالا و پایین باردیگر راه‌اندازی قنات‌ها در برنامه گنجانده شد. طبق برآوردهای جهانی ما فقط در

فاضلاب کارخانه‌ها گرفته تا فاضلاب‌های صنعتی و مناطق مسکونی، این در حالی است که بیشترین آلودگی‌ها امروزه در کنارهای دریا در شمال و جنوب از طریق فاضلاب‌ها صورت می‌گیرد، فاضلاب‌هایی که همراه خود دارای مواد شیمیایی فراوانی هم هست، که می‌توان به آن پساب‌های صنعتی و آلودگی‌های همراه را اضافه کرد، البته به طوری که بررسی شده همین بارش‌های گاه به

کار زدند، مثل نخستین سدهای خاکی و نوعی آب‌خیزداری فصلی که با جمع شدن آب باران، در فصل‌های گرم و خشک همچون دریاچه‌های کوچک، با درختکاری و سبزی کردن زمین از چمن‌های خودرو، آبادانی را افزایش دادند، این موفقیت‌ها بیشتر به خاطر نبود همیشگی باران و کمبود آب، آینده‌های بهتری را هدف گرفت، به طوری که دسترسی به آب شرب سالم و نیز آب برای کار کشاورزی که ایرانیان ابداع کردند، بعدها توسط خیلی از کشورهای دور و نزدیک آن روزگار مورد تقلید قرار گرفته و تقریباً از مشکل بی‌آبی و کم‌آبی نجات پیدا کردند، مثل اندلس و هندوستان و... که البته کمک‌کننده اصلی ایرانی‌ها بودند.

لازم به یادآوری است که آبرسانی به سرزمین‌هایی مثل ایران از طریق آب شدن برف‌های زمستانی روی کوه‌ها و رها شدن آن در زیرزمین و به طبع منابع زیرزمینی آب و همچنین دستیابی به دریاچه‌های آب شیرین و صد البته ریزش باران فصلی و غیرفصلی فراهم می‌شود.

قیل از پرداختن به جریان چگونگی شکل‌گیری قنات‌ها و کاریزها به ویژه در ایران و بررسی برنامه‌ریزی‌های امروزی در جهت حفظ آب و دستیابی به آن در فصول مختلف باید اشاره به این داشته باشیم که در حال حاضر دو شبکه مهم در امر آبرسانی مورد نظر است.

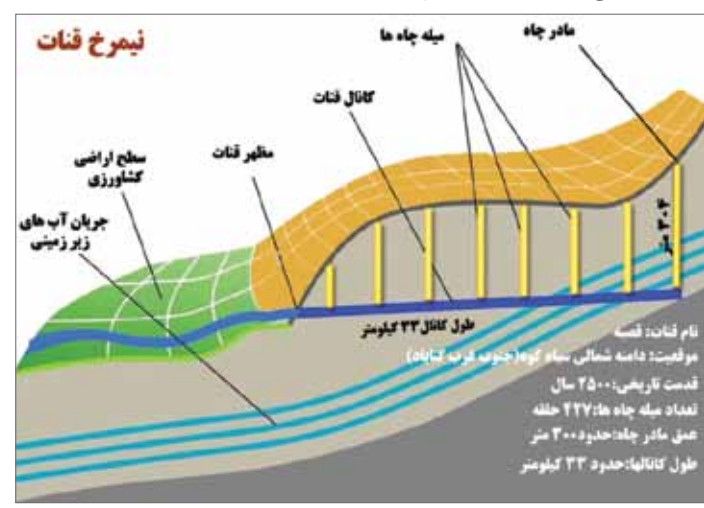
رودخانه‌ها و سدهای ایجاد شده توسط کارشناسان صنعت آب، کانال‌های بدون هز رفتن آب در زیرزمین و باز هم قنات‌ها و کاریزها یک بخش اصلی به شمار می‌رود و استفاده از چاه‌های درون زمینی، جویبارهای روباز یا کانالی، کانال‌های ویژه آبرسانی کوچک و بزرگ و علاوه بر آن لوله‌کشی آب در کوچه و خیابان تا خانه‌های مسکونی و فضای مورد استفاده همگانی که بار اصلی آبرسانی را بر دوش دارد طبق شرایط مشخصی باید مورد استفاده قرار گیرد.

**پاکی و جلوگیری از آلودگی‌ها**  
آلودگی‌های مختلفی همه آب‌های مورد استفاده را تهدید می‌کند، از

به خاطر عظمت حضور آب و نقش آن در زندگی و کار و برداشت‌های مختلف، سراغ هدایت و حفظ آب در برنامه‌ریزی‌های سخت‌گیرانه‌های تجربی و به واقعیت رسیده حتی آب را در مسیرهای سخت چنان همراهی می‌کردند که معروف بود به گول زدن آب، در یک مورد ساده با استفاده از جوی‌های کنده شده با اندازه‌های متفاوت، آب را به بالاتر از زمین هدایت می‌کردند، برای نمونه، در روستاهای تهران در آن اوقات مقدار آبی را که در سطح زمین جریان داشت با یک محاسبه ریاضی برگرد یک تپه طوری می‌چرخاندند که آب در فواصل در جاهای گود و در بخش‌هایی هم سطح زمین و میان درخت‌ها به بالاتر هدایت می‌شد. تا وقتی در طبقات بالای تپه می‌ایستادی، می‌توانستی این اتفاق عجیب را ببینی.

در این میان موضوع مهم نقش آب در زندگی مردم ایران است، ایرانی‌ها شاید نخستین ملتی هستند که نسبت به پاکیزگی و طهارت بی‌اندازه وسواس دارند، بنابر این هر چیز مصرفی در زندگی را با آب می‌شویند، از پوشیدنی گرفته تا خوردنی و به ویژه توجه به جسم و پیکره انسانی را فراموش نمی‌کنند. بر همین اساس هم به عنوان یک مصرف‌کننده قدر و منزلت آب را می‌دانند، آب برای نوشیدن که باید از تمیزترین و پاک‌ترین‌ها باشد، آب برای شست‌وشو، آب برای غذاپزی و... بنابر این بعد از بحث نان که جا و ارزش خودش را دارد، آب پر ارزش است، ارجمند است و طاهر است، به طوری که بسیاری معتقدند، آب مهربانه فاطمه زهرا(س)، این پاک‌ترین و عزیزترین بنده خداست. با توجه به همه این واقعیت‌ها و نقشی که آب در زندگی تک‌تک افراد دارد، همچنین

با نگاهی به تاریخ باستانی مربوط به ایرانیان حتی به دورترین بخش تمدن ایرانی و زمان هخامنشیان اشاره شده که در آن روزگار کسی که موفق به ساخت قنات و آبرسانی کشاورزی و زراعتی و سبزی کردن زمین‌های باغی می‌شد، تا چند نسل بعدی خود از پرداخت مالیات معاف بود، حتی در سال‌ها بعد وقتی مصری‌ها فن احداث قنات را از یک دریا سالار ایرانی فرا گرفتند، در کار آبرویی و رساندن آب به شهرهای مختلف به راهکارهای تازه‌ای دست یافتند. در زمینه استفاده از آب در ایران باستان به دلیل قرار گرفتن این سرزمین در بخش‌های خشک و کویری دست به اختراعاتی در این



## قنات رشته پیوسته

در روزگاران دور که خبری از سد و سدبندی حتی معمولی به گوش نمی‌رسید، مردم هوشمند ایران زمین با استفاده از برنامه‌های تجربی و به واقعیت رسیده حتی آب را در مسیرهای سخت چنان همراهی می‌کردند که معروف بود به گول زدن آب، در یک مورد ساده با استفاده از جوی‌های کنده شده با اندازه‌های متفاوت، آب را به بالاتر از زمین هدایت می‌کردند، برای نمونه، در روستاهای تهران در آن اوقات مقدار آبی را که در سطح زمین جریان داشت با یک محاسبه ریاضی برگرد یک تپه طوری می‌چرخاندند که آب در فواصل در جاهای گود و در بخش‌هایی هم سطح زمین و میان درخت‌ها به بالاتر هدایت می‌شد. تا وقتی در طبقات بالای تپه می‌ایستادی، می‌توانستی این اتفاق عجیب را ببینی.

در این میان موضوع مهم نقش آب در زندگی مردم ایران است، ایرانی‌ها شاید نخستین ملتی هستند که نسبت به پاکیزگی و طهارت بی‌اندازه وسواس دارند، بنابر این هر چیز مصرفی

در زندگی را با آب می‌شویند، از پوشیدنی گرفته تا خوردنی و به ویژه توجه به جسم و پیکره انسانی را فراموش نمی‌کنند. بر همین اساس هم به عنوان یک مصرف‌کننده قدر و منزلت آب را می‌دانند، آب برای نوشیدن که باید از تمیزترین و پاک‌ترین‌ها باشد، آب برای شست‌وشو، آب برای غذاپزی و... بنابر این بعد از بحث نان که جا و ارزش خودش را دارد، آب پر ارزش است، ارجمند است و طاهر است، به طوری که بسیاری معتقدند، آب مهربانه فاطمه زهرا(س)، این پاک‌ترین و عزیزترین بنده خداست. با توجه به همه این واقعیت‌ها و نقشی که آب در زندگی تک‌تک افراد دارد، همچنین

## آبرسانی به

سرزمین‌هایی مثل ایران از طریق آب شدن برف‌های زمستانی روی کوه‌ها و رها شدن آن در زیرزمین و به طبع منابع زیرزمینی آب و همچنین دستیابی به دریاچه‌های آب شیرین و صد البته ریزش باران فصلی و غیر فصلی فراهم می‌شود

در دهه‌های اخیر استفاده از سدسازی برای افزایش زمین‌های کشاورزی، گرفتن انرژی و مهم‌تر از همه جلوگیری از سیلاب‌های فصلی و نگهداری بهینه آب باران و تامین آب شرب مصرفی مردم در شهرهای مختلف، به شدت گسترش یافت، این در حالی است که بعضی از این سدها طبق بررسی‌ها آنچنان مورد نیاز نبوده، در حالی که بیشترین استفاده از سد برای کار کشاورزی و صنعت آبرسانی عمومی است. ساخت این سدها طبق یک برنامه براساس نیازها و کمک به کشاورزان صورت گرفت، بنابر این برای روستاهایی که آب عمومی‌شان به پشت سدها هدایت شد، حقابه‌هایی در نظر گرفته شد، یعنی باغ‌های کرج و شهریار، که از آب رودخانه ممنوع شدند، باید از طریق دیگری آب مورد نیازشان تامین می‌شد، مثل برنامه‌ای که در ساخت استخرهای تصفیه آب‌های همراه با رسوبات شهری و فاضلاب‌ها که پس از پاکسازی باید در اختیار این شهرها برای زراعت قرار می‌گرفت که به دلیل تهیه نشدن آب برگشتی عملاً روستاهایی را بدون آب گذاشت که نتایج‌اش خالی شدن این روستاها از مردم بود، یا ساخت سد سیوند فارس، ساخت سد زاینده‌رود و سد حنای اصفهان که حقابه بسیاری از زمین‌های کشاورزی را از بین برد و زیان‌هایی را به روستاییان وارد کرد. طبق بررسی‌های به عمل آمده توسط بعضی کارشناسان وضعیت آب از جمله «نوش روایت» محقق بخش تاریخ در ایران، بعضی سدهای ساخته شده در قرن بیستم در ایران زیان‌آور هم بوده، وی معتقد است، اگر این راه بستن‌های آب از طریق سدها به صرف کشاورزان بود در همان دوران اولیه و زمان هخامنشیان مورد استفاده قرار می‌گرفت.

به هر حال طبق همین بررسی‌ها به این نتیجه می‌رسیم که ساخت و پرداخت قنات‌ها در ایران، پر استفاده‌ترین روش برای حفظ و هدایت آب‌های زیرزمینی در ایران بوده است.

## تومار شیخ بهایی و نقش آب



شیخ بهایی، فیلسوف و دانشمند و زمین‌شناس ایرانی که ابداعات و اختراعاتش در زمینه‌های مختلف مورد استفاده بسیاری از کارشناسان و تاریخ‌نویسان و محققان خارجی قرار گرفت در همین زمینه تومار مشخص و قابل استفاده‌ای را در امر آبرسانی و طرق هدایت آب تنظیم کرده بود و به زیبایی بخش آب زیرزمینی را در شهرهای مختلف و البته اطراف اصفهان تعریف کرده است که نشان می‌دهد، روستاهای دور و بر این شهر بزرگ که در کشاورزی نمونه بودند چگونه وقتی حقابه‌شان را به خاطر ساخت سدهای خاکی و برگرداندن مسیر آب از دست دادند از نظر کشاورزی به نابودی کشیده شده و به دیگر شهرها مهاجرت کردند.

همان اتفاقی که با ساخت سدهایی در حوزه آبریز دریاچه ارومیه رخ داد و با این اشتباه می‌بینیم وضعیت امروز دریاچه ارومیه به فاجعه نزدیک شده است. به هر حال برای رسیدن به چرایی استفاده از کاریزها و قنات در ایران در حالی که آب پشت سدها به خاطر لایروبی نشدن به موقع از یک سو و تبخیر آب سالانه بیش از ۵ متر آب در ارتفاع، به کمترین مقدار ممکن می‌رسد، بررسی کامل آن را دنبال می‌کنیم. در حالی که بخشی از آب درون رودخانه‌ها به خاطر حرکت کردن در نهایت به زمین فرو می‌رود و می‌توان آن را به طریق دیگر مورد استفاده قرار داد، آب زندانی شده در پشت سدها، به ویژه در تابستان‌ها زیان تبخیر را تجربه می‌کند، در حالی که جریان آب در زیرزمین و قنات‌ها هیچ بخشی از آن را در برابر گرما و آفتاب قرار نمی‌دهد که هیچ، خنکا و طراوت را هم در زیرزمین به وجود می‌آورد. طبق بررسی‌های مربوط به کارشناسان بهره‌وری سالانه به تقریب ۳۰ میلیون مترمکعب فقط در سد کرخه از بین می‌رود که از کار کشاورزی کاسته و زمین‌های سرراه را در خطر خشکسالی قرار می‌دهد. اگر به تحقیق دریابیم که حدود ۵۰ درصد نیاز تهران از منابع زیرزمینی تامین می‌شود، متوجه خواهیم شد که در صورت حفظ نزدیک به ۵۰۰ قنات قدیمی فقط در تهران می‌توانیم بخش بزرگی از آب مصرفی شهر تهران را تامین کنیم.

تهران ۷ برابر اندازه‌های جهانی آب مصرف می‌کنیم، به عبارتی اگر سرانه آب مصرفی درمعیارهای جهانی برابر با ۱۵۰ لیتر است، ما در تهران برابر با ۱۱۰۰ لیتر سرانه آب داریم... طبق تعریف جهانی باید هر شهر گسترش یافته، آب مصرفی‌اش را از منابع خودش تامین کند... آیا شهرهای ما به منابع آبی خود متکی هستند... بخش دیگر داستان همیشگی آب در ایران را با بررسی کامل ساخت قنات‌ها و استفاده از قنات‌های قدیمی و قصه قنات‌ها به پایان می‌رسانیم. آب خود زندگی است!





بامطالعه ابزارهای ساخته دست انسان پیش از تاریخ به روش‌های استفاده او از آتش پی‌برده‌اند. او علاوه بر استفاده گرمایشی، آن را در پختن غذا و مراسم مختلف و غیر آن نیز به کار می‌برده، و اغلب برای هر دو منظور، از آن استفاده می‌کرده است. در ابتدا، با ساده‌ترین نوع اجاق - یعنی کندن گودالی در زمین و روشن کردن آتش در آن یا چیدن سنگ در اطراف آتش - ایجاد گرما می‌کردند.

در کاوش‌های باستان‌شناسی، قدیمی‌ترین نمونه‌های وسایل گرم‌زا از گنج دره کرمانشاهان حدود نیمه دوم هزاره هشتم پیش از میلاد به دست آمده که طرز کاربرد دقیق آنها روشن نیست.

در تخت جمشید، جایگاهی برای افروختن آتش پیدا شده که از دوره هخامنشی است و به‌طرز نیکویی در حرمرسرای خشایارشا ساخته شده است.

از وجود بخاری در دوره اشکانی اطلاع چندانی موجود نیست، اما شرایط خاص اقلیمی ایران، وجود بخاری را در بناهای این کشور ناگزیر می‌کند. تداوم کاربرد گونه‌های مختلف بخاری در دوره ساسانی مشهود است. در میمند کرمان، آثاری از تاقچه و رف و لوله بخاری مشاهده می‌شود که متعلق به این زمان است. صنعت بخاری‌سازی با نحوه زندگی بشر وابستگی مستقیم دارد. چیدن چند سنگ در کنار هم، برای افروختن آتش در آن، از نخستین مدارکی است که بر استفاده انسان در عصر حجر از آتش، دلالت می‌کند.

بر اثر کاوش‌های باستان‌شناسان، چاله‌های آتش که به صورت فوررفتنگی‌های بیضی شکل یا مدور در خاک بکر حفر شده بود، به دست آمده که بعضی از آنها با بقایایی از کلوخه‌های سنگ‌آهک و خاکستر از نیمه دوم هزاره هشتم پیش از میلاد به‌جا مانده است.

دردوره‌های بعد، این وسیله به شکل حفره‌های تشت مانند زاویه دار و چهارگوش و جز آن به دست آمده است. اجاق‌ها را کنار دیوار یا کف زمین یا بر سکو تعبیه می‌کردند؛ و اغلب به صورت ثابت جاسازی می‌شده است.

آثار به دست آمده از کاوش‌های باستان‌شناسی دوره اسلامی، نشان‌دهنده تنوع صنعت ساخت وسایل گرمایشی است. در این دوره، آتشدان‌ها در گوشه‌ای از داخل دیوار یا بر قسمت میانی کف اتاق تعبیه می‌شده است.

در سده‌های آغازین این دوره از کرسی، که شبیه نوع متداول امروزی است، و همچنین آتشدان‌های متحرک که از وسایل گرم‌زا به شمار می‌آید، و در قرن هشتم، از ابزارهای گرم‌کننده ثابت، نظیر تئور یا متحرک مانند مجمر، استفاده می‌شده است. در بعضی از کاروانسراهای دوره صفویه، بخاری به صورت فوررفتنگی‌هایی در داخل دیوار و با مصالحی نظیر آجر ساخته می‌شد و دودکش‌ها برخی از بخاری‌ها بسیار باریک و مخزن سوخت آن به‌گونه‌ای بود که برای سوخت، از بوته استفاده می‌شد.

در دوره افشاریه، کرسی یکی از وسایل گرم‌زا بود. در بناهای بازمانده از دوران زندیه و قاجاریه، آثاری از بخاری دیواری به چشم می‌خورد؛ و به موازات استفاده از وسایل گوناگون گرم‌زا، از بخاری نیز استفاده می‌شده است. بخاری‌های دوره قاجار، فلزی بود و به شکل بشکه‌هایی از آهن سیاه با دریچه‌ای آهنی و در ۳ پایه قرار داشت. در این وسیله علاوه بر نفت، از سوخت‌های دیگری نظیر چوب، فضولات حیوانی، بوته، خاک اره، زغال‌چوب و زغال‌سنگ و جز آن استفاده می‌شد. در ایران سده اخیر، از حلبی نیز برای ساختن بخاری استفاده می‌شود و همچنین گفنتنی است که در ایران، کارخانه ساخت بخاری با سوخت نفت احتمالا از حدود ۱۳۳۵ ش. دایر شده است.

از آغاز دوران تاریخی، علاوه بر توجه به خاصیت گرمایشی بخاری‌ها، به جنبه‌های زینتی آن نیز توجه می‌شده است. از بخاری‌های بازمانده از گذشته دور تا قرن اخیر، با اندازه‌های گوناگون و شکل‌های مختلف ثابت و متحرک، می‌توان دریافت که آنها را در جاهای مناسبی از خانه قرار می‌دادند و در ساخت آنها، ظرافت‌هایی به کار می‌رفت که زینت بخش محل سکونت نیز می‌شد. برای تزئین بخاری‌ها از تنگ‌بری، حجاری، خطاطی، رنگ‌آمیزی، قالب زنی، کشته بری، گچ‌بری، لچک و نقاشی استفاده می‌شد، که این‌گونه کارهای تزئینی در بخاری‌های بناهای تاریخی استان‌های اصفهان و فارس، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

نگاهی به بازار بخاری‌های امروز و کرسی‌های دیروز

# بخاری‌های دیروز، بخاری‌های امروز

## کارشناسی سرما - گرما

به نظر کارشناسان فن، از بخاری دیواری دودکش‌دار برای ساختمان‌های زیر ۵۰ مترمربع در محیط بسته، بخاری بدون دودکش برای زیر ۵۰ مترمربع در محیط نیمه بسته، بخاری ۸ تا ۱۲ هزار برای بین ۵۰ تا ۷۰ مترمربع و از بخاری ۱۲ هزار به بالا برای بالاتر از ۷۰ مترمربع و همچنین از بخاری‌های طرح شومینه باید برای سالن استفاده شود.

برای اینکه بدانید عددی که به‌عنوان میزان تولید حرارت روی بخاری نصب شده برای منزل شما مناسب است یا نه، می‌توانید این عدد را (که واحدش کالری است) بر عدد ۲۴ تقسیم کنید. از طرف دیگر مترای خانه‌تان را در عدد ۳ ضرب کنید. حاصل ضرب این ۲ عدد باید با حاصل تقسیم اولی برابر یا نزدیک به آن باشد. برای مثال؛ اگر مترای سالن منزلتان ۷۰ متر است، حاصل ضرب آن در ۳ می‌شود ۲۱۰. حالا اگر بخاری‌ای که می‌خواهید بخرید ۴۸۰۰ کیلوکالری گرما تولید میکند، حاصل تقسیم این عدد بر ۲۴ می‌شود ۲۰۰ که با ۲۱۰ اختلاف چندانی ندارد. پس این بخاری، مورد مطلوبی برای منزل شماست. اگر مترای سالن شما بزرگ‌تر است، می‌توانید بخاری‌هایی با برچسب تولید حرارت ۸ تا ۹ هزار کالری تهیه کنید. رده انرژی بخاری مشخص بودن میزان مصرف انرژی بخاری در سال‌های اخیر در کشور به شدت مورد توجه قرار گرفته تا از این طریق در میزان مصرف انرژی و پرداخت هزینه‌ها صرفه‌جویی شود. سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت، به صورت مرتب از خط تولید محصولاتی که مصرف انرژی دارند، حتی یخچال نمونه‌برداری می‌کند تا میزان مصرف و به‌ویژه درصد مصرف بهینه و بازده انرژی را در آنها مشخص کند. موقع خرید بخاری باید به برخی نکات توجه کنید که یکی از آنها رده انرژی بخاری و بازده خالص تولید گرما آن است. رده انرژی بخاری یا یک برچسب شفاف روی آن مشخص می‌شود. روی این برچسب رده انرژی را با حروف انگلیسی نشان می‌دهند که هرچه به ابتدای الفبای انگلیسی نزدیک‌تر باشد، بازده خالص بخاری بیشتر و هرچه به حروف آخر الفبا نزدیک باشد، بازده خالص آن کمتر است. پس بهتر است بخاری‌هایی با رده انرژی A.B.C.D.E.F.G تهیه کنید. از قدیم گفته‌اند دود نشانه آتش است ولی مهم این است که این آتش کجا و چگونه اتفاق می‌افتد. در مورد بخاری گازی دقت کنید که اگرچه دود حاصل از احتراق اندک و بدون رنگ است ولی به مراتب خطرناک و مرگ‌آور می‌باشد. دودکش را برای همین منظور اختراع کرده‌اند تا به ایمنی ریه‌های شما کمک شود.

بنابراین چشم بسته گول تبلیغات اولیه شرکت‌ها را نخورید. بخاری بدون دودکش فقط در سالن‌های نیمه بسته و به شرط داشتن سیستم ایمنی ODS امکان‌پذیر است. این سیستم به محض اینکه به هر دلیل اکسیژن محیط به ۱۸ درصد و پایین‌تر برسد، جریان گاز ورودی به بخاری را قطع می‌کند و تا زمانی که ترکیب هوا مناسب نشده و روشن شدن بخاری خطرناک باشد، اجازه روشن کردن آن را هم نمی‌دهد. اگر همه موارد بالا را در نظر گرفتید، نوبت به خرید بخاری می‌رسد. بهتر است بدانید؛ قیمت بخاری در بازار براساس چند منطق مشخص تغییر می‌کند که اصلی‌ترین آنها، حجم بخاری و به نوعی قدرت تولید حرارت است. به‌طور طبیعی هرچه بخاری بزرگ‌تر و قوی‌تر باشد، ورقه‌های فلزی به کار رفته و ضخامت رنگ نسوز در آن بیشتر بوده و به همین نسبت هم گران‌تر می‌شود. غیراز این، اغلب پول طراحی قشنگ و متفاوت‌تر را هم روی قیمت بخاری محاسبه می‌کنند، اما با پذیرفتن یک اختلاف حدود ۵ تا ۱۰ هزار تومانی بدون توجه به مارک شرکت تولیدکننده بخاری گازی می‌شود بخاری‌های گازی را براساس قدرت‌شان (۶، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴ هزار و بیشتر) از لحاظ قیمت دسته‌بندی کرد.



بر اجرت با خود می‌برند، آنان نیز علاوه بر مسزد، بزرگ‌ترین تکه هیزم که از تنه درخت بود، به نام زیرتبری اختیار کرده و با خود می‌بردند.

این وسایل جای کمتری اشغال می‌کردند و با گرم کردن تمام فضای خانه، زندگی را برای اهل منزل بسیار آسان‌تر کردند و به این ترتیب کرسی با تمام لذتی که داشت، کم‌کم برچیده شد. لحاف‌های بزرگ آن به لحاف‌های کوچک‌تر تقسیم شد و چهارپایه میز کرسی به استفاده دیگری رسید یا فروخته شد و خلاصه آثار وجود کرسی از خانه‌ها رخت پرست.

با این حال کرسی چیز دیگری بود و از در روزگار قدیم در شب‌های سرد زمستان مردم در خانه‌های‌شان برای گرم شدن دور یک کرسی که در آن چند حبه زغال روشن قرار داده شده بود، می‌نشستند و از گرمای مختصری که این کرسی ایجاد می‌کرد، استفاده می‌کردند و تا صبح همان‌جا می‌خوابیدند.

کرسی‌ها علاوه بر گرم کردن فضای خانه، زمینه دور هم جمع شدن اعضای یک خانواده و گرم شدن روابط بین آنها را فراهم می‌کرد، می‌گوید: به همین دلیل کرسی‌ها پایگاه شعرخوانی، قصه‌گویی، شاهنامه‌خوانی و فالگیری بودند و باعث گرمای تفکر و اندیشه اعضای خانواده و تصویر افکار آنها می‌شدند.

و حالا ما هر چه ما به سمت زندگی ماشینی پیش می‌رویم و از فضای زندگی سنتی دور می‌شویم، صفا و صمیمیت جمع شدن دور کرسی و بهره بردن از گرمای آن نیز کم‌رنگ و سردتر می‌شود.

به همین دلیل امروزه در حالی وسایل گرمایشی متعددی در خانه‌ها برای گرم کردن وجود دارد که اعضای یک خانواده گاه هفته‌ها دور هم جمع نمی‌شوند و با یکدیگر صحبت و مشورت نمی‌کنند. به این ترتیب این موضوع باعث می‌شود در جامعه ما روز به روز اخلاقیات کم و فاصله بین پدرها و مادرها با فرزندان‌شان زیادتر شود.

البته آنچه زمینه‌ساز فراموشی کوزه‌های آشتی‌کنان و از رونق افتادن خانه‌های گاهگلی و سنتی شد، باعث از رونق افتادن کرسی‌ها نیز شده است و رسوخ سریع زندگی ماشینی، وسایل گرمایشی جدید، تجدطلبی، و دوری از فرهنگ اصیل و سنتی از جمله دلایل از رونق افتادن استفاده از کرسی برای گرم شدن است و امروزه ما مجبوریم برای گرم کردن بخش اندکی از خانه و کاشانه خود پول زیادی بابت مصرف گاز و برق بپردازیم که البته آن هم بستگی به مترای و زیربنای منزل و محل زندگی‌مان دارد و کارشناسان سرمایش و گرمایش هم برای آسانتر کردن، کم‌هزینه شدن سوخت ما فرمول‌های ویژه‌ای تدارک دیده‌اند.

آنها معتقدند که مردم باید قبل از تهیه یا خرید یک واحد مسکونی ابتدا به وضعیت سرمایش و گرمایش آن دقت کنند.

می‌دادند و موقع خواب متکا می‌گذاشتند و می‌خوابیدند. تشک پای کرسی کوتاه‌تر اما پهن‌تر از تشک خواب دوخته می‌شد، در اندازه‌ای که فقط پایه و پهنای کرسی را اندازه شود. در آن زمان‌ها برای گذاشتن کرسی باید به سعدونحس بودن ساعات توجه می‌کردند و همچنین بزرگ خانواده در آن شب باید با پانکی شیرینی وارد خانه می‌شد. همچنین جای نشستن افراد در کنار کرسی به نقش‌شان در خانواده مربوط می‌شد و جایگاه بزرگسال‌ترین فرد خانواده آن پله‌ای بود که دورترین فاصله را در اتاق داشت.

بر اجرت با خود می‌بردند، آنان نیز علاوه بر مسزد، بزرگ‌ترین تکه هیزم که از تنه درخت بود، به نام زیرتبری اختیار کرده و با خود می‌بردند.

این وسایل جای کمتری اشغال می‌کردند و با گرم کردن تمام فضای خانه، زندگی را برای اهل منزل بسیار آسان‌تر کردند و به این ترتیب کرسی با تمام لذتی که داشت، کم‌کم برچیده شد. لحاف‌های بزرگ آن به لحاف‌های کوچک‌تر تقسیم شد و چهارپایه میز کرسی به استفاده دیگری رسید یا فروخته شد و خلاصه آثار وجود کرسی از خانه‌ها رخت پرست.

## مقل آتش

منقل که برای گرم کردن کرسی از آن استفاده می‌شد خاکستر الک‌شده در آن می‌ریختند و وسطش را گود می‌کردند و خاک زغال را درون آن ریخته و آتش زغال را باد می‌زدند تا جایی که آتش به خاکستر زغال می‌رسید و به صورت ملایم با کفگیر رویش را با خاکستر می‌پوشانیدند و خاکسترهای اطراف را دور می‌کردند. منقل را یک ساعتی در فضای آزاد می‌گذاشتند تا بوی زغالش از بین برود، سپس در زیر کرسی قرار می‌دادند و هر چند ساعت تخصصی یکبار لایه‌ای از رویش پس زده و آتش آن را تند می‌کردند.

پس از ساخته شدن منقل، از وسیله‌ای به نام چاله کرسی استفاده می‌کردند که ساخته شده از حلبی یا آهن ورق یا مغز به اشکال گرد و هشت ترک بود که برای گرم کردن کرسی از آن استفاده می‌کردند. وجه تسمیه آن به چاله کرسی، به دلیل چاله‌ای بود که وسط اتاق کنده شده بود و دورش را گچ کشیده بودند که آتش را درست کرده و کرسی را رویش برمی‌گرداندند. اصطلاح «برمی‌گرداندند» هم از آن جهت بود که موقع آتش کردن لازم بود تا کرسی را از روی زمین برگرداندند که دسترسی به چاله کرسی آسان‌تر شود. چاله کرسی را خانواده‌های فقیر درست می‌کردند تا پول برای منقل ندهند و حتی برای غذا درست کردن از چاله کرسی استفاده می‌کردند.

از دیگر وسیله‌هایی که تهرانی‌ها با آن خود را گرم می‌کردند، هیزم بود که علاوه بر اجاق و پخت‌وپز برای گرم کردن آب حمام‌ها و پخت نانواپی‌های تافتونی، لواشی و مانند آن مورد استفاده قرار می‌گرفت.

هیزم زمستانی آن روزها قیمت هر خروار هیزم جنگلی ۳ تا ۵ قران بود و الاغ‌هایی بودند که هیزم‌ها را حمل می‌کردند و هیزم‌سکن‌ها با تبری که روی دوش‌شان بود به دور کوزه‌ها و گذرها می‌گشتند و فریاد می‌کشیدند و هیزم می‌فروختند. هیزم‌سکنی هم مانند قصاب‌های نذری که پوست و روده و تکه‌ای از گوشت علاوه

بر اجرت با خود می‌بردند، آنان نیز علاوه بر مسزد، بزرگ‌ترین تکه هیزم که از تنه درخت بود، به نام زیرتبری اختیار کرده و با خود می‌بردند.

این وسایل جای کمتری اشغال می‌کردند و با گرم کردن تمام فضای خانه، زندگی را برای اهل منزل بسیار آسان‌تر کردند و به این ترتیب کرسی با تمام لذتی که داشت، کم‌کم برچیده شد. لحاف‌های بزرگ آن به لحاف‌های کوچک‌تر تقسیم شد و چهارپایه میز کرسی به استفاده دیگری رسید یا فروخته شد و خلاصه آثار وجود کرسی از خانه‌ها رخت پرست.

این وسایل جای کمتری اشغال می‌کردند و با گرم کردن تمام فضای خانه، زندگی را برای اهل منزل بسیار آسان‌تر کردند و به این ترتیب کرسی با تمام لذتی که داشت، کم‌کم برچیده شد. لحاف‌های بزرگ آن به لحاف‌های کوچک‌تر تقسیم شد و چهارپایه میز کرسی به استفاده دیگری رسید یا فروخته شد و خلاصه آثار وجود کرسی از خانه‌ها رخت پرست.

## چاله کرسی

پس از ساخته شدن منقل، از وسیله‌ای به نام چاله کرسی استفاده می‌کردند که ساخته شده از حلبی یا آهن ورق یا مغز به اشکال گرد و هشت ترک بود که برای گرم کردن کرسی از آن استفاده می‌کردند. وجه تسمیه آن به چاله کرسی، به دلیل چاله‌ای بود که وسط اتاق کنده شده بود و دورش را گچ کشیده بودند که آتش را درست کرده و کرسی را رویش برمی‌گرداندند. اصطلاح «برمی‌گرداندند» هم از آن جهت بود که موقع آتش کردن لازم بود تا کرسی را از روی زمین برگرداندند که دسترسی به چاله کرسی آسان‌تر شود. چاله کرسی را خانواده‌های فقیر درست می‌کردند تا پول برای منقل ندهند و حتی برای غذا درست کردن از چاله کرسی استفاده می‌کردند.

از دیگر وسیله‌هایی که تهرانی‌ها با آن خود را گرم می‌کردند، هیزم بود که علاوه بر اجاق و پخت‌وپز برای گرم کردن آب حمام‌ها و پخت نانواپی‌های تافتونی، لواشی و مانند آن مورد استفاده قرار می‌گرفت.

هیزم زمستانی آن روزها قیمت هر خروار هیزم جنگلی ۳ تا ۵ قران بود و الاغ‌هایی بودند که هیزم‌ها را حمل می‌کردند و هیزم‌سکن‌ها با تبری که روی دوش‌شان بود به دور کوزه‌ها و گذرها می‌گشتند و فریاد می‌کشیدند و هیزم می‌فروختند. هیزم‌سکنی هم مانند قصاب‌های نذری که پوست و روده و تکه‌ای از گوشت علاوه

بر اجرت با خود می‌بردند، آنان نیز علاوه بر مسزد، بزرگ‌ترین تکه هیزم که از تنه درخت بود، به نام زیرتبری اختیار کرده و با خود می‌بردند.

بر اجرت با خود می‌بردند، آنان نیز علاوه بر مسزد، بزرگ‌ترین تکه هیزم که از تنه درخت بود، به نام زیرتبری اختیار کرده و با خود می‌بردند.

این وسایل جای کمتری اشغال می‌کردند و با گرم کردن تمام فضای خانه، زندگی را برای اهل منزل بسیار آسان‌تر کردند و به این ترتیب کرسی با تمام لذتی که داشت، کم‌کم برچیده شد. لحاف‌های بزرگ آن به لحاف‌های کوچک‌تر تقسیم شد و چهارپایه میز کرسی به استفاده دیگری رسید یا فروخته شد و خلاصه آثار وجود کرسی از خانه‌ها رخت پرست.

این وسایل جای کمتری اشغال می‌کردند و با گرم کردن تمام فضای خانه، زندگی را برای اهل منزل بسیار آسان‌تر کردند و به این ترتیب کرسی با تمام لذتی که داشت، کم‌کم برچیده شد. لحاف‌های بزرگ آن به لحاف‌های کوچک‌تر تقسیم شد و چهارپایه میز کرسی به استفاده دیگری رسید یا فروخته شد و خلاصه آثار وجود کرسی از خانه‌ها رخت پرست.

## چاله کرسی

پس از ساخته شدن منقل، از وسیله‌ای به نام چاله کرسی استفاده می‌کردند که ساخته شده از حلبی یا آهن ورق یا مغز به اشکال گرد و هشت ترک بود که برای گرم کردن کرسی از آن استفاده می‌کردند. وجه تسمیه آن به چاله کرسی، به دلیل چاله‌ای بود که وسط اتاق کنده شده بود و دورش را گچ کشیده بودند که آتش را درست کرده و کرسی را رویش برمی‌گرداندند. اصطلاح «برمی‌گرداندند» هم از آن جهت بود که موقع آتش کردن لازم بود تا کرسی را از روی زمین برگرداندند که دسترسی به چاله کرسی آسان‌تر شود. چاله کرسی را خانواده‌های فقیر درست می‌کردند تا پول برای منقل ندهند و حتی برای غذا درست کردن از چاله کرسی استفاده می‌کردند.

از دیگر وسیله‌هایی که تهرانی‌ها با آن خود را گرم می‌کردند، هیزم بود که علاوه بر اجاق و پخت‌وپز برای گرم کردن آب حمام‌ها و پخت نانواپی‌های تافتونی، لواشی و مانند آن مورد استفاده قرار می‌گرفت.

هیزم زمستانی آن روزها قیمت هر خروار هیزم جنگلی ۳ تا ۵ قران بود و الاغ‌هایی بودند که هیزم‌ها را حمل می‌کردند و هیزم‌سکن‌ها با تبری که روی دوش‌شان بود به دور کوزه‌ها و گذرها می‌گشتند و فریاد می‌کشیدند و هیزم می‌فروختند. هیزم‌سکنی هم مانند قصاب‌های نذری که پوست و روده و تکه‌ای از گوشت علاوه

بر اجرت با خود می‌بردند، آنان نیز علاوه بر مسزد، بزرگ‌ترین تکه هیزم که از تنه درخت بود، به نام زیرتبری اختیار کرده و با خود می‌بردند.



صفحه «با اجازه» منتخب مطالبی است که به نظر مفید می‌آیند و شایسته نشر دوباره‌اند.

زحمت تهیه و تولید مطالب با همکاران شاغل در دیگر مطبوعات است و ما اهالی مطبوعات به

بازنشر آنها همت گمارده‌ایم. «زکاة العلم نشره»، زکات دانش انتشار آن است.

## قچاق ۳۶ شمش طلا و خیانت مدیر کارخانه سیمان

تغزیرات حکومتی کشور با بررسی چند پرونده بزرگ میلیاردری قچاق و گران فروشی احکام قطعی متخلفان را صادر و اجرا کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، ۵ پرونده بزرگ تغزیراتی در سال جاری در مرحله اجرای احکام قرار گرفت که می‌توان به پرونده بزرگ قچاق طلا در همدان اشاره کرد. در این پرونده ۳ جوان مقدار ۳۶ شمش طلا را در باک بنزین خودروی ۲۰۶ جاسازی کرده و قصد قچاق آن را داشتند که با هوشیاری پلیس این محموله کشف و پرونده آن در تغزیرات تشکیل شد. پس از بررسی مستندات و مطالعه بیش از ۲۶۰ برگ از پرونده قاضی شعبه متخلف اصلی را به پرداخت ۹ میلیارد و ۱۶ میلیون تومان جریمه نقدی در حق صندوق دولت



جریمه و دستور ضبط طلاها را صادر کرد. در پرونده دیگر یک مدیر کارخانه سیمان در کردستان اقدام به فروش خارج از شبکه ۱۰۴ هزار تن سیمان کرده که با هوشیاری مردم دست این مدیر رو شد. پرونده پس از بررسی در تغزیرات به این مرحله رسید که فرد متخلف با علم به تخلف دست به این کار زده و حتی پرونده در دیوان عدالت اداری هم مطرح شد تا اینکه بالاخره با حکم نهایی مدیر کارخانه به پرداخت ۶ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان جریمه محکوم شد.

## عکاس

جهان مدعی شد: احتمال تغییر و تحول در دولت جدی تر شده است.

احتمالا نوبخت به جای مجید انصاری مسئولیت معاونت پارلمانی رییس جمهوری را به عهده بگیرد، همچنین گفته می‌شود محمد فروزنده پس از معرفی به مجلس جایگزین رحمانی فضلی در وزارت کشور شود. رحمانی فضلی نیز سمت معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهوری را به جای محمدباقر نوبخت برعهده بگیرد.

گفته می‌شود رییس‌جمهور از آقایان عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی و مصطفی پورمحمدی وزیر دادگستری رضایت ندارد.

## دستاورد تور می متوقف می‌شود؟

آن اقتصاد قابل‌مقایسه با زمانی که تورم مثلا ۴ درصد باشد نیست. تورم ۴ درصدی یعنی اقتصاد پایداری که آماده هر نوع سرمایه‌گذاری است و آن زمان است که چنان رشد اقتصادی حاصل می‌شود که شاید هیچ‌کدام از فاخته‌های ترسوی امروز در خواب هم آن را نبینند. آقای رییس‌جمهور، برای تحقق قول خودتان هم که شده: «بازها را رها کنید.»

نگیرد، تورم به‌طور پایدار کنترل نمی‌شود. تا ترکیب شورای پول و اعتبار که ذاتا با تورم همراهی می‌کنند و اصول کار و توجه‌شان، تقسیم اعتبارات است همین است، تورم تکرر نمی‌شود. اصلاحات پولی گریزناپذیر است و تا زمانی که قانون از بازها حمایت کند، شما خود باید چنین کنید. ایمان داشته باشید در اقتصادی که تورم ۱۴ درصدی دارد، نااطمینانی در

## وزیر اطلاعات به کدام هیات عزاداری رفت؟

علوی در مراسم عزاداری ابا عبدالله شرکت کرد. به گزارش نامه نیوز، شب گذشته سیدمحمود علوی، وزیر اطلاعات با حضور در هیات ابن‌الرضا (ع) مسجدالاقصی تهرانپارس و دیدار از غرفه‌ها و نمایشگاه‌هایی که این مجموعه برای ایام محرم ایجاد کرده بود در مجلس حضور یافت.

گفتنی است وی با حضور با دعوت یا سرزده در میان مردم شخصا در جریان امور و احوال مردم قرار می‌گیرد.

## پیچ و خم صادرات غیر نفتی کشور

نمی‌توانند کالاهای خود را در بازارهای جهانی با قیمت قابل رقابت و کیفیت مناسب عرضه کنند. نکته دیگری که بسیار حائز اهمیت است به صرفه نبودن تعرفه‌های صادراتی برای تولیدکنندگان است در نتیجه در بسیاری از موارد با وجود تلاش‌های

برای درک درست از وضعیت فعلی صادرات غیر نفتی در کشور ابتدا لازم است به مشکلات پیش‌روی این مهم در ایران اشاره داشت. برای مثال، هزینه نقل و انتقال پول از طریق صرافی‌ها برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان بسیار بالاست به همین علت تولیدکنندگان ایرانی

پرویز حسایی: در شرایط کنونی کشور صادرات غیرنفتی با چالش‌ها و مشکلات فراوانی روبه‌رو است. بدون شک تا زمان برطرف شدن کامل این مشکلات و موانع نمی‌توان انتظار داشت صادرات کشور بهبود یابد.

## وام‌ها به بافندگان واقعی فرش نمی‌رسد

رییس اداره فرش استان همدان با اعلام اینکه هنوز اعتباری برای پرداخت تسهیلات مشاغل خانگی قالیبافی تخصیص نیافته است، گفت: وام‌های قالیبافی به کام دیگران بوده و بافندگان واقعی فرش از آن بی‌بهره می‌مانند. احمد علی بابایی اظهار کرد: در کارگروه اشتغال استان همدان ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان تسهیلات برای پرداخت به دارندگان پروانه مشاغل خانگی قالیبافی مصوب شده است.

وی با اشاره به اینکه این تسهیلات باید بین دارندگان مجوز مشاغل خانگی قالیبافی توزیع شود، افزود: متاسفانه با وجود اینکه این اعتبار

وی با تاکید بر اثرگذاری این گونه همایش‌ها در فضای اقتصادی کشور تصریح کرد: آن چیزی که امروز مورد انتقاد بسیاری از فعالان اقتصادی کشور قرار گرفته است، همایش‌ها و سمینارهای داخلی است که خروجی محسوسی از آن به وجود نمی‌آید. لیلز ادامه داد: اما برگزاری همایش‌های بین‌المللی به این شکل می‌تواند هسته اولیه بسیاری از توافقات آتی در برنامه‌ریزی‌های صنعت خودرو را در بر داشته باشد و رویکردهای صنعت خودرو را سیاست‌های بلندمدت خود تحت‌الشعاع قرار دهد.

## مذاکره با خودروسازان جهان باید هوشیارانه باشد

یک کارشناس صنعت خودرو گفت: مذاکره با خودروسازان جهان باید هوشیارانه باشد. سعید لیلز با بیان این مطلب اظهار کرد: همایش بین‌المللی صنعت خودرو اگر منجر به حضور شرکت‌های بزرگ خارجی در کشور شود می‌تواند تاثیر بسزایی در بهبود تصویر صنعت خودروی ایران داشته باشد.

## انتقاد شدید «الف» از مصباح یزدی در همایش اصولگرایان

سایت الف وابسته به «احمد توکلی»، نماینده مجلس در گزارشی از همایش اخیر اصولگرایان با سخنرانی آیت‌الله مصباح یزدی انتقاد کرد. این گزارش با ابراز تردید جدی درباره وحدت اصولگرایان تاکید کرد: «امروز طیف‌هایی به این نام شهرت یافته‌اند که اصولگرا نمی‌توانند سفره خود را به سادگی از آنها جدا کنند. مهم‌ترین این گروه‌های منتسب به اصولگرایی، جریان احمدی‌نژاد و دوستان او است. اصولگرایان بخواهند یا نخواهند،



## آسیب‌پذیرترین بانک‌های اروپایی در ایتالیا قرار دارند

بانک مرکزی اروپا در پی صلاحیت نداشتن ۲۵ بانک اروپایی اعلام کرد: آسیب‌پذیرترین بانک‌های اروپایی در ایتالیا قرار دارند و ۱۳ بانک دیگر دو هفته فرصت دارند تا برنامه کاملی از نحوه جبران کمبود سرمایه را به مقامات بانکی اروپایی ارائه کنند. بانک مرکزی اروپا به همراه مقامات بانکی اروپا میزان مقاومت ۱۳۰ بانک اروپایی در مقابل بحران مالی احتمالی را مورد آزمایش و مطالعه قرار دادند. نتایج این بررسی موسوم به «تست استرس» اعلام شد که نگرانی‌هایی را درباره بانک‌های ایتالیایی و یونانی ایجاد کرده است. بین ۲۵ بانکی که از این تست موفق خارج نشدند، مشخص شد آسیب‌پذیرترین بانک‌های اروپایی در ایتالیا قرار دارند. ۹ بانک ایتالیایی از جمله بانک قدیمی «هنوت پاسبکی دی سبینا» از این تست نمره منفی دریافت کرده‌اند.

## فدراسیون فوتبال شبکه تلویزیونی راه می‌اندازد؟

شنیده شد که رییس فدراسیون فوتبال برای راه‌اندازی شبکه تلویزیونی فوتبال زیر نظر صدا و سیما اعلام آمادگی کرد. «علی کفاشیان» در پاسخ به این سوال که آیا شبکه‌های ورزشی الجزیره و دی اسپرت برای پخش مستقیم فوتبال ایران اعلام آمادگی کرده‌اند، افزود: این دو شبکه ورزشی خارجی برای پخش فوتبال ایران اعلام آمادگی کرده‌اند. اما سازمان صدا و سیما حضور این شبکه‌ها را غیرقانونی اعلام کرده‌است. کفاشیان یادآور شد: فدراسیون فوتبال به صدا و سیما اعلام کرده است حاضر است شبکه فوتبال راه‌اندازی کند و خودش هزینه‌های این شبکه را پرداخت کند و هزینه‌های صدا و سیما و بودجه این سازمان را نیز بدهد. وی گفت: فدراسیون فوتبال تاکید دارد، درآمدهای ناشی از پخش مسابقات باید در یک سبد قرار گیرد و بین این فدراسیون و صدا و سیما تقسیم شود و در این رابطه نیز برای پخش مستقیم، پیشنهادهای مختلفی داده شده است.



تصویب شده تا در اختیار قالیبافان گذاشته شود، بانک‌ها اعلام می‌کنند که مبلغی در این زمینه ابلاغ نشده و تخصیص نیافته است.

## وزیر صنعت، معدن و تجارت به کمیسیون امنیت می‌آید

عضو هیات رییس کمیسیون امنیت ملی و سیاست‌خارجی مجلس، با بیان اینکه وزیر صنعت، معدن و تجارت در نشست این کمیسیون حاضر می‌شود، گفت: نعمت‌زاده در این نشست گزارشی را درباره وضعیت گرانی و بیکاری ارائه می‌کند.

سیدباقر حسینی در گفت‌وگو با خانه ملت، از حضور محمدرضا نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت در نشست کمیسیون امنیت ملی و سیاست‌خارجی مجلس خبر داد و گفت: نعمت‌زاده با حضور در نشست این

کمیسیون گزارشی را درباره وضعیت اشتغال، بیکاری، رکود و موضوعات مرتبط با زندگی و معیشت مردم ارائه می‌کند.

نماینده مردم زابل و زک در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: به‌طور قطع وضعیت امنیت غذایی و معیشت مردم با مسئله امنیت ملی ارتباط تنگاتنگی دارد که دولت به‌عنوان متولی این حوزه باید اقدام و برنامه‌ریزی مناسبی را برای رفع مشکلات جامعه انجام دهد.

عضو هیات رییس کمیسیون امنیت ملی و سیاست‌خارجی مجلس، افزود: در نشست فردای این کمیسیون همچنین نمایندگان سوالاتی را درباره عملکرد و اقدامات وزارت صنعت از وزیر مربوطه می‌پرسند.



## «آزادی مسئولانه»

## شعار نمایشگاه مطبوعات

تسنیم- معاون مطبوعاتی وزیر ارشاد با اشاره به «آزادی مسئولانه» به عنوان شعار نمایشگاه مطبوعات امسال گفت: ۳۱ خبرگزاری، ۶۵ پایگاه خبری و ۵۶ روزنامه درخواست جانمایی کردند.

حسین انتظامی در نشست خبری دیروز خود در مورد چگونگی برگزاری نمایشگاه مطبوعات امسال اظهار کرد: نمایشگاه مطبوعات از هفدهم تا بیست و سوم آبان جاری برگزار می‌شود. وی عنوان کرد: جانمایی غرفه‌ها آغاز شده و مدل الکترونیکی برای این کار طراحی شده است که رسانه‌ها باید با ورود به سایت مربوطه نسبت به جانمایی غرفه خود اقدام کنند. ضمن اینکه درخواست غرفه‌ها در شورای سیاستگذاری نمایشگاه که متشکل از مسئولان ارشد معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد و شورای هماهنگی تشکل‌های مدیریتی رسانه‌هاست، مورد بررسی قرار می‌گیرد. معاون مطبوعات وزیر ارشاد با اشاره به شعار نمایشگاه امسال با عنوان «آزادی مسئولانه» افزود: رسانه‌ها باید در جهت ایفای رسالت خود آزاد باشند و بر اساس مسئولیت اجتماعی خود به تعهدات‌شان عمل کنند. ضمن اینکه شعار دولت نیز آزادی مطبوعات در چارچوب قانون است. وی گفت: امسال ۶۵ پایگاه خبری، ۳۱ خبرگزاری و ۵۶ روزنامه درخواست جانمایی خود را ارائه کردند و افتتاحیه این نمایشگاه با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شود اما برای اختتامیه مراسم خاصی نداریم.

انتظامی در پایان تصریح کرد: در مرحله پیش ثبت‌نام تعدادی از رسانه‌های بدون مجوز نیز ثبت‌نام کرده بودند که بعد از بررسی به آنها اعلام شد که نمی‌توانند روند ثبت‌نام را ادامه دهند. همچنین در مرحله ثبت‌نام اولیه ۵۶۰ ثبت‌نام داشتیم که ۳۷۳ رسانه مربوط به بخش خصوصی و ۱۸۳ مورد مربوط به بخش دولتی و عمومی است.

## برگزاری دومین نمایشگاه باتیک

## در اصفهان

اصفهان- به مناسبت هفته تربیت بدنی، دومین نمایشگاه رباتیک در اصفهان در حال برگزاری است و تا فردا ادامه دارد. این نمایشگاه ویژه دانش آموزان دوره اول متوسطه، اول دبیرستان امین فرزانشان بوده و دستاوردهای دانش آموزان در حوزه الکترونیکی و رباتیک در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده است. دانش آموزان شرکت کننده در این نمایشگاه برای حضور و فعالیت خود در این عرصه زیر پوشش آموزش‌های مورد نیاز در زمینه ساخت وسایل الکترونیکی قرار گرفته‌اند. طراحی و مونتاژ وسایل الکترونیکی موجود در این نمایشگاه توسط دانش آموزان صورت گرفته است و در سال‌های گذشته نیز دانش آموزان با حضور در چنین برنامه‌هایی به جشنواره‌های الکترونیک کشوری راه یافته و رتبه‌های برتر کشوری را کسب کرده‌اند.

## ار سال کتب کانون پرورش

## فکری کودکان به استانبول

مهر- کتاب‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در ۲ نمایشگاه بین‌المللی کتاب بلغراد و استانبول ارائه می‌شود. به دنبال توافق انجام‌شده با موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی، نزدیک به ۴۵ عنوان کتاب کانون نیز در این نمایشگاه‌ها شرکت داده می‌شود. پنجاه و نهمین دوره نمایشگاه کتاب بلغراد در کشور صربستان روز یکشنبه ۸ آبان با شعار «زمان خواندن است» و با ارائه کتاب‌هایی از ایران افتتاح شده است. این نمایشگاه در شمار قدیمی‌ترین نمایشگاه‌های کتاب در قاره اروپا قرار دارد و در این دوره کشور چین به عنوان مهمان ویژه حضور پیدا کرده است. پنجاه و نهمین دوره نمایشگاه کتاب بلغراد روز ۱۱ آبان ۱۳۹۳ پایان می‌یابد. بر اساس این گزارش شهر استانبول در کشور ترکیه امسال شاهد برگزاری سی و سومین دوره نمایشگاه کتاب خود در تاریخ ۱۵ تا ۲۵ آبان ۹۳ خواهد بود. این نمایشگاه با شعار «صد سال با سیمانی ترکیه» میزبانی بیش از ۸۹۷ ناشر از سراسر دنیا را بر عهده خواهد داشت. مهمان ویژه امسال نمایشگاه کتاب ترکیه نیز کشور مجارستان است. کانون با مشارکت موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی و با ارسال حدود ۴۵ عنوان از تازه‌های نشر خود در زمینه کتاب و کتاب الکترونیک همچنین کارنما (کاتالوگ) دو زبانه کتاب‌هایش در این دو نمایشگاه حضور می‌یابد.

## نمایش آثار عاشورایی ۳۱ نسل

## از هنرمندان در یک نمایشگاه

ایران- نگارخانه لاله با هدف بررسی حماسه عاشورا در آثار تصویرگری، نمایشگاهی از آثار ۳۱ هنرمند از نسل‌های مختلف تصویرگری معاصر را با عنوان «دشت گریان» به نمایش در آورده است. تصویرسازی روایات دینی به موازات ادبیات دینی از دیرباز تا کنون در کتاب‌های تصویری و دیگر آثار هنری وجود داشته است. در این میان تشریح حماسه عاشورا نقش و جایگاه ویژه‌ای نزد هنرمندان داشته که بیشتر در قالب مصورسازی کتاب، نقاشی روی کاشی در تکایا، خیالی‌نگاری (نقاشی قهوه‌خانه) و نقاشی پشت شیشه جلوه‌گر بوده است. این نمایشگاه که چهارم آبان گشایش یافت تا بیست و هشتم آبان جاری در نگارخانه لاله واقع در خیابان دکتر فاطمی، ضلع شمالی پارک لاله پذیرای علاقه‌مندان است.

به کار خود در همان محل ادامه داد. از آنجایی که وی برای گسترش مجموعه کتابخانه و موزه اهمیت ویژه‌ای قائل بود، قطعه زمینی را واقع در محوطه باغ ملی تهران برای انتقال مجموعه به مکانی بزرگتر خریداری کرد، که محل فعلی قرارگیری موسسه کتابخانه و موزه ملی ملک می‌باشد.

این واقف بزرگ و دوستدار فرهنگ در ۱۴ مردادماه سال ۱۳۵۱ خورشیدی در ۱۰۱ سالگی چشم از جهان فرو بست و در حرم امام رضا (ع) به خاک سپرده شد. از او ۵ دختر به یادگار ماند. خانم‌ها عزتملک، ملکزاده و صدیقه از بطن همسر اولش بانو نوابه قدسیه بوجود آمدند و خانم‌ها فلورث و رزت دختران او از همسر دومش، زرین خانم هستند. حاج حسین ملک اموال زیادی را وقف کتابخانه کرد تا پس از مرگش درآمدی برای توسعه کمی و کیفی آن فراهم باشد. او نخستین‌بار در سال ۱۳۲۵ خورشیدی و سپس در ۲۵ فروردین‌ماه ۱۳۳۰ املاک و مستغلات زیادی را وقف آستان قدس رضوی کرد و درآمدشان را به کتابخانه اختصاص داد. املاک وقفی در سال ۱۳۳۰ شامل ۲۰ قطعه زمین بزرگ کشاورزی در خراسان و تعداد زیادی دکان در بازار تهران بود.

آن چه وقف شد علاوه بر هزاران نسخه خطی نفیس یا چاپ سنگی شامل فرش‌ها، لوسترها، مبلمان و تابلوهای نقاشی بود که او به‌عنوان لوازم و تجملات زندگی شخصی از آنها استفاده می‌کرد. همچنین مجموعه‌های تمبر، سکه، آثار لاک و تابلوهای نقاشی میان‌شان دیده می‌شد. این آثار ابتدا کنار کتابخانه به نمایش درآمدند و سپس هسته اولیه موزه ملک را شکل دادند.

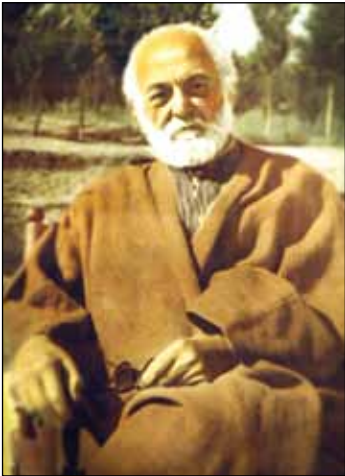
کتابخانه و موزه ملی ملک تا سال ۱۳۷۵ در خانه ملک برپا بود. اما حاج حسین از آغاز کار، گسترش آن را از نظر دور نداشت و بنای ساختمانی بزرگتر را پیش‌بینی کرد. بنابراین در ۲۹ تیرماه ۱۳۳۲ قطعه زمین بزرگی را در باغ ملی تهران (محل کنونی موسسه) برای ساختمان جدید کتابخانه و موزه وقف کرد.

احداث ساختمان جدید در زمان حیات حاج حسین ملک ممکن نشد. تا اینکه آستان قدس رضوی طراحی و بنای ساختمان جدید را در سال ۱۳۶۴ آغاز کرد و در ۱۳۷۵ به پایان برد.



گشتی در موزه - نمایشگاه ملک

## نمایشگاه کهن در بازار تهران



امام رضا (ع) شد. حسین ملک همچنین املاک و مستغلات زیادی را در تهران و خراسان وقف امور خیریه و عام‌المنفعه کرده و بدین ترتیب در جایگاه بزرگترین واقف تاریخ معاصر ایران نشسته است. حاج حسین آقاملک بعد از تبدیل خانه خود به کتابخانه و موزه تا آخرین دقایق عمر در آنجا زندگی کرد و بعد از فوت وی نیز، کتابخانه و موزه تا چند سال

می‌لاد محمدی - گروه تجارت: وقتی صحبت از نمایشگاه می‌شود، ناخودآگاه به یاد مدرن‌ترین و جذاب‌ترین محصولات در فضایی به‌روز و به دور از کهنگی می‌افتیم. اما در سراسر جهان نمایشگاه‌هایی وجود دارند که با سرک کشیدن به داخل آنها با تاریخ نمایشگاهی آن کشور آشنا خواهید شد. شاید برای تان جالب باشد که بدانید در ایران هم نمایشگاه‌های بسیار قدیمی وجود دارند. مثلاً در بازار تهران، ساختمانی به نام باغ موزه ملک وجود دارد که در گذشته به نوعی یک نمایشگاه شخصی به حساب می‌آمد. برای آشنا شدن با یکی از قدیمی‌ترین نمایشگاه‌های کشورمان در این گزارش با همراه باشید.

میرشهاب‌الدین نیریزی بودند و گویا با

میرزا ابوالحسن جلوه حکیم بزرگ عصر ناصری صمیمیت داشت. چندی هم دور از چشم پدر به مدرسه فرانسوی ایانس رفت تا زبان فرانسه را بیاموزد. در آنجا با کسانی چون محمدعلی فروغی (ادیب و نخست‌وزیر سال‌های بعد) هم دوره بود. محمدکاظم ملک‌التجار، از راه تجارت و املاک وسیعی که در خراسان خریده بود، ثروت انبوهی را برای فرزندان‌ش به ارث گذاشت و این اساس ثروت حاج حسین ملک بود. او دستیاری پدرش در اداره املاک خراسان را برعهده داشت و گویا نخستین علقه‌های فرهنگی‌اش در سفری که همراه پدر به مشهد رفت، بسته شد.

در آن جا به راهنمایی یکی از دوستان پدر با پاره‌ای نفایس حرم رضوی آشنا شد و بعدتر وقتی در نیشابور نسخه‌ای از دیوان «ابن یمن فریومدی» (شاعر سده ششم هجری) را بدست آورد، فکر بنیاد یک کتابخانه بزرگ به ذهنش خطور کرد.

در این زمان ۲۸ ساله بود. کتابخانه‌ای که ملک از حدود سال ۱۲۷۸ خورشیدی فراهم آورد، ابتدا در مشهد بود و سپس به خانه پدری او در بازار بین‌الحرمین تهران منتقل شد تا در اختیار اهل فضل و دانش قرار گیرد. آن گاه در سال ۱۳۱۶ به‌شرحی که در بخش وقفنامه خواهد آمد، تقدیم آستان

ملک‌التجاری گرفت.

حاج حسین و ۲ برادر و ۳ خواهرش با چنین تباری و در خانه چنین پدری پرورش یافتند. چون پدرش به مدارس جدید با دیده تردید می‌نگریست و آن‌ها را مخل دینت می‌دانست، حسین را به مدارس دارالشفاء و صدر تهران فرستاد تا به تحصیل علوم قدیمه همت گمارد. استادان او سیدمحمدعلی مازندرانی و



گروه تجارت: تقریباً همه کشورهای بزرگ و توسعه یافته یک نمایشگاه

سالانه شناخته شده در حوزه صنعت بازی‌های رایانه‌ای دارند. در این میان یک نمایشگاه بسیار از بازی‌های رایانه‌ای وجود دارد که ما را به یاد جام جهانی می‌اندازد و در هر دوره یکی از کشورهای اروپایی را برای برگزاری هدف قرار می‌دهد. آبان ماه زمان برگزاری نمایشگاه گیم کانکشن در نقاط مختلف جهان است و مهم‌ترین و برترین شرکت‌های سازنده بازی‌های رایانه‌ای در قالب‌ها و ژانرهای مختلف به رقابت با یکدیگر می‌پردازند. به زودی دوره

جدید این فستیوال در فرانسه برگزار می‌شود و **ESX**؛ به بهانه حضور کاروان بازی سازان کشورمان از طرف بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای در گیم کانکشن، به بررسی این نمایشگاه و چند و چون برگزاری دوره‌های پیشین آن می‌پردازد. گیم کانکشن تفاوت خاصی با دیگر نمایشگاه‌های بازی‌های رایانه‌ای ندارد اما به لحاظ پوشش همه‌جانبه بازی‌های رایانه‌ای از دیگران کامل‌تر است. مثلاً در نمایشگاه آلمان فقط فناوری‌های سخت‌افزاری تولید بازی‌های رایانه‌ای مورد توجه قرار می‌گیرند ولی در فرانسه همه چیز به لحاظ سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد اهمیت است.

نخستین‌بار در سال ۲۰۰۱م بود که به پیشنهاد یکی از مدیران صاحبانم عرصه بازی‌های رایانه‌ای یعنی پیر کارد (Pierre Card) این نمایشگاه به راه افتاد و با حضور ۲۱ کشور خارجی کار خود را آغاز کرد. خیلی زود نام گیمز کام بر سر زبان‌ها افتاد و کنسول‌های بازی‌سازی برای شرکت در آن تمایل

مجموعه خانه حاج‌حسین آقاملک یکی از مراکز وابسته به موسسه کتابخانه و موزه ملی ملک است. این خانه در بافت بازار تهران قرار داشته و ارتباط آن با مجموعه‌های شهری - به دلیل قرارگیری در فاصله بین دو مکان مقدس مسجد امام (مسجد شاه سابق) و مسجد جامع حائز اهمیت است. این خانه در تاریخ ۱۳۷۶/۹/۱۶ با شماره ۱۹۴۰ در فهرست آثار ملی ایران قرار گرفت. این بنا به لحاظ معماری شامل ۲ بخش قاجاری و پهلوی است. بنای اولیه خانه «حاج‌حسین آقاملک» از پدرش «محمدکاظم» به ارث رسیده که بنایی قاجاری نامیده می‌شود. بعدها بخش پهلوی به آن اضافه شد. که پایه اولیه تشکیل بنای نمایشگاه و موزه ملک است. این ملک از بناهایی است که تزئینات خاص هر دو دوره را دارد. آجرکاری، کاشی‌کاری، حجاری، گچ‌بری مربوط به دوره قاجار و منبت‌کاری، تزئینات چوبی، دیوار پوش‌ها و تزئینات فلزی مربوط به دوره پهلوی از هنرهای به‌کار رفته در تزئینات خانه ملک محسوب می‌شوند. خانه ملک، مکانی آرام، در میان شلوغی بازار است، گویی آرامش صاحب خود را در سالیان متمادی حفظ کرده است.

## ▣ درباره صاحب‌خانه

حاج‌حسین ملک، واقف و بنیانگذار نمایشگاه و موزه ملی ملک در ۱۱ ربیع الاول سال ۱۲۸۸ هـ . ق (۱۲۵۰ خورشیدی) در تهران متولد شد. خانواده‌اش اصالتاً تبریزی و مجتهدزاده بودند. اما پدر بزرگش آقا مهدی به کسوت روحانیان درنیامد، بلکه در جنگ‌های ایران و روس به قشون دولتی پیوست و تا درجه سرهنگی پیش رفت. پس از جنگ به تجارت روی آورد و از امتیاز دوستی با میرزا تقی‌خان امیرنظام (امیرکبیر) برخوردار شد. امیرنظام، پیشکار ولیعهد قاجار در آذربایجان بود و هنگامی که محمد شاه قاجار از دنیا رفت، ۱۰۰ هزار تومان از آقا مهدی قرض گرفت تا ناصرالدین میرزای ولیعهد را از تبریز به تهران بیاورد و به تخت بنشاند. آقا مهدی هم به تهران آمد و به پاس خدماتش لقب

به بهانه برپایی نمایشگاه گیم

کانکشن ۲۰۱۴؛

## تجارت محبوب

## بازی خوره‌ها





محمد اصفهانی - گروه استان‌ها: استاندار زنجان گفت: در جریان سفر اخیر رییس جمهوری به زنجان، ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای پیشرفت و توسعه این استان در نظر گرفته شد. جمشید انصاری در هفتمین نشست سال جاری خود با خبرنگاران، با بیان اینکه این سفر با محوریت تبدیل این استان به قطب صنایع الکترونیک کشور و نقطه آماذ مرکز و شمال غرب برای انبارسازی و توزیع تدارکات نیمی از جمعیت ایران انجام شد، افزود: دوخطه کردن راه‌آهن زنجان - قزوین، کمک به تکمیل کارخانه پتروشیمی و ایجاد منطقه ویژه اقتصادی از تعهدات دولت قبلی و مطالبات مردم است که مورد توجه و بررسی قرار گرفت.

وی با یادآوری اینکه دولت یازدهم به دنبال انجام کارهای نمادین نیست، کارشناسی تمام جوانب اجرای یک پروژه را لازمه تحقق آن دانست و گفت: در همین راستا عملیات اجرایی نیروگاه یک هزار مگاواتی زنجان، همراه امسال آغاز شد و ساخت دو نیروگاه دیگر نیز تا پایان سال شروع خواهد شد. به گفته استاندار زنجان، برای ساخت این نیروگاه‌ها با ظرفیت تولید ۲ هزار و ۵۰۰ مگاوات برق بالغ بر ۳۷ هزار میلیارد ریال هزینه خواهد شد و این اقدام زنجان را به عنوان یک قطب تولید برق کشور مطرح خواهد کرد.

انصاری مجموع اعتبارات در اختیار راه‌آهن جمهوری اسلامی را یک هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان ذکر کرد و گفت: تنها طرح دوخطه کردن راه‌آهن زنجان - قزوین، یک هزار و ۵۶۵ میلیارد تومان هزینه در برخواهد داشت.

به گفته وی، با اقدام‌های انجام شده، قرار است مبلغ ۱۰ میلیارد دلار از محل صندوق توسعه ملی به این طرح تخصیص داده شود تا پس از پایان یافتن آن توسط راه‌آهن جمهوری اسلامی بازپرداخت شود. استاندار زنجان، توسعه و تقویت زیرساخت‌های گردشگری، اکتشاف منابع معدنی با حفظ مولفه زیست‌محیطی، تلاش برای خارج‌سازی مسکن از رکود را از جمله ضروریات برشمرد.

وی توسعه صنعتی و معدنی استان را ضروری خواند و با بیان اینکه «معدن یکی از نعمات الهی است» بر لزوم استفاده بهینه از این منابع تاکید کرد. انصاری با یادآوری اینکه با مصوبات سفرهای استانی دولت نهم و دهم، بالغ بر ۸۶ هزار میلیارد ریال بار مالی بر دوش این استان قرار داده شده، افزود: از این مبلغ تنها ۱۶ هزار میلیارد ریال هزینه شده است. استاندار زنجان، ایجاد ۴ روزه مرکز ۱۱۱ برای دریافت غیرحضوری پیشنهادهای، نظرها، انتقادات و درخواست‌های مردم را یک اقدام مثبت و موثر عنوان کرد و افزود: ۷۴ هزار پیغام مردمی از طریق این سامانه و ۱۵ هزار فقره نامه کتبی از سوی مردم استان به رییس جمهوری تقدیم شد.

## اخبار

### افزایش مصرف گاز در زنجان

مدیر روابط عمومی شرکت گاز استان زنجان، از افزایش ۱۹ درصدی مصرف گاز نسبت به مهرماه سال گذشته خبر داد و گفت: مصرف گاز خانگی در مهرماه سال جاری این استان به ۲ میلیون و ۷۴۲ مترمکعب افزون شد.

نادر رباطی، علت این افزایش را سرد شدن هوا عنوان و اضافه کرد: در زمان حاضر ۲۲۵ هزار و ۴۴۶ مصرف‌کننده خانگی، ۱۶ هزار و ۲۴۵ مصرف‌کننده در بخش تجاری و بیش از ۸۰۰ مصرف‌کننده در بخش صنعت، زیرپوشش گازسانی این شرکت قرار دارند.

### پارانه سود بانکها

### به واحدهای تولیدی می‌رسد

قائم مقام سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان شرقی در امور صنعت و معدن از تخصیص پارانه سود بانکی به واحدهای تولیدی استان خبر داد. به گزارش روابط عمومی این سازمان، نیرومند اسکویی ضمن اعلام این خبر افزود: به منظور جذب حداکثری کمک‌های فنی و اعتباری وزارت صنعت، معدن و تجارت با مشارکت بانک‌های عامل طرف قرارداد متقاضیان، جلسه‌ای با دستگاه‌های مرتبط با این امر در استانداری برگزار شد و نتیجه این شد که در صورت ارائه تسهیلات توسط بانک‌های استان، دبیرخانه طرح کمک‌های فنی و اعتباری، نسبت به تامین پارانه سود و کارمزد تسهیلات و کاهش سود بانکی متقاضیان واجد شرایط اقدام کند.

صادرات مرکبات استان مازندران توجه جدی مسئولان را می‌طلبد

# فرسودگی ناوگان حمل و نقل، مانع صادرات مرکبات



شبکه حمل و نقل جاده‌ای استان با وجود قدمت بیش از ۲۰ سال از پارامتر بسترساز توسعه صادرات برخوردار نبوده و متناسب با فناوری روز ارتقا نیافته است.

یعقوبی، معاون امور بازرگانی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مازندران در بحث توسعه بازارهای صادراتی با برشمردن روسیه، ترکمنستان، قزاقستان، آذربایجان و عراق به عنوان بازارهای هدف صادراتی گفت: تیمی با مشارکت اتحادیه باغداران برای بازاریابی به روسیه اعزام شد تا مشکلات مربوطه را شناسایی و نسبت به توسعه صادرات اقدام کنند که در این رابطه بالا بودن کرایه حمل و نقل و کامیون‌های کانتینر دار نیز به عنوان چالش مطرح شد.

صادرکننده با پذیرفتن ریسک از بین رفتن و پایین آمدن کیفیت مرکبات حین انتقال به کشورهای دیگر و احتمال ضرر یا به این عرصه می‌گذارد ولی از حمایت لازم برخوردار نیست. به گفته دامادی با وجود موقعیت استراتژیک استان مازندران متأسفانه ارتباط تجاری با کشورهای حاشیه خلیج فارس در بحث صادرات به جز شیلات، وضعیت تجارت محصولات کشاورزی مناسب نیست و بازارهای هدف صادراتی به دلیل شناخت نداشتن مسئولان از جایگاه استان با اقلیم مناسب برای تولید محصولات کشاورزی گوناگون ایجاد نشده است.

دامادی با اشاره به اینکه درآمد امسال مازندران از صادرات محصولات کشاورزی بیش از ۲ میلیون و ۵۶۴ هزار دلار بوده است، تاکید کرد: مناطق آزاد متعددی در جنوب کشور فعال است اما متأسفانه استان مازندران با وجود بندر و وسعت فراوان از امتیازات و امکانات زیر بنایی مناطق آزاد محروم است. ارائه جواز صادراتی یکی از مشوق‌های دولت‌ها برای حمایت از صادرات است، کشورهایی همچون ترکیه مشوق‌های صادراتی ۱۸ درصدی پرداخت می‌کند در حالی که در کشور ما همان مشوق ۳ درصدی از سال ۸۹ تاکنون پرداخت نشده است.

از واردکننده‌ها به بهانه‌هایی مانند کمبود مرکبات برای شب عید و اینکه تولیدات داخلی کفاف بازار شب عید را نمی‌دهد از ابتدای فصل آغاز شده است.

به گفته دامادی براساس مصوبه اداره تنظیم بازار تامین و ذخیره ۲۵ هزار تن از کل ۳۰ هزار تن نیاز مرکبات بازار شب عید کشور بر عهده مازندران است.

## بستر مناسب صادرات مرکبات در استان وجود ندارد

صادرکنندگان مرکبات مازندران که این استان را قطب تولید مرکبات در کشور می‌دانند همواره از کمبود حمایت دولتی از این بخش به عنوان دغدغه اصلی فعالان این بخش نام بردند. تعرفه گمرکی محصولات ایرانی در مقایسه با کشورهای همسایه دو برابر است ضمن آنکه حمل محصولات به ویژه مرکبات به شبکه ریلی و حمل و نقل مناسب و مجهز به فناوری روز نیاز دارد چراکه بهره‌مندی از شبکه حمل و نقل مدرن می‌تواند در مرکبات و دیگر محصولات را با کیفیت به بازارهای هدف برساند در حالی که خودروهای

با وجود تولید ۹۰۰ هزار تن تامسون به دلیل مشکلات اجرایی در بحث ذخیره‌سازی و به ویژه ورود واسطه‌ها متأسفانه باغداران با مشکل قیمت‌گذاری مواجه شدند.

استان مازندران سالانه ۴ میلیون تن مرکبات در کشور تولید می‌شود که سهم مازندران از این میزان بیش از ۲ میلیون تن انواع مرکبات است. وی ادامه داد: عده‌ای در تلاش برای با جوسازی و سوءاستفاده از موضوع سرمازدگی بخش اندکی از باغ‌ها برای توجیه واردات هستند در حالی که ما باید به فکر توسعه بازار صادرات پایدار باشیم نباید بحث‌هایی مانند سرمازدگی و کاهش تولید بهانه‌ای برای افزایش قیمت باشد چراکه ریزش باران فصل بهار تنها غرب استان را در بر گرفته در حالی که قلب تولید مرکبات در شرق و مرکز استان می‌باشد همچنین تولید استان به میزانی است که برای تامین نیاز بازار شب عید هیچ مشکلی وجود ندارد. یعقوبی تاکید کرد: با توجه به آنکه در ذخیره‌سازی بحث زمان عامل اصلی است و امسال قند میوه پیش از موعد رسیده و ۱۴۰۰ تا ۱۵۰۰ تومان نیز قیمت مناسب خرید است سازمان‌های متولی باید هرچه سریع‌تر نسبت به ذخیره قبل از ورود واسطه‌ها اقدام کنند که مشکل چالش مهر تایید می‌زند اما باز هم اصرار بعضی

به گفته مسئولان، واردات مرکبات ممنوع است همچنین محمد دامادی، نماینده مردم مازندران در مجلس شورای اسلامی نیز بر اینکه واردات مرکبات به استان صفر است مهر تایید می‌زند اما باز هم اصرار بعضی

راه افزایش صادرات این محصول است. البته در این میان فضا سازی‌های برخی به منظور بازشدن دره‌های واردات مرکبات به استان را نمی‌توان نادیده گرفت، این عده تلاش دارند تا ریزش فراوان باران که نعمتی خدادادی در استان است را دستمایه‌ای برای رسیدن به اهداف خود قرار دهند. در فصل بهار، باغ‌های غرب استان را باران در بر گرفت اما میزان تولید مرکبات استان با مشکلی مواجه نشد چرا که بیشترین حجم تولید در باغ‌های شرق و مرکز استان انجام می‌شود. مناسب نبودن زیرساخت‌های صادراتی نکته‌ای است که در بحث تولید مرکبات استان حائز اهمیت است که کارشناسان ایجاد مناطق آزاد تجاری توسعه بازارهای صادراتی در کشورهای حاشیه دریای خزر و نوسازی ناوگان حمل و نقل استان را در افزایش میزان صادرات با وجود تولید بیش از ۲ میلیون تن انواع مرکبات در سال و صادرات کمتر از ۱۰ هزار تن موثر می‌دانند.

به گفته ابراهیم یعقوبی، معاون امور بازرگانی سازمان صنعت، معدن و تجارت

## چناران، قطب سنگ لاشه شرق کشور



چناران افزود: فرسوده بودن تجهیزات و ماشین‌آلات برخی شرکت‌ها، انرژری بودن و سرانه بالای مصرف انرژی در بخش صنعت، سازماندهی نداشتن صنایع خارج شهر به روشن شهرک صنعتی، نبود دامداری‌های بزرگ صنعتی با توجه به ظرفیت خالی صنایع فرآوری شیر از مشکلات موجود در این حوزه است. شریعتمدار گفت: نداشتن سرویس مناسب به شهرک صنعتی چناران از سوی مخابرات و نداشتن خطوط فیبر نوری، تکمیل نشدن جاده ترانزیتی چناران، تفویض نکردن اختیار تمام جوازهای صنعتی به شهرستان، زمانبر بودن استعلامات محیط‌زیست به دلیل نبود شرکت‌های زیست‌محیطی مورد تایید سازمان محیط‌زیست و ورود کالاهای قاچاق و کالاهای وارداتی مشابه محصولات صنعتی با قیمت پایین‌تر از جمله این چالش‌هاست.

مورد مربوط به واحدهای صنفی خدماتی، ۳۹۷ مورد واحدهای تولیدی و ۸۸۹ مورد مربوط به واحدهای صنفی فنی، تعداد اتحادیه‌های شهرستان ۲۰ اتحادیه با ۱۲۵ رسته صنفی است. او همچنین در باب حوزه صنعت گفت: از نظر تعداد و سرمایه‌گذاری ششم و از نظر اشتغال چهارم استان هستیم که در سال ۹۳ تعداد ۴ پروانه بهره‌برداری با حجم سرمایه‌گذاری ۱۰۹ میلیارد ریال و اشتغال ۷۲ نفر، از نظر تعداد در سال جاری در استان رتبه چهارم شهرستان را به خود اختصاص داده است. رییس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان چناران افزود: صدور ۹ پروانه بهره‌برداری از ابتدای دولت با حجم سرمایه‌گذاری ۱۸۴۰۹۷ میلیون ریال و اشتغال افزون بر ۱۶۲ نفر، صدور ۷۸ جواز تأسیس از ابتدای دولت با حجم سرمایه‌گذاری ۲۸۲۴۴۱۴ میلیون ریال و اشتغال افزون بر ۱۸۳۳ نفر از اقدامات این مجموعه از ابتدا تاکنون بوده است. وی خاطرنشان کرد: برگزاری جلسات کارگروه صنعت، معدن و تجارت شهرستان هر ماه دویز، تدوین سند توسعه شهرستان با حضور تمام دستگاه‌های اجرایی شهرستانی و استانی، دادن سوخت گازوئیل معادل ۱۸۰۰۰۰ لیتر، نفت کوره و نفت سفید به واحدهای صنعتی و معدنی از جمله اقدامات این اداره از ابتدای دولت اعتدال است. وی افزود: نزدیکی به شهرستان مشهد و قرارگیری در مسیر ترانزیتی اصلی، برای مصرف کالاها و محصولات

گروه استان‌ها: قرن‌ها پیش، چناران یکی از قریه‌های توس بود اما اکنون، این شهرستان ۱۲۵ هزار نفری که در استان خراسان رضوی قرار دارد، قطب سنگ لاشه شرق کشور است و ۵۷ معدن فعال دارد. این تعداد معادن که اغلب معادن سنگ لاشه، مالون، فرشی، آهک، مرمریت است، اشتغال ۳۸۰ نفر را در این شهرستان ممکن کرده‌اند. گذشته از آن در صنعت نیز، شهرستان چناران این روزها تغییرات رو به بهبودی را به چشم دیده است. به این ترتیب چنارانی‌ها رتبه سوم شهرستان‌های استان خراسان رضوی را در میزان اشتغال کسب کرده‌اند و از نظر ذخیره اسمی نیز پنجمین شهرستان استان هستند. این اعداد و ارقام را حسین شریعتمدار، رییس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان چناران در نشست خبری اعلام کرد. به گفته او تعداد پروانه اکتشاف در این شهرستان ۲۰ مورد است که غالب مجوزها برای سنگ لاشه، سیلیس، طلا، زغال سنگ، آهن و سرب صادر شده است. همچنین تعداد گواهی کشف نیز ۲۳ مورد است که آنها هم بیشتر مربوط به سنگ لاشه، خاک صنعتی، مخلوط کوهی و آهک است.

شریعتمدار به حوزه تجارت شهرستان اشاره کرد و گفت: در حوزه اصناف تعداد واحدهای صنفی دارای پروانه کسب شهرستان ۲۵۶۰ مورد است که از این تعداد ۱۳۳۳ مورد واحدهای صنفی توزیعی، ۷۲۷

## افزایش سه برابری صادرات سرخس

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی سرخس از افزایش سه برابری صادرات و تولیدات این منطقه در ۶ ماه نخست امسال خبر داد. محمدمهدی مروج‌الشریعه از افزایش سه برابری صادرات و تولیدات این منطقه در ۶ ماه نخست امسال خبر داد و اظهار کرد: در این مدت ۶ هزار و ۹۸۲ تن محصول شامل انواع مصالح ساختمانی، چای، خشکبار و شکلات در شرکت‌های مستقر در منطقه ویژه اقتصادی سرخس تولید شد که نسبت به مدت مشابه پار سال ۲۱۷ درصد رشد دارد. وی گفت: حجم ورود و خروج کالا در ۶ ماه نخست امسال در منطقه ویژه اقتصادی سرخس حدود ۴۰ هزار تن بود که در مقایسه با مدت مشابه پارسال افزایش چشمگیری داشته است. مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی سرخس افزود: در این مدت شرکت‌های مستقر در منطقه بیشترین حجم صادرات را به خود اختصاص دادند.

## ثبت ۹۰۰ روز بدون سانحه دریایی

ارتقای سطح آموزش‌های علمی، توان عملیاتی، رعایت الزامات و اصول ایمنی و بهره‌گیری از سامانه نظارتی VTS در منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره) سبب شد تا این منطقه ویژه اقتصادی موفق به ثبت «۹۰۰ روز بدون سانحه دریایی» شود. ابوطالب گریلو، معاون دریایی و بندری اداره کل بندر و دریانوردی استان خوزستان با اشاره به انجام عملیات هدایت و پهلوگیری کشتی‌هایی با ابعاد و آبخوره‌های بزرگ در شرایط ایمن و سالم در این مجتمع بندری افزود: با توجه به حساسیت عملیات پهلوگیری و هدایت کشتی‌ها که بعضاً از ابعاد متعارف و معمول بزرگتر بوده‌اند، نیاز به توان علمی و عملیاتی بالایی بود و این مهم ضمن اجرای طرح‌های آموزشی جدید برای نیروهای جوان که به منظور ارتقای تجارب و دانش آنها صورت پذیرفت، محقق شد.

## رشد ۱۸۸ درصدی فولاد هر مزگان

مدیر فروش و بازاریابی با اشاره به اینکه ۶ محموله تعداد محموله‌های صادراتی در ۶ ماه نخست سال ۹۳ است، گفت: محصولات فولادی شرکت فولاد هر مزگان به کشورهای اروپایی و آسیایی صادر شده است. مهدی شکری‌زاده گفت: سال گذشته، بیش از ۸۷ هزار و ۸۶۰ تن تختال صادر شد و همچنین میزان صادرات در ۶ ماه ابتدای سال ۹۳ نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۸۸ درصد رشد داشته است. وی افزود: شرکت فولاد هر مزگان به عنوان پیشرفته‌ترین شرکت فولادی کشور توانسته است در مدت زمان کوتاهی از زمان راه‌اندازی تاکنون، خود را در بازارهای جهانی به عنوان یک برند معتبر معرفی کند و تختال خود را به عنوان یک تختال با کیفیت در اختیار مشتریان قرار دهد. اعلام رضایت از طرف مشتریان تاکنون و افزایش تقاضا برای محصولات فولاد هر مزگان، خود مویید این مطلب است.



سازمان دفاع غیر نظامی در کشور

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، در کشور ما سازمانی با عنوان سازمان دفاع غیر نظامی وجود داشت. ۳ دسته ماموریت بر عهده این سازمان بود، شامل هدایت، کنترل و پشتیبانی از مردم هنگام حوادث و بلایای طبیعی؛ کمک امداد و نجات در حوادث و بالاخره کاهش آسیب پذیری های کشور در برابر تهدیدات خارجی که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، این سازمان منحل شد و ماموریت های آن در زمان های مختلف به ترتیب به بسیج، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، شورای امنیت ملی، ارتش و سپس به قرارگاه پدافند هوایی کشور و در نهایت به سازمان پدافند غیر عامل کشور واگذار شد.

دوران جنگ تحمیلی

در دوران جنگ تحمیلی عراق علیه کشور اسلامی ایران، تجربیات بارز رشی در حوزه پدافند غیر عامل صنعتی به دست آمد در جنگ تحمیلی، تهدید غالب برای تأسیسات کشور، حملات هوایی با هواپیماهای جنگنده بمب افکن و هم چنین حملات موشکی زمین به زمین بود. در آن زمان ظرفیت تولید گاز کشور قابل توجه نبود و بیشتر سید سوخت کشور را فرآورده های نفتی تشکیل می داد. به همین دلیل دشمن در صدد بود که علاوه بر جلوگیری از تولید فرآورده در پالایشگاه ها، از واردات آن به کشور نیز جلوگیری کند. از طرفی خوراک پتروشیمی ها از گازهای همراه نفت خام تأمین می شد و اگر بنا بود صادرات نفت خام تعطیل شود، خوراک پتروشیمی ها و خوراک گاز هم قطع می شد. به همین دلیل بود که پایانه های صادرات نفت، پایانه های واردات فرآورده و تلمبه خانه های سیستم توزیع نفت خام و فرآورده در زمره اهداف اصلی حملات هوایی دشمن قرار داشتند. باید بدانیم که در هر زمانی با توجه به تهدیدات غالب، اقداماتی از قبیل مقاوم سازی، استتار، فریب، جایگزینی، تداوم فعالیت ها، پناهگاه ها، سیستم های هشدار و امداد و نجات در بین همه جوامع با فرهنگ ها و موقعیت های مختلف، رایج بوده و هست. هم چنین کشور ما در دوران جنگ تحمیلی ۸ ساله سوابق درخشانی از بکارگیری اقدامات پدافند غیر عامل داشته و تجربیات بارز رشی نیز کسب کرده است. در نهایت ملاحظه شد که باوجود پیشرفت های صورت گرفته در سیستم های شناسایی و هدایت مهمات در جنگ های نوین، هم چنان می توان با استفاده از روش های هوشمندانه، از تأسیسات و دارایی های کشور محافظت کرد.

سیر تکاملی پدافند غیر عامل در کشور

بعد از گذشت چندین سال از جنگ تحمیلی، در سال ۱۳۷۲ یک عنوان کتاب در حوزه پدافند غیر عامل به چاپ رسید، اما اکنون در سال ۱۳۹۳ بیش از یکصد عنوان کتاب با موضوع پدافند غیر عامل در بازار وجود دارد. پدافند غیر عامل در کشور ما رشد بسیار زیادی کرده است و بی تردید این روند تکاملی، تحت تأثیر مستقیم جنگ های نوین قرار داشته است. می توان سیر تکاملی پدافند غیر عامل در کشور را به ۳ دوره اصلی تقسیم بندی کرد:

(۱) آغاز جنگ های نوین: در سال ۱۳۷۷ اولین زمره های رعایت اصول پدافند غیر عامل در تأسیسات غیر نظامی مطرح شد، در صورتی که تا قبل از این تاریخ انگیزه ای برای طرح مبحث پدافند غیر عامل در صنعت مشاهده نمی شد.

(۲) تصویب قوانین: در سال ۱۳۸۳ برای اولین بار در کشور، مجلس شورای اسلامی قانونی تصویب کرد که دولت را ملزم به رعایت اصول پدافند غیر عامل در تأسیسات حیاتی کشور می کرد و سپس در سال ۱۳۸۶ سیاست های کلی نظام در حوزه پدافند غیر عامل ابلاغ شد.

(۳) تشکیل سازمان پدافند غیر عامل: کمیته دائمی پدافند غیر عامل از سال ۱۳۸۳ کار خود را آغاز کرده بود اما در سال ۱۳۸۶ به «سازمان پدافند غیر عامل کشور» تغییر ماهیت داد. از همین زمان بود که فرهنگ و دانش و مهندسی پدافند غیر عامل رشد بسیار چشمگیری کرد و به نظر می رسد شرایط برای فعال شدن «ژن دفاع» در کالبد کشور مهیا شده باشد.

نتیجه گیری

با شکل گیری جنگ های نوین و ظهور نظریه «تهاجم به زیرساخت های حیاتی کشورها» و نتایج تکان دهنده ای که در جنگ های کوزوو، عراق و افغانستان به دست آمد، مشخص شد که رعایت اصول پدافند غیر عامل در واحدهای نظامی و نیروهای مسلح کشور اگر چه می تواند باعث افزایش آستانه مقاومت و کاهش آسیب پذیری سیستم دفاعی کشور شود اما نمی تواند از شکست روحیه مردم و کاهش پایداری ملی جلوگیری کند. در همه این جنگ ها نیروهای مدافع از انواع روش های پدافند غیر عامل مانند جابه جایی، پراکندگی، سازه های مقاوم، فریب، استتار و اختفا بهره می گرفتند اما ظهور فناوری حسگرهای مادن قرمز و هم چنین بهره گیری از روش های هدایت مختصاتی، بازدهی اقدامات پدافند غیر عامل را به شدت کاهش داد.

به نظر می رسد که این واقعیت تلخ ضرورت پرداختن به موضوع کاهش آسیب پذیری و ایمن سازی تأسیسات و دارایی ها در کشور ما را به اثبات رسانید و در نهایت به شکل گیری موج بزرگ پدافند غیر عامل در سطح مسئولین کشور انجامید.



امریکا «پدافند غیر عامل هوایی» برای نیروهای مسلح این گونه معنی شده است: «هر اقدامی به غیر از «پدافند هوایی» که باعث به حداقل رساندن بازدهی تهدیدات هوایی و موشکی دشمن علیه نیروها و دارایی های خودی می شود. این اقدامات شامل استتار، اختفا، فریب، بازیابی، جایگزینی، سیستم های کشف و هشدار و سازه های امن می شود.»

وی در ادامه گفت: یکی از موضوعات اصلی پدافند غیر عامل، پرداختن به ایمن سازی تأسیسات حیاتی، حساس و مهم در برابر تهدیدات نظامی دشمن است. با توجه به این که در جنگ های نوین، تهدید غالب برای تأسیسات، حملات هوایی و موشکی است، شاید قانون گذار در نظر داشته است واژه ای شبیه به «پدافند هوایی» انتخاب کند تا ذهن مخاطبان در موضوع دفاع غیر عامل را به سمت «دفاع غیر عامل هوایی» متمایل کند. وی افزود: در سال ۱۳۸۶ مجمع تشخیص مصلحت نظام به منظور پوشش کامل پدافند غیر عامل غیر نظامی، آن را به این صورت تعریف کرد: «مجموعه اقدامات غیر مسلحانه ای که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت ها، ارتقای پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می شود.»

این تعریف علاوه بر این که تمامی اصول پدافند غیر عامل در نیروهای مسلح را پوشش می دهد، مبنای قانونی و بستری مناسب برای طرح های پدافند غیر عامل در صنعت و زمینه ای بسیار مناسب برای نوآوری و ابتکار در این حوزه را تأمین می کند. البته در ادامه همین مصوبه رهنمودهایی در مورد رعایت اصول پدافند غیر عامل در صنعت نیز ارائه شده که برخی از مهم ترین آنها عبارتند از: رعایت عرصه ایمن، پراکنده سازی یا تجمع، حساسیت زدایی، اختفا، استتار، فریب دشمن و ایمن سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت ویژه.

طبقه بندی مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت به حیاتی، حساس، مهم.

دو یا چند منظوره کردن بعضی از مستحدثات، تأسیسات و شبکه های ارتباطی و مواصلاتی.

فرهنگ سازی و آموزش عمومی در زمینه به کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیر عامل در بخش دولتی و غیردولتی و توسعه تحقیقات در زمینه پدافند غیر عامل.

ممانعت از ایجاد تأسیسات پرخطر در مراکز جمعیتی و خروج این گونه تأسیسات از شهرها و پیش بینی تمهیدات ایمنی برای آن دسته از تأسیسات که وجود آن الزامی است و ممانعت از ایجاد مراکز جمعیتی در اطراف تأسیسات پرخطر با تعیین حریم لازم.

رعایت طبقه بندی اطلاعات طرح های پدافند غیر عامل.

طرح پدافند غیر عامل در مقابل خطرات غیر متعارف نظیر هسته ای، میکروبی و شیمیایی.

حمایت لازم از توسعه فناوری و صنایع مرتبط و مورد نیاز کشور در پدافند غیر عامل با تأکید بر طراحی و تولید داخلی.

رعایت اصول و ضوابط پدافند غیر عامل در مقابله با تهدیدات نرم افزاری و الکترونیکی و سایر خطرات.

لزم تعیین یا ایجاد مرکزی در دولت برای تدوین، طراحی، برنامه ریزی، تهیه ضوابط، استانداردها و آیین نامه های پدافند غیر عامل و تعیین دستگاه و سازوکار نظارت و پیشنهاد آنها به مراجع ذیصلاح.

پیش بینی ساز و کار لازم برای تهیه طرح های مشترک ایمن سازی و ایجاد هماهنگی در سایر طرح ها و برنامه ها و مدیریت نهادهای مسئول در دو حوزه پدافند غیر عامل و حوادث غیر مترقبه در جهت هم افزایی و کاهش هزینه ها. در همین راستا رییس سازمان پدافند غیر عامل کشور در اسفند سال گذشته (۱۳۹۲) گفت: «صیانت سایبری، اقتصادی و نظامی و تزریق ژن دفاعی در همه سطوح به کالبد کشور مهم ترین هدف سازمان پدافند غیر عامل است.»

اجرای برنامه های مدیریت بحران در تأسیسات خواهد شد.

سبحانی نیا با تأکید بر اینکه «به طور کلی توان دفاعی نیروهای مسلح با ۲ شاخصه اصلی سنجیده می شود، تصریح کرد: ابتدا، پدافند عامل (دفاع عامل) یا دفاع مسلحانه که معادل انگلیسی آن Active defense

است و پس از آن، پدافند غیر عامل (دفاع غیر عامل) یا دفاع غیر مسلحانه که معادل انگلیسی آن Passive defense است. اگر عبارت Passive defense را در موتورهای جست و جوی اینترنت وارد کنید، هیچ اثری از موضوعات غیر نظامی مشاهده نخواهید کرد. بلکه تمامی تارنماها و مدارکی که خواهید یافت در ارتباط با مباحث نیروهای مسلح و اقدامات نظامی پدافند غیر عامل است. در کشور ما نیز پدافند غیر عامل در بین نیروهای مسلح یک موضوع نهادینه و استاندارد محسوب شده و دستورالعمل ها و روش های تعریف شده ای آن را پشتیبانی می کند اما در بخش غیر نظامی، این موضوع هنوز یک چالش و مبحث جدید است.

وی افزود: برای بسیاری از مخاطبان سنگین است که بپذیرند مبحث متعلق به نیروهای مسلح، در مورد صنعت و موضوعات شهری به کار رود. در مراجع وزارت دفاع آمریکا «دفاع غیر عامل» این گونه معنی شده: «اقدامات غیر خصمانه ای که برای کاهش احتمال وقوع خرابی های ناشی از فعالیت های دشمنان و اضرار و پیامدهای این خرابی ها انجام می شود.» همچنین در مراجع وزارت دفاع

بررسی پدافند غیر عامل از دلایل توجه قانون گذاران کشور به رعایت اصول «دفاع غیر مسلحانه»

مبانی پدافند غیر عامل در صنعت

رامین نعمتی: تاریخ تمدن بشری همواره با جنگ همراه بوده است. در طول ۵۰۰۰ سال گذشته حدود ۱۴۰۰۰ جنگ گزارش شده که بیش از ۴ میلیارد نفر تلفات داشته است. فقط در قرن بیستم ۲۲۰ جنگ رخ داده است که در مجموع تلفات آن بیش از ۲۰۰ میلیون نفر بوده است. مطالعه این جنگ ها حکایت از این دارد که ظرفیت های دفاعی جوامع همواره دارای دو بُعد عامل و غیر عامل بوده است. مثال های بسیار متعددی از بکارگیری اقدامات غیر عامل (پدافند غیر عامل) در جنگ ها وجود دارد و هیچ جنگی نیست که در آن از روش های پدافند غیر عامل بهره گرفته نشده باشد.

راهکارهای پدافند غیر عامل در صنعت را نیازمند همکاری تنگاتنگ و هماهنگ کارشناسان و مدیران صنایع با متخصصان پدافند غیر عامل دانست و تأکید کرد: «پدافند غیر عامل» برای هر کشوری با توجه به تهدیدات و ظرفیت ها، یک ویژگی اکتسابی محسوب می شود و به دلیل طبقه بندی اطلاعات آن، غیر قابل انتقال است.

سیاست های کلی نظام در حوزه پدافند غیر عامل

«سیاست های کلی نظام در حوزه پدافند غیر عامل» در سال ۱۳۸۶ توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسید. یکی از کارشناسان پدافند غیر عامل در گفت و گو با **سمت** ضمن بیان این مطلب افزود: این سند، علاوه بر ارائه یک تعریف جامع و پویا از اقدامات پدافند غیر عامل، طیف تهدیدات مورد بحث را نیز مشخص و آخرین مهلت دولت برای پوشش کامل پدافند غیر عامل در سطح دارایی های غیر نظامی را پایان برنامه ششم توسعه معین کرد.

حمید سبحانی نیا با بیان اینکه «در قانون بودجه سال ۱۳۸۴ کشور نیز، دستگاه های اجرایی موظف شدند که یک درصد از اعتبار دارایی های سرمایه ای هر دستگاهی را برای اجرای طرح های



پدافند غیر عامل هزینه کنند»، اظهار کرد: بر مبنای این سند، پدافند غیر عامل این گونه تعریف شده: «مجموعه اقدامات غیر مسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت ها، ارتقای پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می شود.» طیف تهدیدات عبارتند از: تهاجم هوایی، حملات تروریستی، تهدیدات نرم افزاری، الکترونیکی، هسته ای، میکروبی و شیمیایی. وی در ادامه گفت: در این سند بر لزوم ایجاد ساز و کار مناسب برای ایجاد هماهنگی و یکپارچگی بین برنامه های مدیریت بحران های صنعتی، طبیعی و برنامه های پدافند غیر عامل تأکید شده است. این مهم علاوه بر هم افزایی برنامه های مذکور باعث کاهش هزینه های مطالعاتی و

مصون سازی زیر ساختی و کالبدی کشور

ماموریت اساسی پدافند غیر عامل

رییس سازمان پدافند غیر عامل کشور گفت: دو ماموریت اساسی این سازمان، مصون سازی زیر ساختی و کالبدی کشور و پدافند در فضای سایبری است که مسئولیت رصد تهدیدات و جلوگیری از رصدهای سایبری و مقابله با جنگ الکترونیک را برعهده دارد.

سردار غلامرضا جلالی در یک نشست خبری با اشاره به تشکیل یازدهمین سالگرد تشکیل این سازمان در ۸ آبان سال ۱۳۸۲ و با تأکید بر ضرورت های ایجاد سازمان پدافند غیر عامل اظهار کرد: در سال ۸۲ با توجه به کمبودها و ضعف هایی که احساس شد، با رویکرد حاکم بر منافع ملی جهت رصد و پایش تهدیدات و ایجاد سازمانی که کاهش دهنده تهدیدات باشد، سازمان پدافند غیر عامل ایجاد شد. وی با بیان اینکه همه کشورها برای موضوع



پدافند غیر عامل، دستگاه ها و برنامه های مختلفی دارند، افزود: برخی مثل کشور روسیه در این رابطه دارای وزارتخانه هستند. کشور آمریکا ۵ وزارتخانه دارد که وزارت امنیت داخلی از آن جمله است؛ همچنین امریکایی ها سازمان فدرال مدیریت بحران و در حوزه سایبری فرماندهی جنگ های سایبری را دارند؛ آنها در حوزه بیولوژیک و زیستی هم ساختارهایی را در راستای آفت و پدافند غیر عامل ایجاد کرده اند. رییس سازمان پدافند غیر عامل ادامه داد: کشورهای هند، چین، کره شمالی و سوئیس نیز در این رابطه فعالیت های مختلفی را تاکنون انجام داده اند. مسئولان کشور ما نیز در ۱۱ سال گذشته با رصد تهدیدات به این نتیجه رسیدند که ایجاد سازمان پدافند غیر عامل در کشور ضرورت دارد. این سازمان چند ماموریت کلان را جهت حفظ کشور در برابر تهدیدات بر عهده دارد و جای بین دولت و نیروهای مسلح که ماموریت های خود را در راستای مقابله با تهدیدات، اجرایی می کند (بین بخش نظامی و غیر نظامی) قرار دارد. وی ادامه داد: دو ماموریت دیگر اساسی این سازمان، مصون سازی زیر ساختی و کالبدی کشور و پدافند در فضای سایبری است که مسئولیت رصد تهدیدات و جلوگیری از رصدهای سایبری و مقابله با جنگ الکترونیک را برعهده دارد. رییس سازمان پدافند غیر عامل اضافه کرد: ماموریت دیگر سازمان، دفاع در فضای زیستی و بیولوژیک است که در ۶ حوزه؛ انسان، دام، نباتات، غذا و محیط و تهدیدات انسان ساز و عمادانه دنبال می شود. سردار جلالی آخرین ماموریت سازمان پدافند غیر عامل را صیانت و حفاظت و دفاع از مردم در برابر هرگونه حادثه و تهدید عنوان کرد. وی اظهار کرد: نقطه مهمی که در خصوص پدافند غیر عامل وجود دارد سهیل و متنوع بودن آن است؛ چراکه دفاع در همه بخش های زندگی انسان وجود داشته و از طرفی تهدیدات انسان ساز که با محوریت فناوری های نوین صورت می گیرد مدام ارتقاء یافته و این مسئله نیازمند راهبردهایی برای رفع این گونه تهدیدات است. سردار جلالی با بیان این که یکی از ضعف های عمده، تبیین فرهنگ سازی مسائلی در حوزه پدافند غیر عامل است، اذعان کرد: به همین دلیل ۸ آبان ماه را به عنوان روز پدافند غیر عامل نامگذاری کردیم، تا بتوانیم ضمن تبیین برنامه ها، برای مردم فرهنگ سازی کنیم و از دو سال قبل اهداف مذکور را بکار گرفته ایم. وی با تأکید بر اینکه در ماموریت های خود باید تهدیدات جدید را شناسایی و معرفی کنیم، افزود: باید برای آماده سازی روحی و روانی مردم اقدام کنیم تا در مواجهه با تهدیدات به دام نیفتند و رویکردی عملی را پیش بگیریم.

واژه «پد» به معنی مقابله و «آفتد» به معنی حمله است. در نتیجه واژه ترکیبی «پدافند» معادل با کلمه آشنای «دفاع» است. به عبارت دیگر عبارت «پدافند غیر عامل» از نظر لغت شناسی معادل با عبارت «دفاع غیر عامل» است. این اصطلاح در ابتدا متعلق به نیروهای مسلح بوده است. «پدافند غیر عامل» شاخه ای از دانش و مهندسی است که موضوعاتی از رشته های تخصصی متعدد را شامل می شود و به همین دلیل است که یک تخصص بین رشته ای محسوب می شود و طیف وسیعی از تهدیدات را شامل سایبری، تهاجم هوایی، تروریستی، الکترومغناطیسی، گرافیتی، شیمیایی، میکروبی، هسته ای و زیستی، پوشش می دهد که در دوران «جنگ نرم» و «جنگ سخت» قابل تصور هستند. یکی از کارشناسان پدافند غیر عامل در توضیح علت وجود چنین عنوانی بر فعالیت های مربوط به دفاع غیر مسلحانه در کشور، به **سمت** گفت: در دهه ۱۳۷۰ مسئولیت «دفاع غیر عامل» کشور به «قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیا(ص)» واگذار شده بود. این قرارگاه، برای نخستین بار در سند «طرح جامع پدافند غیر عامل» از عبارت «پدافند غیر عامل» استفاده کرد. از آن پس استفاده از عبارت «پدافند غیر عامل» در همه اسناد و مدارک دولتی مرسوم شد.



سیدمحمد حسینی یگانه با بیان اینکه «پس از جنگ نخست خلیج فارس در سال ۱۳۷۲ یکی از نخستین کتاب های مرتبط با موضوع پدافند غیر عامل با عنوان «کتاب شناسی تقاسمی دفاع

غیر عامل» توسط مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن وزارت مسکن و شهرسازی منتشر شد، افزود: در «طرح جامع پدافند غیر عامل» این گونه آمده است که «پدافند با مفهوم کلی دفع، خنثی کردن یا کاهش تأثیر اقدامات آفتدی دشمن و ممانعت از دستیابی وی به اهداف خود، به طور کلی از ۲ بخش پدافند عامل و غیر عامل تشکیل می شود. پدافند عامل عبارت از رویارویی و مقابله مستقیم با دشمن و بکارگیری جنگ افزار مناسب و موجود به منظور دفع حمله و خنثی کردن اقدامات آفتدی وی است درحالی که پدافند غیر عامل به انجام اقداماتی اطلاق می شود که مستلزم بکارگیری جنگ افزار نبوده و با اجرای آن می توان از وارد شدن خسارات مالی به تجهیزات و تأسیسات حیاتی و حساس نظامی و غیر نظامی و تلفات انسانی جلوگیری کرده و میزان این خسارات را به حداقل ممکن کاهش داد.»

وی تأکید کرد: پدافند عامل و غیر عامل مکمل یکدیگر هستند. پدافند غیر عامل به صورت مجزا قابل طرح ریزی و اجراست در صورتی که به علت نفوذ پذیری احتمالی از هر سد پدافندی عامل، بکارگیری اقدامات پدافند غیر عامل ضروری و اجتنابناپذیر است، با تأمین پدافند غیر عامل متناسب با شرایط و ویژگی های نقاط حیاتی، حساس و مهم و مناطق اداری، مسکونی و ... می توان از وارد شدن خسارات سنگین به تأسیسات حیاتی و حساس، کارخانه ها و مراکز صنعتی و نظامی که ادامه حیات اقتصادی و ایستادگی در مقابل دشمن به وجود آنها بستگی دارد جلوگیری کرده و جان انسان هایی را که در معرض خطر می باشند نجات داد.

نویسنده کتاب «مبانی پدافند غیر عامل در صنعت»، در ادامه با اشاره به اینکه «در سال ۱۳۸۲، مجلس شورای اسلامی در بند (۱۱) ماده (۱۲۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی، رعایت اصول پدافند غیر عامل در طرح های حساس و مهم موجود و جدید را به عنوان وظیفه دولت به تصویب رسانید»، افزود: ابلاغ این قانون نقطه عطف و محل خیزش و رشد فرهنگ پدافند غیر عامل در کل کشور شد. به دنبال این قانون، آیین نامه اجرایی آن تدوین و کمیته دائمی پدافند غیر عامل کشور به عنوان نهاد مسئول پیگیری و راهبری آن در سطح کشور آغاز به کار کرد. پس از آن، راهنمای طرح ریزی پدافند غیر عامل در وزارتخانه های مختلف از طرف کمیته دائمی پدافند غیر عامل کشور تدوین و منتشر شد. در سال ۱۳۸۴ هیات وزیران نحوه تأمین بودجه طرح های پدافند غیر عامل را به تصویب رسانید و پروژه های مطالعات مفهومی پدافند غیر عامل در پالایشگاه های موجود و جدید پارس جنوبی کلید خورد و گام بلندی در تعامل بین کارشناسان صنعت نفت و کارشناسان پدافند غیر عامل کشور برداشته شد.

مدیرعامل شرکت «پیشگامان هزاره سوم»، طراحی





# احداث صنایع فولادی در کنار آب تنها راه صرفه اقتصادی نیست

**یادداشت**

**گسترش صنایع فولادی با کمک قطری‌ها**

محمود جامساز  
کارشناس اقتصادی

یکی از مشکلاتی که هم‌اکنون در بخش معادن و صنایع معدنی ایران وجود دارد نبود سرمایه مورد نیاز برای این بخش است. در واقع تامین منابع مالی در بخش اکتشافات معدنی و تامین هزینه‌های جانبی سبب شده تا تنها ۷ درصد از محدوده‌های معدنی مورد اکتشاف قرار گرفته و بخش عمده‌ای از آنها بکر و دست نخورده باقی بماند که این موضوع کمبود درآمدی و نبود یک نظام مالیاتی مدرن همراه داشته است.

از آنجایی که معادن و صنایع معدنی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند و می‌توان آن را به عنوان یک جایگزین مناسب برای محصولات نفتی دانست از این رو دولت قصد دارد با جذب سرمایه در این بخش، راه را برای توسعه و پیشرفت هموار کند. چراکه در حال حاضر وجود تنگنای مالی به دلیل اعمال تحریم‌های بین‌المللی و همچنین کاهش درآمد‌های ریالی دولت به دلیل کاهش درآمد‌های نفتی و نبود یک نظام مالیاتی مدرن سبب شده تا توان کافی برای تامین منابع مالی مورد نیاز و همچنین تجهیزات و فناوری‌های روز دنیا در صنایع معدنی وجود نداشته باشد. از سوی دیگر برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی به صورت مستقیم در صنایع معدنی لازم است تا شرایط را برای ورود آنها فراهم کرد. در واقع تامین امنیت سرمایه‌گذاری برای بازگشت سرمایه و رسیدن به سود از جمله موارد مهمی است که در مرحله نخست مورد توجه سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد. به حداقل رساندن ریسک ترکیبی سیاسی-مالی-اقتصادی نیز از دیگر مواردی است که باید به آن توجه کرد. همچنین بسیاری از کشورها منتظر نتایج گروه ۵+۱ بوده و در صورت مثبت نتایج تمایل فراوانی برای سرمایه‌گذاری در ایران دارند چراکه ایران همچون بهشتی است که به دلیل برخورداری از ذخایر بالقوه مواد معدنی می‌تواند موجبات رسیدن به سود در این بخش را فراهم کند.

اما در حال حاضر ایران می‌تواند از طریق تعامل با کشورهای حوزه خلیج فارس با جذب سرمایه نسبت به تامین منابع مالی اقدام کند. کشور قطر که در همسایگی ایران قرار دارد از ظرفیت بالایی در این حوزه برخوردار بوده و می‌توان با انجام سرمایه‌گذاری مشترک با این کشور ضمن تامین منابع مالی از تجهیزات و فناوری‌های روز دنیا زمینه را برای گسترش صنایع معدنی فراهم کرد. در واقع فعالیت مشترک بخش خصوصی با قطری‌ها می‌تواند زمینه را برای اکتشاف مواد معدنی فراهم کرده تا بتوان با تامین مواد اولیه مورد نیاز در صنایع معدنی از جمله فولادسازی به یکی از قطب‌های تولیدکننده فولاد در منطقه تبدیل شده و راه را برای رسیدن به اهداف ۱۴۰۴ در خصوص تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هموار کرد.

**تازه های معدنی**

**کاهش بودجه جهانی اکتشاف فلزات غیر آهنی**



تحقیقات نشان می‌دهد که بودجه جهانی برای اکتشاف فلزات غیر آهنی سال جاری ۲۵ درصد نسبت به سال گذشته کاهش پیدا کرده و از ۱۵/۱۹ به ۱۱/۳۴ میلیارد دلار می‌رسد. اس ان ال متالزاند ماینینگ به جمع‌آوری اطلاعات از ۳۵۰۰ شرکت معدنی و اکتشاف پرداخته که از میان آنها دو هزار شرکت برای سال ۲۰۱۴ میلادی بودجه اکتشاف داشتند. طبق آمار گردآوری شده از سوی این موسسه، هر شرکت حداقل ۱۰۰ هزار دلار بودجه برای اکتشاف اختصاص داده بود.

**میلیاردر معدنی روسیه از تحریم به تنگ آمد**

با ملموس شدن فشار تحریم‌های اقتصادی برای میخائیل پروخوروف، این میلیاردر معدنی در مواجهه با کاهش ارزش دارایی‌هایش به دنبال فروش بخشی از سهام ۲/۷ میلیارد دلاری خود در شرکت معدنی پتاس است. البته این طرح پس از اینکه پروخوروف نتوانست قیمت مورد نظرش را دریافت کند لغو شد. اما افزایش فشار بر غول‌های کالای روسیه در مواجهه با تحریم‌های اقتصادی غرب علیه این کشور و کندی رشد تقاضای جهانی برای فلزات را با کاهش مواجه می‌کند.



**ترگس قیصری - گروه معدن:** امروزه بحث صنایع فولادی و راهاندازی پروژه‌های فولادی جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده و فعالان این حوزه قصد دارند تا با به سرانجام رساندن طرح‌های فولادی ضمن تامین نیاز کشور به این فلز راه را برای رسیدن به اهداف تعریف شده در چشم‌انداز ۱۴۰۴ تولید سالانه ۴۴ میلیون تن فولاد هموار کنند. اما نکته حائز اهمیت که وجود دارد این است که بسیاری از صاحب‌نظران در این زمینه معتقدند وجود منابع آبی باید به‌عنوان یکی از زیرساخت‌های اصلی در جانمایی پروژه‌ها مدنظر قرار گیرد. اما در مقابل نیز عده‌ای از کارشناسان ایجاد پروژه‌ها در نزدیکی آب را تنها چاره کار و به نتیجه رسیدن در امر تولید ندانسته و می‌گویند براساس منابع معدنی و هدفگذاری‌های مناسب در جهت تولید فولاد می‌توان زمینه تولید فولاد در کنار معادن را فراهم کرد. در حال حاضر ایران به دلیل دسترسی به آب‌های آزاد در جنوب و شمال کشور از یکسو و همچنین مواد اولیه برای تولید این فلز از ظرفیت کافی برای تولید مواد معدنی برخوردار است اما نکته‌ای که در این خصوص وجود دارد احداث واحدهای تولیدکننده فولاد در مناطق کم آب و کویری است که ناچارند برای تامین آب با انتقال آب از دیگر مناطق زمینه را برای تولید فراهم کنند.



**محمدحسین بصیری، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس درخصوص انجام پروژه‌های فولادی به خبرنگار می‌گوید:** تقریباً تمامی کشورهای پیشرفته و صنعتی پایه و اساس تولید فولاد را در وجود منابع آبی می‌دانند. در واقع بیشترین میزان آب مصرفی در بخش ذوب بوده و نیازمند چندین متر مکعب آب در هر ثانیه است که در صورت نبود امکان اجرای پروژه و تولید فولاد وجود نخواهد داشت. به همین دلیل هم‌اکنون بیشتر کشورهای فعال در این حوزه طرح‌های تولیدی فولاد را در نزدیکی دریاها، رودخانه‌ها و... بنا کرده و زمینه را برای توسعه و پیشرفت فراهم کرده‌اند.

وی با اشاره به اینکه جانمایی طرح‌های فولادی در

مناطق که به منابع آبی دسترسی ندارند مشکلات فراوانی را به دنبال خواهد داشت، افزود: انجام طرح‌های توسعه‌ای در جهت تولید و افزایش فولاد در مناطق گرم و خشک سبب شده تا برای تامین منابع آبی با استفاده از چاه‌های آب تعریف شده در منطقه و زهکشی آنها، موجبات خشک شدن سفره‌های آب زیرزمینی را فراهم کرده و در نتیجه خسارات جبران‌ناپذیری را برای بومی‌های منطقه و محیط‌زیست به همراه خواهد داشت. این کارشناس اقتصاد معدن همچنین راهاندازی پروژه‌های فولادی در کنار منابع آبی را نیازمند انجام محاسبات اقتصادی دانست و گفت: وجود هزینه‌های جانبی در صنعت فولادسازی که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به هزینه حمل‌ونقل مواد معدنی اشاره کرد اهمیت بسزایی در قیمت تمام‌شده محصول دارد این در حالی است که با انجام محاسبات درست و دقیق می‌توان از میزان صرفه اقتصادی و ارزش‌افزوده حاصل از تولید اطمینان پیدا کرد. وی انجام پروژه‌های فولادی در کنار بنادر و آب‌های آزاد را همراه با صرفه اقتصادی دانست و اضافه کرد: از آنجایی که بخش عمده مواد معدنی در کرمان و یزد قرار داشته و در نزدیکی بنادر جنوب کشور قرار دارند حمل‌ونقل این مواد هزینه‌های کمتری را خواهد داشت و به این ترتیب می‌توان ارزش‌افزوده و سود حاصل از تولید فولاد را افزایش داد.

**دسترسی به آب‌های آزاد، عامل موفقیت صنایع فولادی**

آسیه سیدعلیان، مدیر آمار و اطلاعات فنی انجمن تولیدکنندگان فولاد درخصوص اینکه آیا راهاندازی پروژه‌های فولادی تنها در نزدیکی آب‌های آزاد و منابع آبی به نتیجه خواهد رسید گفت: یکی از اصول و پایه‌های اصلی در جانمایی پروژه‌های فولادی وجود منابع آبی فراوان و در دسترس بودن آنهاست. در ایران نیز

**یکی از اصول و پایه‌های اصلی در جانمایی پروژه‌های فولادی وجود منابع آبی فراوان و در دسترس بودن آنهاست. در ایران نیز وجود منابع آبی در جنوب و شمال کشور سبب شده تا زمینه تولید فولاد و صنایع فولادی فراهم شود**

وجود منابع آبی در جنوب و شمال کشور سبب شده تا زمینه تولید فولاد و صنایع فولادی فراهم شود. وی در ادامه به نوع فعالیت کارخانه‌های تولیدی فولاد در این منطقه اشاره کرد و افزود: با توجه به اینکه کشورهایی همچون ترکمنستان و ارمنستان که در مرزهای شمالی ایران واقع اند از بازار مصرفی مناسبی برخوردار هستند از این رو واحدهای فولادی در شمال کشور می‌توانند با بهره‌گیری از مزیت حمل‌ونقل دریایی زمینه افزایش صادرات را فراهم کنند در واقع بیشترین تمرکز واحدهای فولادی شمال کشور روی صادرات فلز فولاد است و این در حالی است که واحدهای فولادی که در جنوب کشور و در نزدیکی بنادر فعالیت می‌کنند به دلیل برخورداری از بازار صادراتی مناسب صادرات خود را تنها با فلز فولاد محدود نکرده با صادر کردن محصولات فولادی همچون آهن اسفنجی، شمش، گندله و کنسانتره که در حلقه تولید فولاد قرار داشته و بازار مصرفی بالاتری نسبت به محصولات نوردی دارند ارزش افزوده بیشتری را به دست می‌آورند.

وی همچنین ایجاد واحدهای فولادی در مناطق مرکزی کشور را بدون صرفه اقتصادی دانست و افزود: طرح‌های فولادی که در مناطق کم آب فعالیت می‌کنند، صرفه اقتصادی به همراه نخواهد داشت. چراکه انتقال آب به واحدهای تولیدی و تجهیزات مورد نیاز برای تولید آب‌شیرین در این مناطق هزینه بسیار بالایی را در پی خواهد داشت.

**تنها منابع آبی ملاک نیست**

بهرام مسعودی، مدیر روابطعمومی شرکت ملی فولاد ایران درخصوص اینکه آیا تنها منابع آبی برای راهاندازی واحدهای فولادی باید مورد توجه قرار گیرد به خبرنگار می‌گوید: عوامل بسیاری در

انتخاب برای جانمایی صنایع فولادی دخیل بوده و تنها نمی‌توان به وجود منابع آبی برای راهاندازی پروژه‌ها اکتفا کرد. وی در ادامه به انجام پروژه‌های فولادی در کشور اشاره کرد و گفت: فولاد به‌عنوان یک فلز پایه و اساسی در صنعت شناخته شده و بسیاری از کشورها از توسعه‌یافته تا در حال توسعه فعالیت‌های خود را در این بخش توسعه داده‌اند و ایران نیز از این قاعده مستثنا نبوده و اقدامات فراوانی را در جهت توسعه صنایع فولادی انجام داده است. اما نکته‌ای که در این خصوص وجود دارد، این است که فعالان این بخش معتقدند تنها در کنار منابع آبی می‌توان پروژه‌ها را به نتیجه رسانده و زمینه ایجاد ارزش‌افزوده را فراهم کرد. این در حالی است که اگر به تاریخچه تولید فولاد نگاهی بیندازیم متوجه خواهیم شد که تاسیس کارخانه‌های تولیدی در کنار معادنی که مواد اولیه ساخت فولاد را تامین می‌کنند امکان‌پذیر خواهد بود. چراکه احداث کارخانه در کنار آب‌های آزاد مستلزم وجود دستگاه‌های آب شیرین‌کن بوده که هزینه بالایی برای نگهداری و استفاده از آنها در پی دارد. وی با بیان اینکه لازم است تا اهداف ساخت پروژه‌های فولادی در کنار آب‌های آزاد از قبل تعریف شده و مورد توجه قرار گیرد، گفت: احداث کارخانه‌های تولیدکننده فولاد در کنار آب‌های آزاد امکان صادرات محصولات را فراهم کرده و از آنجایی که به عنوان یک خریدار بزرگ اقدام به تهیه مواد اولیه می‌کنند روی قیمت آن تأثیر گذاشته می‌توانند و از تخفیف‌های ویژه استفاده کنند. اما این امر مستلزم وجود زیرساخت‌های مناسب در بنادر بوده و وجود کشتی‌های بزرگ برای بارگیری محصولات به کشورهای مقصد میزان هزینه‌های حمل‌ونقل را کاهش خواهد داد. در حال حاضر ایران نیز با در اختیار داشتن ذخایر معدنی فراوان همچون سنگ آهن و زغال‌سنگ که به عنوان یکی از سوخت‌های مهم در فولادسازی به شمار می‌رود خواهد توانست با احداث پروژه‌های فولادی در کنار معادن زمینه را برای تولید فولاد فراهم کرده و با کاهش هزینه‌های تولید همچون هزینه‌های حمل‌ونقل به افزایش ارزش‌افزوده کمک کند.



امریکا معتقد است این تغییر در صنعت خودروسازی نیازمند انجام تحقیقات بوده و لازم است تا قبل از انجام این کار از نتیجه آن اطمینان خاطر به دست آورد. البته استفاده از فلز آلومینیوم در صنعت خودرو سازی تحولی عظیم بوده و مانند تمام تغییرات بزرگ مشکلات را به دنبال خواهد داشت.

**دوران بحرانی**

تحلیلگران معتقدند که در حال حاضر شرایط بحرانی در دنیا حاکم بوده و شرکت‌های تولیدکننده آمادگی لازم را برای پاسخگویی به شرایط سال‌های ۲۰۱۷ - ۲۰۱۸ داشته و مقررات بهینه سازی کارآمدی سوخت تا سال ۲۰۲۵ را فراهم کنند. چراکه در حال حاضر با توجه به افزایش زمان سفارش تا دریافت تجهیزات سرمایه‌ای، عرضه‌کنندگان خودرو باید هماهنگی لازم را برای پرهیز از هرگونه کمبود داشته باشند.

یکی از تحلیلگران معتقد است بعضی از عرضه‌کنندگان قطعات که از حجم تولید آلومینیوم و تداوم آن اطمینان دارند، می‌اندیشند که چگونه باید ظرفیت تولید آلومینیوم خود را با طرح‌های توسعه تولید خودرو که در حال افزایش است همسو کنند و به همین منظور آنان باید به ظرفیت خود بیافزایند.

کارشناسان فنی معتقدند که پرس کاری آلومینیوم با پرس کاری فولاد متفاوت است که این تفاوت‌ها شامل انعطاف پذیری ماده، میزان خنک‌کنندگی انواع تجهیزات بکار گرفته شده است و از جنبه انسانی هم بعضی از ملاحظات وجود دارد که باید پذیرفت پرس کاری یک هنر است. کارگران باید فرا بگیرند که چگونه

میزان به ۱۸ درصد افزایش پیدا خواهد کرد و در ساخت ۷۵ درصد بدنه تمام وانت‌های جدید در امریکای شمالی تا سال ۲۰۲۵م از فلز آلومینیوم استفاده خواهد شد. این کارشناسان همچنین پیش‌بینی کرده‌اند که تا سال ۲۰۲۵م میزان مصرف آلومینیوم در صنعت خودروسازی در امریکای شمالی رقمی بالغ بر ۱۰ میلیارد پوند و در جهان به ۳۵ میلیارد پوند خواهد رسید و در نتیجه صنعت تولید خودروهایی سبک به مهم‌ترین بازار جهانی برای صنعت آلومینیوم تبدیل خواهد شد.

قائم مقام مدیرعامل شرکت خودروسازی Beechwood در اوهایوی امریکا تحول عظیم در صنعت خودروسازی را همچون انقلابی در این صنعت دانسته که از اروپا آغاز شده و هم‌اکنون در امریکای شمالی در مرحله تکامل پیدا کردن و کامل شدن قرار گرفته است.

**فرصت‌های پیش رو**

با افزایش مصرف ورق آلومینیوم و سایر مواد رقابتی سبک مانند نسل جدید فولادهای پیشرفته با مقاومت بالا در صنعت خودروسازی، بدون شک فرصت‌ها و چالش‌های گوناگونی در زنجیره عرضه صنایع چون خودروسازان و عرضه‌کنندگان قطعات خودرو، کارخانه‌ها، مراکز خدماتی، واحدهای فرآیند و تولیدکنندگان ایجاد خواهد شد. چراکه در گذشته بخش اعظم زنجیره عرضه صنعت خودروسازی به طور سنتی بر روی فولاد تمرکز داشته اما تحلیلگران معتقدند که آلومینیوم فلز متفاوتی است و باید آن را به گونه دیگری مصرف کرد.

مدیر فروش و بازاریابی شرکت نورد آلومینیوم نوولیس

**دریچه**

**خودروهای آلومینیومی در راهند**

به نظر می‌رسد که بازار آلومینیوم در آینده نزدیک مشتریان بسیاری را به سوی خود جلب کند. چراکه امریکایی‌ها قصد دارند برای کاهش مصرف سوخت و انرژی مصرفی تا پایان دهه آینده از ورق‌های آلومینیومی در ساخت خودروهای تولیدی خود استفاده کرده و باعث دگرگونی در بازار این فلز شده و رشد چشمگیری را به دنبال داشته باشند.

تحلیلگران در این زمینه معتقدند که زمان تغییر فرا رسیده و این فلز در صنعت خودروسازی امریکای شمالی می‌تواند به هدف کاهش مصرف سوخت به ۵۵/۴ مایل (حدود ۹۰ کیلومتر) در هر گالن تعیین شده توسط آژانس حفظ محیط زیست تا سال ۲۰۲۵میلادی دست پیدا کند.

در گزارشی که در مورد «خودروهای سبک آلومینیومی امریکای شمالی در سال ۲۰۱۵م» در ژوئن امسال منتشر شده پیش‌بینی شده که تغییرات چشمگیری در ترکیب مواد برای ساخت بدنه و درهای خودرو، صندوق عقب و کاپوت و انتهای خودروهای اسپورت و سدان فول متوسط تولید شده در امریکای شمالی با استفاده از ورقه‌های آلومینیومی به وجود خواهد آمد و مصرف آلومینیوم در این صنعت از ۱۰۰ میلیون پوند در سال ۲۰۱۲ به ۴ میلیارد پوند (۱/۸۱۴ میلیون تن) تا سال ۲۰۲۵م افزایش پیدا خواهد کرد.

کارشناسان مواد با اشاره به اینکه هم‌اکنون برخی خودروها بدنه‌ای تمام آلومینیومی دارند در آینده این





# چین و «آسه آن» در بزرگترین منطقه تجارت آزاد جهان

رقیب تازه برای اتحادیه اروپا و شمال آمریکا به میدان می آید

عاطفه خسروی-گروه تجارت؛ سال ۱۹۶۷ میلادی، وزیران خارج ۵ کشور اندونزی، مالزی، سنگاپور، فیلیپین و تایلند، در بانکوک گردهم آمدند تا اتحادیه‌ای به نام اتحادیه کشورهای جنوب شرقی آسیا «آسه آن» را تأسیس کنند. در روزهای ابتدایی فعالیت قرار بر آن بود که اتحادیه آسه آن، جانشین اتحادیه نظامی سابق کشورهای

آسیای جنوب شرقی شود و با این نگاه تصمیم‌گیری‌های این اتحادیه رنگ و خصلت امنیتی داشت و بر همین اساس مسائل اقتصادی و اجتماعی در مرحله دوم اهمیت قرار گرفت. بعد از سقوط اتحاد جماهیر شوروی، برچیده شدن بلوک شرق و تغییر در سیاست‌های اقتصادی و منطقه‌ای چین، اهداف «آسه آن» نیز تغییر کرد و رفته رفته این اتحادیه محملی شد برای سرعت بخشیدن به رشد اقتصادی و پایین آوردن تعرفه‌های تجاری بین کشورهای منطقه. این چنین بود که اهداف اولیه این سازمان تغییر شکل یافت و همکاری در توسعه اقتصادی و صنعت، گسترش تجارت، توسعه حمل و نقل و ارتباطات و بالا بردن استاندارد زندگی ساکنان منطقه، در کنار همکاری با سازمان‌های بین‌المللی، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در اولویت برنامه‌ها و اهداف این سازمان قرار گرفت. کمی بعد در سال ۱۹۸۹م کشورهای عضو «آسه آن» با ۶ کشور، ایالات متحده آمریکا، کانادا، ژاپن، کره جنوبی، استرالیا و زلاندنو؛ شورای همکاری اقتصادی آسیا و اقیانوس آرام (آپک) را به وجود

آوردند. در شماره‌های بعد به بررسی اقتصاد و تجارت یک می‌پردازیم

■ **منطقه تجارت آزاد برای همگرایی اقتصادی** ۱۰ کشور عضو «آسه آن» در مجموع حدود ۵۰۰

■ **ساقه برنج قهوه‌ای رنگ که زیر آن نامی به رنگ آبی و در پس زمینه‌ای زرد رنگ قرار گرفته آرم «آسه آن» است. این ۵ ساقه برنج نمایانگر ۵ پایه‌گذار اتحادیه است و رنگ قهوه‌ای نشان از قدرت و پایداری، زرد برای خوشبختی و آبی نمایانگر صمیمیت و نزدیکی است. در سی‌امین سالگرد تأسیس آسه آن در سال ۱۹۹۷ میلادی تعداد ساقه‌های برنج در لوگو از ۷ به ۱۰ عدد رسید تا نمایانگر تمام ۱۰ کشور عضو اتحادیه باشد. رنگ آن نیز به صورتی تغییر کرد که رنگ پرچم تمام کشورهای عضو را در خود داشته باشد.**



میلیون نفر جمعیت، ۴/۵ میلیارد کیلومتر مربع وسعت و ۷۳۷ میلیارد دلار تولید ناخالص داخلی و بیش از ۸۰۰ میلیارد دلار مبادلات تجاری دارند. این وضعیت «آسه آن» را به یک واقعیت سیاسی-اقتصادی در منطقه جنوب شرق آسیا تبدیل کرده است. توجه کشورهای عضو این مجمع به تأثیر اقتصادی «آسه آن» بر اقتصاد جهان منجر به امضای یک توافقنامه اقتصادی در سال ۱۹۹۳م در سنگاپور شد. یکی از اهداف این توافقنامه تأسیس منطقه تجارت آزاد آسه آن به نام «فتا» بود. هدف استراتژیک از تأسیس آن نیز افزایش مزیت نسبی منطقه به عنوان یک واحد تولید و حذف موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای به منظور افزایش کارایی اقتصادی، بهره‌وری و رقابت‌پذیری بین کشورهای عضو اعلام شد. از آن

پس برنامه‌های لازم برای توسعه مبادلات تجارت کالا و خدمات و گسترش سرمایه‌گذاری به منظور کاهش اختلافات اقتصادی \_ اجتماعی اعضا در تمام نشست‌های آسه آن منظر قرار گرفت. آغاز به کار

میلیون نفر جمعیت، ۴/۵ میلیارد کیلومتر مربع وسعت و ۷۳۷ میلیارد دلار تولید ناخالص داخلی و بیش از ۸۰۰ میلیارد دلار مبادلات تجاری دارند. این وضعیت «آسه آن» را به یک واقعیت سیاسی-اقتصادی در منطقه جنوب شرق آسیا تبدیل کرده است. توجه کشورهای عضو این مجمع به تأثیر اقتصادی «آسه آن» بر اقتصاد جهان منجر به امضای یک توافقنامه اقتصادی در سال ۱۹۹۳م در سنگاپور شد. یکی از اهداف این توافقنامه تأسیس منطقه تجارت آزاد آسه آن به نام «فتا» بود. هدف استراتژیک از تأسیس آن نیز افزایش مزیت نسبی منطقه به عنوان یک واحد تولید و حذف موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای به منظور افزایش کارایی اقتصادی، بهره‌وری و رقابت‌پذیری بین کشورهای عضو اعلام شد. از آن

پس برنامه‌های لازم برای توسعه مبادلات تجارت کالا و خدمات و گسترش سرمایه‌گذاری به منظور کاهش اختلافات اقتصادی \_ اجتماعی اعضا در تمام نشست‌های آسه آن منظر قرار گرفت. آغاز به کار

ایجاد منطقه تجارت آزاد آسیا به معنای زیرپوشش قرار گرفتن نیمی از جمعیت جهان است و به این ترتیب این منطقه تجارت آزاد می‌تواند نزدیک به ۲۸ درصد از کل صادرات جهان را شامل شود. این منطقه در صورت شکل گرفتن به بزرگترین منطقه تجارت آزاد جهان تبدیل خواهد شد. منطقه تجارت آزاد جدیدی که رقیب اتحادیه اروپا و منطقه تجارت آزاد در شمال آمریکا خواهد بود هم‌زمان با آغاز نخستین روز از سال ۲۰۱۰م در شرق آسیا کلید خورد. این منطقه را چین و ۶ کشور مؤسس مجمع کشورهای جنوب شرق آسیا (آسه آن)؛ یعنی اندونزی، مالزی، سنگاپور، تایلند، فیلیپین و برونئی راه‌اندازی می‌کنند. براساس گزارش‌های اعلام شده، هدف از افتتاح این منطقه سرعت بخشیدن به تجارت‌های منطقه‌ای و کاهش وابستگی آسیا به اقتصادهای پیشرفته است که به خاطر رکود اقتصادی جهان ضعیف شده‌اند. چین به تازگی با پشت‌سر گذاشتن ایالات متحده به سومین شریک تجاری آسه آن تبدیل شده و پیش‌بینی می‌شود با اجرایی شدن قرارداد تجارت آزاد از سال ۲۰۱۰م به زودی ژاپن و اتحادیه اروپا را نیز پشت سرگذاشته و به نخستین شریک تجاری این اتحادیه تبدیل خواهد شد. با احداث منطقه آزاد تجاری چین و آسه آن، ارزش اقتصاد کشورهای منطقه جنوب شرق آسیا به بیش از ۳ تریلیون دلار خواهد رسید و این بلوک اقتصادی به سومین اقتصاد بزرگ جهان تبدیل می‌شود. بر اساس توافقنامه این منطقه تجاری، موانع بر سر راه سرمایه‌گذاری و مبادلات گمرکی در مورد واردات ۹۰ درصد کالاها برداشته می‌شود. این منطقه همچنین برخی از مهم‌ترین اقتصادهای متکی بر صادرات در جهان را در برمی‌گیرد. بسیاری از سردمداران کشورهای عضو آسه آن امیدوارند که منطقه مذکور به سرعت رقیبی برای منطقه اقتصادی اروپا و منطقه آزاد تجاری امریکای شمالی شود و بازارهای فروش جدیدی را برای کالاهای تولیدی این کشور فراهم آورد. اما منتقدان نظر دیگری دارند. منتقدان می‌گویند، منطقه تجارت آزاد جدید در آسیا تلاش برای رسیدن به توافقاتی تجاری را تضعیف می‌کند و کشورهای فقیر متضرر خواهند شد.

■ **جایگاه منحصر به فرد چین** چین همواره در کنار دو کشور ژاپن و کره جنوبی از اهمیت زیادی برای اعضای آسه آن برخوردار بوده اما بدون تردید جایگاه چین در این خصوص به نوعی منحصر به فرد است. در سال‌های اخیر و با گسترش جایگاه اقتصادی و تجاری چین در جهان و به ویژه منطقه جنوب شرق آسیا، اعضای آسه آن سعی کرده‌اند در پرتو این تحولات جدید مناسبات نوینی با چین برقرار کنند.

■ **منطقه آزاد آسیا رقیب جدی اتحادیه اروپا** به گفته کارشناسان و تحلیلگران اقتصاد بین‌الملل،

## روند حرکت «آسه آن» قابل قیاس با اتحادیه اروپا نیست

■ **در طول چند سال اخیر، کشور چین عضو آسه آن شده است. به نظر تان نفوذ و قدرت چین تا چه اندازه به پیشرفت این کشورها در بخش‌های اقتصادی تولید، صادرات و ... کمک کرده است؟**

در ابتدا حضور ژاپن و چین در منطقه آسیای شرقی، دلیلی شد که این کشورها در کنار هم جمع شوند و در حقیقت برای مقابله با چین کمونیستی به یکدیگر پناه ببرند. با گذشت زمان چین موفق شد که به قدرت اول اقتصاد جهان تبدیل شود و خودش را فرای اقتصاد آسیا نگه دارد. همین امر سبب شد که خلاف سیاست‌های آسه آن، همین کشورهایی که از چین و ژاپن فرار می‌کردند به آنها پناه ببرند و به سمت‌شان بروند. اگر هم به جزئیات اقتصاد این ۱۰ کشور دقت کنیم بیشترین میزان سرمایه‌گذاری‌های خارجی‌شان از سوی کشورهای چین و ژاپن است. اگر بخواهم در یک جمله توضیح بدهم باید بگویم که اعضای آسه آن به سمت ۳+ آسه آن (چین، ژاپن و کره) حرکت کردند و با آنها قراردادهای تجاری امضا کردند. از سویی دیگر با دادن تعرفه‌های ترجیحی به این ۳ کشور هم اجازه دادند که آنها از بازارهایشان استفاده کنند و در مقابل این کشورها از تسهیلات سرمایه‌گذاری و فناوری شان بهره‌مند شوند.

■ **یعنی در کل معتقدید که این ۳ کشور (چین، ژاپن و کره) نقش مثبتی در پیشرفت آسه آن داشته‌اند؟**

در توسعه اقتصادی آسه آن بدون شک چینی‌ها نقش بسیار مثبتی ایفا کرده‌اند اما از آنجایی که هدف تشکیل این اتحادیه چیز دیگری بود، همچنان دغدغه امنیتی و سیاسی با برجاست.

■ **اینطور تعبیر می‌شود که منطقه آسه آن می‌تواند ۲۸ درصد از کل صادرات جهان را در دست بگیرد. آیا شما این نظر را تأیید می‌کنید؟** به نظر من دسترسی به این رقم برای آسه آن بعید است و تنها در شرایطی می‌تواند این رکورد را به‌دست بیاورد که ۳+ آسه آن باشد و از قدرت اقتصادی این ۳ کشور برای رسیدن به این نقطه استفاده کند.



گمرکی و بعد هم بازار مشترک شکل می‌گیرد. کشورهای عضو اتحادیه آسه آن دارای خصوصیت محتاطانه‌ای از جنس کشورهای جنوب‌شرقی هستند. آنها نگاه روشنی به این همگرایی نداشتند و چون حاصل کارشان روشن نبود خیلی برای پیشرفت این روند تلاش نکردند. البته این نکته را هم باید اضافه کرد که تشکیل آسه آن مصادف شد با انشعاب مالزی و سنگاپور و قطعاً این تجزیه بر عملکرد و سرعت همگرایی اقتصادی این کشورها تأثیر گذاشت. در نتیجه نتوانستند به میزانی که کشورهای اروپایی در این مدت پیشرفت کردند، قدرت پیدا کنند.

■ **حذف موانع تعرفه‌ای یکی از مهم‌ترین اهدافی بود که در جمع کشورهای آسه آن مطرح بود. این کشورها در طول این سال‌ها تا چه حد توانستند به این هدفشان دسترسی داشته باشند؟**

اولین مرحله همگرایی کاهش تعرفه‌های تجاری کشورهای است که می‌خواهند در کنار هم باشند. وقتی تعرفه‌ها کاهش داشته باشد به‌طور طبیعی تجارت درون منطقه افزایش پیدا می‌کند. کشورهای آسه آن با این راه‌حل کارشان را شروع کردند و قصد داشتند با کاهش تعرفه‌ها به سمت تجارت آزاد حرکت کنند. اما به هر دلیلی (که دلایل متفاوتی دارد) این امر محقق نشد و سیاست‌های اقتصادی اولیه‌شان را اجرایی نکردند. البته از آنجایی که اغلب این کشورها جزو سازمان تجارت جهانی هستند مجبور به رعایت قوانین بین‌المللی اقتصادی شده‌اند. رعایت این قوانین که وجه مشترکی با اتحادیه‌شان دارد، توانسته تا حد زیادی بازار روند همگرایی کشورهای عضو آسه آن را افزایش دهد و در بین خودشان تعرفه‌های تجاری را به اندازه قابل‌توجهی گسترش دهند. اما روند حرکت‌شان قابل قیاس با اتحادیه اروپا نیست و همانطور که مشهود است این کشورها سیاست‌های کاملاً مستقلاً در اقتصادشان اعمال می‌کنند.

## کلید توسعه جنوب شرق آسیا

منظور از آسه آن کشورهای جنوب شرق آسیا یعنی مالزی، اندونزی، تایلند، سنگاپور و فیلیپین است.

در مقایسه با کشورهای دیگر آسیا این کشورها علائم پیشرفت به سمت یک اقتصاد پویا را از خود نشان داده‌اند و حرکت تصاعدی آنها قابل مشاهده است. در طول سه دهه گذشته، آسیا به‌واسطه تولید کم هزینه و پرتیراژ خود پیشرفت قابل ملاحظه‌ای کرده است. اما در حالی که کشورها تمام تلاش خود را برای یافتن امکان مقابله با تنوع و تغییرات منابع و نیروی کار به کار می‌بندند باید بدانند که تنها یک اقتصاد دانش بنیان پایدارترین راه برای پیشرفت را فراهم می‌کند. این گونه می‌توان وضعیتی فراهم کرد که شهروندان درآمد بالاتر و امکانات شغلی بیشتری داشته باشند. این نوع اقتصاد برای آسیا کلیدی محسوب می‌شود تا از طریق آن ظرفیت کامل خود را محقق کند و از طرف دیگر از تله درآمد متوسط که در دیگر مناطق در حال توسعه رخ می‌دهد، اجتناب کند.

ساختمان اقتصاد دانش بنیان نیازمند کیفیت و دسترسی بالاتر در آموزش و پرورش، زیرساخت‌های اطلاعاتی قدرتمند، تحقیق و توسعه بهتر، نوآوری، نهادهای اقتصادی و استقلال در همکاری و به اشتراک‌گذاری اطلاعات است. کشورهای عضو انجمن ملل جنوب شرق آسیا یا آسه آن، در سال‌های اخیر رشد چشمگیری بالاتر از میانگین جهانی داشته‌اند. اما یک نگاه گذرا به رتبه‌بندی آنها در گزارش رقابت جهانی ۲۰۱۳-۲۰۱۲ نشان می‌دهد که همه آن کشورها غیر از سنگاپور در حال تلاش برای ایجاد یک اقتصاد دانش بنیان هستند و به جز سنگاپور، هیچ کدام از آنها متاثر از نوآوری نیستند.

### توسعه مهارت‌ها

برای کشورهای آسه آن، کارهای زیادی باید در زمینه آموزش و پرورش و توسعه مهارت‌ها، آمادگی تکنولوژیکی و نوآوری انجام شود. شکاف در کیفیت آموزش و پرورش، در پیوند با نرخ ثبت‌نام ناخالص کمتر از ۵۰ درصد به عنوان موانع جدی در این میان محسوب می‌شود، علاوه بر این سنگاپور در میان ۵۰ دانشگاه برتر جهان از حیث آمادگی تکنولوژیکی قرار ندارد. به جز سنگاپور در مالزی و اندونزی و بقیه کشورهای آسه آن وضعیت بفرنج است.

موفقیت در سنگاپور با توجه به ابعاد کوچک و منابع طبیعی محدود در جهان قابل توجه بوده است. این دولت در حال حاضر جزو رقیب‌ترین اقتصادهای دنیاست. نگاهی گذرا به شاخص اقتصاد دانش‌بنیان OECD نشان می‌دهد سنگاپور در میانه کشورهای OECD است اما گزارش رقابت جهانی نشان می‌دهد این کشور گوی سبقت را از کشورهای دیگر از حیث همکاری اقتصادی و توسعه رده بوده است.

### بازار داغ رقابت

همان‌طور که کشورهای همسایه بیشتر بر مبنای دانش اقتصاد خود را به پیش می‌برند رقابت برای یک حوزه به نسبت کوچک از کارگران ماهر افزایش می‌یابد. این چنین در واقع یک چالش بالقوه برای تفکر نوآورانه به وجود خواهد آمد. توانایی برای دسترسی به آموزش با کیفیت بالا و راه عبور از این محدودیت مسیر آینده خواهد بود. ساختمان اقتصاد دانش بنیان برای تکمیل شدن نیاز به کالا، سرمایه‌گذاری و نیروی کار ماهر و امکانات ارتباطی بیشتر خواهد داشت و این بدین معنی است که کشورهای آسه آن نیازمند شروع طراحی مجدد برنامه‌های توسعه خود و همکاری منطقه‌ای هستند. کشورها نیاز دارند تا با سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها برای تسهیل خلق و انتشار دانش و ساخت بخش دولتی فعال که همکاری با بخش خصوصی دارد، برای پرورش دانش و نوآوری اقدام نمایند. باید فراتر از میراث سرمایه‌گذاری گذشته توسعه زیرساخت‌های ساختمان دانش انجام گیرد.

### اقتصاد دانش بنیان

تبدیل شدن به یک اقتصاد دانش بنیان به این معنی است که دانش درونی شده و در اقتصاد منتشر شده است. این امر تنها از طریق تولید کالاها و خدمات دانش بنیان می‌تواند رخ دهد. نمونه‌های چین و هند این موضوع را به روشنی اثبات کرده‌اند. نیروی کار تحصیل‌کرده و ماهر بسیار مهم است. در منطقه‌ای که در آن میانگین آموزش دیدن افراد به زحمت به ۸ سال می‌رسد و نرخ اشتغال غیررسمی بالا است چالش بزرگی در این امر وجود دارد. سرمایه‌گذاری در موسسات، تقویت پیوندهای دانشگاه و صنعت و ارتقای مشارکت نهادی برون‌مرزی می‌تواند فرصت‌های بیشتری را ایجاد کند. کشورهای آسه آن نمایشگاه بالقوه برای دستیابی به رشد بیشترند، اما آنها برای حفظ این گسترش باید عناصر مهم اقتصاد دانش بنیان را بشناسند و روی آنها سرمایه‌گذاری کنند.

### توضیح و تصحیح

هر ۱۰ درصد رشدی که در اجلاس داووس اعلام می‌شود به‌طور مستقیم ۷۵ صدم درصد تولید ناخالص داخلی را گسترش می‌دهد که در گفتگوی روز گذشته به اشتباه ۷۵ درصد نوشته شده بود.

### گفت‌وگو

نگار خسروی- گروه تجارت؛ اندونزی، مالزی، فیلیپین، سنگاپور، تایلند و ...؛ ۱۰ کشوری که برای برقراری امنیت سیاسی در برابر ژاپن و چین به یکدیگر ملحق شدند و تشکیل اتحادیه آسه آن (ASEAN) را دادند. اتحادیه‌ای که چشم‌اندازش رسیدن و شبیه شدن به اتحادیه اروپا بود. اما آنچه امروز حاصل شده است، تشکیلی است که در سایه قدرت همان کشورهای مقابل یعنی چین و ژاپن پیشرفت می‌کند و برای رسیدن به اتحادیه اروپا راه بسیار طولانی در پیش دارد. مهدی فاخری، کارشناس اقتصاد بین‌المللی عقیده دارد که آسه آن نتوانست به اهدافش دست پیدا کند و بدون همان قدرت‌هایی که برای مقابله با آنها تشکیل شده است، نمی‌تواند پیشرفت کند. در ادامه گفت‌وگوی **گفت‌وگو** با این کارشناس اقتصادی را می‌خوانید.

■ **تجارت و بازرگانی کشورهای عضو آسه آن را چطور ارزیابی می‌کنید؟**

فلسفه تشکیل آسه آن در درجه اول یک دغدغه امنیتی بود. یعنی کشورهایی که دست به راه‌اندازی این اتحادیه زدند، نگران توسعه‌طلبی کشورهای ژاپن و چین بودند. به همین جهت برای همراه شدن با یکدیگر تشکیل آسه آن را دادند. در حقیقت آنها به دنبال راه‌حل‌های سیاسی برای مقابله با توسعه این دو کشور بودند. اما به‌تدریج نگرانی‌های سیاسی و امنیتی جایشان را به دغدغه‌های اقتصادی دادند و شروع به همگرایی اقتصادی کردند. اتحادیه‌ای که آنها تشکیل دادند شبیه اتحادیه اروپا بود. کشورهای عضو اتحادیه اروپا هم در ابتدا برای از بین بردن نگرانی‌های سیاسی و امنیتی شروع به همگرایی کردند که در ادامه و به‌تدریج آنها هم به سمت همگرایی اقتصادی حرکت کردند. نکته مهم و اصلی اینجاست که اتحادیه اروپا به‌شدت پیشرفت کرد و به یکی از قدرت‌های دنیا تبدیل شد اما اتحادیه آسه آن هیچ وقت نتوانست یا شاید نخواست که پیشرفت کند.

■ **از چه جهت عقیده دارید که آسه آن نخواست که مثل اتحادیه اروپا پیشرفت کند؟**

معمولاً مراحل همگرایی اقتصادی از یک قرارداد تجارت ترجیحی شروع و بعد به تجارت آزاد تبدیل می‌شود. پس از تشکیل تجارت آزاد اتحادیه





گزارش‌هایی که موسسات مختلف در مورد فضای کسب‌وکار ارائه می‌کنند، معمولاً بر داده‌های مربوط به چند شاخص اصلی استوار است. با توجه به همین موضوع ما ابتدا باید این شاخص‌ها را مشخص کنیم و بر این اساس چگونگی بهبود رتبه ایران در فضای کسب‌وکار را مورد بررسی قرار دهیم. باید توجه داشت مباحثی که عمدتاً شاخص‌های نهادی، عملکرد اقتصادی و رابطه بین سیاستگذاران، حکومت و مردم را در نظر می‌گیرند، مهم‌ترین شاخص‌های فضای کسب و کار را تعیین می‌کنند. در این راستا عملکرد دولت در حوزه سیاست‌های پولی و مالی، رویه دولت در قانونگذاری و سیاستگذاری، شفافیت اطلاعات، مراحل ایجاد کسب و کار، فساد و تخلف اداری، اعتمادی که دولتمردان و مردم نسبت به یکدیگر دارند، میزان پاسخگویی نهادها و شاخص‌های اقتصاد کلان همگی از مواردی هستند که وضعیت فضای کسب‌وکار یک کشور را مشخص می‌کنند و کشورها نیز براساس همین شاخص‌ها رتبه‌بندی می‌شوند. با توجه به همین موضوع برای تفسیر بهبود شاخص فضای کسب و کار باید ببینیم که در دوره مورد نظر گزارش چه اتفاقی در کشور و اقتصاد ما افتاده است که باعث شده رتبه ایران به نسبت وضعیت قبلی بهبود داشته باشد. در نیمه نخست سال ۹۲ یعنی قبل از روی کار آمدن دولت یازدهم، انتظارات تورمی در کشور بالا بود. در مورد انتظارات گفته می‌شود مردم بر اساس مشاهدات خود در گذشته، وضعیت اقتصادی در آینده را پیش‌بینی می‌کنند.

بر همین مبنا و به دلیل رشد بالای نقدینگی در این مدت و تورم‌های بالا در سال‌های قبل، مردم انتظار داشتند در آینده نیز با تورم‌های بالایی روبه‌رو باشند. علاوه بر تورم، مشکل دیگری که اقتصاد ما دچار آن شده بود، انگیزه پایین برای سرمایه‌گذاری در کشور بود. این موضوع نیز از مشکلات موجود در رویه‌های سرمایه‌گذاری در کشور نشأت می‌گرفت و باعث شده بود ما در جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی نیز موفق عمل نکنیم. علاوه بر این بازارهای کشور نیز دچار بی‌ثباتی بودند که این موضوع نیز خود مشکلی بر مشکلات کشور اضافه می‌کرد.

مرور سیاست‌های اعمال شده در یک سال گذشته به ویژه در سال ۹۲ نشان می‌دهد دولت توانسته انتظارات تورمی را کنترل کند و در کنار آن از افزایش آفسرگسیخته نقدینگی نیز جلوگیری به عمل آورد. علاوه بر این در وضعیت مالی دولت نیز انضباط بیشتری برقرار شد. همه این موارد در کنار هم باعث شده که فضای کسب و کار در کشور بهبود یابد و امید آن می‌رود این روند در آینده نیز ادامه پیدا کند.

خبر

توسعه حقیقی کشور با مالیات

دادستان کل کشور گفت: مسئله مالیات و وصول آن به نفع منابع و توسعه ملی است و بدون تردید با درآمد‌های مالیاتی کشور می‌توان به توسعه حقیقی دست یافت. به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام سیدابراهیم ربیعی در همایش بازرسان سازمان امور مالیاتی، افزود: با وصول درآمد‌های مالیاتی می‌توان کارهای اساسی انجام و زیرساخت‌های کشور را توسعه داد و بر همین اساس در یافت مالیات نوعی جلوه عدالت اجتماعی است که البته باید جامع و کامل در کشور اجرایی شود. وی گفت: بازرسان، ناظران اجرای قانون هستند، هر چند که در نظارت و کنترل اصل بر اعتماد است البته نظارت در فرهنگ دینی هم بر اعتماد و هم بر کنترل اهمیت می‌دهد. ربیعی با بیان اینکه به هیچ عنوان کنترل نفی و سلب اعتماد نیست، تصریح کرد: این امر زمینه‌ای برای تداوم اعتماد است و مداومت در اعتماد در گرو بازرسی است. به گفته دادستان کل کشور، در بازرسی‌ها باید تمام مصادیق کنترل شود اما عموماً کارها براساس بررسی مصادیق انجام می‌شود.

برگزاری نخستین جلسه هیات مقررات زدایی

جلسه هیات مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار با هدف ساماندهی و اصلاح فرآیندهای صدور مجوز با حضور علی طیب‌نیا، وزیر امور اقتصادی و دارایی تشکیل شد. در این جلسه که نمایندگان دستگاه‌های اجرایی نیز حضور داشتند، معاون اقتصادی وزیر اقتصاد گزارشی از اقدامات صورت گرفته توسط دفتر پایش و بهبود محیط کسب و کار در خصوص تسهیل صدور مجوزها ارائه کرد. شاپور محمدی با اشاره به لزوم وجود یک پایگاه اطلاع‌رسانی برای انتشار مقررات کسب و کار، گفت: سایت ایران مجوز برای این مهم در وزارت اقتصاد راه اندازی شد.

به دنبال دستاوردهای اقتصادی دولت، بانک جهانی نیز اعلام کرد

فضای کسب‌وکار در ایران بهبود یافت



آمار چه می‌گوید

براساس این گزارش، آغاز کسب‌وکار در ایران در یک سال گذشته آسان‌تر شده است. ایران از لحاظ شاخص آغاز کسب‌وکار در رتبه ۶۲ قرار دارد که نسبت به سال گذشته، ۸ رتبه صعود داشته است. کشور ما از این نظر در گزارش سال گذشته در رتبه ۷۰ جهان قرار داشت. کیفیت تجارت کالا دیگر شاخصی است که برای ارزیابی فضای کسب‌وکار به کار می‌رود که در این زمینه نیز رتبه ایران بهبود داشته است و کشور ما از این نظر ۷ پله صعود کرده است. ایران از نظر کیفیت تجارت کالا در سال گذشته رتبه ۱۵۵ را به دست آورده بود که در سال جاری به رتبه ۱۴۸ ارتقا پیدا کرده است.

همچنین رتبه ایران از نظر سهولت اجرای قراردادهای تجاری در سطح جهان ۱ پله ارتقا یافته و از ۶۷ در سال گذشته به ۶۶ در گزارش امسال رسیده است. علاوه بر این ایران از نظر شاخص دریافت انرژی برق توسط شرکت‌ها نیز رتبه ۱۰۷ را به خود اختصاص داده است. در گزارش سال قبل از این نظر رتبه ۱۱۹ را به دست آورده بودیم که بدین ترتیب امسال ۱۲ پله از این نظر بهبود تجربه شده است.

با این وجود در این گزارش، کشورمان از نظر برخی شاخص‌ها نزول داشته است. به‌طور مثال ایران از نظر دریافت مجوزهای ساختمانی

در رده‌بندی جهانی ۱۱ پله نزول داشته که نشان می‌دهد سازوکار دریافت مجوزهای ساختمانی در یک‌سال گذشته سخت‌تر شده است. در حالی که ایران از این نظر در سال گذشته در رتبه ۱۶۱ جهان قرار داشت در گزارش جدید بانک جهانی رتبه ۱۷۲ را به دست آورده است.

از نظر ثبت دارایی‌ها نیز رتبه جهانی ایران ۲ پله سقوط داشته است. در سال گذشته رتبه ایران از این نظر ۱۵۹ بود اما در سال جاری جایگاه ایران به ۱۶۱ کاهش یافته است. رتبه جهانی ایران از نظر سهولت دریافت وام و مطلوبیت قوانین و مقررات

مربوط به آن نیز پسرقت داشته است. در حالی که ایران از این نظر در سال گذشته در رتبه ۸۶ قرار داشت در سال جاری به جایگاه ۸۹ تنزل یافته است.

از نظر حمایت از سرمایه‌گذاران رتبه جهانی ایران در یک‌سال گذشته ۱۱ پله نزول داشته که نشان می‌دهد میزان حمایت از سرمایه‌گذاران در ایران در مقایسه با کشورهای دیگر افت شدید را تجربه کرده است.

سهمانه گلاب - گروه اقتصاد: زمانی که در اقتصاد صحبت از افزایش تولید و حرکت به سمت رشد اقتصادی می‌شود اقتصاددانان تأکید می‌کنند برای رسیدن به این هدف باید در گام نخست زمینه‌های لازم را فراهم آورد. در مورد زمینه‌ها نیز کارشناسان موضوع مساعد بودن محیط کسب‌وکار را به عنوان یک شاخص کلیدی معرفی می‌کنند. در این راستا گفته می‌شود برای آنکه تولید در کشور رونق بگیرد و بخش حقیقی اقتصاد پیشرفت داشته باشد، ابتدا باید قواعد بازی به نفع این بخش نوشته شود، در غیر این صورت نمی‌توان انتظار داشت که کشور رشد اقتصادی پایدار را تجربه کند. به بیان ساده دولت قبل از آنکه انگشت اتهام خود را به سمت تولیدکننده ببرد، باید محیط مناسبی برای فعالیت این افراد ایجاد کند تا انگیزه برای فعالیت اقتصادی بالا رود و در صورت شروع فعالیت اقتصادی، کارها در عمل با موانع بزرگ برخورد نکنند. با توجه به همین موضوع شاخص فضای کسب‌وکار به‌عنوان یکی از معیارهای مهم توسعه اقتصادی، سال‌هاست توسط بانک جهانی محاسبه شده و گزارش‌های آن در اختیار کشورهای قرار می‌گیرد.

متأسفانه در سال‌های اخیر به دلیل مشکلات مختلف، رتبه ایران در این شاخص به شدت کاهش یافت. اما بانک جهانی در جدیدترین گزارش خود از بهبود فضای

کسب‌وکار در ایران و صعود ۲ پله‌ای ایران در رده‌بندی جهانی فضای کسب‌وکار خبر داد و اعلام کرد ایران رتبه ۱۳۰ را در بین ۱۸۹ کشور به دست آورده است. براساس ارزیابی این نهاد بین‌المللی که بر پایه آمار مربوط به یک‌ساله منتهی به ژوئن ۲۰۱۴ (خرداد ۹۳) تهیه شده، فضای کسب و کار در ایران در این مدت بهبود نسبی داشته است.

صعود ۲ پله‌ای رتبه ایران در رده‌بندی جهانی از نظر فضای کسب‌وکار کمتر از انتظار کارشناسان و مسئولان دولت ایران است که با توجه به تغییر دولت و اتخاذ سیاست‌های جدید انتظار داشتند

جایگاه ایران در رده‌بندی جهانی سهولت کسب‌وکار بهبود قابل توجهی داشته باشد. در عین حال بانک جهانی ارزیابی خود از جایگاه ایران در رده‌بندی سهولت کسب‌وکار در سال گذشته را نیز اصلاح کرده است. این نهاد بین‌المللی در گزارش سال گذشته خود رتبه ۱۵۲ را برای ایران در نظر گرفته بود اما در گزارش جدید رتبه ایران برای سال قبل را ۱۳۲ اعلام کرده است.

سرمایه‌های بسیاری در کشور وجود دارند اما زمانی این سرمایه به سمت تولید مولد حرکت می‌کنند که تولیدکنندگان و سرمایه‌داران از شفافیت لازم در سیاست‌های اقتصادی اطمینان داشته باشند و دولت نیز در تدوین قوانین خود دچار تغییرات گسترده و هر روز نباشد

بر اساس این گزارش رتبه ایران در زمینه ورشکستگی و پایان یافتن یک فعالیت تجاری یک پله نزول داشته و از ۱۳۷ در سال گذشته به ۱۳۸ در گزارش سال جاری رسیده است.

تولید به دولت اعتماد دارد

با توجه به همه این اعداد و ارقام، کارشناسان معتقدند که مهم‌ترین عامل بهبود فضای کسب‌وکار در ایران خوشبینی سرمایه‌گذاران به آینده اقتصادی است. در همین رابطه نارسیس امین رشتی در گفت‌وگو با اقتصاد، فضای کسب‌وکار را با موضوع آزادسازی اقتصادی مربوط دانست و در این زمینه اظهار کرد: در مدت مورد نظر این گزارش، جدا از اتفاق‌های سیاسی، اتفاق‌های اقتصادی مثبتی نیز به وقوع پیوسته که در مجموع باعث سهولت کسب‌وکار در کشور شده است.

وی کاهش تحریم‌ها، افزایش خوشبینی مردم به آینده اقتصادی، کنترل تورم و ارتباط بهتر با فضای بین‌المللی را از جمله مواردی دانست که در بهبود نسبی این شاخص موثر بوده و در این راستا گفت: در دوره‌های قبل ما در حوزه اقتصاد سیاست‌های افراتی داشتیم که این موضوع مشکلاتی را در کشور به وجود آورده و نتیجه آن با کاهش رتبه ایران در این شاخص نمود پیدا کرد.

این استاد دانشگاه خوشبینی مردم به آینده اقتصادی کشور را یکی از مواردی دانست که می‌تواند در بهبود این شاخص به شکل غیرمستقیم اثرگذار باشد و در این زمینه توضیح داد: در دوره‌های مختلف هر زمان که فعالان اقتصادی در مورد چشم‌انداز اقتصاد داخلی دچار تردید شده‌اند

سرمایه‌های خود را از کشور خارج کرده‌اند و به‌طور مثال به دبی یا ترکیه برده‌اند. در مقابل زمانی که امید به بهتر شدن وضعیت اقتصادی وجود داشته حتی قبل از آنکه اتفاق خاصی در اقتصاد بیفتد، برخی شاخص‌ها در کشور بهبود پیدا کرده‌اند که این موضوع اهمیت انتظارات را در فعالیت‌های اقتصادی نشان می‌دهد.

امین رشتی با تأکید بر اینکه اگر دولت بتواند اعتماد را در بین فعالان اقتصادی به وجود بیاورد، سرمایه‌گذاری نیز در کشور افزایش پیدا می‌کند، ادامه داد: در حال حاضر سرمایه‌های بسیاری در کشور وجود دارند اما زمانی این سرمایه به سمت تولید مولد حرکت می‌کند که تولیدکنندگان و سرمایه‌داران از شفافیت لازم در سیاست‌های اقتصادی اطمینان داشته باشند و دولت نیز در تدوین قوانین خود دچار تغییرات گسترده و هر روز نباشد.

وی افزود: اگر کشور ما بتواند امنیت سرمایه‌گذاری را ایجاد کند، حتی کشورهایی که به لحاظ سیاسی با آنها تضاد داریم هم برای سرمایه‌گذاری به ما مراجعه خواهند کرد اما در مقابل اگر فعالان اقتصادی احساس امنیت نداشته باشند حتی ممکن است یک ایرانی بسیار وطن دوست نیز سرمایه خود را به خارج از کشور ببرد. امین رشتی با تأکید دوباره بر اینکه بخشی از بهبود رتبه ایران در شاخص کسب‌وکار به افزایش امنیت اقتصادی برمی‌گردد، ادامه داد: اما باید توجه داشت به‌اشتباه هنوز تا رسیدن به جایی که بتوانیم اطمینان کامل تولید را به آینده اقتصاد جلب کنیم فاصله داریم و دولت باید این هدف را همیشه در نظر داشته باشد.

اقتصاد محاوره‌ای

تولید ناخالص داخلی

در میان شاخص‌های اقتصاد کلان، تولید ناخالص داخلی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. زیرا نه تنها به‌عنوان مهم‌ترین شاخص عملکرد اقتصادی در تجزیه و تحلیل‌ها و ارزیابی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد، بلکه بسیاری از دیگر اقلام کلان اقتصاد، محصولات جنبی محاسبه و برآورد آن محسوب می‌شوند. کل ارزش ریالی محصولات نهایی تولیدشده توسط واحدهای اقتصادی مقیم کشور در دوره زمانی معین (سالانه یا فصلی) را تولید ناخالص داخلی می‌نامند.

هریک از محصولات تولید شده در اقتصاد به‌منظور تبدیل به محصول نهایی چند مرحله را طی می‌کنند. برای نمونه نان، به‌عنوان یک محصول نهایی که مستقیماً به مصرف می‌رسد، از مراحل تولید گندم و آرد می‌گذرد. واضح است که در محصولات پیچیده صنعتی تعداد مراحل تبدیل یا فرآوری بیشتر است. به هر حال در برآورد تولید ناخالص داخلی باید ارزش محصول نهایی (نان) را مورد محاسبه قرار داد، زیرا ارزش در آن مستتر است. اگر ارزش هر یک از این مراحل را جداگانه در



تولید ناخالص داخلی منظور کنیم در واقع ارزش محصولات تولید شده در اقتصاد را بیشتر از میزان واقعی برآورد کرده‌ایم. به همین دلیل در این تعریف بر کلمه نهایی تأکید خواهیم کرد. در عمل می‌توان ارزش محصول تولیدی در هر مرحله را منظور کرد به شرطی که در هر مرحله تنها ارزش جدید تولید شده را به ارزش مرحله قبل اضافه کرد. به روش محاسبه یا برآورد تولید ناخالص داخلی که توضیح ساده آن ارائه شد، روش تولید گفته می‌شود. در حساب‌های ملی ایران روش

تولید (جمع ارزش افزوده‌ها) به‌عنوان روش اصلی محاسبه تولید ناخالص داخلی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

علاوه بر روش تولید، روش‌های هزینه‌نهایی و سهم عوامل تولید دو روش شناخته شده دیگر در برآورد تولید ناخالص داخلی هستند. در روش هزینه‌نهایی، با جمع هزینه‌های نهایی واحدهای اقتصادی، تولید ناخالص داخلی برآورد می‌شود. در واقع می‌توان فرض کرد که محصولات تولید شده در داخل (تولید ناخالص داخلی) به صورت‌های مختلف به مصرف می‌رسد. به‌طور مشخص، این محصولات یا به مصرف نهایی خانوار و دولت می‌رسند، یا سرمایه‌گذاری (ثابت و در گردش) می‌شوند، یا صرف صادرات به دیگر کشورها می‌شوند. از آنجا که در مصرف، سرمایه‌گذاری و حتی صادرات، کالاهای وارداتی نیز یافت می‌شود، با کسر کردن کل رقم واردات از جمع اقلام مذکور، تولید ناخالص داخلی به‌دست می‌آید که باید معادل تولید ناخالص داخلی محاسبه شده از روش تولید باشد.

تحقق ۳۳ هزار میلیارد تومان در آمد مالیاتی



پیش‌بینی شده مربوط به ۷ ماهه محقق شده است. وی درباره پیش‌بینی درآمد‌های مالیاتی در بودجه سال ۹۴، اظهار داشت: هم‌اکنون مقدمات کار برای بودجه

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور درآمد‌های ۷ ماهه مالیاتی کشور را ۳۳ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: ۹۵ درصد درآمد‌های پیش‌بینی شده برای این مدت محقق شده که البته این رقم ۵۴ درصد نسبت به ۷ ماهه سال قبل رشد داشته است. علی عسکری در حاشیه همایش بازرسان سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص فاصله درآمد‌های مالیاتی با بودجه کشور، افزود: این درآمد‌ها نسبت به بودجه حدود ۵ درصد انحراف دارد زیرا ۹۵ درصد درآمد‌های

سال ۹۴ شروع شده اما در مراحل مقدماتی هستیم؛ برنامه‌ریزی‌ها در این زمینه به گونه‌ای است که اقدامات لازم براساس برنامه‌های معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهوری انجام شود. معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی درباره برنامه‌های سازمان امور مالیاتی، اظهار داشت: عمده‌ترین تمرکز این سازمان در سال جاری بر پیشبرد طرح جامع و تحقق درآمد‌های مالیاتی است. عسکری درباره برنامه استخدام ۱۲ هزار نفری در سازمان امور مالیاتی، گفت: برای این امر در سال ۹۱ آزمونی برگزار شد و ۵ هزار نفر براساس مجوز معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست‌جمهوری و مدیریت و توسعه منابع انسانی رییس‌جمهوری در سال گذشته استخدام شدند و ۷ هزار نفر باقیمانده نیز در سال جاری استخدام می‌شوند. از آنجا که نزدیک به ۲ هزار نفر از شرکت‌کنندگان در آزمون قبلی قبول نشدند، برای تکمیل ظرفیت ۱۲ هزار نفری قرار است در سال جاری آزمون برگزار شود. رییس کل سازمان امور مالیاتی با تأکید بر اینکه نظام مالیاتی در دوره تحول قرار دارد، گفت: این تحول در بخش‌های نرم‌افزاری، سخت‌افزاری و اصلاحات ساختاری انجام می‌شود. همچنین مسئله نظارت باید به شکل جدیدی انجام شود و باید از روش‌های نوین در این راستا بهره‌گیری کرد.



## نگاهی به عملکرد ۶ ماهه

## صنعت خودرو در بورس

وضعیت معاملات سهام شرکت‌های خودرویی در بورس اوراق بهادار نشان می‌دهد که این صنعت در روزهای اخیر مورد توجه سرمایه‌گذاران و سهامداران فعال در بازار سرمایه قرار گرفته است. بررسی گزارش عملکرد برخی از شرکت‌های حاضر در گروه خودرو به شرح زیر است:

## ایران خودرو

ایران خودرو در گزارش ۶ ماهه خود، پیش‌بینی درآمد هر سهم سال مالی ۹۳ را براساس عملکرد دوره واقعی ۶ ماهه با افزایش ۱۰۲/۵ درصدی نسبت به پیش‌بینی قبل ۳۲۴ ریال اعلام کرده است. ایران خودرو با کنار گذاشتن ۲۱۰ ریال در ۶ ماه نخست سال جاری موفق به پوشش ۶۵ درصدی درآمد اعلامی جدید شده است.

## سایپا

شرکت سایپا پیش‌بینی سود هر سهم خود را ۹ ریال اعلام کرده بود که در گزارش ۶ ماهه خود، اعلام کرده به ازای هر سهم ۹۰ ریال زیان دارد.

## صنعتی روان فن‌آور

این شرکت سود پیش‌بینی شده (EPS) فعلی خود را ۵۶۲ ریال اعلام کرده است که تغییری نسبت به پیش‌بینی قبلی آن نداشته است. این شرکت در حالی است که EPS تحقق یافته این شرکت در ۶ ماه نخست امسال ۵۶۸ ریال بوده که نشان می‌دهد توانسته ۱۰۱ درصد از پیش‌بینی خود را پوشش دهد.

## گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو

شرکت گسترش گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو سود پیش‌بینی شده خود را ۷۴۹ ریال اعلام کرده که ۵۹۶ ریال آن در ۶ ماه محقق شده است. بر این اساس، گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو موفق شده است که ۸۰ درصد پیش‌بینی خود را در این مدت پوشش دهد.

## موتورسازان تراکتورسازی ایران

در گزارش این شرکت آمده که سود هر سهم ۲۴۵ ریال پیش‌بینی شده و تغییری با پیش‌بینی اعلامی قبلی نداشته است. خودتور، موفق شده در ۶ ماه ۱۲۸ ریال، معادل ۵۲ درصد از سود پیش‌بینی شده خود را محقق کند.

## فرنساز خاور

شرکت فرنساز خاور سود پیش‌بینی شده (EPS) خود را ۱۶۷ ریال اعلام کرده است. فرنساز خاور موفق شده که در ۶ ماه نخست سال جاری مالی شرکت، ۸۴ ریال معادل ۵۰ درصد از پیش‌بینی خود را محقق کند.

## الکترونیک خودرو شرق

شرکت الکترونیک خودرو شرق سود پیش‌بینی شده هر سهم خود را ۱۰۷ ریال اعلام کرده که بدون تعدیلی در این پیش‌بینی، گزارش ۶ ماهه خود را منتشر کرده است. این شرکت EPS تحقق یافته در ۶ ماه نخست امسال را ۱۵۱ ریال اعلام کرده است که ۴۸ درصد از پیش‌بینی را شامل می‌شود.

## رینگ‌سازی مشهد

شرکت رینگ‌سازی مشهد در گزارش ۶ ماهه خود ۱۸۰ ریال EPS اعلام کرده که نسبت به سود پیش‌بینی شده قبلی تفاوتی ندارد.

## نیرو محرکه

شرکت ماشین‌سازی نیرومحرکه پیش‌بینی سود هر سهم را ۲۱۲ ریال اعلام کرد که توانسته در ۶ ماه نخست سال جاری مالی خود مبلغ ۹۲ ریال از این میزان را پوشش دهد.

## نصیر ماشین

شرکت نصیر ماشین پیش‌بینی سود سال مالی ۹۳ را ۳۳۲ ریال اعلام کرد که در گزارش منتشره اعلام شده، توانسته ۱۱۲ ریال یعنی معادل ۲۸ درصد آن را محقق سازد.

## رایخته‌گری تراکتورسازی ایران

شرکت رایخته‌گری تراکتورسازی ایران هم در گزارش ۶ ماهه خود با کنار گذاشتن ۷۵ ریال از سود پیش‌بینی شده سال مالی ۹۳ در دوره ۶ ماهه موفق به پوشش ۷۳ درصدی شده است.

## صنایع ریخته‌گری ایران

شرکت صنایع ریخته‌گری ایران پیش از این سود هر سهم خود را ۵ ریال اعلام کرده بود که در گزارش جدید، سود پیش‌بینی شده ۶/۸۰ درصدی به ۳۰۴ ریال رسیده است.

## قطعات اتومبیل

سود پیش‌بینی شده برای هر سهم شرکت ۱۴۰ ریال اعلام شده در حالی که پیش‌بینی قبلی آن ۸۴ ریال بوده است. بر این اساس، سود شرکت دارای تعدیل ۶۷ درصدی است.

## سایپا آدین

این شرکت با زیان همراه است و پیش‌بینی فعلی آن ۳۳۹ ریال زیان به ازای هر سهم اعلام شده است. البته پیش از این شرکت ۲۹۰ ریال زیان را برای هر سهم اعلام کرده بود.

## گروه بهمن

گروه بهمن دیگر شرکت فعال در گروه خودرو و ساخت قطعات است که پیش‌بینی سود هر سهم خود را ۳۰۰ ریال اعلام کرده است. اما EPS تحقق یافته این شرکت در ۶ ماه نخست سال جاری ۵۹ ریال زیان به ازای هر سهم است.

## حال و احوال صنایع خوب است

## درآمد ۴۴ هزار میلیارد تومانی صنایع بورسی در ۷ ماه



فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای با ۳۴۷ هزار میلیارد ریال، شرکت‌های چند رشته‌ای صنعتی با ۳۰۱ هزار میلیارد ریال، استخراج کانه‌های فلزی با ۲۴۸ هزار میلیارد ریال، مخابرات با ۲۴۷ هزار میلیارد ریال، خودرو و ساخت قطعات با ۱۰۷ هزار میلیارد ریال، مواد و محصولات دارویی با ۹۱ هزار میلیارد ریال و سرمایه‌گذاری‌ها با ۷۷ هزار میلیارد ریال در مکان‌های بعدی بیشترین ارزش بازار صنایع بورسی قرار گرفتند.

## تکمیل چرخه تولید با رونق بورس

در مجموع به نظر می‌رسد نشانه‌های خروج از رکود و رونق تولید در میان صنایع بورسی در حال تبلور است. برخی از این صنایع که در ۲ الی ۳ سال گذشته شاهد سود غیرعملیاتی بالایی از محل افزایش نرخ ارز بودند، کم‌کم با رونق تولید و کاهش بهای تمام شده می‌توانند حاشیه سود عملیاتی خود را متحول کنند.

قطع به یقین رونق تولید، منجر به افزایش سودآوری بنگاه‌های اقتصادی و رشد قیمت سهام آنها در بازار سرمایه خواهد شد که این اتفاق در نهایت منجر به رونق بازار سرمایه می‌شود.

با روشن شدن چراغ سبز در تالار شیشه‌ای حافظ سرمایه‌های سرگردان و پس‌اندازهای مردمی راهی این تالار شده تا در نهایت با تداوم بهبود فضای بورس، حجم تامین مالی از طریق این بازار نیز افزایش پیدا کند و پول‌های مردمی و نقدینگی‌های جامعه از این طریق به سمت بخش مولد اقتصاد تزریق شود. با تکمیل این چرخه اقتصاد کشور شاهد رونق پایدار تولید و همچنین رشد اقتصادی نیز خواهد بود.

سایر معادن و خودرو بیشترین رشد را تجربه کردند. صدرنشینی بازار نیز با بیشترین رشد قیمت متعلق به نمادهای سیمان فارس، تراکتورسازی ایران، نوسازی و ساختمان تهران، پمپ‌سازی ایران، تولید مواد اولیه و الیاف مصنوعی، توریستی و رفاهی آبادگران و بیمه البرز بود.

این در حالی است که در سوی دیگر بازار، نمادهای سرمایه‌گذاری صندوق باننشستگی، شیمی‌دارویی داروپخش، کشت و صنعت چین‌چین، قند اصفهان، قند پیرانشهر، صنایع شیمیایی فارس و قند حکمتان با بیشترین کاهش قیمت در انتهای جدول معاملات قرار گرفتند. طولانی‌ترین صف‌های خرید نیز متعلق به نمادهای زامیاد، گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو، بیمه پارسیان، سرمایه‌گذاری آتیه دماوند، بیمه آسیا، فرآورده‌های نسوز آذر و نوسازی و ساختمان تهران بود.

گفتنی است، سهامداران برای خروج از سهام شرکت‌های تولید مواد اولیه و الیاف مصنوعی، سیمان مازندران، سیمان اصفهان، کاغذسازی کاوه، پارس پامچال، پارس الکتریک و فولاد امیرکبیر کاشان سنگین‌ترین صف‌های فروش را تشکیل دادند. حجم صف‌های خرید در بازار روز گذشته در ۷ نماد برتر بازار از مرز ۶۰ میلیون سهم عبور کرد و این در حالی بود که حجم عرضه‌ها در ۷ نماد برتر به ۲ میلیون سهم نیز نرسید.

فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای با ۳۴۷ هزار میلیارد ریال، شرکت‌های چند رشته‌ای صنعتی با ۳۰۱ هزار میلیارد ریال، استخراج کانه‌های فلزی با ۲۴۸ هزار میلیارد ریال، مخابرات با ۲۴۷ هزار میلیارد ریال، خودرو و ساخت قطعات با ۱۰۷ هزار میلیارد ریال، مواد و محصولات دارویی با ۹۱ هزار میلیارد ریال و سرمایه‌گذاری‌ها با ۷۷ هزار میلیارد ریال در مکان‌های بعدی بیشترین ارزش بازار صنایع بورسی قرار گرفتند.

**رشد خیره‌کننده گروه حمل و نقل در یک سال**  
آمارها نشان می‌دهد که گروه حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات با رشدی معادل ۱۸۷ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل، بیشترین رشد ارزش بازار را در طول یک سال اخیر به خود اختصاص داده است.

این گروه با در اختیار داشتن ۵ شرکت در پایان مهرماه امسال به ارزش بازاری معادل ۶۴ هزار و ۱۶۱ میلیارد ریال رسید تا در صدر بیشترین رشد ارزش بازار صنایع بورسی قرار گیرد. صنعت انتشار، چاپ و تکثیر با ۱۴۴ درصد، سایر واسطه‌گری مالی با ۷۵ درصد، استخراج سایر معادن با ۷۲ درصد و رایانه و فعالیت‌های وابسته به آن با ۵۳ درصد در رتبه‌های دوم تا پنجم بیشترین ارزش بازار صنایع بورسی در طول یک سال اخیر جای دارند. بر اساس این گزارش، ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات مهرماه گذشته ۳۳۸ هزار میلیارد تومان بود که این رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۵ درصدی را نشان می‌دهد. در ادامه این گزارش اعلام شده است که

۲۵ درصدی درآمد بودند. همچنین در ۷ ماه منتهی به مهرماه سال ۹۳ صنایع حاضر در بازار سرمایه توانستند سودهای خوبی را برای سال مالی جاری پیش‌بینی کنند. به این ترتیب که در ۷ ماه نخست امسال صنایع نزدیک به ۶۰ هزار میلیارد تومان سود پیش‌بینی کردند که نسبت به مدت مشابه سال قبل نزدیک به ۲۳ درصد رشد را ثبت کرد. در ۷ ماه سال گذشته صنایع بورسی حدود ۴۸ هزار میلیارد تومان سود پیش‌بینی کرده بودند. این در حالی است که در آن دوران شاخص بورس در مدار صعودی پرسرعتی قرار داشت اما به نظر می‌رسد رشد هیجانی بازار تأثیری در عملکرد صنایع نداشته است و نمی‌توان ارتباط مستقیمی بین رشد شاخص‌ها و افزایش حاشیه سود صنایع فرض کرد.

## کدام صنعت صدرنشین شد

در نگاهی به جزئیات روند سوددهی و کسب درآمد صنایع بورسی می‌بینیم که گروه فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای با کسب درآمدی نزدیک به ۷ هزار میلیارد تومان بیشترین عایدی را داشته است. پس از آن محصولات شیمیایی با درآمدی ۶ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومانی در رتبه دوم و فلزات اساسی و بانک‌ها هر کدام جداگانه با درآمد ۶ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومانی در رده‌های بعدی قرار گرفتند. همچنین گروه فرآورده‌های نفتی و کک، فلزات اساسی و محصولات شیمیایی هر کدام با تقسیم بیش از ۵ هزار میلیارد تومان از درآمد خود به صورت سود نقدی بین سهامداران، بیشترین سود تقسیمی را در مجامع داشتند.

همچنین در مدت مورد بررسی بیشترین پیش‌بینی سود نیز متعلق به گروه محصولات شیمیایی بود. پس از آن شرکت‌های چند رشته‌ای و بانک‌ها بیشترین سود را برای سال مالی جاری پیش‌بینی کردند.

## شیمیایی‌ها، همچنان در صدر

در ادامه این گزارش ارزش بازار صنایع بورسی در ۷ ماه نخست سال ۹۳ منتشر شد که صنعت شیمیایی با ۷۸۱ هزار میلیارد ریال همچنان در صدر صنایع بورسی قرار دارد. گروه محصولات شیمیایی با در اختیار داشتن ۲۹ شرکت و ارزش بازار ۷۸۱ هزار و ۶۵ میلیارد ریالی در صدر ایستاده است و گروه بانک‌ها، موسسات اعتباری و سایر نهادهای پولی با ۳۷۳ هزار میلیارد ریال و فلزات اساسی با ۳۵۳ هزار میلیارد ریال در رتبه‌های بعدی جای دارند. گروه

مهدیه انوشه - گروه اقتصاد: یکی از مهم‌ترین برنامه‌های دولت یازدهم کنترل تورم، خروج از رکود و رشد اقتصادی مثبت بود. به نظر می‌رسد تلاش‌ها و برنامه‌ریزی‌های دولتمردان از زمان روی کار آمدن تا امروز برای رسیدن به اهداف فوق نتیجه بخش بوده است. گواه این مدعا عملکرد مناسب صنایع حاضر در بازار سرمایه است.

بازار سرمایه گلچینی از بهترین و بزرگترین صنایع کشور است و به همین دلیل این بازار را ویترین اقتصادی می‌نامند. نگاهی به وضعیت این ویترین اقتصادی نشان می‌دهد که صنایع این روزها حال و احوال خوشی دارند. شاید در نگاه اول بازدهی منفی شاخص کل به مذاق بسیاری خوش نیاید اما مهم‌تر از این متغیر بورسی، کارنامه ۳۷ صنعتی است که امروز در بورس حاضر هستند. عملکرد این صنایع نشان می‌دهد که کنترل تورم، خروج آهسته و پیوسته از رکود اقتصادی و حرکت به سمت رشد اقتصادی توانسته است رونق را به بنگاه‌های تولیدی حاضر در بازار برگرداند. علاوه بر بهبود وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی، تثبیت بازار ارز و برنامه‌ریزی دولت و مجلس برای حمایت از تولیدکنندگان از دیگر عواملی است که از دغدغه بنگاه‌های اقتصادی کاسته است تا آنها با فراغ خاطر بیشتری به تولید با ظرفیت کامل بپردازند. بر همین اساس است که کاهش هزینه‌های تولید که موید آن کاهش تورم تولیدکننده است باعث شده تا حاشیه سود صنایع رشد کند.

## رشد ۲۵ درصدی عایدی صنایع

آمار و ارقام موجود نیز مهر تأییدی بر بازگشت رونق به صنایع است. به این ترتیب که در آخرین گزارش منتشر شده توسط بورس، صنایع بازار سرمایه در ۷ ماه نخست سال جاری توانسته‌اند نزدیک به ۴۴ هزار میلیارد تومان درآمد کسب کنند که از این میزان در مجامع سالانه شرکت‌ها ۳۵ هزار میلیارد تومان سود تقسیم شده است. این در حالی است که صنایع حاضر در بازار سهام در مهر ماه سال گذشته عایدی ۳۱ هزار میلیارد تومانی داشتند که از این رقم حدود ۲۳ هزار میلیارد تومان آن را بین سهامداران تقسیم کردند. به این ترتیب صنایع بورسی در این مدت شاهد رشد

## زیر ذره‌بین

نقدینگی‌ها در بورس ماندگار شدند  
غلبه تقاضا بر عرضه

گروه اقتصاد - بازار سهام آخرین روز کاری هفته را در حالی آغاز کرد که با توجه به اخبار نسبتاً مثبت منتشره و نیز استراحت شاخص در روز سه‌شنبه، بازار شرایط بهتری را داشت. معاملات مثبت روز سه‌شنبه در گروه خودرو، سرمایه‌گذاران را به شرایط بهتر خودرویی‌ها امیدوار کرد، هر چند برخی قطعه‌سازها گزارش‌های خوبی منتشر نکرده‌اند اما در کل صنعت از شرایط خوبی برخوردار است.

اما این روزها در بازار فعالیت حقوقی‌ها کم شده و حقیقی‌ها بیشترین سهم را از ارزش معاملات دارند. نقدینگی جدید وارد شده به بورس ملموس است و به نظر می‌رسد با توجه به خوشبینی‌هایی که در خصوص آینده اقتصاد وجود دارد و همچنین با توجه به تصمیم دولت برای کاهش نرخ سود بانکی، ورود نقدینگی با شیب ملایم به بورس افزایش یابد. در نتیجه دادوستدهای آخرین روز کاری هفته متغیرهای تالار شیشه‌ای بورس صعودی شدند. در معاملات روز گذشته بیش از ۷۵۲ میلیون سهم و حق تقدم در بازار دست به دست شد که ارزش این مبادلات بیش از



۲ هزار و ۹۷ میلیارد ریال بود. همچنین روز گذشته شاخص کل با رشدی ۱۸۳ واحدی توانست از مدار ۷۴ هزار واحدی عبور کند و به عدد ۷۴ هزار و ۱۵۱ برسد. نمادهای ملی مس، مپنا و بانک صادرات با بیشترین تأثیر مثبت بر شاخص باعث رشد این متغیر شدند و این در حالی بود که هلدینگ خلیج فارس، سرمایه‌گذاری صندوق باننشستگی، سرمایه‌گذاری غدیر و هلدینگ پارسیان با بیشترین تأثیر منفی بر شاخص، مانع رشد بیشتر این متغیر شدند. امروز برترین گروه‌های صنعتی نیز گروه مالی، خودرو و شیمیایی‌ها بودند. این در حالی بود که شاخص گروه سایر مالی،

## رقابت‌گندم در بورس کالا

تالار محصولات کشاورزی دیروز شاهد رقابت ۶۰۰ تن گندم دروم خوزستان با یک هزار تن گندم دروم کهگیلویه و بویراحمد بود.

به گزارش بورس کالا، مجتمع‌های پتروشیمی بزویه، بوعلی سینا، بیستون، تندگویان، خراسان، رازی، شازند، شیراز، فن‌آوران، کرمانشاه و شرکت‌های سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی ایران و فرسا شیمی انواع مواد شیمیایی را در تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی عرضه کردند. شایان ذکر است، ۲۴ هزار تن وکیوم باتوم شرکت نفت تندگویان تهران و ۱۵ هزار تن وکیوم باتوم شرکت پالایش نفت بندرعباس روی تابلوی عرضه رفت. علاوه بر این، ۶ هزار تن انواع گوگرد، ۲ هزار تن قیر و ۵۰۰ تن آرگون راهی تالار معاملات شد. این گزارش همچنین حاکی است، تالار صادراتی شاهد عرضه ۲۰ هزار تن گوگرد کلوخه شرکت پالایش نفت بندرعباس و ۷ هزار تن گوگرد گرانوله شرکت پالایش نفت شازند اراک به ترتیب به قیمت‌های ۱۳۲ و ۸۰ دلار در هر تن بود. از دیگر محصولات عرضه شده در تالار مذکور می‌توان به ۵۹۰۰ تن انواع قیر و ۹۰۰ تن عایق رطوبتی اشاره کرد. گفتنی است، شرکت ذوب‌آهن اصفهان نیز با ۲۵ هزار تن سید میلگرد A۳-۱۲-۳۲ به قیمت پایه ۱۶ هزار و ۸۰۰ ریال در تالار محصولات صنعتی و معدنی حضور یافت. این شرکت همچنین، ۲۳۷۶ تن سید میلگرد A۳-۱۲-۳۲ را به قیمت پایه ۱۷ هزار ریال عرضه کرد.



## گام‌به‌گام تا عرضه نفت‌خام در بورس انرژی

مدیرعامل بورس انرژی ایران با اشاره به آخرین وضعیت عرضه نفت‌خام در تالار صادراتی بورس انرژی ایران، گفت: پس از دستور وزیر نفت مبنی بر عرضه نفت‌خام از مسیر بورس انرژی، جلسات کارشناسی با مدیر امور بین‌الملل و مدیر سرمایه‌گذاری شرکت ملی نفت برگزار شد.

به گزارش فارس، سیدعلی حسینی با اشاره به اینکه در این نشست کارشناسی مشکلات احتمالی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت، افزود: در بحث خریداران بالقوه، قرارداد مورد نیاز در این زمینه و راهکارهای مرتبط با آن صحبت‌هایی شد تا بورس انرژی و هم شرکت ملی نفت راهکارهای پیشنهادی را نهایی کنند. وی با بیان اینکه هنوز تا عرضه نفت‌خام در تالار صادراتی بورس انرژی فاصله داریم، تصریح کرد: تا زمان نهایی شدن مدل عرضه و معامله، نشست‌های کارشناسی دیگری برگزار خواهد شد. مدیرعامل بورس انرژی ایران در پاسخ به این سوال که قرارداد سلف نفت کوره چه زمانی منتشر خواهد شد، گفت: اکنون شرکت ملی نفت اقدام به جمع‌بندی کرده و برای عرضه، شرکت مشاوره و تامین سرمایه را انتخاب کرده است که براساس قانون مصوبات قراردادهای مربوط به پذیرهنویسی، بازارگردانی و موارد مرتبط نهایی شود. حسینی در پایان تأکید کرد: پس از انجام توافقات و آمادگی هیات‌مدیره شرکت ملی نفت، انتشار قرارداد سلف موازی استاندارد نفت کوره در دستور کار بورس انرژی قرار می‌گیرد.





حیدر مستخدمین حسینی  
معاون مالی اقتصادی ایدرو

عوامل موثر بر حجم پول

بانک‌های مرکزی با استفاده از ابزارهای پولی و برای دسترسی به هدف‌های اصلی اقتصادی، از دو گروه سیاست‌های پولی انقباضی و انبساطی استفاده می‌کنند. در سیاست‌های انقباضی، بانک مرکزی با کاهش حجم پول از طریق محدود کردن پایه پولی و یا کاهش ضریب فرایند پولی سعی در کاهش میزان تقاضای کل اقتصاد دارد. در سیاست‌های انبساطی، هدف بانک مرکزی افزایش حجم پول و کاهش نرخ بهره و در نهایت افزایش حجم تقاضای کل در اقتصاد است.

از سوی دیگر بانک‌های مرکزی برای دستیابی به اهداف اقتصادی به ابزارها و مکانیسم‌هایی نیاز دارند که این مجموعه با عنوان ابزارهای سیاست پولی تعریف می‌شوند. انتخاب ابزار پولی مناسب، به گونه‌ای که در شرایط اقتصادی معین بهترین و بالاترین کارایی را داشته باشد، هنر بانکداری و مقام‌های پولی است. عده‌ای از اقتصاددانان و به ویژه بانکداران مرکزی طرفدار استفاده از ترکیبی از ابزارهای پولی هستند. این گروه اعتقاد دارند آثار متضاد ابزارهای سیاست پولی را می‌توان با ایجاد هماهنگی‌های لازم خنثی کرد. تصمیم‌گیری در خصوص استفاده از تعداد مطلوب ابزارهای سیاست پولی، بستگی فراوان به درجه توسعه‌یافتگی بازار پول و سرمایه در یک کشور دارد. بانک مرکزی برای اجرای سیاست پولی و دستیابی به اهداف مقرر باید بر تعدادی از متغیرها که بین ابزارهای سیاست پولی و هدف‌های نهایی قرار دارند اثر گذاشته و آنها را تغییر دهد. اهمیت این متغیرها که اغلب از آنها به عنوان هدف‌های میانی سیاست پولی یاد می‌شود بیشتر از این‌رو است که تغییر آن به تحقق هدف‌های نهایی سیاست پولی منجر خواهد شد.

متغیری می‌تواند به‌عنوان هدف میانی انتخاب شود که ویژگی‌های لازم زیر را داشته باشد: هدف ارتباط با هدف نهایی باشد. به این معنی که تغییر هدف‌های میانی به تغییر هدف‌های نهایی منجر شود. \* زیر کنترل بانک مرکزی بوده و بتوان از طریق سیاست پولی بر آن تأثیر گذاشت. \* بازخورد قابل توجهی از هدف نهایی به هدف میانی وجود نداشته باشد.

ابزارهای موجود برای اعمال سیاست‌های پولی در قالب دو گروه ابزارهای کمی و کیفی طبقه‌بندی می‌شوند. ابزارهای کمی به ابزارهایی گفته می‌شود که می‌توانند حجم پول را در اقتصاد تغییر دهند. این ابزارها به‌طور عمده جنبه عمومی داشته و در بیشتر کشورها استفاده می‌شوند. از مهم‌ترین این ابزارها می‌توان به نسبت سپرده قانونی، نرخ تنزیل مجدد، عملیات بازار باز (آزاد)، تغییر در نسبت‌های مالی بانکها (نسبت‌های نقدینگی و سرمایه) اشاره کرد. اما ابزارهای کیفی، مجموعه‌ای از ابزارهای در اختیار بانک مرکزی را تشکیل می‌دهند که مقام‌های پولی با استفاده از آنها به شیوه و چگونگی مصرف پول در اقتصاد تأثیر می‌گذارند. مقام‌های پولی با استفاده از این ابزارها به تخصیص اعتبارات بانکی در میان بخش‌های اقتصادی و تعیین سهم مصرف هر یک از این بخش‌ها از کل اعتبارات می‌پردازند. امتیاز ابزارهای پولی کیفی بر ابزارهای کمی در این است که ابزارهای کمی به طور کلی توانایی ایجاد تفاوت میان بخش‌های اقتصادی در رابطه با اعطای اعتبارات را ندارند. در حالی که در شرایط ویژه اقتصادی که به اجرای سیاست‌های متفاوت پولی به منظور اعطاء یا کنترل اعتبارات در بخش‌های مختلف اقتصادی نیاز است، ابزارهای پولی کیفی می‌توانند بیشترین آثار اقتصادی را دارا باشند. به‌طور کلی می‌توان گفت که ابزارهای کیفی از نقطه نظر تأثیر و اهمیت سیاست‌های پولی بیشتر مورد توجه بانک مرکزی است. اما در عین حال، بانک‌ها چندان علاقه‌ای به سیاست‌های کیفی ندارند، زیرا سیاست‌های کیفی دارای محدودیت‌های بیشتری برای آن‌هاست. این ابزارها شامل تعیین اولویت‌ها، ارجحیت‌ها و سقف اعتباری در هر یک از بخش‌های اقتصادی، تذکرات اخلاقی، تعیین شرایط وام‌های اسقاطی و رهنی، هستند.

به هر حال شرایط اقتصادی زمانی می‌تواند در رابطه با رکود اقتصادی اثرات سیاست پولی را به صورت مثبت دربیورد که ۳ شرط تمایل بانک‌ها به پرداخت وام و اعتبار، وجود ذخایر قانونی کافی، تمایل مردم به دریافت وام و اعتبار وجود داشته باشد. اما دلایل دیگری نیز برای کم‌اثر شدن سیاست پولی ذکر می‌شود. یکی از این دلایل به تأخیر زمانی و دیگری به سایر سیاست‌های اقتصادی مربوط می‌شود. عده‌ای از اقتصاددانان معتقدند که سیاست پولی در مقابله با بحران‌های اقتصادی مؤثر است. اما سیاست پولی همراه با یک وقفه زمانی است که اثرات سیاست پولی را به تعویق می‌اندازد. اما نکته دیگر در رابطه با سایر سیاست‌های اقتصادی و اثرات متقابل آن‌ها ر روی سیاست پولی است. گاهی اوقات سیاست پولی به تنهایی اثرات کافی بر روی اقتصاد ندارد و در عین حال ممکن است اثرات سیاست پولی بر اثرات سایر سیاست‌های اقتصادی خنثی شود. بنابراین بیشتر اقتصاددانان هم‌زمان با اتخاذ سیاست‌های پولی، تدابیر دیگری در زمینه سیاست‌های مالی و مقررات اقتصادی را نیز برای موفقیت سیاست پولی لازم می‌دانند. برای مثال سیاست کسری بودجه دولت، می‌تواند اثر سیاست انقباضی پولی که هدف آن کاهش نرخ تورم است را خنثی کند.

مهم‌ترین الزامات تک‌نرخ‌ی شدن ارز، از دید صاحب‌نظران اقتصادی

# ۹۴، ارز یک‌نرخ‌ی می‌شود



اندازه تورم در کشور ما بالاتر و فاصله بیشتری با نرخ تورم در کشورهای تجاری ما داشته باشد، به نوسان، بی‌ثباتی و ناپایداری نرخ ارز دامن می‌زند، تأکید کرده که از مهم‌ترین الزامات تک‌نرخ‌ی شدن ارز کاهش تورم به سطح قابل قبول، پایدار و مطمئن است.

همچنین ابوالفضل اکرمی، مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی اعلام کرده که هرچند بانک مرکزی تک‌نرخ‌ی شدن ارز را تعقیب می‌کند اما اجرای آن در سال جاری بعید به نظر می‌رسد ولی احتمالاً این امر در سال آینده اجرایی خواهد شد. وی عنوان کرد: برای تک‌نرخ‌ی کردن ارز باید به سمتی حرکت کنیم که پرتفوی مناسبی از ذخایر را داشته و به ثبات نسبی رسیده باشیم ضمن آنکه موارد مربوط به مذاکرات هسته‌ای نیز باید به سرانجام رسیده باشد و در آن زمان به سمت نرخ تعدالی حرکت کرده و نرخ ثابت و یکسان را اعلام کنیم. در عین حال رییس کل بانک مرکزی هم با وجود اینکه معتقد است به ارز تک‌نرخ‌ی نزدیک شده‌ایم اما این را هم تأکید می‌کند که باید شرایط ورود جدی به یکسان‌سازی فراهم باشد. سیف، مهم‌ترین ویژگی شرایط

زهره محسنی شاد - گروه اقتصاد: نرخ ارز تا پایان سال تک‌نرخ‌ی می‌شود. این وعده‌ای است که از ابتدای سال تاکنون بارها و بارها از سوی سیاستگذاران و مسئولان اقتصادی مطرح شده و به‌عنوان یکی از مهم‌ترین برنامه‌های اقتصادی دولت در نیمه دوم سال جاری اعلام شد. آن‌طور که مقامات اقتصادی و بانک مرکزی به آن اذعان داشتند، اجرای این برنامه به تدریج خواهد بود و در نیمه دوم امسال نظام تک‌نرخ‌ی ارز در بازار ارز کشور حاکم خواهد شد و باید با نظام ارز چندنرخ‌ی خداحافظی کرد. این اظهارنظرها در این مدت مطرح بود و حال با گذشت ۷ ماه از سال ۹۳، در تازه‌ترین اظهارنظرهای برخی از مسئولان بانک مرکزی، اجرای این طرح به سال ۹۴ موکول شده است.

مکمل‌سازی، قائم‌مقام بانک مرکزی در مورد وعده یکسان‌سازی نرخ ارز تا پایان سال، این جهت‌گیری را مشروط به الزاماتی دانسته به‌طوری که باید تا حدودی محدودیت‌های ارزی که با آن مواجه‌ایم، رفع شده و نرخ تورم نیز به حد ایده‌آل برسد. وی با بیان اینکه هر

قبل از تک‌نرخ‌ی شدن ارز را ایجاد ثبات در اقتصاد کشور دانسته و اعلام کرد که در حال حاضر هم در این مسیر حرکت می‌کنیم که کاهش نرخ تورم و ثبات در بازار ارز نیز مهر

تأییدی بر این موضوع است. فرهاد نیلی، رییس پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی نیز معتقد است که هنوز شرایط یکسان‌سازی ارز فراهم نشده و دولت یکسان‌سازی ارز را در سال ۹۳ در دستور کار ندارد، اما سعی بر این است در سال ۹۴ یکسان‌سازی انجام شود.

به هر حال اظهارات اخیر مقامات بانک مرکزی با وجود این که هدف یکسان‌سازی نرخ ارز را نفی نمی‌کند، اما بیانگر لزوم زمینه‌هایی برای دستیابی به این سیاست است. کارشناسان اقتصادی هم در این راستا با اشاره به برخی از الزامات یکسان‌سازی

نرخ ارز، اجرای این سیاست را به نفع اقتصاد و بخش‌های صنعتی و تولیدی می‌دانند.

**عرضه و تقاضا به تعادل برسد**  
حمیدرضا فولادگر، رییس کمیسیون تولید ملی مجلس در این رابطه با تأکید بر اینکه بانک مرکزی باید به سمتی برود که هرچه زودتر، بهینه‌سازی سیاست‌ها در بازار ارز اتفاق بیفتد گفت: تا وقتی عرضه و تقاضا در بازار متعادل نباشد تک‌نرخ‌ی شدن ارز امکان‌پذیر نیست.

وی درباره تحقق یکسان‌سازی نرخ ارز، تأکید کرد که برای اجرای سیاست تک‌نرخ‌ی کردن ارز باید عرضه و تقاضا در بازار به تعادل برسد چون در غیر این صورت، اجرای این سیاست به تعویق می‌افتد و نمی‌توانیم به سمت تک‌نرخ‌ی شدن ارز حرکت کنیم. وی افزود: در عین حال، بانک مرکزی باید به سمتی برود که هرچه زودتر، بهینه‌سازی سیاست‌ها در بازار ارز اتفاق بیفتد.

**کاهش تورم و ثبات اقتصادی**  
سیدناصر موسوی لارگانی، دبیر اول کمیسیون اقتصادی مجلس نیز در گفت‌وگو با صمت با تأکید بر اینکه چند سالی است که تک‌نرخ‌ی کردن ارز در کشور مطرح بوده اما تاکنون به نتیجه نرسیده است، خیلی از مشکلات فعلی اقتصاد را ناشی از همین چند نرخ‌ی بودن ارز در اقتصاد عنوان کرد و گفت: داشتن یک ارز واحد باعث کاهش فساد و رانت در کشور می‌شود و بخش‌های اقتصادی

**داشتن یک ارز واحد باعث کاهش فساد و رانت در کشور می‌شود و بخش‌های اقتصادی از این بابت منتفع خواهند شد اما به‌طور حتم پیش‌نیازهای اجرای این سیاست ابتدا کاهش نرخ تورم و بعد ثبات اقتصاد است.**

از این بابت منتفع خواهند شد اما به‌طور حتم پیش‌نیازهای اجرای این سیاست ابتدا کاهش نرخ تورم و بعد ثبات اقتصاد است.

او با بیان اینکه تک‌نرخ‌ی کردن ارز باعث ایجاد شفافیت، و بهبود فعالیت‌های اقتصادی می‌شود، یادآور شد: در سال‌های اخیر صنعتگران و تولیدکنندگان به دلیل نوسانات ارزی و وجود چند نرخ در بازار ارز، دچار آسیب‌های بسیاری شده‌اند، بنابراین در صورتی که ارز به ثبات برسد و تک‌نرخ‌ی شود این امر می‌تواند باعث رفع مشکلات ارزی این بخش شود.

وی با تأکید بر این موضوع که صنعتگرانی که از بابت افزایش ناگهانی نرخ ارز در سال‌های گذشته آسیب دیده‌اند و دچار مشکل شده‌اند باید مورد حمایت واقع شوند، یادآور شد: آن‌طور که گفته می‌شود، برای تحقق یکسان‌سازی نرخ ارز، دولت و بانک مرکزی مصمم هستند که ابتدا نرخ تورم را کاهش دهند و ثبات را به اقتصاد بازگردانند و بعد به سراغ تک‌نرخ‌ی کردن ارز بروند که تمامی این اقدامات در کنار هم می‌تواند گامی در جهت بهبود وضعیت تولید و صنعت کشور باشد و مشکلات این بخش را به حداقل برساند.

**مشخص شدن نتایج مذاکرات و کاهش تحریم‌ها**

عبدالرضا امیرتاش یکی از کارشناسان اقتصادی نیز در این رابطه در گفت‌وگو با **smtnews** با تأکید بر اینکه یکسان‌سازی نرخ ارز اتفاق بسیار خوبی برای اقتصاد کشور است چون رانت را کاهش می‌دهد و تکلیف فعالان اقتصادی و صاحبان صنایع را برای فعالیت‌های اقتصادی مشخص می‌کند افزود: در چنین شرایطی به‌طور حتم برنامه‌ریزی برای فعالیت‌های اقتصادی شکل بهتری به خود خواهد گرفت و فعالان این بخش در فضای باثبات‌تری و با اطمینان و آرامش بیشتری به فعالیت خواهند پرداخت.

او البته حرکت به سمت یکسان‌سازی نرخ ارز را نیازمند برنامه‌ریزی منسجم و درست دانست و گفت که اجرای این سیاست به‌دلیل اهمیت آن و با توجه به شرایط خاص اقتصادی یک‌سویه مقدر نخواهد بود و در صورتی که بدون فراهم کردن شرایط این سیاست اجرایی شود، آثار بد آن بیشتر از آثار مثبتش است.

این کارشناس اقتصادی، نتیجه دادن مذاکرات و کاهش تحریم‌ها را از الزامات مهم اجرای سیاست تک‌نرخ‌ی کردن ارز دانست و گفت: در صورتی که مذاکرات هسته‌ای به نتیجه مطلوب برسد، به‌تبع آن درآمدهای ارزی افزایش خواهد یافت و به دنبال این موضوع عرضه و تقاضای ارز به تعادل می‌رسد. وی به ثبات رسیدن اقتصاد و اطلاع‌رسانی درخصوص برنامه‌های دولت درباره یکسان‌سازی نرخ ارز را از پیش‌نیازهای اجرای این سیاست دانست و گفت: با توجه به این شرایط به نظر می‌رسد که هدف‌گذاری برای سال ۹۴ برای اجرای تک‌نرخ‌ی کردن ارز بسیار مناسب باشد و این فرصت مناسبی خواهد بود که شرایط برای این امر فراهم شود.

باجه خبر

خودکفایی در تولید اسکناس و ایران‌چک



دبیر کل بانک مرکزی با اشاره به اینکه در زمینه تولید کاغذ امنیتی خودکفا هستیم، تأکید کرد: تاکنون موضوع جعل اسکناس و اسناد بهادار در کشور هیچ‌گاه به عنوان دغدغه مطرح نبوده است. به گزارش روابط‌عمومی بانک مرکزی؛ سید محمود احمدی در همایش ستاد پیشگیری جعل اسناد و مدارک با بیان این مطلب که بانک‌مرکزی متولی اصلی انتشار پر تعدادترین، بهادارترین و امنیتی‌ترین اسکناس و اوراق بهادار در کشور است، بیان کرد: تولید و انتشار اسکناس، ایران‌چک و بسیاری از اوراق بهادار براساس قانون، برعهده بانک‌مرکزی است که البته با همکاری دیگر حوزه‌های حاکمیتی به آن می‌پردازد.

مهلت ۲ ماهه به صرافان بدون مجوز

در پی ایراد و ابهامات مطرحه صرافان نسبت به نامه اخیر بانک مرکزی در رابطه با تعیین مهلت زمانی تمدید اعتبار براساس دستورالعمل جدید، بانک مرکزی اعلام کرد که با اتمام اعتبار مجوز صرافان، آنها از منظر این بانک دارای مجوز تلقی نشده و مشمول مهلت دستورالعمل نیستند. در حالی که صرافان با وجود برخی انتقادات نسبت به بخش‌هایی از دستورالعمل جدید حداقل هم‌زمان با پایان مهلت خود تصور می‌کردند بانک مرکزی در پنجم مهرماه در نامه‌ای به صرافان‌هایی که تاریخ اعتبار مجوز آنها تمام شده بود اعلام کرد که باید تا دو ماه بعد یعنی ۵ آذرماه سال جاری نسبت ارائه مدارک برای تمدید اعتبار اقدام کنند در غیراین‌صورت نسبت به جلوگیری از ادامه فعالیت آنها اقدام خواهد شد.

نصب بازار

آرامش قیمتی در بازار ارز و سکه

گروه اقتصاد؛ صرافان بازار ارز و سکه روز چهارشنبه نرخ هر دلار آمریکا را با ۳ تومان رشد ۳ هزار و ۲۳۹ تومان و هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید را با هزار تومان رشد ۹۲۹ هزار تومان تعیین کردند. به گزارش **smtnews** هر یورو در بازار آزاد با ۱۰ تومان رشد ۴ هزار و ۱۳۷ تومان و هر پوند نیز ۵ هزار و ۲۲۰ تومان قیمت خورد. هر نیم سکه با یک هزار تومان افت ۴۶۸ هزار تومان و هر ربع سکه بدون تغییر ۲۵۵ هزار تومان قیمت داشت. نرخ هر سکه یک گرمی نیز همانند روز سه‌شنبه ۱۷۳ هزار تومان

خرید و فروش شد و هر گرم طلای ۱۸ عیار ۹۵ هزار و ۲۶۰ تومان قیمت خورد. قیمت جهانی طلا در معاملات روز چهارشنبه تغییر قابل توجهی نسبت به روز سه‌شنبه نداشت و هر اونس طلا در این روز در برابر ۱۲۲۸ دلار معامله شد. قیمت طلا در این روز نسبت به روز قبل نیم دلار کاهش داشته است این در حالی است که فلز زرد در یک سال گذشته ۱۱۶ دلار از ارزش خود را از دست داده است. نشست فدرال رزرو آمریکا از روز سه‌شنبه آغاز شده و دیروز به پایان رسید. نتایج این نشست

تصمیمات جدید در باره پرداخت وام ازدواج

مدیرکل اعتبارات بانک مرکزی با اعلام تصمیمات جدید درباره پرداخت وام ازدواج، گفت: اولویت پرداخت با وام ۳ میلیون تومانی است نه ۵ میلیون تومانی. اصغر میرمحمد صادقی درباره توقف پرداخت تسهیلات ۵ میلیون تومانی ازدواج گفت: بانک‌ها برای تسریع در امور مربوط به متقاضیان تسهیلات ازدواج و پرداخت یا پرداخت نکردن وام ۵ میلیون تومانی خود باید تصمیم‌گیری کنند. مدیرکل اعتبارات بانک مرکزی با تأکید بر اینکه اولویت پرداخت تسهیلات ازدواج با وام ۳ میلیون تومانی است، نه ۵ میلیون تومانی، اظهار کرد: این تصمیم برای تسریع در پرداخت تسهیلات ازدواج اتخاذ شده است. میرمحمد صادقی با بیان اینکه اگر بانک‌ها مازاد منابع قرض‌الحسنه دارند می‌توانند تسهیلات ۵ میلیون تومانی پرداخت کنند، گفت: کل تسهیلات پرداختی ازدواج ۷ ماه اول سال گذشته ۴۵۰ تا ۵۰۰ هزار فقره بوده که این رقم در ۷ ماه ابتدای سال جاری به ۷۳۰ هزار فقره افزایش یافته است. وی اظهار امیدواری کرد که با تسریع در پرداخت تسهیلات ازدواج دیگر هیچ متقاضی تسهیلات مربوط به سال ۹۲ به بعد در سامانه ازدواج باقی نمانده باشد.

جزئیات اقدامات ساماندهی بازار غیرمتشکل پولی

مدیرکل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی با اعلام جزئیات آخرین اقدامات این بانک برای ساماندهی بازار غیرمتشکل پولی گفت: احتمالاً تا پایان سال ۵ موسسه اعتباری مجوز فعالیت خود را از بانک مرکزی دریافت می‌کنند. عبدالمهدی ارجمندنژاد در گفت‌وگو با مهر در مورد ساماندهی بازار غیرمتشکل پولی کشور و اعلام مشخصات موسسات اعتباری غیرمجاز در سراسر کشور توسط مردم به بانک مرکزی از طریق سایت بانک مرکزی گفت: برخی از موسسات اعتباری در اقصا نقاط کشور فعالیت می‌کنند که ممکن است از چشم ناظران بانک مرکزی به دور مانده باشند. وی با اشاره به اینکه این بانک اسامی موسسات دارای مجوز را روی سایت خود معرفی کرده است، افزود: در حال حاضر ۵ موسسه در حال طی مراحل مختلف ساماندهی هستند که امیدواریم تا پایان امسال مجوز خود را از بانک مرکزی دریافت کنند که این امر بستگی به عملکرد آنها در فرآیند ساماندهی دارد، به‌طوری‌که اگر شرایط خود را با ضوابط بانک مرکزی تطبیق داده، مدارک لازم را ارائه دهند و تعامل لازم با بانک مرکزی داشته باشند و در عین حال علاوه بر اینکه پیگیر کارهای مربوطه باشند و مشکل خاصی وجود نداشته باشد اخذ مجوز آنها زودتر انجام خواهد شد، اما اگر تشریفات در این فرآیند وجود داشته باشد کارها عقب می‌افتد. این مقام مسئول در بانک مرکزی در مورد فعالیت برخی دیگر از موسسات اعتباری از جمله موسسه میزان گفت: فرآیند ساماندهی بازار غیرمتشکل پولی از چند سال پیش آغاز و در این راستا مجوز دو موسسه اعتباری در ۴ ماه پیش صادر شد و بقیه موسسات در فرآیند ساماندهی قرار دارند که موسسه میزان از همین دسته است.



شانا - موسی الرضا ثروتی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه گفت: وزیر نفت در سخنان خود در این کمیسیون در تشریح دلایل کاهش قیمت نفت، نسبت به قیمت نفت در بودجه ۹۴، اظهار نظری نکرد. وی با بیان اینکه دولت می‌گوید برای شرایط مختلف برنامه دارد، تاکید کرد: مقرر بود ۶۵ هزار میلیارد تومان از محل صادرات نفت، در آمد حاصل شود؛ اما اکنون با شاخص نفت ۱۰۰ دلاری در بودجه ۹۳، در هر بشکه حدود ۲۰ دلار کسری وجود دارد، از این رو دچار کسری بودجه می‌شویم، با این حال دولت می‌گوید ما تدابیری اتخاذ کرده‌ایم تا تنگنای جدی ایجاد نشود.

تسنیم - در نیمه نخست سال جاری ۲۹۸ هزار و ۶۵۰ دلار کنتور گاز از ایران به ۵ کشور صادر شده است. بر اساس اطلاعات موجود صادرات کشور از مبادی قانونی، در ۶ ماه نخست سال ۱۳۹۲ کنتور گاز تولیدی ایران به ۵ کشور ارمنستان، ترکمنستان، روسیه، قزاقستان و یمن صادر شد. مجموع ارزش صادرات کنتور گاز ایران در نیمه نخست امسال ۲۹۸ هزار و ۶۵۰ دلار معادل ۷ میلیارد و ۶۹۸ میلیون و ۷۴۸ هزار و ۳ ریال بود.

مهر - سید محسن قمری مدیر امور بین الملل شرکت ملی نفت ایران با اشاره به افزایش صادرات گاز مایع ایران به کشورهای اروپایی، اعلام کرد: صادرات تکموله نفت خام ایران به برخی از کشورهای اروپایی آغاز شده است. وی درباره آخرین وضعیت صادرات گاز مایع ایران، گفت: در شرایط فعلی تمام مازاد تولید گاز مایع ایران به کشورهای مختلف صادر می‌شود و مشکلی در صادرات این محصول گازی به بازار جهانی وجود ندارد. وی در خصوص حجم صادرات گاز مایع ایران، تصریح کرد: هم‌اکنون به‌طور متوسط ماهانه حدود ۱۰۰ هزار تن گاز مایع به کشورهای مختلف صادر می‌شود.

ایسنا - ستاد توسعه فناوری و نوآوری صنعت نفت، گاز و زغال سنگ معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و انجمن سازندگان تجهیزات نفت، گاز و پتروشیمی خوزستان با هدف ارتقای توان فناوری تجهیزات در صنایع نفت و گاز کشور، یک موافقتنامه همکاری امضا کردند. جعفر توفیقی دبیر این ستاد با اشاره به تازه تاسیس بودن ستاد فوق در مجموعه معاونت علمی، اظهار کرد: در حوزه نفت و گاز، تاکنون به فناوری‌های خارجی اتکا و از فناوری و دستاوردهای متخصصان و فناوران داخلی غفلت شده بود.

تسنیم - رحیم میدانی، معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا گفت: پیشرفت تهیه طرح جامع آب کشور به مرز ۹۰ درصدی رسیده و مطالعات، بررسی‌ها و جلسات برای تدوین ۱۰ درصد باقیمانده در مجموعه وزارت نیرو ادامه دارد.

دانست و افزود: محصولی که ما از پالایشگاه دریافت می‌کنیم بیش از ۱۴۰۰ ppm گوگرد دارد و سبب می‌شود بوی رنگ تا ۲ ماه در محل رنگ شده باقی بماند.

#### عرضه ارزان تر برخی محصولات خارج از بورس

بر اساس این گزارش همچنین تهرانی، عضو تعاونی تولیدکنندگان رنگ هم به مشکلات سایت بهین یاب برای خرید از بورس اشاره کرد و گفت: برخی اوقات محصول ۴۰۲۸ در خارج از بورس با قیمت پایین‌تری توسط دلان به فروش می‌رسد و این موضوع نحوه قیمت‌گذاری در بورس را زیر سوال می‌برد. تراکمه، مدیر عامل اتحادیه تعاونی تولیدکنندگان کود در این نشست، گفت: مشکل اصلی این اتحادیه با وزارت جهاد کشاورزی است که برای هر کیسه سوپرفسفات وارداتی ۳۰ هزار تومان یارانه می‌دهد و برای هر کیسه سوپرفسفات تولید داخل ۲۵۰۰ تومان از تولیدکننده دریافت می‌کند و به دلیل مصرف داخلی بالای کود اجازه صادرات هم نمی‌دهند و با انحصار ایجاد شده به تولیدکنندگان ضربه می‌زند.

عضو هیات مدیره انجمن ملی پلاستیک نیز خواستار اطلاع‌رسانی درباره قیمت‌گذاری محصولات بورس شد و افزود: به دلیل نبود اطلاع‌رسانی تولیدکنندگان از قیمت‌های جهانی وقتی قیمت‌ها در بورس اعلام می‌شود تولیدکنندگان دچار مشکل می‌شوند که با اطلاع‌رسانی صحیح و افشای اطلاعات می‌توان این مشکل را حل کرد. پورقاضی پیشنهاد کرد: ۳ عامل مصرف برق، فهرست بیمه و میزان مالیات پرداختی شرکت‌ها ملاک تعیین ظرفیت آنها قرار گیرد تا سهمیه تخصیصی هم واقعی باشد. عضو هیات مدیره انجمن ملی پلاستیک همچنین اعلام آمادگی کرد: انجمن ملی اطلاعات لازم برای هماهنگی عرضه گریدهای مختلف محصولات پتروشیمی را در اختیار دفتر توسعه صنایع پایین دستی بگذارد تا زمینه مدیریت عرضه فراهم شود و از کمبود ناگهانی محصول در زمان نیاز بازار جلوگیری شود. وی همچنین مشکل دیگر تولیدکنندگان را خرید مواد اولیه از بورس با قیمت ارز آزاد دانست و افزود: در مقابل، محصول نهایی که رقیب ما در قیمت است با ارز مبادله‌ای وارد می‌شود.



جهانی و کیفیت آن هم پایین‌تر بود که منجر به بالا رفتن قیمت محصول نهایی، افت کیفیت محصول و در نتیجه توانایی در نداشتن رقابت و کاهش تولید شد.

#### مشوق‌های صادراتی محل تولید داخل

تامل، دبیر انجمن کامپوزیت هم در این نشست با اشاره به اینکه مجموعه قوانین کشور برای تشویق صادرات است، افزود: به این ترتیب تولیدکنندگان مواد اولیه ترجیح می‌دهند برای دریافت جواز صادراتی و معافیت‌های مالیاتی محصول خود را به جای فروش در بازار داخلی صادر کنند یا در بازار داخلی با قیمت بالاتر عرضه کنند که باید برای این مشکل راه‌حلی پیدا کرد. وی مشکل دیگر اعضای این انجمن را امکان نداشتن خرید اعتباری از بورس اعلام کرد و گفت: فرصت ۵ روزه بورس برای پرداخت پول آنقدر کوتاه است که حتی نمی‌توان در این زمان کوتاه از تسهیلات بانکی استفاده کرد.

#### عرضه نامنظم و به موقع مواد اولیه؛ مشکل صنعت رنگ

عضو هیات مدیره انجمن رنگ و رزین گفت: وابستگی صنعت رنگ به گلابکول ها، تولوئن و زایلین، عرضه نامنظم و به موقع مواد اولیه از مشکلات این صنعت است که باید خواستار مدیریت عرضه متناسب با نیاز بازار شد. وی میزبان گوگرد مجاز در این ماده اولیه را ppm۵۰

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی بر همکاری این شرکت برای رفع مشکلات تامین خوراک و مواد اولیه این صنایع تاکید کرد. عباس شعری مقدم در نشست با اتحادیه‌ها، انجمن‌ها و تشکل‌های صنایع پایین دستی پتروشیمی با بیان اینکه گرچه کلید حل همه مشکلات در دست شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیست، افزود: اتحادیه‌ها و تشکل‌ها نباید تصور کنند ما همه مشکلات را می‌دانیم و برای این مشکلات هم راه‌حل داریم، بلکه همه باید با هم کمک کنیم و تشکل‌ها بهترین مشاور ما برای رفع مشکلات هستند.

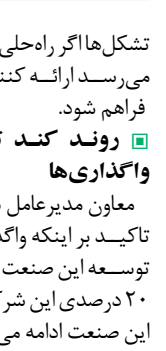
وی از تشکل‌ها درخواست کرد که مشکلات و موانع پیش روی خود را به صورت مرتب به شرکت ملی صنایع پتروشیمی گزارش کنند تا این شرکت برای رفع موانع اقدام کند در ادامه تصریح کرد: البته تشکل‌ها اگر راه‌حلی هم برای رفع این مشکل به ذهنشان می‌رسد ارائه کنند تا زمینه رفع مشکلات سریع‌تر فراهم شود.

#### روند کند توسعه صنعت پتروشیمی با واگذاری‌ها

معاون مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تاکید بر اینکه واگذاری مجتمع‌های پتروشیمی روند توسعه این صنعت را کند کرده است، گفت: با مشارکت ۲۰ درصدی این شرکت در پروژه‌های حیاتی روند توسعه این صنعت ادامه می‌یابد.

محمدحسن پیوندی با تاکید بر اجرای اصول اصل ۴۴ در صنعت پتروشیمی کشور تاکید کرد: هم‌اکنون باید توجه داشت که شرکت ملی صنایع پتروشیمی با محدودیت منابع مالی روبروست.

در حال حاضر شرکت ملی صنایع پتروشیمی با در اختیار داشتن منافع حاصل از ۲۰ درصد از سهام هلدینگ خلیج فارس، سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی را در دستور کار دارد و برای سرمایه‌گذاری و به تولید رسیدن واحدها باید طبق قانون پس از ۳ سال به بخش خصوصی



### اصلاحیه

موضوع: اعلام مغایرت در آگهی چاپ شده مناقصه م م ۱۳۹۲/۰۲۴۱/۱ مربوط به خرید و راه‌اندازی نرم‌افزار شبیه‌ساز آموزش اپراتورها (Operator Training Simulator) و مازول‌های مورد نیاز

شماره مناقصه	مورد اصلاح	غلط	صحیح
م م ۱۳۹۲/۰۲۴۱/۱	شماره مناقصه	م م ۱۳۹۲/۰۲۴۱/۱	م م ۱۳۹۲/۰۲۴۱/۱



شرکت ملی صنایع پتروشیمی  
شماره ملی صنایع پتروشیمی: ۰۲۱۱۱۱۱۱۱۱  
شماره ملی صنایع پتروشیمی: ۰۲۱۱۱۱۱۱۱۱۱

### آگهی مزایده عمومی شماره ۹۳/۶ (آغاچاری)

شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در نظر دارد مقادیری از اجناس مستعمل و خارج از رده خود موجود در انبار کالای مازاد آغاچاری (مستقر در امیدیه) را در ۵ گروه مجزا به شرح زیر به فروش رساند.

گروه	مشخصات و شرح کالا
اول	مقدار حدود ۳۲۰ تن آهن آلات اسقاط و ذوبی و همچنین ۹ عدد شاسی کاروان، ۴ عدد کانتینر، ۳ عدد کانکس، ۲ عدد کاروان (قیمت پایه ۲/۵۶۰/۰۰۰/۰۰۰)
دوم	مقدار حدود ۲۲ تن اقلام ضایعاتی شامل: کابل مخابراتی و برق فشار قوی، پنل و رادیو مخابراتی، دستگاه‌های ابزار دقیق، نورافکن، ضایعات آلومینیوم و مس و باتری مستعمل خودرو (قیمت پایه ۲۰۷/۰۴۰/۰۰۰)
سوم	تعداد ۴۰۰۰ عدد بشکه فلزی خالی ۲۲۰ لیتری مستعمل (قیمت پایه ۸۴۰/۰۰۰/۰۰۰)
چهارم	تعداد ۱۳۵۷ عدد انواع دستگاه‌ها و لوازم تهویه و تبرید مستعمل و خارج از رده شامل: ۳۵۵ دستگاه کولر گازی پنجره‌ای، ۲ عدد کولر آبی، ۲ عدد ایرکاندیشن کوچک، ۱۶ دستگاه یخچال، ۹ عدد فریزر صندوقی، ۲۸ دستگاه آسپردکن، ۱۶۱ عدد پنکه سقفی، ۲ دستگاه یخساز، ۴۴۵ عدد انواع فن، ۳۰۰ عدد کمپرسور کولر و یخچال، ۲۷ عدد فن کویل چیلر، ۸ عدد کمپرسور ایرکاندیشن بزرگ، ۲ عدد کمپرسور ایرکاندیشن کوچک (قیمت پایه ۵۲۲/۴۰۰/۰۰۰)
پنجم	تعداد ۳۶۵ عدد انواع دستگاه‌های صنعتی مستعمل و خارج از رده شامل: ۱۲ عدد چرخ گوشت صنعتی، ۳۶ عدد مانیتور کامپیوتر، ۳۶ عدد ساعت دیواری، ۳ عدد جاروبرقی، ۴۴ عدد سنگ جت، ۲۱ عدد دریل، ۱۵ عدد الکتروموتور با پمپ کوچک، ۱۶۲ عدد الکتروموتور بدون پمپ کوچک، ۳۴ عدد الکتروموتور بدون پمپ بزرگ، ۲ عدد الکتروموتور با پمپ بزرگ (قیمت پایه ۵۷/۵۲۰/۰۰۰)

علاقه‌مندان به شرکت در مزایده می‌توانند از تاریخ ۹۳/۸/۱۰ تا تاریخ ۹۳/۸/۱۸ (به‌جز ایام تعطیل شرکت) جهت ثبت نام و دریافت و تایید اسناد و مدارک مزایده (شرایط شرکت در مزایده) به واحد ارزیابی و فروش تدارکات و امور کالای شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب (که منبع فروشنده نامیده می‌شود) مراجعه و سپس طی همین مدت به آدرس: امیدیه - شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری عملیات کالا انبار کالای مازاد از ساعت ۹ الی ۱۴ بازدید به عمل آورده و پیشنهادات نرخ را نهایتاً تا ساعت ۱۵:۳۰ روز سه‌شنبه مورخ ۹۳/۸/۲۰ به کمیسیون مناقصات این شرکت واقع در اهواز - کوی فداییان اسلام ساختمان پنج طبقه - بلوک یک طبقه دو - راهرو (ج) تحویل نمایند.

همچنین گشایش پاکات مالی ساعت ۸ صبح روز چهارشنبه مورخ ۹۳/۸/۲۱ در محل کمیسیون مناقصات انجام خواهد پذیرفت و حضور مزایده‌گران در جلسه گشایش پاکات بلامانع خواهد بود.

(تلفن‌های تماس: ۰۶۱۱-۳۴۴۴۴۱۰، ۰۶۱۱-۳۴۱۶۷۷۰۵، ۰۶۱۱-۳۴۱۶۷۷۰۶، ۰۶۱۱-۳۴۱۶۷۷۰۷، ۰۶۱۱-۳۴۱۶۷۷۰۸)

روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

WWW.NISOC.IR

WWW.SHANA.IR



سند  
معهد  
تجارت

فرم درخواست اشتراک  
روزنامه صنعت در تهران

تمامی متقاضیان محترم می‌توانند مبلغ تعیین شده در جدول را به حساب ۸۲۶۸۱۰۳۰۴۰۵۰۰۰۱ نزد بانک سامان به نام روزنامه گسترش **سند** واریز و اصل سند بانکی مربوط را به همراه فرم تکمیل شده ذیل به یکی از دو طریق به دفتر امور مشترکین تحویل فرمایند.

۱- مراجعه به نشانی خیابان قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶

۲- ارسال از طریق دورنگار ۸۸۷۲۲۷۳۵

#### شرایط اشتراک

۱- ساعت تحویل روزنامه ۷ تا ۱۰ صبح می‌باشد.

۲- مبلغ مندرج در جدول بابت یک نسخه اشتراک می‌باشد و هزینه ارسال رایگان خواهد بود.

۳- برای اشتراک ۶ ماهه ۱۰ درصد تخفیف و اشتراک ۱۲ ماهه ۲۰ درصد تخفیف منظور شده است.

۴- در صورت دریافت نکردن روزنامه مراتب را به امور مشترکین ۸۸۷۲۲۷۳۵ اطلاع دهید، اطلاع ندادن به منزله دریافت تلقی می‌شود.

مدت اشتراک	سه ماه	شش ماهه یا ۱۰ درصد تخفیف	دوازده ماهه یا ۲۰ درصد تخفیف
بهای اشتراک	ریال ۷۸۰۰۰۰	ریال ۱۴۰۴۰۰۰	ریال ۲۶۵۲۰۰۰

نام:	نام خانوادگی:	کدملی:
کد اشتراک:	نام موبس:	تعداد نسخه:
کد پستی:	تلفن:	نمابر:
نشانی:		

امور مشترکین



بهروز فتاحی - به دنبال رشد جمعیت و افزایش تمایل برای سکونت در شهرهای بزرگ، موضوع تامین مسکن همواره به‌عنوان نخستین مسئله مهم اقتصادی و اجتماعی در جوامع شهری در اولویت برنامه‌ریزی دولتمردان قرار گرفت. رشد سریع شهرنشینی در کشور، توسعه منابع و امکانات برای پاسخگویی به نیاز افراد به سرپناه را زیر فشار قرار داد و باعث شد که در کشور برای رفع مشکل تامین مسکن از طرف وزارت مسکن، سیاست‌های مختلفی اعمال شود؛ یکی از این سیاست‌ها سیاست انبوه‌سازی مسکن بود. احداث ساختمان‌های بلندمرتبه در ایران آغاز شد و پس از آن با تصویب و تدوین قانون تملک آپارتمان‌ها در سال ۱۳۴۳ و سپس تامین مسکن برای اقشار کم‌درآمد و متوسط، رشد سریع‌تری به خود گرفت، از سوی دیگر افزایش درآمد نفت و رونق اقتصادی سبب توسعه سریع شهرها و به تبع آن بلندمرتبه‌سازی در سال‌های نیمه نخست دهه ۵۰ شد. پس از آن نیز در دهه ۷۰ تراکم‌فروشی از سوی شهرداری برای تامین بودجه مورد نیاز شهرداری از یکسو و افزایش شدید قیمت زمین در شهرهای بزرگ از سوی دیگر، موجب رونق برج‌سازی در نقاط مختلف تهران شد. علاوه بر این سوددهی در بخش انبوه‌سازی و کوچک‌سازی یکی از علت‌های افزایش گرایش فعالان صنعت ساخت‌وساز به سمت انبوه‌سازی شد.

تمایل زیاد خانواده‌ها برای داشتن مسکن مستقل و دوری‌گزینی آنها از شکل خانوارهای گسترده و جمعی و گرایش به خانوارهای هسته‌ای، رشد انبوه‌سازی و آپارتمان‌سازی را تقویت کرد، چرا که ساخت خانه‌های انفرادی به شیوه سنتی با خواست خانواده‌ها مغایرت داشت و از آنجایی که در ساخت سنتی، دسترسی به منابع مالی محدود، اختلاف در مصرف مصالح زیاد، سرعت ساخت در حد پایین و ارتقای فناوری کند است، محدودیت‌هایی را ایجاد می‌کرد. در واقع با توجه به اینکه در سال‌های اخیر توجه زیادی به موضوع بهره‌وری انرژی به ویژه در ساختمان‌های مسکونی شده است، ساخت‌وساز سنتی تفاوت چشمگیری با رسیدن به هدف بهره‌وری از انرژی دارد.

همین عوامل باعث شد تا سیاستگذاران حوزه مسکن، بسترهای مناسب را برای تولید انبوه مسکن و پاسخ به نیاز جامعه فراهم کنند. از عوامل دیگری که انگیزه‌ای برای تولید مسکن انبوه در کشور شد، بالا بودن هزینه‌های زندگی و اجاره‌بهای ساختمان‌های نسبتاً بزرگ، ناتوانی قشر جوان در زمینه تامین مسکن بزرگ برای تشکیل زندگی و الگوبرداری از فرهنگ آپارتمان‌نشینی از کشورهای اروپایی بود. اما یکی از مزایای مهم انبوه‌سازی در کنار دیگر محاسن این شیوه ساخت‌وساز، از بین رفتن بافت‌های فرسوده‌ای است که منظر شهری را از نظر بصری با خلل مواجه کرده‌است. در واقع اگر به جای ساخت‌وساز انبوه در حاشیه شهرها، سرمایه‌گذاری در بافت‌های فرسوده شهری انجام شود، معنای واقعی انبوه‌سازی تحقق می‌یابد از این رو با توجه به تاکید دولت بر افزایش انبوه‌سازی در کشور، لازم است که عزم ملی در کنار حمایت دولت از انبوه‌سازان این بستر را بیش از پیش برای فعالان این حوزه فراهم کند.

خبر

ارتقای ۱۵ پله‌ای رتبه ایران در دریانوردی

ایرنا - علی استیری، معاون امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی با بیان اینکه جایگاه ایران در بین ۱۷۰ کشور عضو سازمان جهانی دریانوردی IMO به رتبه پانزدهم ارتقا یافت، گفت: ارائه سندهای کاربردی و تخصصی توسط متخصصان دریایی کشور برای بهبود کدها و مقررات سازمان جهانی دریانوردی موجب کسب این رتبه شده است. وی از نظارت کارشناسان بر اجرای دقیق مقررات دریایی حمل کالا و مسافر خبر داد و افزود: اجرای دقیق کنوانسیون آبتوازن کشتی‌ها و تخلیه آن ۲۰۰ مایل دریایی قبل از ورود به منطقه دریایی عمان با توجه به آسیب‌پذیر بودن منطقه خلیج فارس به لحاظ زیست‌محیطی از برنامه‌های پیشگیرانه این سازمان در سال جاری است.

روی خط خبر

ایستنا - محمدعلی ایلخانی، مدیرعامل شرکت فرودگاه‌های کشور با ابراز رضایت از فرآیند عملیات حج امسال از تثبیت فرودگاه امام به‌عنوان فرودگاه اصلی برگزارکننده حج در سال‌های آینده خبر داد و گفت: امسال خوشبختانه با پیگیری‌های لازم و هماهنگی بین ارگان‌های ذی‌ربط در عملیات حج پس از سال‌ها پروازها را به فرودگاه امام منتقل کردیم و براساس ارزیابی‌های ابتدایی انجام‌شده، این عمل به شکلی کاملاً مثبت و

با تاکید وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر صرفه‌جویی انرژی در حوزه ساخت و ساز

# انبوه‌سازی صنعتی، راهی برای جلوگیری از هدررفت انرژی

ذی‌ربط از نظر استاندارد بودن کنترل، بررسی، اصلاح و سپس عرضه شود. به گفته وی، این‌گونه عوامل با بخشنامه و آیین‌نامه، اجرایی و تدوین نخواهد شد، بلکه باید قبل از عرضه شدن در بازار از نظر رعایت استاندارد مصالح ساختمانی کنترل و نظارت شود و مردم و جامعه مهندسان بدانند که از چه مصالحی استفاده می‌کنند. وی معتقد است که ساخت و تولید انبوه صنعتی مسکن نیازمند مدیریت کارآمد است؛ مدیریتی که از ابتدای ساخت‌وساز یعنی تولید مصالح تا انتهای ساخت یعنی بهره‌برداری از مسکن وجود داشته باشد.

■ واگذاری مسکن به انجمن‌های صنفی

مسعود نورانی، عضو هیات مدیره انجمن انبوه‌سازان تهران نیز به **ساختمانی** می‌گوید: اگر وزارت راه و شهرسازی موضوعات تخصصی مسکن را به انجمن‌های صنفی مانند انجمن انبوه‌سازان واگذار کند، بی‌شک متخصصان فعال در این انجمن‌ها موضوعات مربوط به مباحث صرفه‌جویی انرژی در ساختمان را به نحو احسن در ساخت‌وسازهای خود مد نظر قرار می‌دهند و از این رو جای نگرانی برای هدر رفت انرژی از طریق ساختمان نیست. به گفته وی، با توجه به این که کیفیت و کنترل ساخت‌وساز در بخش انبوه‌سازی آسان‌تر از مفردسازی است، بنابراین توجه به مباحث جلوگیری از هدررفت انرژی نیز به آسانی می‌تواند در ساخت‌وساز انبوه مد نظر قرار گرفته و اجرا شود. نورانی معتقد است: در کشورهایی که فاقد سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در زمینه صرفه‌جویی مصرف انرژی در ساختمان‌ها هستند، مصرف بخش ساختمان بیش از یک سوم مصرف کل کشور را تشکیل می‌دهد. در ساختمان‌های قدیم، نوع مصالح مصرفی، دیوارهای ضخیم، نوع مصالح مصرفی، نحوه قرارگیری بنا استفاده مناسب از شرایط پیرامونی و اقلیمی و سایر راهکارهای ممکن صرفه‌جویی مناسبی در مصرف انرژی صورت می‌گرفت.



■ **مصالح ساختمانی غیراستاندارد**  
کیانوش نیک‌هوش، یکی از انبوه‌سازان نیز در این زمینه می‌گوید: با وجود اهمیت صرفه‌جویی انرژی در کشور که در همه دوره‌ها بر آن تاکید شده است، اما آنچه که در حال حاضر ذهن دست‌اندرکاران ساختمان و نظام مهندسی را به خود مشغول کرده وجود مصالح و تجهیزات ساختمانی غیراستاندارد است. به گفته وی، نمی‌توان انتظار داشت که با استفاده از مصالح و تجهیزات ساختمانی غیراستاندارد، از هدررفت انرژی در زمان بهره‌برداری از مسکن جلوگیری کرد. در واقع فناوری‌های نوین در اندیشه برطرف کردن مشکلات و چالش‌های فعلی صنعت ساختمان است و می‌تواند با استفاده از مواد و مصالح جدید، راه‌حل مناسبی برای جلوگیری از هدر رفت انرژی در ساختمان ارائه کرد.

■ **تایید مراجع ذی صلاح**  
این موضوع را مرادعلی واهی، عضو هیات مدیره سازمان نظام مهندسی استان خوزستان تایید می‌کند و با بیان این که استاندارد بودن مصالح ساختمانی می‌تواند در کاهش میزان هدر رفت انرژی تاثیر بسزایی داشته باشد، به **ساختمانی** می‌گوید: فناوری‌های جدید در مصالح ساختمانی باید توسط موسسات و مراجع

با استانداردهای روز دنیا، راهی به سوی جلوگیری از هدر رفت انرژی در حوزه انبوه‌سازی مسکن است. قدم نخستی که اغلب کارشناسان بر لزوم آن در صنعت ساخت‌وساز کشور تاکید می‌کنند،

اگرچه استفاده از فناوری‌های نوین بودجه کلانی نیاز دارد، اما بی‌شک مصالح ساختمانی نوین و مطابق با استانداردهای روز دنیا، راهی به سوی جلوگیری از هدر رفت انرژی در حوزه انبوه‌سازی مسکن است

فرهنگ‌سازی برای صرفه‌جویی سوخت و استفاده از تجهیزات به‌روز در ساخت مسکن است. اما در کنار این موضوع موارد دیگری هم وجود دارد که از نگاه انبوه‌سازان، عوامل موثری در صرفه‌جویی انرژی در این حوزه نقش دارد.

زهرافریدزادگان - گروه صنعت: عمران و آبادانی که شاخه‌ای از آن نیز ساخت‌وساز مسکن است، نقش قابل توجهی در شکوفایی اقتصاد هر جامعه ایفا می‌کند و به گفته کارشناسان و اقتصاددانان سهمی به میزان ۳۰ الی ۳۵ درصد اقتصاد هر کشوری را در بر می‌گیرد که این میزان می‌تواند نقش موثری در تحول اقتصادی مردم آن جامعه ایفا کند. بعد از دهه ۴۰ با اعمال سیاست‌هایی که اولویت آن صنعتی کردن کشور بود و اعمال سیاست‌های اصلاحات ارضی، مهاجرت روستاییان به شهرها و به دنبال آن مهاجرت ساکنان شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ به خصوص تهران برای تامین معاش شدت یافت و به دنبال آن انبوه‌سازی در ایران رواج پیدا کرد.

این در حالی بود که عموم مسکن‌های تولید انبوه در کشور غیرصنعتی و به همان شیوه سنتی ساخته می‌شد. به عقیده کارشناسان، یکی از راه‌حل‌های معضل ساخت مسکن به دلیل طولانی بودن فرآیند تولید آن، ساخت سریع و مطمئن واحدهای مسکونی با فناوری‌های جدید یعنی ساخت مسکن صنعتی است. در ساخت مسکن صنعتی به علت بهره‌وری بالای عوامل تولید و تکرار فرآیند تولید، ساخت ارزان و اقتصادی مسکن امکانپذیر است.

ساخت و تولید انبوه صنعتی مسکن نیازمند مدیریتی کارآمد است تا از یک طرف، از فناوری‌های جدید موجود در دنیا و از طرف دیگر از توانمندی‌های داخلی به خوبی استفاده شده و خانه‌هایی ارزان با استانداردهای زیستی و کیفی مطلوب تولید شود.

■ **تاکیدهای وزیر صنعت**

چندی پیش، محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر صرفه‌جویی انرژی در تولید مسکن به انبوه‌سازان مسکن توصیه کرد که در تولید مسکن از ابتدا سیستم یکپارچه گرمایشی، سرمایشی و برق را مستقر کنند. این گفته وزیر در حوزه انبوه‌سازی با رویکرد توجه به صرفه‌جویی انرژی در ساخت‌وسازهای انبوه، ضرورت توجه

هرچه بیشتر انبوه‌سازان به شیوه ساخت و استفاده از مصالح و تجهیزات ساختمانی را بیش از پیش مد نظر قرار می‌دهد. بر اساس آمار در بخش مسکن و ساختمان بیش از ۳۶ درصد از انرژی کشور مصرف می‌شود.

■ **بکارگیری شیوه‌های مختلف ساخت**

ایرج رهبر، رییس کانون سراسری انبوه‌سازان تهران با ارزشمند دانستن تاکید وزیر صنعت، معدن و تجارت بر بکارگیری شیوه‌های صرفه‌جویی انرژی در بخش انبوه‌سازی مسکن به **ساختمانی** می‌گوید: انبوه‌سازان تنها می‌توانند از طریق بکارگیری شیوه‌های مختلف ساخت از هدر رفت انرژی در ساختمان جلوگیری کنند، البته این در حالی است که انبوه‌سازان باید با رعایت قوانین ملی می‌باید ۱۹ اقدام به ساخت‌وساز کنند. به گفته رهبر، اگرچه استفاده از فناوری‌های نوین در کشور برای ساخت انبوه مسکن به شیوه تمام صنعتی یا نیمه صنعتی، بودجه کلانی را نیاز دارد، اما بی‌شک مصالح ساختمانی نوین و مطابق



## برنامه‌ریزی برای پنج برابر شدن صادرات مصالح ساختمانی



احتساب می‌عانات گازی حدود ۱۰ درصد رشد داشته است. آنچه برای صادرات کالا تا پایان سال هدف‌گذاری شده دستیابی به صادرات ۴۹ میلیارد دلاری و در بخش خدمات نیز صادرات ۱۲ میلیارد دلاری است. به گزارش ایسنا، یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون و ۷۹۲ هزار تن انواع مصالح ساختمانی از جمله سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز، سرامیک و محصولات شیشه‌ای در ۶ ماه نخست امسال به ارزش ۶۱۲ میلیون و ۳۵۱ هزار و ۹۳

چراغ سبزی مبنی بر افزایش صادرات این حوزه روشن شود؛ به طوری که به گفته وزیر صنعت، معدن و تجارت قرار است در آینده نزدیک در زمینه محصولات ساختمانی حدود ۵ میلیارد دلار درآمد صادراتی داشته باشیم. به اعتقاد وزیر صنعت، معدن و تجارت برای ایجاد حرکتی جهشی در صادرات، باید فکری جدیدی شود و برای این قضیه باید چندین رشته صنعتی و تولیدی که از مزیت‌های بیشتری برخوردار هستند، محور فعالیت قرار گیرند. ضمن آنکه تلاش‌های خود را باید در زمینه سرمایه‌گذاری تربیت نیروی انسانی و بازاریابی متمرکز کنیم تا شاهد یک رشد جهشی در بخش صادرات باشیم. براساس آخرین گزارش‌های ارائه شده در نیمه اول امسال، صادرات کالا به ۲۳ میلیارد دلار و صادرات خدمات به ۵ میلیارد دلار رسیده است. صادرات غیرنفتی برای کشور رقم زده شد. مجموع صادرات کالا و خدمات نسبت به واردات از نظر ارزشی ۲ میلیارد دلار افزایش داشته و میزان صادرات در مقایسه با سال گذشته ۱۸ درصد و بدون

شورای عالی کشور برای تبدیل این مکان به منطقه آزاد تجاری، فعال شدن این فرودگاه ضرورت دارد. ترکان ادامه داد: اکنون مرز بین‌المللی مهران از نظر ورود و خروج مسافر و همچنین صادرات کالا دارای اهمیت ویژه‌ای است، به همین دلیل با فعال شدن منطقه ویژه اقتصادی و تبدیل آن به منطقه آزاد تجاری نیاز به توسعه زیربناها به‌خصوص فرودگاه دارد. تسنیم - ابراهیم شوشتری، معاون عملیات هوانوردی

امیدوارکننده انجام شد. وی اضافه کرد: با توجه به توانایی فرودگاه امام و استقبال سازمان حج و زیارت ان‌شاءالله پروازهای حج از سال آینده نیز در این فرودگاه انجام خواهد شد. ایرنا - اکبر ترکان، مشاور ارشد رییس جمهوری دستور احیا و بازسازی دوباره فرودگاه مرز بین‌المللی مهران را در استان ایلام صادر کرد. وی اظهار کرد: با توجه به راه‌اندازی منطقه ویژه اقتصادی مهران و پیگیری در

نگاه روز

کاهش ۳۵ درصدی تلفات رانندگی در جاده‌های کشور

رییس کارگروه امور اجتماعی، آموزش و فرهنگ ایمنی حمل‌ونقل کمیسیون ایمنی راه‌ها، گفت: از سال ۸۴ تا پایان سال گذشته، تلفات رانندگی در جاده‌های کشور ۳۵ درصد کاهش یافته است. سعید معیدفر در آستانه دهه ایمنی راه‌ها (۱۴ تا ۲۵ آبان‌ماه) در گفت‌وگو با خبرنگاران، افزود: در سال ۸۴ آمار تلفات رانندگی در جاده‌های کشور حدود ۲۸ هزار نفر بود، اما با تلاش‌های کمیسیون ایمنی راه‌ها و همکاری نهادهای مسئول در این زمینه، تلفات حوادث رانندگی در جاده‌های کشور اکنون به ۱۸ هزار نفر کاهش یافت. وی با بیان اینکه با افزایش سوانح رانندگی در جاده‌های کشور هیات دولت در سال ۸۲ با تشکیل کمیسیون ایمنی راه‌ها موافقت کرد، گفت: براساس این مصوبه هیات دولت، ۱۶ وزارتخانه، نهاد و دستگاه اجرایی در این کمیسیون تلاش‌های خود را برای افزایش ایمنی در راه‌های کشور آغاز کردند، به طوری که از سال ۸۴، شاهد روند نزولی سوانح و تلفات رانندگی در جاده‌های کشور بودیم. معیدفر، اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی را در کاهش حوادث رانندگی در جاده‌های کشور مهم دانست و گفت: سالانه صدها هزار نفر بر اثر سوانح رانندگی در کشورهای مختلف جهان جان خود را از دست می‌دهند و کشورها از بروز این حوادث میلیاردی دلار خسارت می‌بینند. به گفته رییس کارگروه امور اجتماعی و کمیسیون ایمنی راه‌ها، به همین منظور سازمان ملل به تمام کشورهای جهان توصیه کرده که از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰ م به منظور افزایش ایمنی راه‌ها و کاهش تلفات رانندگی برنامه‌های مناسبی را اجرا کنند. وی تصریح کرد: رفتار تفریقای شهری‌نویان در وقوع حوادث رانندگی بسیار تاثیرگذار است، زیرا دلیل ۸۰ درصد سوانح رانندگی سبقت و سرعت غیرمجاز و رعایت نکردن فاصله طولی است، هرچند ۴۰ درصد تلفات نیز به عابران پیاده و موتورسواران اختصاص دارد.



## نرخ سکه و ارز

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۶۷۰,۰۰۰	۱,۷۳۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۵۰۰,۰۰۰	۲,۵۵۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۶۳۰,۰۰۰	۴,۶۸۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۲۵۵,۰۰۰	۹,۲۹۵,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۲۴۰,۰۰۰	۹,۲۹۰,۰۰۰
۱ گرم طلا	۹۲۵,۰۰۰	۹۵۲,۶۰۰
۱ مثقال طلا	۴,۱۰۵,۰۰۰	۴,۱۲۵,۰۰۰

نوع ارز	خرید (ریال)	فروش (ریال)	Cur
دلار آمریکا	۳۲۲۵۰	۳۲۳۹۰	USD
یورو	۴۱۲۰۰	۴۱۳۷۰	EUR
پوند انگلیس	۵۲۰۰۰	۵۲۲۰۰	GBP
فرانک سوئیس	۳۳۸۵۰	۳۴۲۰۰	CHF
لیر ترکیه	۱۴۶۲۰	۱۴۷۶۰	TRY
ریال عربستان	۸۴۰۰	۸۶۰۰	SAR
رینگت مالزی	۹۹۵۰	۱۰۱۰۰	MYR

## شاخص های بورس

نام شاخص	مقدار شاخص	درصد تغییر
زرعت-۱	۷۸۷۲.۷	۱.۵۵۵۳۸۶۴
ذغال سنگ-۱	۱۰۹۶.۱	-۰.۴۵۴۹۱۳۶
استخراجکننده کشف ۱۱	۸۵۵	۳.۶۶۱۹۹۲۶۹۵
کانه فلزی-۱۳	۱۷۲۳۲.۸	-۱.۸۳۳۸۸۲۷۲
سایر معادن-۱۴	۵۴۳۹.۳	۳.۴۱۶۴۴۳۴۳۱
منسوجات-۱۷	۱۱۳۳.۷	-۰.۰۰۸۸۱۹۹
محصولات چرمی-۱۹	۶۶۲.۷	-۰.۱۵۰۹۲۰۶۲
محصولات چوبی-۲۰	۲۲۷۵۷.۹	۲.۰۸۰۸۹۵۵۲۹
محصولات کاغذ-۲۱	۱۰۷۲۳.۳	۱.۸۰۹۷۱۱۰۱۲
انتشار و چاپ-۲۲	۵۶۹۸۰.۷	-۱.۷۲۱۸۲۰۳۲
فراورده نفتی-۲۳	۲۹۷۸۵۵.۳	-۰.۳۳۰۱۳۸۷۲۵
لاستیک-۲۵	۱۸۸۴۰	-۰.۷۰۸۲۷۲۰۸۲
فلزات اساسی-۲۷	۳۵۵۷۴.۹	-۰.۲۹۳۱۰۷۶۶
محصولات فلزی-۲۸	۱۹۸۲۹.۴	-۰.۵۵۷۱۵۷۵۴
ماشین آلات-۲۹	۱۱۴۴۶.۵	۲.۸۰۹۴۸۸۳۱
دستگاههای برقی-۳۱	۲۳۲۹۶۹	-۰.۷۸۶۴۱۰۴۶۹
وسایل ارتباطی-۳۲	۲۶۰۷.۵	۰
ابزار پزشکی-۳۳	۲۳۲۸.۶	-۰.۸۹۷۷۷۲۵۰۸
خودرو-۳۴	۱۲۷۲۴.۲	۳.۰۰۲۴۴۶۵۹۶
حمل و نقل-۳۵	۱۱۲۵.۲	۰
میلان-۳۶	۲۷۲.۷	۰
قند و شکر-۳۸	۴۵۴۸	-۲.۰۳۱۲۲۰۶۸
سیمان-۵۲	۷۸۶.۶	-۰.۷۹۴۴۴۳۳۷۷
کانی غیرفلزی-۵۴	۲۰۶۹	-۰.۸۲۸۴۶۰۰۳۹
سرمایه گذاریها-۵۶	۱۶۱۲	۱.۶۷۱۲۹۷۰۳۶
باتکها-۵۷	۶۶۹	۱.۴۵۵۸۶۸۹۷۲
سایر مالی-۵۸	۱۸۶۴.۹	۳.۵۶۷۸۲۳۲۷
حمل و نقل-۶۰	۳۳۸۲.۷	-۰.۲۶۶۰۵۱۷۹
رادیویی-۶۴	۵۶۲	-۰.۱۵۹۸۸۶۳
مالی-۶۵	۱۴۹۱۳۱.۱	۱.۵۹۳۷۰۵۷۷
بیمه و بازنشسته-۶۶	۳۵۸۳.۱	۳.۱۷۳۱۴۰۶۰۳
انبوه سازی-۷۰	۸۶۲.۱	-۰.۸۶۴۷۸۹۰۶۲
رایانه-۷۲	۴۲۰۹	-۰.۱۵۵۲۴۷۱۲
فنی مهندسی-۷۴	۶۶۴	۲.۹۱۳۸۲۵۱۷
شاخص آزاد شاوور	۸۴۸۳۲.۷	-۰.۶۱۶۷۱۰۲۵
شاخص بازار دوم	۱۴۴۱۵۵.۲	-۰.۱۹۴۴۳۳۷

## معادن در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
استخراج ذغال سنگ					
ذغال سنگ تکین طیس	۴۰۵۱	-۰.۴۷	۳۱۲,۰۲۱	۱۲۶۴۱۲۵۳۰۱	۱۲۱
صنعتی و معدنی شمال شرق شاهرود	۱۰۰۸۱	-۰.۸۴	۶۲,۰۱۰	۶۲۵۱۱۴۰۷۵	۲۱
استخراج سایر معادن					
تامین ماسه ریختهگری	۸۶۴۲	۳.۴۱	۷۵۲,۳۱۰	۶۵۰۱۷۶۱۲۲	۱۶۳
استخراج کانه های فلزی					
توسعه معادن و فلزات	۲۸۸۰	۱.۶۹	۵,۵۰۷,۸۴۴	۱۵۸۶۱۲۸۴۹۸۷	۵۹۰
توسعه معادن روی ایران	۲۲۷۲	-۰.۰۰	۱,۹۷۱,۵۱۴	۴۴۷۹۳۸۶۶۱۳	۲۹۶
معدنی و صنعتی چادرملو	۴۶۱۰	-۰.۴۱	۱,۳۷۰,۴۶۰	۵۸۱۲۷۱۶۲۹	۲۷۸
ح. معدنی و صنعتی چادرملو	۲۳۵۴	-۰.۳۶	۶۵۷,۰۵۰	۲۲۰۳۸۷۱۴۹۵	۱۵۸
معادن بافق	۳۲۷۷	۱.۷۰	۲۸۰,۹۲۵	۱۲۲۹۷۶۵۹۸	۹۶
معدنی و صنعتی گل گهر	۵۷۲۴	-۰.۲۰	۴۲۷,۲۹۲	۲۵۰۴۷۷۹۰۷۴	۸۸
معادن منگنز ایران	۶۰۲۸	۲.۹۰	۱۴۱,۸۱۹	۸۵۴۸۴۶۲۸	۷۲
پامنا	۹۴۵۸	-۰.۲۸	۱۲۶,۷۲۹	۱۱۹۹۶۲۱۲۸۶	۵۲
سیمان، آهک و گچ					
سیمان شرق	۲۰۶۰	-۰.۰۵	۳,۱۷۰,۹۸۴	۶۵۳۱۵۳۱۶۸۲	۵۵۳
سیمان فارس و خوزستان	۲۵۲۴	-۰.۶۰	۱,۹۹۰,۷۳۹	۵۰۲۴۳۹۵۸۷	۲۲۵
سیمان تهران	۳۸۱۹	-۱.۰۱	۱,۳۵۵,۱۲۴	۴۷۹۳۱۸۵۱۹۹	۲۰۵
سیمان سیاهان	۱۷۲۳	-۰.۲۹	۱,۰۳۰,۶۳۸	۱۷۸۶۰۶۶۷۸۴	۱۸۹
سیمان داراب	۲۲۶۷	-۰.۲۸	۳۵۶,۶۸۷	۸۰۲۴۲۷۵۹	۸۵
سیمان قائن	۳۵۸۳۴	۳.۴۹	۳۵۶,۴۲۰	۹۱۸۸۸۴۴۳۳۷	۷۲
سیمان کارون	۶۶۴۰	۱.۹۲	۱۵۰,۳۳۳	۹۹۹۵۸۶۲۵۵	۶۰
سیمان فارس	۹۹۰۷	۱.۰۹	۶۸,۳۷۵	۶۷۶۳۷۳۲۰۰	۵۸
سیمان شاهرود	۴۸۴۴	-۱.۷۶	۱۵۹,۳۸۵	۷۵۴۶۶۰۲۴۹	۵۴
سیمان کرمان	۹۶۳۲	-۰.۴۴	۸۶,۰۲۵	۸۳۱۵۵۰۲۹۸	۵۲
سیمان هگمتان	۴۹۷۷	-۰.۲۰	۸۸,۴۵۹	۴۳۷۰۱۹۵۰۰	۴۹
سیمان کردستان	۳۸۵۴	-۰.۲۸	۵۰,۰۵۰	۱۹۰۶۶۶۱۶۵	۳۶
سیمان غرب	۵۲۸۹	-۰.۰۲	۷۵,۷۳۱	۴۰۰۳۰۳۷۷۵	۲۸
سیمان شمال	۳۰۱۹	-۰.۲۰	۴۸,۹۴۸	۱۴۴۰۰۳۱۱۶	۲۱
سیمان بهمنجان	۳۵۴۴۳	-۰.۲۴	۴,۷۵۰	۱۶۵۰۴۴۶۷۰	۱۳
سیمان خزر	۵۴۱۸	-۰.۶۶	۵۵,۳۰۰	۲۹۴۴۶۲۲۰۰	۱۰
سیمان خاش	۷۱۱۸	-۰.۷۸	۱۹,۶۳۳	۱۴۴۱۲۰۹۳۵	۹
سیمان ارومیه	۶۴۱۱	-۰.۲۶	۳۸,۵۷۳	۲۴۰۷۷۷۱۶۳	۷
سیمان دورود	۱۴۶۳۹	-۰.۰۱	۸۰	۱۱۲۴۴۰۰	۱
فلزات اساسی					
ملی صنایع مس ایران	۲۸۵۶	۲.۲۹	۱۱,۲۹۲,۱۶۰	۳۲۲۵۱۹۷۸۶۳	۹۸۴
مس شهید باهنر	۲۵۱۹	۲.۹۴	۴,۲۹۱,۳۲۸	۱۰۸۱۱۰۸۸۳۳۷	۸۳۳
کالسیفین	۲۸۰۸	-۰.۸۱	۱,۵۷۲,۱۵۶	۵۹۸۷۳۵۳۱۶۱	۵۴۵
فولاد مبارکه اصفهان	۲۶۲۰	-۰.۵۷	۳,۷۹۹,۷۴۴	۹۸۸۳۸۵۵۹۴۴	۴۲۸
لوله و ماشین سازی ایران	۱۷۵۴	-۰.۶۲	۲,۸۴۱,۵۸۱	۴۹۸۹۲۳۳۱۶۹	۳۴۰
شرکت آهن و فولاد ارفع	۳۷۵۱	-۰.۲۹	۵۴۲,۰۱۸	۲۰۲۲۸۹۲۸۰	۲۱۵
سهامی ذوب آهن اصفهان	۲۷۹۳	۱.۳۱	۱,۱۶۱,۳۹۲	۳۲۴۴۵۰۰۹۹	۲۰۷
سرمایه گذاری توکافولاد (هلدینگ)	۴۳۰۰	۱.۳۵	۸۵۶,۵۹۹	۳۷۲۵۴۹۸۱۹۶	۱۶۱
فولاد آلیاژی ایران	۳۲۵۲	-۰.۵۷	۳,۱۷۶,۵۴۱	۱۰۶۶۸۲۹۲۳۹	۱۴۴
نورد آلومینیوم	۵۷۴۵	۱.۹۲	۲۸۶,۴۷۴	۱۶۴۵۸۱۳۰۸۲	۹۷
صنعت روی زنگان	۲۱۲۷	۱.۵۹	۲۸۱,۰۰۰	۸۷۸۶۳۷۸۶۱	۹۴
فرآوری مواد معدنی ایران	۴۹۸۹	۱.۵۱	۱۴۶,۵۹۷	۷۳۱۳۰۰۲۷۰	۷۷
فولاد خوزستان	۶۶۶۶	-۰.۱۰	۲۱۴,۷۵۴	۱۴۰۹۳۵۲۶۱۸	۶۸
زرین معدن آسیا	۴۴۰۶	-۰.۲۸	۸۲,۳۳۳	۳۶۶۷۰۵۶۷۷	۶۲
هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه	۴۴۴۸	-۰.۴۴	۳۴۸,۵۲۰	۱۵۵۰۰۵۶۲۹	۶۲
صنایع فولاد آلیاژی بزد	۲۸۹۵	۱.۳۷	۱۲۶,۷۰۶	۳۶۶۸۱۷۱۳۶	۵۳
سینتا	۱۴۴۲۰	۳.۹۳	۵۲,۳۰۲	۷۱۲۹۹۰۹۹۱	۲۶
فولاد خراسان	۷۰۲۴	-۰.۱۸	۷۸,۳۳۳	۵۲۸۴۷۴۵۸۸	۲۲
فروسلیس ایران	۳۰۶۸	-۰.۲۳	۱۰۰,۴۲۰	۳۰۳۷۸۹۴۰۰	۵
کاشی و سرامیک					
تولیدی کاشی تکسرام	۲۹۶۱	۱.۶۸	۱,۳۶۲,۶۶۴	۴۰۳۵۱۵۲۹۱۶	۲۴۴
تولیدی گرانیت بهسرام	۲۳۸۰	۳.۹۳	۱,۰۷۷,۴۶۶	۲۵۶۴۲۰۱۴۵۵	۱۶۹
کاشی سعدی	۴۷۰۱	۳.۴۶	۳۸۸,۱۱۲	۱۸۷۱۵۹۱۳۰	۱۱۳
کاشی پارس	۸۵۸۰	-۰.۰۸	۱۵۹,۰۰۶	۱۳۶۴۲۹۱۷۵۱	۱۱۰
کاشی و سرامیک حافظ	۴۰۰۲	-۱.۹۶	۹۸,۹۷۳	۲۹۴۴۵۴۴۹۷	۵۱
کاشی نیلو	۲۹۸۱	۰.۴۰	۸۱,۹۰۷	۲۴۴۴۲۳۵۱	۴۲
صنایع کاشی و سرامیک سینا	۱۰۹۷۰	-۲.۵۳	۱۵۲,۴۸۰	۱۶۶۳۲۷۲۴۵	۳۶
کاشی لوند	۲۴۶۰	-۰.۲۲	۷۱,۶۶۱	۱۷۴۴۵۲۲۷	۱۸

## خودرو در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
خودرو و ساخت قطعات					
ایران خودرو	۳۰۴۴	۳.۲۹	۵۷,۵۳۳,۳۳۵	۱,۷۵۱۱۶E+۱۱	۵۷۱۵
گروه بهمن	۱۸۱۸	۳.۷۷	۳۴,۹۷۰,۸۹۰	۶۳۵۶۷۸۶۹۱۴۷	۱۸۵۳
سرمایه گذاری زناهلدینگ	۱۲۲۵	۳.۸۱	۲۳,۸۲۳,۲۳۱	۲۹۱۷۹۴۹۲۶۸	۱۲۴۲
سایپا دیزل	۸۱۳	۳.۸۳	۱۶,۰۹۰,۱۷۳	۱۳۰۸۵۱۶۳۹۸۲	۸۵۶
صنایع ریختهگری ایران	۳۳۸۴	۱.۳۸	۲,۰۴۰,۳۰۰	۸۱۴۸۵۵۶۶۵۶	۳۸۵
رادیا تور ایران	۶۰۹۱	۳.۲۴	۱,۲۹۳,۸۱۹	۷۸۸۱۰۴۹۵۲۲	۳۵۶
سرمایه گذاری اعتبار ایران	۲۰۰۳	۳.۵۱	۲,۱۵۰,۵۵۹	۴۳۰۶۵۷۹۱۷۲	۳۲۹
گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو	۳۹۶۴	۳.۹۳	۶,۲۶۷,۸۲۳	۲۴۸۴۱۳۶۰۴۲	۳۱۷
نیرو محرکه	۲۶۷۳	۳.۴۸	۲,۵۹۶,۰۴۸	۶۹۳۸۸۴۲۹۱۰	۳۹۷
ح. نیرو محرکه	۱۲۹۰	۵.۸۲	۳,۳۶۱,۸۴۱	۴۳۲۷۵۹۲۹۵۲	۲۹۶
محورسازان ایران خودرو	۲۵۷۸	۲.۱۸	۱,۹۵۶,۸۵۴	۵۰۴۴۶۰۱۸۱۳	۲۵۴
ریختهگری تراکتورسازی ایران	۲۴۰۱	۳.۸۰	۲,۶۵۷,۶۲۸	۶۳۸۱۵۰۱۶۰۷	۲۵۲
الکترونیک خودرو و شرق	۲۱۷۴	۲.۶۰	۱,۱۵۸,۹۰۵	۳۵۱۹۶۴۷۴۳	۲۱۶
قطعات اتومبیل ایران	۳۷۵۱	۳.۲۶	۲,۰۱۹,۶۶۶	۷۵۷۵۲۹۲۶۶۲	۲۰۳
موتورسازان تراکتورسازی ایران	۲۶۵۳	۳.۸۴	۱,۷۸۲,۸۹۷	۴۷۳۰۴۹۴۳۰۵	۲۰۱
کمک فنر اندامین	۳۰۹۱	-۰.۰۵	۸۳۰,۳۵۴	۱۷۲۶۲۵۲۶۲۳	۱۹۱
سایپا	۱۳۰۵	۳.۵۷	۱۹,۶۸۰,۹۸۸	۲۵۶۷۲۹۹۷۸۸	۱۳۸
رینگ سازی مشهد	۲۷۹۵	۳.۴۸	۷۰۳,۷۹۵	۱۹۶۷۱۰۸۵۷۶	۱۳۵
سایپا آذین	۲۵۱۶	۳.۲۷	۵۵۶,۴۶۰	۱۴۰۰۲۱۶۷۱۶	۱۲۸
مهر کام پارس	۲۵۲۹	-۰.۵۶	۴۸۹,۱۳۸	۱۲۳۷۲۵۳۳۰	۱۱۹
چرخشگر	۲۴۸۳	۳.۸۵	۸۱۰,۴۵۵	۲۰۱۲۳۵۳۳۶	۱۱۷
ایرکا پارت صنعت	۵۱۴۵	۳.۲۹	۱۹۰,۸۹۵	۹۸۲۰۶۲۴۲۳	۹۵
زامیاد	۱۳۷۲	۳.۹۴	۱,۱۸۹,۰۳۱		



آقای نعمت‌زاده با توجه به افزایش میزان واردات خودرو در ماه‌های اخیر، همچنین ارائه پیش‌نویس طرح مدیریت واردات خودرو، برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت برای کنترل و ساماندهی واردات خودرو چیست؟ از سوی دیگر تا چه اندازه بر میزان کیفیت و استانداردهای خودروهای وارداتی به‌خصوص چینی نظارت می‌شود؟

### پرسه در شب

### آن سیمای نورانی ...

مینو بدیعی - محرم هر سال همه خاطرات دور و روشن مرا که درباره خانواده‌های شهدا و جانبازان، آزادگان و ... است زنده می‌کند زیرا در طول سال‌ها گزارش‌نویسی در مطبوعات با بسیاری از این خانواده‌ها و همچنین کسانی که به نحوی درگیر جنگ تحمیلی بوده‌اند گفت‌وگو کرده‌ام. در همان حال با خانواده‌های شهدایی که در سازمان‌های مختلف کار می‌کردند، مصاحبه داشتم از جمله خانواده‌های شهدای شرکت توانیر. شرکت توانیر از جمله سازمان‌های بزرگ صنعتی - مهندسی در کشور است که مسئولیت تولید، انتقال و توزیع برق ایران را برعهده دارد و در همان حال ده‌ها شهید را تقدیم انقلاب و دفاع مقدس کرده است ... این قسمت از ستون «پرسه در شب» از کتاب مصاحبه با خانواده‌های شهدای توانیر با عنوان «راهیان نور» برداشت شده است. شهید نبی‌الله اوشانی جوان ۲۵ ساله و برانده‌ای بود که عشق به حضرت امام حسین (ع) در جانش شعله می‌کشید، انگار که روحش فریاد: «هل من ناصر ینصرنی» امام حسین (ع) را صدها سال پیش به وضوح شنیده بود.

آنقدر عاشق امام حسین (ع) بود که همیشه آرزو می‌کرد در رکاب سالار شهیدان باشد. او در روز دهم تیرماه ۱۳۶۵ در عملیات مهران کربلای یک با رمز «با ابوالفضل العباس» به شهادت رسید.

پدرش حاج ولی‌الله اوشانی می‌گفت: شب دهم تیرماه سال ۱۳۶۵ در خانه به خواب رفته بودم. نزدیکی‌های صبح صدای نبی‌الله (پسر) را انگار در حیاط خانه شنیدم: آقا جان بیاید که آقا امام حسین (ع) اینجا هستند و می‌خواهند چیزی به شما بگویند! در عالم خواب، سراسیمه از جایم بلند شدم، نبی‌الله بازم فریاد زد: آقا جان وضو داری یا نه؟ با تمامی جسم و جانم جواب دادم: به این برکت وضو گرفته‌ام!

وقتی به حیاط آدمم آنجا را پر از نور و روشنی دیدم. حضرت امام حسین (ع) با آن سیمای نورانی سوار بر اسبی که پیشانی‌اش سسپید بود در برابر من ظاهر شدند. نزدیک بود قلبم از جای کنده شود. خطاب به من فرمودند: نبی‌الله فرزندان قبول شده و خواستم این را به تو بگویم!

سید و سالار شهیدان بعد از گفتن این جمله سوار بر اسب، پشت به دارآباد (محلی که منزل شهید در آن قرار داشت) به سوی کوه حرکت کردند و ستیغ آفتاب از یال‌های بلند اسب ایشان، شعاع‌های نورانی خویش را پراکنده ساخت.

از خواب که برخاستم آن رویای صادقانه و زیبا از ذهنم پاک شده بود و سپس برای انجام کاری به پشت‌بام رفتم.

نیم‌ساعت از طلوع آفتاب نگذشته بود که حجت‌الله فرزند دیگرم، پسر بزرگم، به پشت‌بام آمد و داد زد: آقا جان حاضر شو، میادای به مادر حرفی بزنی!

من بی هیچ مقدمه‌ای گفتم: نبی‌الله شهید شده! پسرم گفت: نخیر او مجروح شده و در بیمارستان شهدای تجریش بستری است.

من که می‌دانستم «نبی‌الله» شهید شده، جواب حجت را این‌گونه دادم: من به بیمارستان شهدا نمی‌روم، به پزشکی قانونی می‌روم. می‌دانم، نبی‌الله آنجاست.

در برابر پزشکی قانونی اصلا توقف نکردم و از پله‌های آن بالا رفتم و مستقیماً به سردخانه، می‌دانستم پیکر نبی‌الله آنجا قرار دارد. یک نفر در برابر سردخانه جلوی مرا گرفت، کجا می‌روی و با کی کار داری؟

- دنبال جنازه شهید نبی‌الله اوشانی می‌گردم!  
- شما چه نسبتی با او دارید؟  
- عمویش هستم!

آن مامور فکر کرد که من واقعا عموی شهید هستم نه پدرش، بنابراین در سردخانه را باز کرد که در آن جعبه‌های متعددی قرار داشت. سراغ یکی از جعبه‌ها رفت و آن را کشید، روی پیکر شهید نایلون کشیده بودند، تا او را، دیدم شناختم و با صدای بلند گفتم: انا لله و انا الیه راجعون، سرفارزم کردی پسرم.

مامور پرسید: آقا شما کی شهید هستید؟  
- من پدرش هستم، مامور هاج و واج نگاه می‌کرد. گفتم: این جوان را من در راه خدا دادم، خداوند به انسان فرزند می‌دهد و خودش هم می‌گیرد و بعد دست‌هایم را به سوی آسمان بلند کردم و گفتم: خدایا شکر!

صاحب امتیاز: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران  
مدیرمسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر  
معاون سردبیر: مسعود دهشور  
قائم مقام اداری، مالی و بازرگانی: خلیل محمودی  
مدیر تحریریه: مهدی اسحاقیان  
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی  
مدیر فناوری: علی‌رضا فخرآبادی  
مدیر چاپ: بیژن بهادری

دبیر گروه گزارش: مینو بدیعی  
دبیر گروه صنعت: میترا مستنی  
دبیر گروه معدن: شهریار خدیوپرد  
دبیر گروه تجارت: عاطفه خسروی  
دبیر گروه اقتصاد: مهدیه انوشه  
دبیر گروه گفتگو: محمود مقدسی  
دبیر گروه استان‌ها: مریم نظری  
دبیر گروه عکاسی: شیرین برناستی

پيامگير صوتي: ۸۸۱۰۵۳۰۴  
نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان  
شماره ۲۶ کد پستی (۱۵۸۶۲۳۸۱)  
وب سایت: www.smtnews.ir  
پست الکترونیکی: info@smtnews.ir  
روابط عمومی: PR@smtnews.ir  
آگهی: ads@smtnews.ir  
پيامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰

## رقابت فیلمسازان برای حضور در جشنواره فیلم فجر

با نزدیک شدن به سی‌وسومین جشنواره فیلم فجر، فیلمسازان کشورمان برای حضور در این رویداد مهم سینمایی کشور به رقابت می‌پردازند.

به گزارش باشگاه خبرنگاران، اکثر فیلمسازان این روزها، درگیر ساخت پروژه‌های سینمایی خود هستند و سعی دارند تا برگزاری سی و سومین جشنواره فیلم فجر، فیلم‌های خود را آماده اکران کنند. می‌توان گفت: این درگیری فیلمسازان برای ساخت اثر سینمایی برای سینما خوشایند است و در این گزارش نگاهی کوتاه به روند تولید پروژه‌های سینمایی می‌اندازیم.

فیلم سینمایی «چاقی» که اولین فیلم بلند «اما قویدل» حساب می‌شود، اول آبان فیلمبرداری خود را شروع کرد و روایتی از یک انتخاب است که بازیگران اصلی آن علی مصفا، لادن مستوفی، حمید فرخ‌نژاد و مهسا کرامتی هستند.

فیلم سینمایی «روپاه» که درباره ترور دانشمندان هسته‌ای است جدیدترین فیلم بهروز افخمی است که محمد پیرهادی تهیه‌کنندگی آن را بر عهده دارد. در این فیلم محسن تنابنده، آرش مجیدی، مرجان شیرمحمدی، ساعد سهیلی، جلال فاطمی و سام کبودوند به ایفای نقش می‌پردازند.

### کلمات جان‌دار

زهرا فریدزادگان - بعضی وقت‌ها هیچ حرفی برای گفتن باقی نمی‌ماند مثل امروز. همه چیز سر جایش قرار گرفته و تنها انگار تو خشک شده باشی در میان شلوغی سراسام‌آوری که دور تو را مانند لباس گرمی گرفته باشد. روزهایی که می‌گذرد، گنگ است. مات می‌شوی و دلت می‌خواهد که خواب باشی، بلند شوی و تمام کلمات را ببینی که سر جایشان نشست‌اند. بعضی وقت‌ها



فیلم سینمایی «پدر آن دیگری» جدیدترین اثر «یدالله صمدی» است که به زودی کلید می‌خورد و با بازی هنگامه قاضیانی، حسین یاری، اکبر عبدی، فریده سپاه منصور، بنفشه صمدی، سعید کریمی، جمشید مشایخی و ثریا قاسمی در سی و سومین جشنواره فیلم فجر اکران می‌شود.



«حکایت عاشقی» این روزها آخرین مراحل فیلمبرداری خود را پشت سر می‌گذارد. حکایت عاشقی اولین فیلم بلند «حمید رمضان‌زاده» است که مسعود جعفری جوزانی هم تهیه‌کنندگی آن را بر عهده دارد و داستان آن قصه عشق یک خبرنگار ایرانی به یکی از بازماندگان بمباران شیمیایی حلبچه است. از بازیگران اصلی این فیلم می‌توان به بهرام رادان، قطب‌الدین صادقی و بهمن زین‌پور اشاره کرد. «ایران برگر» تازه‌ترین اثر سینمایی «مسعود جعفری جوزانی» در روستای کیکابه پایان رسید و در حال حاضر گروه در حال فیلمبرداری در تهران هستند و مهدی حسینی‌وند به طور هم‌زمان این فیلم سینمایی را تدوین می‌کند تا در سی و سومین جشنواره فیلم فجر اکران شود. داستان این فیلم درباره فتح‌الله خان و دارالله خان است که برای پیروز شدن در انتخابات شوراهای یک روستا با یکدیگر رقابت می‌کنند. بازیگران اصلی فیلم سینمایی «ایران برگر» علی نصیریان،

### سکوت

کلمات آنقدر زیادند که مجالی برای گفتن باقی نمی‌ماند. سکوت جاری می‌شود و انگار زمان را به دست‌های تو بسته باشند. پله‌ها را بالا و پایین می‌روی اما کاش یکی از پله‌ها به ملاقات خدا می‌رفت. خاطرات را کول می‌کنی و می‌روی جای دیگر پهن زمین و زمان می‌کنی. کتاب‌ها، روزنامه‌ها، قاب عکس‌هایی که گرفته و نگرفته‌ای و ... زندگی منشوری است در حرکت

محسن تنابنده، احمدمهران فر، حمید گودرزی، هادی کاظمی، سحر جعفری جوزانی و گوهر خیراندیش هستند.



فیلم سینمایی «آدم باش» به کارگردانی «مجید جوانمرد» مراحل پیش تولید را پشت سر می‌گذارد و حضور اکبر عبدی و نیوشا ضیغمی در این فیلم قطعی شده است. اکبر عبدی با گرمی متفاوت در این فیلم حضور خواهد داشت. فیلم سینمایی «زدیکتر» که نخستین فیلم سینمایی «مصطفی احمدی» است، اولین همکاری مشترک پارسا پیروزفر و پگاه آهنگرانی، محسوب می‌شود و داستان خانواده‌ای است که دوباره بعد از مدت‌ها دور هم جمع می‌شوند. گفتنی است: نازنین فراهانی، محمدعربی، شیرین یزدان‌بخش، فرار مدبری و ستاره اسکندری از دیگر بازیگران این فیلم سینمایی هستند. «خنده‌های آتوسا» پروژه تازه «علیرضا بر» است که تا این لحظه حضور باران کوثری در آن قطعی شده است و در سی و سومین جشنواره فیلم فجر اکران می‌شود. گفتنی است: تمام داستان خنده‌های آتوسا در قطاری که از تهران به سوی استانبول در حرکت است، اتفاق می‌افتد.



دوفیلم «وقت داریم حالا» و «استراحت مطلق»، عبدالرضا کاهانی هم در انتظار پروانه‌نمایش هستند و به گفته سعید خانی، مجری طرح آن به محض دریافت پروانه‌نمایش، سرریعاً برای اکران عمومی فیلم‌نامه‌ریزی می‌کنند.

### رویداد

### درخشش کودکان ایرانی در مسابقات نقاشی رومانی

نقاشی‌های ۱۵ کودک و نوجوان عضو مراکز فرهنگی - هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، موفق به دریافت نشان و دیپلم افتخار از نهمین مسابقه بین‌المللی رنگین کمان کشور رومانی شد.

به گزارش ایرنا، بالاترین موفقیت کودکان و نوجوانان ایرانی مربوط به سپیده طاهری ۱۰ ساله و میثم عبداللهی ۱۲ ساله هر دو نفر از تهران بود که موفق به کسب نشان جایزه اول این مسابقه شدند. بر اساس این گزارش، پس از آن ملیکا معیری ۹ ساله و امیرحسین ولی‌زاده ۱۲ ساله هر دو از تهران به همراه حسن محمدی ۱۱ ساله از اردبیل، نشان جایزه دوم را از آن خود کردند.

به گزارش روابط عمومی کانون، همچنین بنیامین کرامتی نیا ۹ ساله از خوزستان و حسین کبیری ۱۲ ساله از اصفهان نیز نشان جایزه سوم این مسابقه را دریافت کردند.

بر این اساس، ساجده میرزایی ۱۴ ساله از کرمان، دیلان قهرمان پور ۱۲ ساله از آذربایجان غربی، زهرا دادرس ۶ ساله از اردبیل، رها خرمی ۹ ساله از کرمانشاه، مهدی اربابی ۱۳ ساله از سیستان و بلوچستان، ساینه زمانیان ۱۰ ساله و علی تقعی ۱۱ ساله از تهران و مائده عظیمی ۱۸ ساله از آذربایجان شرقی موفق به کسب دیپلم افتخار (جایزه ویژه) این مسابقات شدند.

نهمین مسابقه بین‌المللی نقاشی «رنگین کمان» کشور رومانی در سال ۲۰۱۴ میلادی با موضوع «عشق به زمین» و با هدف بیدار کردن حس مسئولیت‌پذیری کودکان برای حفظ محیط زیست برگزار شد.

در این میان از ۳ هزار و ۲۹۴ اثر رسیده از ۲۷ کشور جهان، ۸۵۷ نقاشی متعلق به کودکان ایرانی بود که از سوی امور بین‌الملل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در این مسابقه شرکت داده شد.

### حدود ۹۴ میلیارد ریال محصولات

### صنایع دستی گلستان صادر شد

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گلستان گفت: ۹۳ میلیارد و ۹۴۸ میلیون ریال محصولات صنایع دستی این استان در نیمه نخست امسال صادر شد.

به گزارش ایرنا، قربان عباسی اظهار کرد: صادرات محصولات صنایع دستی استان در رشته‌های جاجیم، گبه و گلیم، چاپ باتیک، کوسن و گلیم به کشورهای اسپانیا، آلمان، سوئیس، آمریکا، ترکمنستان، قزاقستان، ترکیه و ایتالیا صورت گرفته است.

وی افزود: در این مدت ۳۲۲ کارت شناسایی برای صنعتگران صنایع دستی استان صادر و به دلیل تدوین دستورالعمل جدید، فقط ۶۳۵ مورد کارت شناسایی تمدید شده است.

به گفته مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری این استان، در ۶ ماه نخست امسال ۷ پروانه تولید کارگاهی محصولات صنایع دستی صادر و ۱۱ تشکیل غیردولتی و سازمان مردم نهاد نیز در این حوزه مجوز فعالیت دریافت کرده‌اند.

عباسی به دریافت ۲ نشان بین‌المللی مهر اصالت در بخش صنایع دستی اشاره کرد و برگزاری ۲ نمایشگاه داخلی سراسری و همچنین ایجاد ۹ بازارچه موقت در استان و استانداردسازی یک رشته صنایع دستی را از دیگر اقدامات صورت گرفته در نیمه نخست امسال دانست.

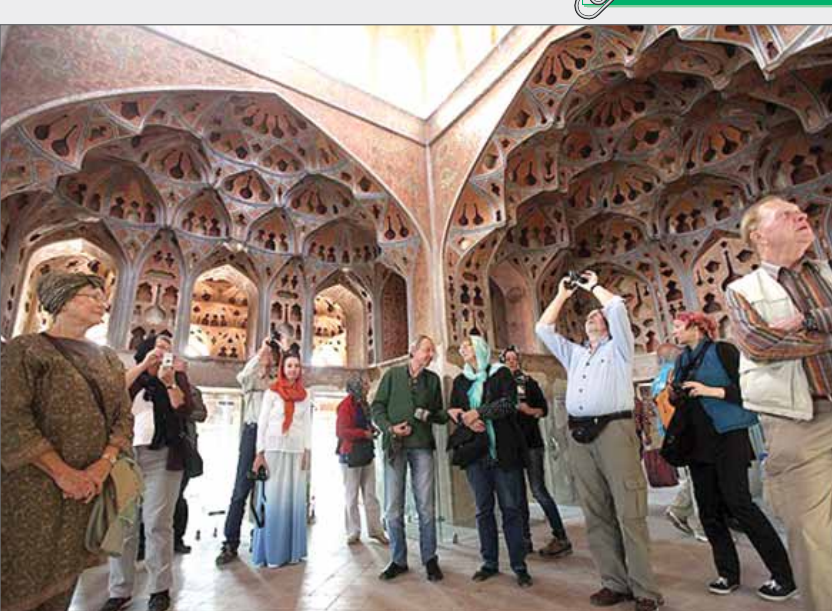
عباسی گفت: در این مدت یک‌هزار و ۴۲۲ نفر در آموزش‌های عمومی کوتاه مدت شرکت داشتند. وی به اقدامات آتی صنایع دستی استان اشاره و تصریح کرد: ایجاد خوشه صنایع دستی در استان و برنامه‌ریزی برای برندسازی محصولات صنایع دستی و افزایش تسهیلات غیربانکی به هنرمندان (بیمه، مستمری هنرمندان از کارافتاده و درجه هنری) از جمله اقدامات استان در حوزه صنایع دستی در آینده خواهد بود.

عباسی، استانداردسازی کل کارگاه‌های تولیدی بومی استان بر اساس کد اخذ شده از سازمان ملی استاندارد، راه‌اندازی شرکت‌های پشتیبان صنایع دستی در استان، راه‌اندازی بازارچه صنایع دستی استان در گاراژ مهرآیین، ایجاد مرکز آموزش صنایع دستی در چهار شهرستان با هدف احیاء و ترویج صنایع دستی و اختصاص زمین در شهرستان آزادشهر برای ایجاد مجتمع صنایع دستی را از دیگر دستاوردهای این استان در بخش صنایع دستی دانست.

### تمدید مهلت نام‌نویسی بیمه تکمیلی نویسندگان

مهلت نام‌نویسی نویسندگان برای بیمه تکمیلی و استفاده از تسهیلات از سوی خانه کتاب تا ۱۵ آبان‌ماه تمدید شد. به گزارش ایسنا، بر اساس اعلام خانه کتاب، مهلت نام‌نویسی بیمه تکمیلی از طرف صندوق اعتباری هنر دوباره تمدید شده و اهل قلم می‌توانند با مراجعه به آدرس اینترنتی صندوق اعتباری هنر، نسبت به نام‌نویسی بیمه تکمیلی اقدام کنند. بیمه‌شدگان استان تهران برای تحویل مدارک پزشکی می‌توانند به نماینده بیمه مستقر در صندوق اعتباری هنر در روزهای اداری از ساعت ۹ صبح تا ۱۲ ظهر مراجعه کنند.

نویسندگان می‌توانند برای اطلاعات بیشتر به آدرس سایت صندوق اعتباری هنر به نشانی [www.honarcredit.ir](http://www.honarcredit.ir) مراجعه کنند یا با شماره تلفن: ۴۲۷۱۳۰۰۰ تماس بگیرند.



فارس - حمید رضا نیکومرام

حضور گردشگران خارجی در اصفهان